CARL EWALD

ANNA SOFIE REVENTLOW

CARL EWALD:

DANSKE DRONNINGER
UDEN KRONE

FRA DYVEKE TIL GREVINDE DANNER

CARL EWALD:

ANNA SOFIE REVENTLOW

HISTORISK ROMAN

forhen A. CHRISTIANSENS FORLAG
(HERMANN-PETERSEN)
KØBENHAVN
MDCCCCVII

FREDERIK DEN FJERDE

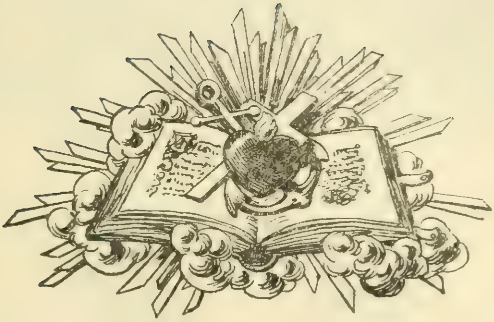
ANNA SOFIE REVENTLOW

INDHOLD:

FØRSTE BOG

FØRSTE KAPITEL.

STORKANSLEREN.

GREV KONRAD REVENTLOW var for sin Tid en af de rigeste og mægtigste Mænd i Danmark.

Han havde tjent under tre Konger og stod i Yndest hos dem alle. Frederik den Tredie udnævnte ham til Kammerherre, før han endnu havde fyldt sit to og tyvende Aar. Da Christian den Femte kom paa Tronen, fjernede Griffenfeld ham fra Hoffet. Nogle Aar var han Amtmand i Haderslev og Landraad i Slesvig og Holsten, og mens han var der, blev han udnævnt til Greve. Efter Kanslerens Fald kom han tilbage til København og blev efterhaanden Gehejmeraad, Overjægermester, Ridder af Elefanten,

Patron for Universitetet og meget mere endnu, og Dagen efter Frederik den Fjerdes Tronbestigelse blev han udnævnt til Storkansler og beholdt dette Landets fornemste Embede indtil sin Død.

Storkansleren ejede Klausholm et Par Mil Syd for Randers ved Allingaaen, hvor han havde bygget sig et skønt Slot. Desuden havde han en Gaard paa Købmagergade i København og mange gode Herregaarde rundt i Riget. Noget af sit Gods havde han arvet fra sin Fader, noget havde han købt for Indkomsterne af sine mange Embeder, Resten havde han faaet med sine to Hustruer.

Først var han gift med en Datter af den navnkundige Kristoffer Gabel. Hun fødte ham syv Børn, hvoraf kun de tre naaede den voksne Alder. Det var Kristian Ditlev, Kirstine Sofie og Armgard Margrethe. Anden Gang giftede han sig med Sofie Amalie Hahn, en Datter af Christian den Femtes Yndling, Overjægermester Hahn. Hun fødte ham ti Børn, der døde som smaa paa tre Døtre nær. Det var Anna Margrethe, Ulrikka Eleonora og Anna Sofie.

Kristian Ditlev havde været Kong Frederik den Fjerdes Legekammerat og blev siden hans gode Ven bestandig, om end han aldrig var bange for at sige Hans Majestæt sin Mening. Han fulgte Kongen paa hans Udenlandsrejse til Italien og var med ham i Felten, hvor han steg til General. Han var i sin

Ungdom trolovet med en af Christian den Femtes og Sofie Amalie Moths Døtre. Hun døde som Barn, og siden ægtede han Benedicte Margrethe Brockdorff.

Af Storkanslerens Døtre var Kirstine Sofie først gift med Grev Niels Friis til Friisenborg og efter hans Død med Amtmanden i Flensborg, Grev Ulrik Adolf Holstein til Holsteinborg. Armgard Margrethe var gift med Grev Frederik Ahlefeldt til Langeland, hvis første Hustru var Christian den Femtes og Sofie Amalie Moths Datter, Christiane Gyldenløve. Anna Margrethe var gift med Grev Hans Schack til Schackenborg.

Ulrikke Eleonora og Anna Sofie gik endnu paa den Tid, da denne Historie begynder, i deres fædrene Hjem og biede paa de Mænd, der skulde hjemføre dem.

Storkansleren nærede ingen Tvivl om, at Bejlerne vilde komme, saa mægtig en Mand han var og med saa store Forbindelser. Tilmed var begge de to Frøkner saare skønne, og det var ingenlunde med deres Faders Villie, at de blev paa Klausholm i Stedet for at komme til Hoffet i København.

Det skyldtes Storkanslerinden, som pludselig en Dag var draget med sine to Døtre til Klausholm og ikke siden havde været at formaa til at tage Ophold i Hovedstaden. Ingen begreb, hvoraf det kom sig. Hun sagde, at hendes Helbred var nedbrudt ved de

evindelige Hoffester, og at hun vilde vie sine sidste Aar til Børnenes Opdragelse. Storkansleren sagde det samme, og kun ved en eneste Lejlighed formaaede en kongelig Befaling at faa hende til at drage til København. Det var dengang, de jordede Grevinde Vieregg, Kong Frederiks Mætresse. Hendes Fader, som var den prøjsiske Gesandt, havde svoret paa, at Hans Majestæt var hemmelig viet til hans Datter, men ingen troede det, ikke heller Storkanslerinden.

„Saa lad, som om du tror det," sagde Storkansleren. „Mine Fjender ved Hoffet er talrige som Havets Sand, og svigter du ved denne Lejlighed, hvor Hans Majestæt udtrykkelig har krævet din Nærværelse, da er det ude med mig."

Saa drog hun derover og tog Ulrikke Eleonora og Anna Sofie med sig for bestandig at have dem under sin Varetægt. Sammen med Overhofmesterinde v. Schindel klædte hun Grevindens Lig og lagde det paa Baare. Men under hele Højtideligheden bevarede hun saa afvisende en Holdning og saa surt et Ansigt, at ingen beklagede sig, da hun, saa snart ske kunde, drog tilbage til Klausholm.

Der sad hun saa og opdrog sine to Pigebørn i strengeste Tugt og Ære. Kun faa af Herremændene fra de omliggende Gaarde gæstede hende, og de, der kom, var alene ældre Herrer med deres Fruer. Hun

tog en fransk Hovmester til Børnene, men var selv bestandig nærværende, naar han underviste dem. De sov i et lille Kammer ved Siden af hendes, og hun var hos dem, naar de legede i Haven.

Den eneste, hun betroede dem til, var Frøken Jytte Vibe, en Datter af Christian den Femtes Minister og Storkanslerens gode Ven indtil sin Dødsdag.

Frøken Jytte Vibe var udelukket fra ethvert Haab om et standsmæssigt Ægteskab og fra al Deltagelse i Selskabslivet ved en styg Pukkel, hun havde paa sin Ryg. Men denne Ulykke havde saa langt fra gjort hende ond og bitter, at hun tværtimod var det muntreste og mildeste Menneske paa Klausholm. Havde nogen en Glæde, da var han vis paa at finde Genlyd hos Frøken Jytte. Havde nogen Sorg eller Nød, da var hun den første til at trøste og hjælpe. Ulrikke Eleonora og Anna Sofie elskede hende, og Storkanslerinden forstod, at hun ikke vilde lede dem til noget ondt.

Saa tit Grev Konrad kom til Klausholm, bad og besvor han sin Hustru drage med Børnene til København.

„Vil du aldrig glemme og tilgive, Sofie,“ sagde han.

„Nej,“ sagde hun. „Det vil jeg ikke. Om ogsaa jeg kunde glemme, at du tog min Kammerpige til din Mætresse, saa glemmer jeg aldrig, at du fik Kongen til at opløfte hendes Unger i Adelsstanden.

Revenfeld hedder de, for at ingen skal glemme, hvorfra de stammer. De fører adeligt Vaaben og Skjold, saa godt som dine ægtefødte Børn. Ditlev er Officer, og Konradine har du giftet med Rostgaard, hvem du gjorde til Kongens Gehejmearkivar. Saa liden Skam var der i dig, at du maatte udbasune dit Boelskab for al Verden.“

„Sofie, Sofie,“ sagde han. „Hvor kan du være saa haard. Ikke blot hendes Børn hader du, men dine egne, saa sandt du spærrer dem ude fra Hoffets Lys og Luft. Pigen, med hvem jeg forbrød mig mod dig, er død forlængst. At jeg har sørget for vore Børn, var alene min Pligt. Nu lader vi den Sag hvile.“

„Nej,“ sagde hun hvast. „Anna Kathrine var den kæreste af mine Kammerpiger, og hun gik mig falskelig under Øjne i et Aar, inden hendes Skændsel kom for Dagen. Om hun lever eller er død er mig et og det samme. Hendes Unger skal aldrig med min gode Villie møde mine ved Kong Frederiks Hof, hvor det sikkert nok gaar endnu værre til end ved Kong Christians.“

„Naa,“ sagde han. „I gamle Dage tog du det da selv, som det kunde falde sig. Jeg traf dig og fik dig kær hos Grevinden af Samsø. Dèr kom din Fader og alle hans Venner, endda Gud og hver Mand vidste, at hun var Hans Majestæts Mætresse.

Hvad skal det til at raabe op om det, som ikke kan blive anderledes? Hvad Kongen gør, er vel gjort. Hans Undersaatter har at bøje sig, om de vil have Fremgang.“

„Jeg laster ikke Kongen,“ sagde hun. „Men er du end Storkansler, saa er du ikke Konge endnu, ved jeg. Om ikke du kan gøre som jeg og leve stille og fredeligt her paa Klausholm, da mor dig i København, saa meget du lyster. Ulrikke Eleonora og Anna Sofie bliver her hos mig.“

Han prøvede atter paa at overtale hende, men uden Held.

„Du trænger selv til Ro, Konrad,“ sagde hun og saa paa hans rødblussende Ansigt og svømmende Øjne. „Du er ikke længere nogen ung Mand og har brugt dig godt. Om ikke du vil dø en for tidlig Død, da træk dig tilbage i Tide. Du har sagtens naaet af Magt og Ære, hvad du kan naa, og Kristian Ditlev er Hans Majestæts gode Ven. Lad nu din Søn varetage Slægtens Interesser ved Hove.“

„Jeg kan ikke,“ sagde Storkansleren og sukkede. „Jeg længes mod Livet ved Hove, naar jeg har været otte Dage paa Klausholm. Sig mig blot, hvordan du vil finde standsmæssigt Ægteskab til Børnene, naar du murer dig inde herovre som i et Kloster.“

„Sig du mig, om du vilde synes om, at Ulrikke Eleonora blev Hans Majestæts Frille?“ sagde hun.

„Hvor falder du paa det?“ spurgte han.

„Hvorfor ikke?“ sagde hun. „Pigen er smuk, og Grevinde Vieregg død, saa Pladsen er ledig. Om Kong Frederik en Dag bliver ked af de smaa galante Eventyr, han driver med Hofdamerne, da kunde det vel falde ham ind paa ny at knytte en fast Forbindelse, og saa var Storkanslerens Datter lige saa nær som en anden.“

„Anna Sofie bliver tusindfold skønnere end Ulrikke Eleonora,“ sagde Storkansleren.

Da rejste Fru Sofie sig i Vrede og forlod Kammeret, hvor de sad sammen og talte. Storkansleren vilde gaa efter hende og sige hende, at han intet havde ment med sin Bemærkning, og at han saa nødig som hun vilde, at noget saadant skulde ske, som hun frygtede. Men saa kom Kirstine Sofie med sin Gemal, Ulrik Adolf Holstein, der havde fulgt ham fra Klausholm til København, og saa begyndte de at tale om Hoffet og Intrigerne derinde, og saa gik det ham af Minde.

„Er det sandt, at Kristian Ditlev skal følge Kongen paa hans Udenlandsrejse?“ sagde Holstein.

„Det er sandt,“ sagde Storkansleren. „Kan du ikke slutte Forlig med ham? Det skader Slægtens Fremgang, at I to Svogre er Uvenner, og jeg frygter

for, at Krigen mellem Jer skal bryde ud i lys Lue, naar jeg har lukket mine Øjne."

„Jeg kan ikke døje ham," sagde Holstein. „Og mindre endnu den lede Kvind, han er gift med."

„Det giver sig nok," sagde Kirstine Sofie. „Men sig mig nu, Fader . . . hvor længe skal Ulrikke Eleonora og Anna Sofie gaa her paa Klausholm og æde Græs? Ulrikke er nu seksten Aar og Anna Sofie tretten. Om de skal gøre deres Entré ved Hove, er det paa høje Tid at faa dem til København, at de kan lære mores."

„Ja, kan du faa Moder snakket til Fornuft?" sagde Storkansleren og sukkede. „Hver Gang, jeg rider ind ad Klausholms Port, kaster jeg mig paa Knæ for hende og beder hende tilgive mig den gamle Historie. Men hun er lige ubønhørlig og vil for ingen Pris slippe Pigebørnene ud i Hoffets Fordærvelse, som hun kalder det."

„Tag Børnene og før dem hemmelig bort," sagde Kirstine Sofie og lo. „Det vilde være en smuk Skandale, om Storkansleren ved Nattetid bortførte sine egne Døtre fra sin egen Gaard."

„Som du snakker, Kirstine Sofie," sagde Grev Konrad. „Men tal med Moder og se, om du har bedre Held end jeg."

Saa gik Grevinde Holstein til Storkanslerinden og havde ikke bedre Held med sig end Storkansleren.

„Du begriber det ikke,“ sagde den gamle Dame. „Du og jeg er som Ild og Vand. Det nytter ikke, vi blander os sammen. Jeg vil ogsaa vare dig, at du betænker dig, hvad du snakker med Pigebørnene om. Sidst, du havde været her, mærkede jeg, at de havde Hovederne fulde af Tant og Narrestreger.“

„Moder,“ sagde Kirstine Sofie.

„Jeg er ellers kun din Stedmoder,“ sagde Storkanslerinden.

„Ja, men du vil da ikke skille mig fra mine Søstre?“

„Det er da ellers kun dine Stedsøstre,“ sagde Storkanslerinden.

Saa gik Grevinde Holstein fra hende i stor Harme.

„Der er intet at stille op med hende,“ sagde hun.

„Jeg tror det ikke heller,“ sagde Storkansleren forknyt.

Grev Holstein sagde ingenting, men saa fra den ene til den anden.

„Forresten tænker jeg, Moder bærer sig taabeligt ad,“ sagde Kirstine Sofie saa. „Hun naar sagtens det modsatte af, hvad hun vil. Om ikke Pigebørnene ser Livet, som det er, da vil de foregøgle sig saa mange Eventyr, at de nemt engang kommer i Ulykke. Se paa dem engang, som de springer der

i Haven. Ingen af dem ser min Tro ud, som om hun lod sig sætte i Kloster."

Storkansleren saa gennem Ruden ud i Haven, hvor Ulrikke Eleonora og Anna Sofie løb mellem Blomsterne.

„Saa skøn Anna Sofie er," sagde han.

„Ja, hun er skøn," sagde Grevinde Holstein. „Om tre Aar er hun den skønneste Pige i Landet. Var jeg Konge, da tog jeg hende, om saa jeg havde ti Dronninger."

„Som du taler," sagde Storkansleren. „Gud bevare mit Hus for den Skændsel."

„Er det en Skændsel?" sagde Kirstine Sofie. „Hvorfor klædte da Moder den stakkels Grevinde Viereggs Lig?"

„Jeg bad hende længe nok om det, før hun gjorde det," sagde Storkansleren. „Ak, Børn, om hun hørte, som vi taler."

Han aabnede Ruden og kaldte paa Pigebørnene. De kom med et højt Raab og fløj om hans Hals.

„Ak, Fader, hvor længe bliver du nu hos os . . . bliver du altid paa Klausholm . . . tager du os med til København, naar du rejser . . ."

Saadan raabte de i Munden paa hinanden. Han kyssede dem og saa lykkelig paa deres glade, unge Ansigter. Storkanslerinden kaldte paa dem, men han

raabte tilbage, at de var hos ham og blev der en Stund.

De sad paa hans Knæ og spurgte ham ud, og han fortalte af et godt Hjerte.

Om Baller og Maskerader og Komedier paa Slottet, om den franske Gesandts Indtog og den store Karussel, der havde været paa Ridebanen, og de vilde Dyr i Dyrehaven ved Frederiksborg, om Hans Majestæt, der skulde rejse til Italien og have Kristian Ditlev i sit Følge . . . om de to Hundrede Heste i Kongens Stald . . . om Musiken, der tonede ved Taflet.

„Danser Kongen selv paa Hofballerne?“ spurgte Ulrikke Eleonora.

„Visselig danser Hans Majestæt selv,“ sagde Storkansleren. „Han holder saa meget af Dans som ingen Konge før i Danmark.“

„Danser han selv?“ sagde Anna Sofie med runde Øjne.

„Om han danser!“ sagde han. „Se til, at I lærer de rette Pas, at I kan dem, naar I skal til Hove.“

„Ak, om vi nogensinde kommer der,“ sagde Ulrikke Eleonora. „Nu er jeg snart seksten Aar, og Moder siger, at jeg skal aldrig derind, for der er ikke andet end Synd og Fordærvelse.“

„Moder er træt og syg,“ sagde Storkansleren.

„En Dag giver hun sig nok, og saa faar I Lov at drage til København."

De klappede i Hænderne, og han kyssede dem igen og saa glad fra den ene til den anden.

„Skønt er det at leve sit Liv om igen i sine Børn," sagde han. „En slet Karl vilde jeg være, om jeg nægtede Jer den Glæde, jeg selv har haft."

Saa rejste han sig og skød dem fra sig, og de løb til Kirstine Sofie, der var næsten lige saa morsom og kunde fortælle næsten lige saa mange Ting.

Storkanslerinden søgte nu og da at drage dem til sig, men opgav det igen. Hun tænkte, at dette varede jo kun kort, og saa fik hun sin gamle Magt tilbage. Men hun saa hadefuldt til sin Husbond, der lo og var glad med Børnene.

„Er det Danmarks Riges Storkansler?" sagde hun afsides til Grev Holstein.

„Det er saa," svarede han og bukkede høflig for hende.

Hun kunde ikke se paa hans Ansigt, om han var enig med hende eller med hendes Husbond. Saa gik hun ind i sit Kammer og blev der.

Hun blev der om Aftenen, da Lysene blev tændte, og Bordene stod rigt dækkede, mens Gæsterne strømmede til Huse.

Det var Storkanslerens Vane, naar han red til Klausholm, at han paa Vejen bød til Gæst saa mange,

han kunde overkomme. Han vidste, han vilde ikke kunde holde det ud med sin sure Frue. Det gjaldt at dække over Tomheden og Bitterheden med Fest og Lystighed. Det var ogsaa nok værd at skaffe de to Pigebørn et Par glade Dage.

Saa gik det løs Ugen ud, saa længe Herren til Klausholm var paa sin Borg.

Der kom Musikanter fra Aarhus og Randers, og der blev danset i Riddersalen hver eneste Aften. Kirstine Sofie hjalp sine smaa Søstre med at pynte sig, det bedste de kunde. Hun laante dem af sine egne Klæder og Smykker. Selv var hun vidt berømt for sin Skønhed og vidste det og glædede sig derover, men anerkendte uforbeholdent, at Anna Sofie var skønnere endnu.

„Lille Søster, lille Søster,“ sagde hun. „Naar du kommer i din Herlighed, vil du daare mange Mænd.“

Anna Sofie forstod ikke, hvad hun sagde, men lo og sprang i Dansen og bad til, at det aldrig vilde holde op. Storkansleren traadte selv Dansen med sine Døtre, endda han førte sig svært tungt, og Blodet steg ham saadan til Hovedet, at han maatte holde op midt i Turen. Han styrkede sig med det ene Bæger Vin efter det andet og fik til sidst mere, end han kunde bære.

Paa det Tidspunkt viste Storkanslerinden sig, strengt og ærbart klædt. Hun hilste flygtigt paa sine

Gæster, tog Ulrikke Eleonora og Anna Sofie ved Haanden og førte dem bort.

„Se, min Arm er blaa, saa haardt Moder tog mig," sagde Ulrikke Eleonora, da de laa i Sengen med Armene om hinandens Hals.

Anna Sofie svarede ikke. Hun græd bare af Sorg over, at den glade Dans saa brat var afbrudt.

Næste Dag rejste Storkansleren, og der blev saa stille paa Klausholm, som der aldrig havde været før.

ANDET KAPITEL.

DE STAKKELS KONGER.

ULRIKKE ELEONORA og Anna Sofie holdt sig bestandig sammen. De hviskede i alle Kroge, lyttede efter de voksnes Samtale og lagde Raad op.

Storkanslerinden kom ofte over dem og gjorde sig vred, men alt som de voksede til, kunde hun ikke passe paa dem bestandig. Desuden kom hendes Husbond sjældnere og sjældnere og overlod hende helt Godsets Bestyrelse, som gav hende nok at gøre.

„Hvad lister I om?“ sagde hun vredt, en Dag hun traf de to Pigebørn i en Krog af Haven.

De for fra hinanden. Anna Sofie saa forskræmt

ud, men Ulrikke Eleonora boldt sig rank og saa fast paa Moderen.

„Vi snakker om, hvorfor vi ikke maa komme til København," sagde hun. „Kristian Ditlev kom til Hove, fra han var Dreng, og Kirstine Sofie og Armgard og Anna Margrethe. Bare vi skal gaa her til Spot og Skam, og vi er dog Storkanslerens Døtre saa godt som de andre."

Fru Sofie slog hende en vældig Ørefigen.

„Du skal lære kristelig Ydmyghed, skal du," sagde hun. „Dit Blod er allerede fordærvet, og om du kunde, vilde du besmitte Anna Sofie. Men til det letfærdige Hof kommer du ikke, saa længe jeg lever. Naar din Fader kommer, skal jeg tale med ham om at finde dig en Husbond, der kan holde dig i Ave."

„Jeg gifter mig med hvem som helst, bare jeg kan komme fra Klausholm," sagde Ulrikke Eleonora og knejsede trods Slaget, der brændte paa hendes Kind. „Og naar jeg først er gift, vil jeg med min Gemal til Hove og bo i Gaarden paa Købmagergade og danse med Kongen selv, og Anna Sofie skal bo hos mig."

Storkanslerinden stirrede maalløs paa hende. Saa langede hun hende en ud paa det andet Øre og bød hende straks gaa i Seng, skønt det var tidlig Formiddag. Anna Sofie græd og fik derfor Befaling til at gaa med.

Men Fru Sofie maatte den Dag age til Friisenvold, og næppe var hun ude af Gaarden, før de to var oppe, fik Klæderne paa sig i en Fart og løb til Jytte Vibe paa hendes Kammer.

„Du maa ikke forklage os til Moder, Jytte,“ sagde Ulrikke Eleonora.

„Barn, Barn, jeg forklager saa vist ingen,“ sagde Jytte. „Men om hun vender uventet tilbage, da faar I jo allandsens Ulykke.“

„Hun vender ikke tilbage,“ sagde Ulrikke Eleonora bestemt. „Ikke før i Aften, og saa er vi i Seng. Naar du ingenting siger, er der ingen, der siger noget. Ingen kan lide Moder paa Gaarden, saa sur hun er og tvær. Pigerne maa ikke danse og Karlene ikke holde Majfest. Bare hun hører en synge, er hun over ham. Uf, jeg hader Moder.“

„Saadan maa du ikke tale, Barn,“ sagde Jytte Vibe. „Din Moder har sit Kors at drage, kan du tro.“

„Hvad er det for et Kors?“ sagde Ulrikke Eleonora. „Naar Fader kommer, er han glad og venlig mod Moder som mod os andre. Naar saa han har snakket med hende, er han bedrøvet og rejser bort igen og lader os blive her og have det ondt. Hvorfor vil Moder ikke til København?“

„Ih, men det har I da tit nok hørt hende sige,“ sagde Jytte.

„Jeg tror ikke, hvad hun siger," sagde Ulrikke Eleonora. „Der er noget, Jytte, og du skal sige os det. Vi kan mærke det paa Folkene, naar de snakker sammen, og vi er store nok til at faa det at vide."

„Hvad skulde der være?" sagde Jytte, som daarlig kunde lyve.

Hun saa paa de to Pigebørn og erkendte, at de var voksede saadan til, at de ikke ret længe lod sig holde hen med Snak. Talte ikke hun, saa kom der en anden og fortalte dem det. Men hun turde ikke.

„Vist er der noget," sagde hun. „Men det tilkommer ikke mig at snakke om det. Gaa til Storkanslerinden eller til Jeres Fader, naar han kommer hjem."

„De siger ingenting," sagde Ulrikke Eleonora fortrydelig. „Du skal sige det, Jytte."

„Saa stiv du er, Ulrikke Eleonora," sagde Jytte.

Saa gav hun sig til at klappe Anna Sofies Kind for at vinde Tid, mens hun tænkte sig om.

„Er du lige saa paastaaelig som din Søster? sagde hun.

„Hvorfor vil du ikke sige det, Jytte?" sagde Anna Sofie med sin bløde Stemme og lagde Armen om hendes Hals.

„Du kan da i det mindste fortælle os, hvorfor vi kom til København dengang for fire Aar siden,"

sagde Ulrikke Eleonora. „Pludselig blev det bestemt, at vi skulde derover, og pludselig rejste vi hjem igen.“

„Ja, det er saamænd nemt sagt,“ sagde Jytte lettet. „Det var jo dengang den arme Grevinde Vieregg døde i Barselseng.“

„Hvem var Grevinde Vieregg?“ spurgte Ulrikke Eleonora.

„Det var saamænd den prøjsiske Gesandts Datter,“ sagde hun. „Men Barnet levede bare et Aar. Selv døde hun paa den niende Dag og pintes saa skrækkeligt, at det var en Ynk at se. Ak, Herregud, saa bedrøvet Kongen var over det.“

„Hvorfor var Kongen bedrøvet?“ sagde Ulrikke Eleonora.

„Jo,“ sagde Jytte. „Grevinden var hans Gemalinde.“

„Kongens Gemalinde hedder Dronning Luise,“ sagde Anna Sofie.

„Ja,“ sagde Jytte. „Men Grevinden var saadan hans Gemalinde til venstre Haand.“

„Har Kongerne to Koner?“ spurgte Ulrikke Eleonora.

Hun stirrede paa Jytte med runde Øjne, og Anna Sofie stirrede med. Det arme Menneske vidste ikke sine levende Raad, hvordan hun skulde klare sig ud af det. Godt var det da, at Storkanslerinden

ikke var til Huse. Om hun var kommen over dem og havde hørt, hvad de talte om, da havde hun visselig øjeblikkelig jaget hende af Gaarde.

„Har Kongerne to Koner, Jytte?“ spurgte Ulrikke Eleonora igen.

„Ikke allesammen, Barnlille,“ sagde Jytte. „Ikke allesammen. Men Herregud . . . de stakkels Konger . . . de bliver jo ikke gift saadan som en anden en. Der rejser en Gesandt ud i Europa og finder en Prinsesse, og saa bliver det bestemt, og saa kommer Prinsessen rejsende, og Brylluppet staar, uden at den arme Konge bliver spurgt om sin Mening. Saa skal han elske hende til sine Dages Ende, og det kan han jo ikke altid. Saa hænder det sommetider, at han finder en, som hans Hjerte faar kær, og saa faar han hende til sin Gemalinde. Til venstre Haand, forstaar I. For Kongen har Lov til at gøre, hvad han vil, og staar alene Gud til Regnskab.“

„Har Gud da givet Kongen Lov til at have to Koner?“ spurgte Anna Sofie.

„Ja, det har han rigtignok,“ sagde Jytte. „Det var dengang, da Morten Luther og Melanchton gav Landgreven Lov til at tage sig en Kone foruden den, han havde. Det var Luther og Melanchton, som er de frommeste Mænd, der har levet siden Apostlenes Dage. De sagde det selv.“

„Har ingen andre end Kongerne Lov til at have to Koner?“ sagde Ulrikke Eleonora.

„Ih, Gud bevares, nej,“ sagde Jytte forfærdet. „Ja, og saa naturligvis Landgreverne og de andre Fyrster.“

„Fader har to Koner,“ sagde Ulrikke Eleonora.

„Gud Fader fri og bevar os, Barn, hvad er det, du siger?“ sagde Jytte og slog Hænderne sammen.

„Jeg ved det,“ sagde Ulrikke Eleonora og nikkede med sammenkneben Mund. „Jeg har hørt Per og Mogens snakke om det.“

„Vidste din Moder, at du hørte efter Lakajernes Snak, da fik du rigtignok Ris,“ sagde Jytte.

„Man maa høre efter dem, der siger noget,“ sagde Ulrikke Eleonora. „Og nu skal du fortælle os rigtig, hvordan det hænger sammen.“

„Jeg tror, du raser Barn,“ sagde Jytte. „Det er jo ikke andet end Folkenes Snak. Men jeg kan godt fortælle dig om dengang, din Moder var saa vred, fordi hun skulde klæde Grevinde Vieregg og lægge hende paa Baare.“

„Hvorfor vilde hun ikke det?“ spurgte Anna Sofie.

„Nej,“ sagde Jytte. „For hun troede ikke det, de sagde, at Grevinden var virkelig gift med Hans Majestæt. Men hun maatte gøre det alligevel, fordi

Kongen befalede det, ellers havde Storkansleren mistet alle sine Embeder. Men det var ogsaa en blodig Skam for hende, fordi hun skulde gaa dèr sammen med Overhofmesterinde v. Schindel, som var en styg Dame."

„Hvad gjorde hun da?" spurgte Ulrikke Eleonora.

„Hun satte sin Datter ud for Kongen, endnu mens Grevinden levede," sagde Jytte. „Charlotte Helene hed hun, og skøn var hun, men en fræk Tøjte. Nu er hun ogsaa Grevinde."

„Er hun da gift med Kongen?" spurgte Ulrikke Eleonora.

„Nej . . . næ—e . . . det er hun ikke, men hun har da født ham en Datter i Fjor, og det er da ikke mere end rimeligt, at saadan en dydig Dame som Storkanslerinden er vred paa hende og ikke vil have med hende og hendes Moder at bestille. Hun har jo set saa meget af den Slags i sin Ungdom, da hun levede ved Hove i Jomfru Moths Tid, og den arme Enkedronning græd sine Øjne blinde af Sorg, fordi Kong Christian aldrig kom til hende, men gik til Jomfru Moth."

„Blev Jomfru Moth ogsaa Grevinde?" spurgte Ulrikke Eleonora.

„Vel blev hun Grevinde," sagde Jytte. „Grevinde af Samsø blev hun."

„Var hun saa gift med Kong Christian?“ sagde Ulrikke Eleonora.

„Nej . . . næ—e . . . det var hun ikke,“ sagde Jytte. „Men det er altsammen noget, I ikke forstaar, og det er en stor Skam af Jer at lokke mig til at sige det.“

„Vil du ikke fortælle os noget om Grevinden af Samsø, saa ved vi nok en, der vil,“ sagde Ulrikke Eleonora.

„Hvem er det?“ sagde Jytte.

„Det er Jørgen Kusk,“ sagde Ulrikke Eleonora. „Han ved det, for han har set hende. Det har han selv sagt.“

„Nej, om din Moder vidste, at du snakker saadan med Tjenerne,“ sagde Jytte. „Barn, Barn, det tager en Ende med Forskrækkelse.“

Saa vilde hun slet ikke tale med dem mere og var helt ulykkelig over det, hun allerede havde sagt. Men Ulrikke Eleonora tog sin Søster ved Haanden og gik sporenstregs ned i Stalden til Jørgen Kusk, som var en ensom, gammel Mand, der holdt meget af Børn og altid lo over hele Ansigtet, naar de to Frøkner kom anstigende.

Jo, jo, han kendte rigtignok Grevinden af Samsø. Han havde fra sin pure Ungdom været Tjener hos Hr. Holger Parsberg til Eskær i Salling og fulgt ham paa alle hans Rejser. Men den stakkels Hr.

Holger rejste bare, fordi han var saa gruelig forelsket i Jomfru Moth, som var Kongens Mætresse og aldrig kunde tænke paa at bønhøre ham. Mangfoldige Gange havde han fulgt sin Herre, naar han gik om ad Boldhusgade og stod og stirrede paa Huset, hvor Grevinden boede. Somme Tider gik han ogsaa ind, men kom altid mere bedrøvet ud og rejste saa straks af Landet igen. Til sidst havde han da af bare Desperation giftet sig med Jomfru Moths Søster, men det blev ikke til andet end den rene Elendighed, for han havde Jomfruens Billede i sit Hjerte, og da han laa paa sit yderste, skreg han og kaldte paa hende, saa det var en Jammer at høre.

„Var hun smuk?“ spurgte Ulrikke Eleonora.

„Forfærdelig smuk,“ sagde Jørgen Kusk. „Aldrig har jeg set saa dejligt et Fruentimmer.“

„Det var da rigtig stygt af Kongen at tage hende fra Holger Parsberg,“ sagde Anna Sofie.

„Ih, men nej da,“ sagde Jørgen. „Kong Christian tog hende vist ikke fra ham, for hun elskede Kongen lige fra Begyndelsen. Og hvad skulde den stakkels Konge gøre, naar han ikke brød sig om Dronningen. Det er jo ikke med Majestæten som med en anden en. Jeg vil nu f. Eks. sige med mig, som har gaaet i tredive Aar og holdt af Mette og kan faa hende engang, naar vi faar Raad til at sætte Bo.“

„Naar jeg bliver gift, skal du faa Raad til at faa Mette,“ sagde Ulrikke Eleonora. „Det lover jeg dig bestemt, naar bare du vil sige mig een Ting.“

„Hvad kan det vel være?“ sagde Jørgen Kusk.

De to Søstre stod og hviskede lidt sammen. Jørgen skottede lidt til dem, alt mens han striglede Storkanslerens Ridehest, der aldrig mere blev brugt.

„Jørgen“, sagde saa Ulrikke Eleonora. „Kan man ikke nok sige, at Fader er en Konge?“

„Hej,“ sagde Jørgen og holdt inde med Striglingen. „Ja—e . . . naar ikke just Hans Majestæt hører det, saa er Storkansleren jo for saa vidt en overmaade fornem og mægtig Mand. Han ejer Krautsand nede i Holsten og Sandbjerg i Sundeved, som er for et Grevskab at regne. Saa har han ogsaa Seekamp og Friisenvold og Løistrup og Klausholm og Frydenlund og Gaarden inde paa Købmagergade, og dèr i Kælderen ligger tolv Tønder fulde af Gulddukater, siger de. Jøsses ja, Storkansleren kan saamænd godt regnes for en Konge lig.“

„Jørgen“, sagde Ulrikke Eleonora. „Fader har saadan en . . . saadan en Mætresse ligesom Kongerne.“

„Ja, naar Frøken Ulrikke ved det, saa kan det jo ikke nytte, jeg siger noget derimod,“ sagde Jørgen Kusk. „Det var jo hende Anna Kathrine Haagensen, Datter af Borgmesteren i Aabenraa. Hun

var jo Kammerpige hos Storkanslerinden, da det begyndte, og saa blev hun naturligvis jaget væk. Nu er hun død forlængst, men ingen skal sige andet end, at Storkansleren opførte sig som en honnet Herre, for han fik Kongen til at udstede Patent for Anna Kathrines tre Børn, saa de blev ophøjede i Adelstanden og fik Navnet Revenfeldt, og de to af dem er da ogsaa kommen godt an. Der er Ditlev, som er Officer, og Konradine, som er gift med en Minister eller saadan en inde i København. Men Konrad ved jeg ingenting om, hvor han er bleven af."

De to Pigebørn saa paa hinanden med straalende Øjne. Ulrikke Eleonora forsikrede Jørgen, at hun nok skulde holde sit Løfte; saa trak hun Anna Sofie ned til den Krog af Haven, hvor de havde deres lønligste Skjulested, for at de rigtig kunde snakke om den store Opdagelse, de havde gjort.

Da de gik over Gaarden, kom de forbi de to Lakajer, Mogens og Per, som bøjede sig dybt for dem og fik et naadigt Nik til Svar.

„De er snart udvoksne," sagde Mogens, som var den ældste.

„Ja," sagde Per. „Storkanslerinden kan ikke længere holde dem i Bur. Om ikke hun selv slipper dem en Kende løs, da flagrer de en Dag af

Reden. Ulrikke ser allerede svært modig ud af Øjnene."

„Jeg holder nu paa Anna Sofie," sagde Mogens.

„Ja, om jeg skulde vælge, da tog jeg ogsaa hende," sagde Per.

„Jeg tænker ikke, du kommer i det Tilfælde, bitte Per," sagde Mogens. „Men om der hænder noget paa Klausholm, da kan det blive svært nok at bestemme, om man skal mele sin Kage hos Herren eller hos Fruen, for de to staar hinanden imod som Flint."

„Jeg holder mig til Herren," sagde Per.

„Storkansleren har ikke langt igen," sagde Mogens. „Han lever for stærkt derinde i Hovedstaden."

„Og han har ikke sine tro Tjenere med til at passe paa sit Helbred," sagde Per.

„Nej," sagde Mogens. „Og naar han er død, saa gælder det Fru Sofie paa den ene Side og de to Frøkner paa den anden."

„Saa holder jeg med Frøknerne," sagde Per. „For de har Grevinde Holstein med sig, og hun er en farlig klog Dame."

Mogens tænkte just ligesaadan, og derfor anvendte han al sin Kunst paa at overtale Per til at slaa sig paa Storkanslerindens Parti, eftersom han

ikke skøttede om at dele Kagen med en anden, hvis der blev nogen.

Og Per lyttede og gav ham sluttelig Ret.

Nede bag Buskene sad Storkanslerens to Døtre og lagde de vildeste Planer for Fremtiden.

De var enige om, at de vilde drage ud i Verden og se at finde de tre Søskende, som de ikke kendte. Ulrikke Eleonora mente, at hun snart fik Ditlev og Konradine at se, naar hun kom til København. Anna Sofie talte mest om Konrad, som hun for enhver Pris vilde opsøge og være god imod.

Allermest talte de om deres Fader, som var saa god og saa glad, og som havde det saa ondt med deres Moder, at han ligesom de stakkels Konger havde været nødt til at tage sig en Gemalinde til venstre Haand.

„Tror du, de var rigtig gift?“ sagde Anna Sofie.

Ulrikke Eleonora tænkte sig lidt om. Saa rystede hun paa Hovedet.

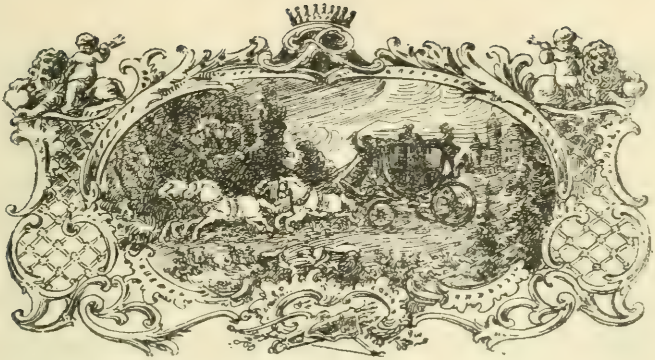
„Det var de,“ sagde Anna Sofie. „Hun var viet til hans venstre Haand.“

„Saa meget Konge er Fader ikke,“ sagde Ulrikke Eleonora. „Hun var bare hans Mætresse. Men havde han kunnet gifte sig med hende, saa havde han gjort det. Det ved jeg bestemt. For det var hende, han elskede, og ikke Moder.“

De blev enige om, at saadan var det, og gik i

Seng og bad til Gud for den stakkels Konge og for deres stakkels Fader.

Da Storkanslerinden kom hjem og saa ind i deres Kammer, sov de sødelig med røde Kinder og Armene om hinandens Hals, som de plejede.

TREDIE KAPITEL.

DAGLIGT LIV.

FRA den Dag af, da Ulrikke Eleonora og Anna Sofie fik Rede paa deres Faders Forhold til Anna Kathrine Haagensen, blev alting anderledes paa Klausholm.

Ulrikke Eleonora gik rundt med et vidende Ansigt og knejsede, som var hun en Prinsesse. Anna Sofie efterlignede hende, saa godt hun kunde. Jytte Vibe var dødsensangst for, hvordan det vilde spænde af, naar Storkanslerinden fik noget at vide, og Tjenestefolkene stak Hovederne sammen og saa paa de to smaa Frøkner.

Jørgen Kusk havde naturligvis talt med sine Med-

tjenere om den Samtale, han havde haft med Børnene, og der gik ikke en Dag, hvor Frøknerne ikke kom igen til ham i Stalden og udspurgte ham yderligere. Han havde fortalt, hvad han vidste, men fortalte det gladelig om igen, og de kunde aldrig blive trætte af at høre paa det.

„Jytte“, sagde Ulrikke Eleonora, en Dag de sad hos hende i hendes Kammer og var sikre paa, at Fru Sofie ikke vilde overraske dem. „Var du her i Huset, dengang Anna Kathrine Haagensen var Moders Kammerpige?“

„Gud fri og bevare mig vel, Barn, ved du ogsaa det?“ sagde Jytte og slog Hænderne sammen.

Ulrikke Eleonora nikkede.

„Var Pigen smuk?“ spurgte hun.

„Ak ja, det var hun,“ sagde Jytte og saa hen for sig i Erindringen om de gamle Dage. „Vidunderlig smuk var hun og en god og trofast lille Pige. Det ses da ogsaa paa Konradine, at hendes Moder var skøn. Jeg var henne og besøge hende, sidst vi var i København til Grevinde Viereggs Jordefærd.“

„Jeg vil besøge hende, naar jeg kommer til København,“ sagde Ulrikke Eleonora.

„Derom bliver der aldrig Tale,“ sagde Jytte bestemt. „Om Storkanslerinden fik at vide, at du havde gjort saadan noget, saa tog hun sin Død over det. Ak ja . . . det var dengang. Hvad skulde den

stakkels Pige gøre, da Storkansleren kastede sine Øjne paa hende. I ved ikke Børn, hvad for en statelig og skøn Mand, Eders Fader var, altid munter og galant, en ridderlig Herre, som der ikke fandtes Mage til ved Hoffet."

„Jeg ved det nok," sagde Ulrikke Eleonora. „Jeg er heller ikke vred paa Konradine. Hun er min Søster saa godt som de andre. Jeg vil besøge hende og kysse hende."

Jytte rystede paa Hovedet, men sagde ingenting. Hun tænkte paa, dengang det stod paa, og det frygtelige Spektakel der blev i Huset, da Storkanslerinden opdagede det. Selv havde hun vidst det fra den første Dag omtrent. Anna Kathrine havde betroet sig til hende, saa ulykkelig hun var, og Jytte havde trøstet hende paa det bedste. Hun kunde ikke skænde paa nogen. Hun forstod altid, hvad der hændte, om ogsaa der aldrig hændte hende selv noget.

„Ak ja, ak ja," sagde hun. „Mangen god Gang har jeg takket Gud for min Pukkel, at jeg er udenfor denne Verdens Lyst og Sorg."

De to Pigebørn saa forundrede paa hende og paa hinanden.

„Jeg vilde gøre, hvad det skulde være, om der var nogen, der elskede mig," sagde Ulrikke Eleonora.

„Jytte . . . om det kommer dertil engang, og Moder gør sig vred . . . vil du da hjælpe mig?"

„Kors bevares, Barn," sagde Jytte. „Det gaar da nok altsammen i Redelighed og Orden uden min Hjælp. Og det varer saamænd ikke længe, inden din Bejler kommer. Jeg ved vist, at Storkansleren arbejder paa at finde et passende Parti for dig, og det kan din Moder da aldrig have noget imod."

Mogens Lakaj mente, det var lige saa godt, Storkanslerinden fik at vide, at Børnene vidste Besked med Ungerne, som hun kaldte dem. Selv havde han ingen Lyst til at fortælle hende det, saa snakkede han saadan med Per, at Per troede, han vilde sladre for at profitere af det og skyndte sig at komme ham i Forkøbet.

Fru Sofie stirrede paa ham, da han fortalte, hvad der var hændt. Hendes første Tanke var at jage Jørgen Kusk paa Porten, men hun vovede det ikke for sin Husbonds Skyld. Saa tog hun en blank Dukat op af Skuffen paa sit Chatol og rakte Per den.

„Tag den, lille Per," sagde hun. „Der er flere, hvor den kom fra, hvis du fremdeles viser dig som en tro Tjener og fortæller mig, naar der ellers sker noget."

Per viste Mogens Dukaten.

„Ja, den er god nok," sagde Mogens. „Det er

altid lidt Tærepenge, naar nu Storkansleren kommer hjem og jager dig væk, over det du har sladret.“

Per maabede, og Mogens lo.

Men inde i Storkanslerindens Kammer stod Ulrikke Eleonora og fik læst og paaskrevet.

„Jeg tager dig for mig alene,“ sagde Fru Sofie. „Du er den største og stor nok til at vide, hvad du gør. Saa længe det er muligt, vil jeg se at skaane lille Anna Sofies Sjæl for Smitten. Gjorde jeg dig din Ret, fik du Hug, fordi du har frittet Tjenerne om den Skam, din Fader har bragt over vort Hus. Du har baaret dig ad som en Kammertøs og ikke som en Adelsfrøken. Sker det een Gang til, sender jeg dig til gamle Faster i Holsten. Hun bor i et Taarn midt paa den vildene Hede og ser aldrig et Menneske. Der kan du sladre med Himmelens Fugle, om du har Lyst til det.“

„Det giver Fader aldrig sit Minde til,“ sagde Ulrikke Eleonora og rettede sig.

Storkanslerinden saa paa hende.

Hun var nu helt udvoksen, og det nyttede ikke at komme til hende med Hug. Hun var anstukken af den Letfærdigheds Smitte, som raadede i dette Land, og som havde beredt hendes Moder og hende selv og mange andre gode Kvinder saa bitre Tider. Hun skulde bort. Saa var der Haab endnu, at hun kunde redde Anna Sofie til sin Alderdomstrøst.

„Din Skarns Tøs," sagde hun.

Saa satte hun sig til at skrive til sin Husbond i København et af de bedske Breve, Storkansleren kendte saa godt og altid lod ligge en Stund paa sit Bord, inden han aabnede dem.

„Det er paa Tide, at du skaffer Ulrikke Eleonora en Mand," skrev hun. „Jeg kan ikke længere styre hende. Om hun faar Lov til at gaa her paa Klausholm, da vil hun ganske fordærve Anna Sofie, der endnu er uskyldig og ren, som jeg da haaber til Gud. Selv morer du dig ved Hoffet og lader mig alene om at skøtte vore Børn, og jeg maa takke Gud endda, at du gør saa, saa sandt du aldrig fylder Børnene med andet end Tant og Letfærdighed."

„Min hjertenskære Hustru," skrev Storkansleren tilbage. „Jeg har fundet en Mand til vor Datterlil og kommer med ham til Klausholm i næste Uge, om Gud vil. Manden er Ferdinand Danneskjold Laurvigen, den højsalige Hr. Ulrik Frederik Gyldenløves Søn med Grevinden af Altenburg. Han er en skøn og ridderlig Mand, og det skulde være sælsomt, om ikke han vandt vor lille Ulrikkes Hjerte. Men der vil gaa en Stund inden Brylluppet, eftersom han først nylig er bleven Enkemand. Saa er det ogsaa min Agt at blive selv en Stund paa Klausholm. Det værker i mit Hoved og i min Mave. Jeg holder ikke længere Hoflivet ud. Saa drager nu ogsaa

Hans Majestæt med det første til Italien og tager Kristian Ditlev med sig. Her bliver da stille en Stund og intet for mig at gøre, saa meget mere som alle de Kommissioner, hvori Hans Majestæts Naade har sat mig som Præsident, har endt deres Arbejde til Gavn for Land og Rige. Gud være evig takket for den Naade, Hans Majestæt uforandret viser mig. Saa har jeg ogsaa kunnet udvise større Økonomi under denne Konge end under højsalig Kong Christian, hvem jeg, som du ved, ofte maatte forstrække med Laan, som jeg kun sjældent fik igen. Det bæres mig for, som kunde jeg nu snart ende mine Dage paa Klausholm i Ro hos mine kære. Om blot du, min Hjertenselskede vil se mildt til mig og tilgive mig, hvad der ikke mere kan gøres om og længst burde være slettet i Tidens Løb. Om blot du viste mig et venligt Ansigt og ikke altid saa surt, da vilde det være en Fryd for mig at leve paa vor skønne Gaard. Men saa maa du ikke drage dig tilbage til dit Kammer, naar der kommer Gæster, og ikke se ondt, naar jeg tømmer et uskyldigt Bæger Vin, og ikke bestandig hakke paa de to arme Pigebørn, som endnu har Livet til Gode og maa have noget af dets Glæde i deres Ungdom, for at de kan udholde dets Ondskab, naar Aarene glider.“

Storkanslerinden kastede foragtelig Brevet paa sit Bord. Hun tog Jytte Vibe for sig, meldte hende

Storkanslerens og den unge Grev Danneskjolds Ankomst og bød hende efterse Ulrikke Eleonoras Garderobe og forberede hende paa, hvad der skulde ske.

„Jeg tænker ikke, at du behøver at fare synderlig med Lempe, Jytte," sagde hun og smilede haansk. „Tøsen er saa giftelysten som en Bondepige. Var hende, at hun fører sig sømmeligt op, at ikke Partiet skal gaa over Styr."

Ulrikke Eleonora sprang til Loftet, da hun hørte Nyheden.

„Jeg tager ham, om saa han baade er skeløjet og pukkelrygget," sagde hun. „Bare jeg kommer væk herfra."

Saa fløj hun Jytte om Halsen og bad hende med grædende Taarer om Forladelse. Og Jytte lo og græd imellem hinanden og klappede hendes Kind. Anna Sofie stirrede betaget paa Søsteren og sagde ingenting, men ønskede i sit stille Sind, at det var hende.

Saa kom Storkansleren og var saa syg, at han ikke kunde ride, men kørte i en stor Karm, der var skikket til Skanderborg efter ham. Med ham var Grev Ferdinand, der viste sig at være en overmaade galant ung Herre. Han bøjede Knæ for Ulrikke Eleonora og kyssede hendes Haand, og hun tog imod hans Hilsen med en overordentlig Anstand.

„I ser det nok paa min Datters Miner, at I ingenlunde er hendes første Bejler, Grev Ferdinand," sagde Storkansleren og lo.

Fru Sofie sendte ham et hvast Blik, og Ulrikke Eleonora rødmede dybt. Men siden tog Anna Sofie den unge Greve afsides og sagde til ham:

„I skal ikke tro, hvad Fader sagde. Det var ikke andet end Spøg. Aldrig har Ulrikke Eleonora haft en Bejler før Jer, og hun rækker Jer hjertensgerne sin Haand."

„Fortryllende Dame," sagde Greven og skjulte sit Smil med et Haandkys. „Om Eders skønne Søster havde haft ti Bejlere, da var det vel ikke mere end rimeligt og kun des større Ære for mig, der skal føre hende hjem som min Brud. Men sig mig nu, om I ingen Bejlere har haft?"

„Nej," sagde Anna Sofie og saa ham troskyldig ind i Øjnene. „Men Jytte siger, jeg faar nok en."

„Der sagde Frøken Jytte et sandt Ord," sagde Greven.

Han blev der i otte Dage, og Trolovelsen blev fejret med en stor Fest. Alle Omegnens Herremænd blev indbudt og desuden mange fra Slesvig og Fyen. Salen paa Klausholm straalede i Lys og Pragt, og den gode Vin flød over Bordet.

Men Storkansleren var ikke mere den Mand, han havde været før. Det saa enhver, at hans Haand

rystede, naar han løftede sit Bæger, og han tømte det ikke saa tit som i gamle Dage. Helt anstrengt lød ogsaa hans Skæmt, og han brød tidlig op og gik til Ro.

„Storkansleren har ikke langt igen,“ sagde Mogens. „Inden Aaret er omme, ligger han paa Baare.“

„Tror du?“ sagde Per. „Da gælder det at holde sig gode Venner med Fru Sofie.“

Men den der klarest havde set, hvordan det var fat med Husets Herre, var Fru Sofie.

Hun saa med Skadefryd, hvor svækket han var, og sagde det ubarmhjertig til ham om Aftnen, da de var ene.

„Er du beredt til at dø, Konrad?“ sagde hun. „Hvis ikke, da skynd dig at tale med din Gud og din Samvittighed.“

Storkansleren smilede og saa rolig paa hende.

„Forgæves søger du at skræmme mig, Sofie Amalie,“ sagde han. „Jeg ved kun altfor vel, at det lakker mod Enden. Ikke heller bryder jeg mig om dit sorte Syn. Jeg har levet saadan, at jeg vel kan dø uden Frygt og Bæven. Sidste Aar lod jeg mig hugge en skøn Kiste af Marmor, Mage til den, hvori min første Hustru hviler i Slesvig Domkirke. Dèr skal I føre mig hen og bisætte mig ved hendes Side.“

„Du havde hende alle Dage mere kær end mig,“ sagde Fru Sofie.

„Nu ja," sagde Storkansleren. „Hun var den første og mere mild end du. Men hun døde jo. Kanhænde hun havde set lige saa surt som du, om Gud havde bevaret hende i Live, og jeg har anordnet det saadan, at du faar Plads ved min anden Side."

Fru Sofie laa en Stund rolig i Sengen ved hans Side, og han tænkte, hun var sovet ind. Selv sov han kun lidt for Smerterne. Saa vendte hun pludselig Hovedet mod ham og sagde:

„Har du sørget for Kisten, hvori du skal hvile, saa har jeg lavet en skøn Indskrift, som skal hugges paa den. Vil du høre den, som den lyder?"

„Spar den hellere til en anden," sagde Storkansleren rolig. „Da jeg lod Kisten lave, forfattede jeg tillige Indskriften."

„Da tør jeg tro, at den er en bodfærdig Mands ydmyge Bøn til Herren," sagde hun.

Storkansleren trak Nathuen ned over Panden og smilede.

„Saadan lyder den," sagde han. „Jeg haver levet saaledes iblandt Eder, at jeg ikke behøver at blues ved mit Liv."

Fru Sofie sagde ikke mere, men laa længe vaagen ved Siden af sin Ægteherre. Hun tænkte paa, saa stiv han var bleven paa det sidste. Denne Gang havde han ikke med et Ord bedt hende om Tilgi-

velse, som det ellers var hans Vane. Hun forstod ikke, at det var Døden, han vidste nærmede sig. Saa syntes han ikke, der var mere at bede hende om, som han dog skulde forlade, og vendte sine Tanker andet Steds hen.

Samme Aften sad Ulrikke Eleonora paaklædt paa Sengekanten i det nye Kammer, hun havde faaet, siden hun var blevet trolovet. Storkanslerinden havde forordnet det saadan, ikke saa meget paa Grund af Datterens nye Værdighed, som for at skille hende fra Anna Sofie. Jytte sad hos hende, og de snakkede ivrigt.

Men udenfor paa den lange Gang kom Anna Sofie løbende i Natkjole. Hun havde listet sig ud af sit Kammer og vilde for enhver Pris til Søsteren. Angst spejdede hun frem i den halvmørke Gang, om hun mødte nogen. Saa løb hun paa Mogens, hvem alle Mennesker mødte alle Vegne, og som havde saa besynderlig lydløse Fjed.

„Ej, ej," sagde Mogens. „Saa Frøken Anna Sofie er paa Eventyr."

„Jeg vil ind til Ulrikke Eleonora," sagde hun. „Ak, Mogens, jeg er saa angst, at nogen møder mig og hindrer mig i mit Forsæt. Kan du ikke hjælpe mig derned?"

Mogens tog en Kappe, der hang paa Væggen og kastede den om hendes spinkle Skikkelse.

„Svøb nu den om Jer, lille Frøken," sagde han. „Her er en Hue, I kan trykke ned i Panden, og saa bare fremad med drabelige Skridt, saa alle tror, det er en Krigskarl, der kommer."

Hun gik den lange Gang igennem og op ad en Trappe og over en anden Gang og stod saa i Kammeret hos Ulrikke Eleonora, der modtog hende med et fornøjet Udraab.

„Hør, Søster, hør, hvad Jytte fortæller," sagde hun.

Og Jytte fortalte om den unge Grev Danneskjolds Fader, Ulrik Frederik Gyldenløve, som var den ridderligste og skønneste Herre paa sin Tid. Han var Søn af Kong Frederik den Tredie og Jomfru Margrethe Pape nede i det holstenske. Kong Frederik havde avlet ham, inden han ægtede Dronning Sofie Amalie og elskede Jomfru Margrethe inderligt. Mangen Gang tænkte han paa hende, naar han var led ved sin hovmodige Gemalinde. Aldrig glemte han sin Ungdomskærlighed, men sørgede for, at hun fik en god Husbond, og hans Søn, højsalig Kong Christian den Femte udnævnte hende senere til Gehejmeraadinde.

„Jytte", sagde Ulrikke Eleonora tankefuldt. „Du siger Margrethe Pape blev Gehejmeraadinde og Vieregg og Schindel og Moth blev Grevinder. Om nu saadan noget hændte en af os, hvad skulde der da ske, eftersom vi er Grevinder fra Fødslen?"

„Som du dog snakker, Barn," sagde Jytte forfærdet. „Og det just i Dag, da din Trolovelse med Greven er bleven fejret."

„Naa ja," sagde Ulrikke Eleonora. „Der er jo ogsaa Anna Sofie, som ingen Fæstemand har, og det kan vel ogsaa hændes, at jeg bliver Enke."

„Saa koldsindig du tænker," sagde Jytte. „Saadan er Anna Sofie ikke."

„Nej," sagde Anna Sofie. „Men hvor kommer det sig Jytte, at du siger, at Gyldenløves Frue var Grevinden af Altenburg? Det har jeg da hørt af Kirstine Sofie, at Hans høje Excellence var gift med Marie Grubbe."

„Det var han ogsaa," sagde Jytte. „Og det var en gruelig Historie."

„Fortæl," sagde Ulrikke Eleonora.

„Lad det blive til en anden Gang," sagde Jytte. „Det er sent, og om Storkanslerinden fik at vide, at vi sad her og sladrede, da var der til os."

„Det faar hun aldrig at vide," sagde Anna Sofie og lagde Armen om Jyttes Hals. „Hun og Fader skændes i Kammeret . . . jeg hørte det gennem den tynde Væg. Og alle sover de paa Gaarden undtagen Kuren og de fremmede Svende, som drikker i Borgestuen."

„Fortæl," sagde Ulrikke Eleonora.

„Ja, hvad er der at fortælle," sagde Jytte. „Marie

Grubbe havde en Søster, som var gift med Adelsmanden Stig Høg. Han var Gyldenløves gode Ven, men forførte ligefuldt hans Hustru. Saa blev de skilt, og Marie blev gift med Palle Dyre. De boede paa Tjele, og der gav hun sig hen til Søren Ladefoged, som ikke var andet end en fordrukken Bondekarl. Saa jog Palle Dyre hende og Søren bort."

„Hvor er hun nu henne?" spurgte Ulrikke Eleonora.

„Herren ved det," sagde Jytte. „De siger, hun flakker Landet rundt med Søren og spiller paa Lire."

„Fy, for en led Kvind," sagde Ulrikke Eleonora.

„Ja," sagde Jytte. „Det er hun vel nok."

Hun sad og saa hen for sig. Ulrikke Eleonora var henfalden i sine egne Tanker, men Anna Sofie saa paa Jytte.

„Hvad tænker du paa, Jytte?" spurgte hun.

Jytte Vibe saa op og rystede paa Hovedet. Hun havde Taarer i Øjnene. Anna Sofie klappede hendes Kind og kyssede hende.

„Du skal sige mig, hvad du tænker, Jytte," sagde hun saa. „Aa Jytte . . . sig det, Jytte . . . jeg beder dig saa mindelig."

Jytte strøg hende over Haaret og saa sørgmodig paa hende. Hendes Mund skælvede, og hendes Øjne var blinde af Taarer.

„Det er bare det med Marie Grubbe, lille Anna

Sofie,“ sagde hun. „Det er det, naar de laster hende . . . jeg har jo hørt det saa tit . . . jeg har aldrig hørt andet . . . Men saa tænker jeg paa, at det var vel Elskov, der lokkede hende som de andre. Det er med den ene som med den anden, og gaar det op efter, saa siger de ingenting, men gaar det ned efter, saa falder de over hende og slaar hende med Døren paa hendes Bag.“

„Ja, Jytte,“ sagde Anna Sofie.

Den gamle Jomfru tørrede sine Øjne og snøftede.

„Jeg ved jo ingenting,“ sagde hun saa. „Over den Pukkel, jeg har, og som har friet mig fra det altsammen, men om jeg mødte Fru Marie paa Landevejen, vilde jeg tale kærligt og ærbødigt til hende, som jeg talte til Grevinden af Samsø, en Dag jeg var hos hende i København. Hvad kan de derfor, lille Anna Sofie . . . hvad kan de derfor . . .“

„Nej, Jytte,“ sagde Anna Sofie.

FJERDE KAPITEL.

FADER OG DATTER.

STORKANSLEREN bestemte, at Ulrikke Eleonora skulde drage til Flensborg, hvor Grev Holstein og Kirstine Sofie residerede, og blive der hos sin Søster, saa længe til hendes Bryllup skulde staa.

Det havde været hans Agt selv at følge hende derned, men han maatte opgive det. Hans Helbred slog ikke til. Det var synligt for alles Øjne, at han faldt af for hver Dag, der gik. Han bevægede sig kun med Besvær uden for Huset, steg aldrig mere til Hest og kørte kun sjældent en Tur i Karmen. Stundom spiste og drak han, saa han blev syg, stundom rørte han ikke Mad i mange Dage.

Men gik det saaledes tilbage med Legemet, saa det ud, som om hans Sjæl fik større Kraft, alt som Enden nærmede sig.

Storkanslerinden var helt forvirret, saa forandret hans Væsen var mod hende og mod alle. Siden hun havde opdaget hans Forhold til Kammerpigen, havde hun haft Overtaget over ham, saa tit hun vilde. Naar de var sammen, var han idel Ærbødighed overfor hende, bad hende bestandig om Tilgivelse i Ord og Miner. At han var anderledes, naar han ikke var paa Klausholm, vidste hun nok, men det angik hende kun lidt. Nu hentydede han selv aldrig til den Sag, og naar hun gjorde det, afviste han hende brat.

„Lad det fare, Sofie Amalie,“ sagde han. „Der er talt nok om den Ting. Har jeg syndet mod dig, saa har jeg bødet, og jeg har allenfals ikke syndet mod nogen anden end dig. Ikke heller har jeg gjort andet, end hvad andre har gjort. Gud forlade mig min Synd, men jeg tror, du kunde lettere glemme den, om ikke jeg havde lyst de stakkels Børn i Kuld og Køn og gjort for dem, hvad jeg formaaede.“

„Det er rigtigt,“ sagde hun. „Anna Kathrines Unger har taget fra mine Børn, hvad der tilkom dem.“

„Ingenting har de taget,“ sagde Storkansleren og slog i Bordet. „Men de har givet mig det, som du

har hindret dine Børn i at give mig. Mangen god Gang, naar jeg var træt, sad jeg hos Konradine og Rostgaard i deres hyggelige Rede, mens du holdt dig fjernt paa Klausholm og nægtede at komme over til mig med Børnene."

„Du kunde jo kommet over til os," sagde hun.

„Slidder-Sladder," sagde han. „Jeg maatte blive paa min Post i Kongens Nærhed, om ikke alt skulde ramle. Under den nuværende Majestæt gaar det endda an, men højsalig Kong Christian var saa lunefuld, at min Lykke hver Dag omtrent stod paa Spil. Om jeg dèr havde svigtet, da havde det set ilde ud for os og vore Børn."

„Gods og Guld gør det ikke alene," sagde hun.

„Ho, ho," sagde Storkansleren. „Gods og Guld er en herlig Ting. Du skal komme til at skønne derpaa, naar du sidder Enke paa det stolte Klausholm, og vore Døtre skal sande det, naar deres Medgift skaffer dem rige og anselige Mænd."

Saa tog han sig i Siden, hvor han havde sine Smerter, og stønnede højt.

„Gaa bort og lad mig være i Fred," sagde han. „Har du ikke andet end Klager og Bebrejdelser, saa ti hellere stille, og hold dig paa dit Kammer den lille Tid, jeg har tilbage at leve i. Gaa bort og skik Anna Sofie hid."

Storkanslerinden vilde gerne nægtet ham Lydig-

hed, men hun vovede det ikke. Og Anna Sofie kom og var hos ham Time efter Time og gjorde ham Dagen glad.

Hun var bleven helt anderledes, siden Søsteren var kommen bort. Ulrikke Eleonora havde været saadan, at hun altid havde talt og bestemt, hvad de skulde gøre. Anna Sofie havde blot lyttet til og fulgt hende efter i stort og smaat. Nu maatte hun tænke og tale selv og voksede ved det.

Hun havde mangen hed Skærmydsel med Moderen, som Dag for Dag saa hende glide fra sig. Hun var ikke saa haard som Ulrikke Eleonora, tav eller svarede med blide Ord, men gav sig ikke. Og alt, hvad hun saa og hørte af Faderen, gav hende Vaaben og Styrke til at holde ud og være sig selv.

Storkansleren vilde ingenting hellere end fortælle hende om Hoffet og Festerne og det hele brogede Liv derinde i København. Hun behøvede blot at sige et Ord, og han flød over med de vidunderligste Historier. Det var noget andet end Jytte Vibes forskræmte Fortællinger. Han fortalte med bred Mund og lysende Øjne, vejede ikke sine Ord, tænkte slet ikke paa, at hun ikke var stort andet end et Barn endnu, men genoplevede hele sin Ungdom og Manddom i den Kreds, hvor han mente, der alene var værd for en Adelsmand at leve.

Spurgte hun, fik hun tusind Svar paa hvert Spørgsmaal.

„Ak, at jeg er en gammel Mand og syg," sagde han. „Det skulde været en Lyst at føre dig ind ved Hove, mit hjerte Barn. Du ved ikke selv, hvor skøn du er. Skønnere end nogen af Hofdamerne for Tiden. Om du traadte ind i Salen, vilde alle Øjne se paa dig, og Herrerne vilde fryde sig, og Damerne dø af Misundelse."

„Hvorfor tog du mig ikke med derind, Fader?" spurgte hun.

„Ja, det er det," sagde han sørgmodig. „Nu kunde jeg, og nu kan jeg ikke. Og dengang . . ."

„Det var Moder, som ikke vilde," sagde Anna Sofie. „Men hun er ikke anderledes nu, end hun var dengang."

„Nej," sagde Storkansleren. „Hun har det samme sure Sind, og jeg gruer for, hvordan det skal gaa dig, naar jeg er død og borte. Der var noget engang, som gav hende Magten over mig. Men jeg kan ikke sige dig det, lille Anna Sofie . . . jeg kan ikke sige dig det."

„Jeg ved det godt," sagde Anna Sofie og tog hans Haand mellem sine og kyssede den. „Det var hende, du holdt af . . . Moders Kammerpige . . ."

Storkansleren stirrede paa hende.

„Guds Død og Pine,“ sagde han saa. „Hvem sagde dig det?“

„Jeg ved det, Fader,“ sagde hun. „Og jeg holder ikke mindre af dig for det. Naar nu du bliver rask, vil du saa tage mig med dig til København og hen til Konradine?“

„Sandelig vil jeg det,“ sagde han og drog hende til sig og kyssede hende. „Konradine er skøn, næsten lige saa skøn som du. Og Ditlev . . . han er en flink Officer, der gør sin Fader Ære.“

„Ja,“ sagde hun og smilede venlig til ham.

„Saa ved du ogsaa, at jeg fik Hans Majestæt til at skænke Børnene adeligt Vaaben og Skjold?“ spurgte han.

Anna Sofie nikkede.

„Det var det, der gjorde din Moder mest ond,“ sagde han. „Hun undte dem ikke den Ære. Saa lidt storsindet er hun, at hun hellere vilde, de skulde jages af Gaarde og dø i Rakkerkulen. Men jeg var stolt over min Magt til at sætte det igennem, og aldrig en Time har jeg fortrudt det.“

„Og nu er hun død . . . hende du holdt af?“ spurgte Anna Sofie.

„Ja, hun er død,“ sagde han og slog ud med Haanden. „Jeg savner hende ikke. Hun gav mig den Elskov, jeg bad om, og jeg sørgede for vore Børn. Saa er der ikke mere.“

Han satte sin sølvknappede Stok haardt i Gulvet og lagde Hagen paa den.

„Tit og mange Gange har jeg villet fortælle dig derom,“ sagde han. „Men jeg vovede det ikke. Skammeligt, at du ikke skulde vide, hvordan Verden er og Menneskene. De er ikke anderledes, end da jeg var ung. Naar du kommer til Hove, hvor Storkanslerens Datter rettelig hører hjemme, da vil du se dem blande sig mellem hinanden og elske og gøre det forbi. Jeg siger intet derimod, at det kan være svært nok for en Kvinde, om hendes Husbonds Elskov vender sig fra hende. Men hænder det dig engang, da skal du være for stolt til at forfølge Børnene, som intet har gjort . . . da skal du se at vende din Husbonds Sind til dig igen, og lykkes det ikke, da skal du ikke lade Hoben se din Krænkelse. Lover du mig det, Anna Sofie?“

„Ja,“ sagde hun.

„Og een Ting til maa du love mig,“ sagde Storkansleren. „Vis aldrig din Husbond en sur Mine, naar han kommer til dig. Der er intet, der svaler Elskoven, som naar man faar en Præken, naar man beder om et Kys. Det er det, de gør, de ædle Fruer.“

„Var Kong Christians Dronning ogsaa saadan?“ spurgte Anna Sofie.

„Nej,“ sagde han. „Det var hun visselig ikke.

Hun var just en højsindet Kvinde, som jeg ønsker, du skulde ligne. Aldrig bar hun Nag til Jomfru Moth. Aldrig søgte hun at krænke hende og hendes. Altid viste hun Hans Majestæt et mildt Ansigt og plejede ham trofast, da han blev syg til Døden, og ærer hans Minde endnu den Dag i Dag."

„Men Kongen elskede Jomfru Moth," sagde Anna Sofie.

„Det gjorde han," sagde Storkansleren. „Fra først af var der sagtens Politik med i Spillet. Han havde set, hvordan hans Moder blandede sig i Regeringen, og sagde tit, at han ingensinde vilde under Kvinderegimente. Saa tog han sig en Mætresse, som det er Skik og Brug og Fyrsters Ret."

Anna Sofie lyttede ham Ordene ud af Munden.

„Ak ja, de stakkels Konger," sagde han saa. „De er vel tvungne til at søge Elskoven andet Steds end hos de Dronninger, de tager til Ægte af Statsklogskab."

Ligesom han havde sagt det, blev han lidt forvirret, og det blev ikke bedre, da Anna Sofie slog Armene om hans Hals og kyssede ham.

„Du er en Konge, Fader," sagde hun. „En stakkels Konge ligesom de andre. Du havde Lov til at gøre, hvad du gjorde."

„Nu ja, ja, Barn," sagde han og skubbede hende lempelig fra sig.

Han skottede til Døren og tænkte, Fru Sofie vilde have let Spil, om hun nu havde været til Stede. Men saa gav Anna Sofie sig igen til at spørge, og saa kom han over det.

„Hvordan er Dronning Louise?“ sagde hun.

„Hun er ganske som din Moder.“ sagde han ivrig. „From og retfærdig og sur om Munden og med kolde Øjne. Aldrig viste hun Hans Majestæt en glad Mine. Kom han til hende, da overøste hun ham med Bebrejdelser, fordi han havde set for mildt til den ene og den anden af Hoffets Damer. Sandelig er det intet Under, at Kong Frederik søgte Trøst hos Vieregg og nu hos Schindel.“

„Er Grevinde Schindel hos ham endnu?“ spurgte Anna Sofie.

„Nej,“ sagde Storkansleren. „Hun er en led Kvind og bringer ikke Hans Majestæt andet end Skam. Jeg tænker ogsaa, at det er for hendes Skyld, han nu agter sig paa en længere Udenlandsrejse. Skøn er hun, og Kongen er nem at lokke, al den Stund han ikke er anderledes end andre Mandfolk. Men han ser selv, at hun ikke er ham værdig, og vil gerne unddrage sig hendes Rænker, om han kan.“

„Fortæl mig om Kongen,“ sagde Anna Sofie.

„Ja,“ sagde Storkansleren. „Meget er der at sige om ham. Man bliver ikke klog paa Hans Majestæt paa een Dag. Ser du . . . Kong Christian, han var

nem nok at hitte Rede i. Visselig var han en brav Herre og god mod sine Venner og ridderlig og tapper i Slaget, men naar de allesammen tudede ham Ørerne fulde, saa vidste han hverken ud eller ind. Snart havde den ene hans Gunst og snart den anden. Jeg vidste aldrig, hvordan jeg stod mig med ham, og bugtede var de Veje, som Hofmændene maatte gaa i de Dage. Men saadan er Kong Frederik ikke."

„Fortæl mig om ham," sagde Anna Sofie.

„Hans Majestæt er mere mistroisk end hans høje Fader," sagde Storkansleren. „Om nogen nærmer sig ham med altfor stor Smiger, da lugter han Lunten og tager sig i Vare. Saa er han ogsaa langt mere betænkt paa Rigets Bedste end Kong Christian. Redelig arbejder han paa at sætte sig ind i Sagerne, som han jo intet ved om. Han lærte intet i sin Ungdom uden Vaabenleg og Ridderfærd. Vil du tro det, Anna Sofie, endda han taler baade Tysk og Fransk, saa kan han næppe skrive det, saa det kan læses. Saadan skriver han Ordene ned, som de udtales, naar han siger dem. Mangen Gang har det voldt mig svært Hovedbrud at tyde hans Noter."

„Saa har Hans Majestæt det ligesom jeg," sagde Anna Sofie og lo. „Men det er ogsaa saa gruelig svært at skrive rigtigt."

Storkansleren lo med, og saa fortalte han videre om Kongen.

„Klog er Hans Majestæt," sagde han. „Den skal staa tidlig op, som skal narre ham. Og munter er han og fuld af Lune, naar de ikke ærgrer ham for galt. Vel er han ikke nogen skøn Mand at se paa, men saare ridderlig og galant i alt sit Væsen. Og ingen ved det hele Hof danser saa skønt og saa gerne som han. Dèr har Hans Majestæt det vel ogsaa som du, lille Barn?"

De lo igen, men saa sukkede Storkansleren dybt.

„Ak ja," sagde han. „Det er ilde, at jeg først nu føler Mands Mod og Hjerte til at tage dig fra Klausholm, og nu kan jeg ikke mere. Jeg bliver aldrig rask. Før Aaret er omme, bærer de mig til Graven."

Hun trøstede ham og fik ham glad igen.

„Det kommer sig af Livet, vi fører derinde," sagde han. „Der skal en god Helse til den evige Festen og Pokuleren. Værst var det i Kong Christians Tid. Der fik jeg ogsaa min Skade. Du skulde set Hans Majestæt spise. Han aad saa meget som det halve Hof og var endda aldrig mæt. Visselig aad han sig ihjel. Og din Morfader drak sig lukt i Graven."

„Er Kong Frederik ligedan?" spurgte Anna Sofie.

„Nej, nej," sagde Storkansleren. „Hans Majestæt er en saare maadeholden Herre. Jeg mindes ingen

Dag, jeg har set ham beruset. Nej, Kong Frederik har sin Skødesynd andet Steds."

„Hvad er Kong Frederiks Skødesynd?" sagde Anna Sofie.

Storkansleren kneb Øjnene sammen og lo for sig selv.

„Naa ja," sagde han, „der er ikke noget at sige til det. Hans Majestæts Fejl er den menneskeligste af alle. For sandt at sige, saa kan han daarlig se en skøn Kvinde, uden at han kommer i Affekt. Dengang han rejste som Kronprins i Italien, da traf han en underdejlig Pige, hvem han elskede saa højt, at han aldrig har kunnet glemme hende. Men hun var Papist og vilde ikke give ham sin Kærlighed, uden han afsvor sin gode lutherske Tro. Det kunde Hans Majestæt ikke, forstaar du. Først fordi han alle Dage har været en saare from Herre, og dernæst fordi han med Troen sagtens ogsaa havde mistet sine Kroner."

„Da har Kong Frederik heller ikke elsket hende," sagde Anna Sofie.

„Ih, men jo," sagde han. „Han bærer endnu den Dag i Dag paa sit blotte Bryst et Krucifix, hun gav ham. Saadan kan en Konge da heller ikke fare frem, at han sætter Land og Rige over Styr for en Piges Skyld. Naa, men saa var det jo . . ."

Han holdt inde og skottede til Anna Sofie.

„Naa ja," sagde han. „Du er jo nu en fuldvoksen Kvinde, og det nytter ikke at skjule det for dig, som det er. Du har sagtens ogsaa hørt om Grevinde Vieregg, som døde?"

„Ja," sagde hun.

„Ja vist saa," sagde han lettet. „Og Grevinde v. Schindel?"

„Ja," sagde hun.

„De var jo ikke saadan Grevinder som du," sagde Storkansleren. „De blev det, da den kongelige Elskov faldt paa dem. Saadan er Livets Gang. Bevar din Dyd, mit hjerte Barn, men bild dig ingenlunde ind, at Menneskene er dydige. I Særdeleshed Hans Majestæt har et overmaade forlibt Gemyt. Der var saamænd ogsaa andre . . . ja, om du bare var en Dreng, da skulde jeg fortælle dig lystige Historier."

Han lo ved Erindringen, men blev saa alvorlig igen.

„Hans Majestæt ved det ogsaa godt selv, hvor svag han er i det Punkt," sagde han. „For han er i alle Maader en gudfrygtig Herre. Ikke heller tager han det ilde op, naar den irettesætter ham, hvis Pligt det er. Ho, ho . . . jeg husker engang . . . det var en Nat, Kong Frederik var paa forbudne Veje. Han havde hyllet sig i sin Kappe og draget Hatten ned over sine Øjne, og saadan gik han paa Gangen

udenfor Hoffrøkenernes Værelser og søgte efter den Dør, han nu vilde ind ad. Men saa vilde Ulykken, at han løb lige paa den tyske Hofpræst, som hedder Georg Conradi og er en saare nidkær Herrens Tjener. Ser du, Præsten kendte ham trods Formummingen. Og han stod stille foran ham og løftede myndig sin Haand og sagde: Staa stille Konge! Jeg har Guds Ord at forkynde dig."

„Hvad sagde saa Kongen?" spurgte Anna Sofie.

„Ja, straks sagde han jo ingenting," sagde Storkansleren. „For den Guds Mand tog jo paa med at præke og tordne, saa det var noget gruligt. Men da saa til sidst Vejret var gaaet fra ham, klappede Hans Majestæt ham rolig paa Skulderen og sagde: Naa naa, Conradi, vær nu ikke vred paa mig. Og siden gjorde han ham aldrig den mindste Fortræd, men lod ham blive i Embedet og lyttede hver Søndag fromt til hans Præken i Slotskirken. Saadan er netop Kong Frederik den Fjerde."

Anna Sofie lyttede med store Øjne.

„Fader," sagde hun saa. „Hvad skulde Slotspræsten om Natten . . . dèr i den Gang . . . hos Hofdamerne?"

Storkansleren brast i Latter. Han slog sig paa Laarene og blev ved at le og kunde slet ikke holde op. Anna Sofie lo med.

„Du er en herlig Pige, mit Barn,“ sagde han. „Den Mand kan sagtens, som engang hjemfører dig. Gud bevare dit lyse Sind og din muntre Latter. Der er nok i Verden, som ser surt.“

Stundom kunde det falde ham ind at eksaminere Anna Sofie i hendes Kundskaber, men hun kunde ingenting, og det kunde han ikke heller, saa det fik ingen Art. Værst var det med Fransken. Den var han selv stivest i, saa det kunde han se. Han lod hende tage Pergament og Pen og skrive franske Breve. Men det var saa uoverkommeligt et Arbejde at rette dem, at han snart gav det op.

„Du skriver saa godt som Hans Majestæt,“ sagde han. „Men det er værre for dig. For han har sine Ministre og Sekretærer, men hvad har du?“

„Jeg har da ikke saa stort Behov at skrive Breve,“ sagde Anna Sofie muntert.

Saa maatte hun vise ham, hvor dygtig hun var i andre Færdigheder, og dèr var han mere fornøjet med hende.

Hun sang for ham, og han roste hendes Sang overordentlig.

„Din Røst er mild og munter som dine Øjne,“ sagde han.

Og han fortalte hende om de nye og sælsomme Instrumenter, de nu brugte ved Hoffet, frem for alt

om et, som hed Klaver, og som havde saa mange og fine Toner og stod paa Rosenborg og blev trakteret af en fransk Spillemester.

Hun dansede for ham, og han frydede sig over hendes yndefulde Bevægelser. De legede, at han var Kongen, og hun kom ind og gjorde sin Reverens. Han lærte hende, hvordan hun skulde hilse paa Dronningen og Prinsesserne, og hvad for en Grad af Høflighed hun skulde vise enhver af dem, der var ved Hove.

Det var mest ude i Haven, han informerede hende i Galanteriets vanskelige Videnskab. Han gik derud støttet paa sin Stok og hendes Arm, satte sig saa paa en Bænk og kommanderede hende.

En Gang, de var allerivrigst, kom Storkanslerinden forbi. Hun saa paa dem med et haanligt Smil, men gik forbi uden at mæle et Ord. Saa var deres Glæde dræbt for den Dag, og de listede tavse op til Huset. Men næste Dag havde de glemt det og legede lystig igen som før.

Stundom blev han urolig for, saa faa Mennesker, Anna Sofie kendte. Saa indbød han til Fest paa Klausholm, og saa stort var hans Ry som gæstfri og galant Vært, at han fik Gaarden fuld paa sit mindste Vink.

„Jeg er for gammel,“ sagde han til Anna Sofie. „Og for syg. Men jeg gør det for din Skyld. Saa

meget skal du se af Livet, som jeg kan vise dig, forinden jeg dør."

Hun bad ham lade det fare. Om blot hun kunde sidde hos ham og vandre med ham i Haven og høre ham fortælle, da var hun glad. Han smilede og troede hende, og der var stille igen en Stund paa Klausholm, indtil han pludselig paa ny blev urolig og kaldte Gæster til Huse.

„Du taaler det ikke, Konrad," sagde Fru Sofie. „Om du bliver ved at rase saadan, forkorter du blot dine Dage."

„Hvad gør det mig med en Dag mer eller mindre," sagde han. „Anna Sofie skal more sig. Om jeg ikke vidste, at du vilde stænge Gaarden for al Lys og Glæde, naar jeg var død, da kunde jeg vel forholde mig rolig."

„Jeg har vor Datter vel saa kær som du," sagde Storkanslerinden.

Men da han en Dag gik i Haven med Anna Sofie, sagde han til hende:

„Lov mig, at du vil bryde ud herfra, naar jeg er død. Lad dig ikke indemure hos din Moder. Drag ud i Verden og find dig en Husbond, som kan tage dig i Favn og kysse din røde Mund. Drag til Holstein og Kirstine Sofie. Hun er klog. Om blot Holstein følger hendes Raad, da kommer han langt frem i Verden. Skriv til Kristian Ditlev, naar

han kommer hjem, at han skal tage dig herfra. Gør hvad du vil . . . bare ikke gaa her og blive sort i Sind og Klæder.“

„Jeg har jo Jytte,“ sagde hun.

„Jytte,“ sagde Storkansleren. „Skam og Skade med den Pukkel. Det Fruentimmer har et højt Sind og et herligt Hjerte. Saa mild hun var mod stakkels Anna Kathrine, da din Moder jog hende af Gaarde. Det glemmer jeg hende aldrig. Men du maa ogsaa tro, at jeg har betænkt hende saadan i mit Testamente, at hun kan gaa fri og frank herfra, den Dag hun vil. Kan du sige mig, hvorfor din Moder taaler hende? Aldrig har jeg kunnet begribe, at hun kunde døje saa lyst et Sind og saa kærligt et Hjerte paa Klausholm.“

„Jeg tror, det er Puklen,“ sagde Anna Sofie og lo.

Og Storkansleren lo, saa Taarerne løb paa hans posede Kinder, og Jytte Vibe blev kaldt til og lo med. Han fortalte om hendes Fader, som havde været hans nære Ven, hvor brav han var og hvor klog i Raadet.

„Ho, ho,“ sagde Storkansleren og saa muntert paa Jytte. „Mangt et godt Bæger har jeg tømt sammen med din Fader, Jytte. Visselig drak han mere, end han kunde taale, og det gav Feberen let Spil, da den angreb ham. Men Skam faa den, som

er forsigtig i et godt Drikkelag. Selv kunde jeg levet mangen god Dag endnu, om jeg altid havde tænkt paa Alderdommen. Men hvem ved, hvad Dagene havde bragt mig. Jeg tænker, det er godt, som det er, og ser med Fortrøstning Døden i Møde. Var det blot ikke for lille Anna Sofies Skyld . . .“

„Hun klarer sig nok, Hr. Storkansler,“ sagde Jytte.

„Det gør hun vist,“ sagde han. „Det er ogsaa min Tro. Men du skal staa hende bi, Jytte, naar det kniber. Det være langt fra mig at ønske min kære Datter udi nogen Slags Udyd og Letfærdighed, men allermindst vil jeg have hendes Ungdom og Skønhed begravet i et Kloster.“

„Der gav I mig intet let Hverv,“ sagde Jytte.

„Du klarer det, Jytte,“ sagde Storkansleren og rakte hende venlig Haanden. „Om nogen kan gøre det, da kan du. Lad dig blot ikke skræmme af Fru Sofie, men gør som dit eget Hjærte raader dig.“

De gik hen til en Bænk, der stod, hvor man kunde se Aaen, som randt mellem de grønne Siv. Storkansleren satte sig med Besvær og saa ud over den skønne Have, han selv havde anlagt. Han fortalte om dengang, han havde købt Klausholm og revet den gamle Gaard ned, som var bygget af Mogens Gjøe. Saa gled hans Tanker videre, tilbage til svundne Tider. Han fortalte og lo, og

Anna Sofie og Jytte lo med, saa det klang helt op til Gaarden.

Der stod Storkanslerinden ved et Vindue, skjult bag Gardinet og stirrede ned til dem, mens bitre Taarer randt af hendes haarde Øjne.

FEMTE KAPITEL.

STORKANSLERINDEN.

To Maaneder havde Storkansleren ligget til Sengs og døjet svær Pine. Lægerne, som kom fra København, kunde intet udrette, og han brød sig ikke heller om deres Forskrifter.

„Det er forbi," sagde han. „Jeg mærker, at mine Livssafter udtørres. Gaa Eders Vej og lad mig dø i Fred. Kald paa Anna Sofie."

Bestandig vilde han have Anna Sofie hos sig, og hun blev aldrig træt. Hun var den eneste, der kunde kalde et Smil paa hans Mund. Hun fik ham til at fortælle til han blev træt og sov ind. Naar han saa slog Øjnene op igen, søgte hans Blik hende med

stor Uro, og han blev først rolig, naar han saa, hun var i Stuen.

Han havde ladet sin Seng flytte ind i et Kammer, hvorfra han saa ud over Haven, hvor Allingaa bugtede sig mellem de grønne Buske. Det var Højsommer. Ruden stod aaben Dag og Nat efter hans udtrykkelige Befaling. Han følte Lindring ved den svale Vind, der viftede over hans Pande, og blev helt glad i Sindet, naar han hørte Fuglene synge.

En Gang hver Dag kom Fru Sofie og spurgte til hans Befindende.

„Jeg har det godt," sagde han bestandig. „Jeg dør snart."

Andet Svar fik hun aldrig af ham. Et Par Gange prøvede hun paa at faa Anna Sofie bort for at skaffe hende nogen Hvile, men saa svulmede Aarerne i Storkanslerens Pande, og hans Øjne skød Lyn.

„Lad hende blive," sagde han. „Bagefter kan hun sove. Hun har mig kær som jeg hende og gaar nødig herfra."

Anna Sofie smilede og nikkede og græd.

„Ak, om jeg kunde leve og blot een Gang se dig danse i de gyldne Sale," sagde han.

Saa forlangte han, at de skulde tænde mange Lys. Mogens og Per slæbte de store Kandelabre op og tændte dem. De maatte iføre ham en skarlagenrød Frakke, som han havde baaret ved sidste

Hoffest paa Københavns Slot. Mogens maatte pudse hans Gallakaarde og kunde ikke faa den blank nok.

„Han dør, som han har levet," sagde Storkanslerinden foragtelig til Ulrik Adolf Holstein, der var kommen med Kirstine Sofie ved Budskabet om Storkanslerens dødelige Sygdom.

Alle de andre Børn kom ogsaa med deres Ægtefæller. Tavse sad de ved Taflet og gik i Havens Gange, aflagde de skyldige Besøg i Sygekammeret og biede paa, at Døden skulde komme.

Saa kom den saa let, at ingen vidste det, før den var der. Anna Sofie var ene hos ham. Hun hørte et Suk, bøjede sig over ham og saa, at det var forbi. Saa løb hun med et højt Skrig ud og kaldte paa de andre.

Fru Sofie stod en Stund med foldede Hænder og saa paa sin Husbonds afsjælede Legeme. Derefter gik hun til sit Kammer og lukkede sig inde der i Bøn.

Men Storkanslerens skønne Døtre klædte hans Lig og lagde det paa Baare. Samme Dag skrev Anna Sofie et Brev til Konradine Rostgaard og meldte hende Dødsfaldet.

Tre Dage efter blev Storkanslerens Kiste opstillet i Riddersalen paa Klausholm.

Salen var smykket, som det sømmede sig ved saa stor en Herres Ligfærd, og det hele lignede saa

meget som muligt det kongelige castrum doloris. Væggene var dragne med Klæde og Fløjl. Mægtige Vokslys brændte i Sølvstager og Kandelabre. Der var Skjolde, hvorpaa den afdødes Titler og Embeder var opregnede. Kisten stod midt i Salen paa en Forhøjning, og rundt om den holdt Tjenerne Vagt i deres skønneste Liberier.

I tre Dage var Kisten saaledes udstillet, og alle Godsets Beboere paraderede forbi den. Der kom Præst og Ridefoged og Ladefoged, Herredsfoged og Skolelærer, Fiskere fra Randers Fjord og usselige Bønder i deres Træsko. De stod stille og plirede med Øjnene i al denne Herlighed, saa paa de mange Indskrifter, som de ikke kunde tyde, og gik bort igen til deres ringe Liv, alt mens de talte om, hvem der nu skulde være Herre paa Klausholm.

Spørgsmaalet var, om det skulde være Generalen, Kristian Ditlev, som saa saa barsk ud, men om hvem de allesammen sagde, at han var en godlidende Herre. Eller om Frøken Ulrikke Eleonora skulde have Gaarden i Medgift, naar nu hun holdt Bryllup med Grev Danneskjold. Eller om Storkanslerinden skulde beholde den som Enkesæde. Det sidste var de næsten mest bange for. Nok var der ingen, der vidste om nogen Uret, Fru Sofie havde gjort, men hun var saa kold, at den frøs, som var i Stue med hende. Hendes Hu stod frem for alt til Pietismen,

som paa den Tid begyndte at rejse sit Hoved overalt i Landet. Hun taalte ikke Sang eller Musik eller Dans eller nogen Slags Lystighed. Ingen led hende, og alle frygtede hende.

Tre Timer hver Dag i tre Dage varede castrum doloris. Bønderne og Almuen kom der hver Dag. Det var en Afveksling fra deres daglige Slid, og saa var der dækket for dem med Øl og Mad i den yderste Borggaard. Der blev de saa længe, til de blev jagne ud. Hen paa Eftermiddagen lød der stundom Skrig og Spektakel dernede fra. Saa knaldede Ladefogdens Pisk, og saa blev der stille.

Oppe i Storkanslerens Brevkammer sad Fru Sofie og gennemgik alle Papirerne og fandt snart, at hendes Husbond havde ordnet det hele saadan, at der intet var for hende at gøre andet end lydigt at følge hans Bestemmelser.

Hun saa, at hendes forløbne Kammerpiges „Unger“ var godt og rigelig betænkt. Storkanslerens ægtefødte Børn havde hver faaet sit, for saa vidt det ikke allerede var tilskødet dem ved deres Ægteskabs Indgaaelse. Meget og skønt Gods var tillagt Anna Sofie, endda mere end de andre. Men Bestemmelsen derom var sikret ved alle hendes Søskendes retsgyldige Underskrift. Selv skulde Fru Sofie beholde Klausholm med alle Rettigheder og Herligheder som Enkesæde indtil sin Død.

„Saa er det min Villie," havde Storkansleren skrevet, „at min hjertenskære, yngste Datter, Anna Sofie, skal blive paa Klausholm hos sin Moder, saa længe hendes Hu staar dertil. Men om hun vil drage derfra og tage Ophold hos en af sine Søskende eller andet Steds i Indland eller Udland, da er det min Bøn, at min efterlevende Hustru og hendes kærlige Moder ikke vil hindre hende deri, selv om hun ikke har opnaaet Myndighedsalderen."

Storkanslerinden skød Papiret fra sig og blev siddende længe i dybe Tanker.

Nu laa han derinde, hendes Husbond, hvem hun engang havde haft kær, men som hun nærmest hadede paa det sidste. Han kunde ikke mere kurtisere sin egen Datter og forvirre hendes Sind og Sans ved Beretninger fra sit letfærdige Liv. Han kunde ikke lokke hendes Tanker derhen, hvor en ung Kvindes Tanker visselig aldrig burde være. Aldrig mere skulde han krydse hendes Planer.

Men det var, som om Stuen var fuld af ham og hans Væsen endnu. Hun syntes, hun fornam Duften af hans Klæder. Hun saa ham løfte de skønne Glas og drikke Vinen, der havde slaaet ham ihjel. Længe vilde det vare, før hun fik Mindet om ham fejet ud af disse Sale og blev alene med Anna Sofie, saa hun kunde kæmpe med denne Verdens Verdslighed om hendes unge Sjæl.

Kirstine Sofie kom ind til hende, satte sig hos hende og saa hende fast i Øjnene.

Stedmoder og Steddatter havde kolde Øjne begge to. En Stund stirrede de paa hinanden, som vilde de maale hinandens Styrke.

„Om du vil som jeg, Moder, da drager Anna Sofie med Ulrik Adolf og mig til Flensborg, saa snart Bisættelsen er ovre,“ sagde Grevinde Holstein.

„Ja, men jeg vil ikke som du,“ sagde Storkanslerinden. „Anna Sofie bliver her.“

„Saadan var det ikke vor kære Faders Ønske,“ sagde Grevinden. „Han har bestemt, at lille Søster skal drage derhen, hvor hun vil, og hun vil med os.“

Det kom da for Dagen, at Storkansleren havde tilstillet ethvert af sine Børn en Afskrift af sit Testamente. Og hans Enke kneb Munden sammen, da hun forstod det.

„Eders Fader har sagt sin Villie,“ sagde hun saa. „Nu siger jeg min.“

„Vil du gøre Fader imod, saa inderlig han beder dig?“ spurgte Grevinden.

„Visselig vil jeg gøre ham imod, hvor han ikke vil det rette,“ sagde hendes Stedmoder. „Ulrikke Eleonora har jeg kastet i den onde Verdens Gab. Anna Sofie bliver hos mig, saa længe jeg kan bevare hende.“

Kirstine Sofie sagde ikke mere. Hun opgav ikke

Kampen, men hun havde lovet sin Gemal, at der intet Opgør skulde finde Sted, forinden Storkanslerens Lig var i Jorden. Saa gik hun bort til den lille Sal, hvor al den nærmeste Slægt var forsamlet.

Der var Anna Sofie og Ulrikke Eleonora, der ikke veg fra hinanden. Anna Sofie græd ustandselig, og Søsteren prøvede paa at trøste hende ved at fortælle om Livet i Flensborg og om København, hvorhen hun snart skulde drage. Der var Kristian Ditlew og hans Frue, Benedicte Margrethe Brockdorff. Der var Armgard og hendes Husbond, Grev Frederik Ahlefeldt, Anna Margrethe og Hans Schack, Grev Danneskjold og Ulrik Adolf.

„Nu, hvad siger Moder?“ sagde Kristian Ditlev.

„Hun siger intet godt,“ sagde Kirstine Sofie. „Stivere er hun end nogensinde, nu hun raader alene. Ak, lille Anna Sofie, det vil falde haardt at faa dig fra Klausholm.“

Hun gik hen til Anna Sofie og omfavnede og kyssede hende med større Varme, end hun nogen Tid før havde vist.

„Tab ikke Modet, lille Søster,“ sagde hun saa. „Det lykkes nok til sidst, og hellere vil jeg dø, end at du skal leve saa meget som et Aar her, hvor der er koldt og mørkt som i en Kælder, siden vor hjerte Fader lukkede sine Øjne.“

„Jeg bryder mig ikke derom,“ sagde Anna Sofie.

„Siden Fader døde, er det mig altsammen det samme.“

„Hvad skader det hende, at hun bliver her en Stund?“ sagde Kristian Ditlev. „Det haster vel ikke, saa ung hun er, og jeg tænker, hendes Plads er hos hendes Moder, saa længe Sorgen sidder her til Huse, og hun ingen Husbond har.“

„Tror du, Moder sørger?“ sagde Kirstine Sofie haanlig. „Glad er hun over, at hun nu har Magten. Hun hadede vor kære Fader og gjorde ham Livet surt ved Dag og ved Nat.“

„Kirstine Sofie,“ sagde Ulrik Adolf og løftede afværgende Haanden.

„Jeg bryder mig ikke derom,“ sagde Kirstine Sofie og slog med Nakken. „Sig, hvad du vil. Jeg helmer ikke, før jeg faar lille Søster ud af hendes sorte Kløer.“

„Jeg mener nu, det er godt, om Anna Sofie bliver her, til vi finder hende en passende Ægtemand,“ sagde Benedicte Margrethe. „Moder vil gerne beholde hende . . . hvorfor skal hun saa rejse rundt og gæsterere hos os andre og koste os en farlig Hoben Penge?“

„Du tænker altid paa Penge,“ sagde Kirstine Sofie hvast. „Ved du, de fortæller, at du har bedraget Kongens Kasse ved Leverancerne til Hæren i Skaane? De siger, det var dig, Kristian Ditlev

tænkte paa, da han forbød, at noget som helst maatte sendes fra Skaane til Danmark, være sig Korn eller Kvæg, om ogsaa det gik under hans Navn.“

Benedicte Margrethe blev hvid om Næsen og fo'r med knyttet Haand mod sin Svigerinde. Kristian Ditlev løb til og holdt hende tilbage, mens Ulrik Adolf søgte at faa sin Hustru til at tie. Men de to Kvinder blev ved at raabe op i Munden paa hinanden, alt mens Ulrikke Eleonora fulgte dem med sit trodsige, skadefro Blik, og Anna Sofie græd og hørte ikke noget af det altsammen.

Saa kom Dagen, da Storkanslerens Lig skulde føres til Slesvig, hvor det skulde bisættes i Domkirken, som han selv havde bestemt det, ved Siden af hans første Hustru. Stort var Toget, der drog fra Klausholm, Fod for Fod mod Syd. De lange Veje var sorte af sorte Mennesker. Alle, der kunde krybe og gaa paa Godset, fulgte til Godsets Grænse. Fra hver en Herregaard, de kom forbi, stødte nye Skarer til, mens Klokkerne ringede, og Præsterne lyste Velsignelse over det fornemme Lig, der foretog sin sidste Rejse gennem deres Sogn.

Men da det alt var overstaaet og ført til en sømmelig Ende, satte Storkanslerinden sig først rigtig til Rette paa Klausholm.

Hun afskedigede en stor Mængde af Tjenerne og antog kun nogle faa nye. Jytte Vibe drog for en Stund til Flensborg for at hjælpe Ulrikke Eleonora med Udstyret. Mogens og Per blev der, men de talte med hinanden om, at der kun blev lidet lysteligt paa Gaarden nu.

„Saa snart jeg kan finde mig en bedre Tjeneste, drager jeg herfra," sagde Per.

„Det skulde du ikke gøre," sagde Mogens, som selv tænkte paa det samme. „Du har en høj Stjerne hos Storkanslerinden. Hvem ved, om ikke hun betænker dig i sit Testamente, og hun kan ikke leve længe, saa surt hun tager Livet."

„Mener du det?" sagde Per eftertænksom.

Saa kom der en ny Hovmester, som hed Simonsen, og som Storkanslerinden havde fæstet et Sted i det slesvigske, ingen vidste hvor. Han var en urimelig from Mand, og ingen saa nogensinde et Smil paa hans Ansigt. Timevis sad han med Gaardens Frue i hendes Brevkammer, og alle Befalinger gik gennem ham, saa det var let at se, han havde hendes Tillid. Ingen paa Gaarden led ham.

„Det sorte Spøgelse," sagde Per. „Jeg kender det, som fik jeg ondt i Maven, bare han gaar forbi mig."

„Gud ved, om han er saa sort endda," sagde

Mogens. „Det kommer mig for, som stiller han sig sortere an, end han er. Og den Vej maa vi nu, om vi vil trives paa Klausholm."

Saa lagde han selv sit Ansigt i saa tungsindige Folder, at Per maatte le.

Og le maatte ogsaa Anneken, som var en purung Pige fra Kolding og netop kommen til Klausholm. Storkanslerinden havde fæstet hende til Frøken Anna Sofies personlige Opvartning efter de skønne Anbefalinger, hun havde fra tre Præster for Dyd og Gudsfrygt.

„Syv Præster kunde gerne antegne hendes Vidnesbyrd ubeset," sagde Mogens. „Naar skulde det unge Blod faaet Tid til at begaa noget uskikkeligt."

Og Per kneb hende i Læggen og hun slog ham over Fingrene og satte vrede Øjne op, men kunde ikke skjule Smilet, der laa paa hendes Mund.

Anna Sofie kom straks til at synes om hende.

Det var den første Aften, hun hjalp sin Frøken med Afklædningen, de kom i Snak sammen, og Anneken fortalte om Jørgen Kusk, med hvem hun havde aget til Klausholm fra Skibet i Randers. Hun havde ikke kunnet lade være at le af den gamle Knark, saa varmt han tolkede sin Elskov til sin Fæstemø. Og nu da hun fortalte det, lo hun igen saa hjerteligt, at Anna Sofie maatte le med for første Gang i mange Dage.

„Ak, Frøken Anna Sofie," sagde hun. „Det sømmer sig ikke for mig at le, men jeg kan ikke gøre derfor. Jeg synes, Elskov passer alene for de unge."

„Det synes jeg med," sagde Anna Sofie venlig. „Vil du sige mig, om du selv har en Fæstemand?"

„Nej," sagde Anneken. „Men jeg faar for vist en. Der var tre, som bejlede til mig hos Moster i Kolding. En af dem bliver det vist, men jeg ved ikke endnu hvem."

„Var du nogen Tid paa Koldinghus, naar Hans Majestæt var der?" spurgte Anna Sofie.

„Jo," sagde Anneken. „Tre Gange var jeg deroppe med Fisk."

„Saa du Kongen?"

„Alle tre Gange saa jeg ham," sagde Anneken. „Og han nikkede til mig, da jeg satte min Kurv fra mig og nejede, og saa saa mild ud og vendte sig en Gang paa Hesten og nikkede igen."

„Er han skøn?" spurgte Anna Sofie.

„Har I aldrig set Kongen?" spurgte Anneken forundret.

„Nej," sagde Anna Sofie. „Jeg har levet al min Tid paa Klausholm. Er han skøn?"

„Det saa jeg ikke," sagde Anneken. „Han var jo Kongen. Jeg kendte ham straks blandt de andre Herrer, saa stolt og saa mild han var, og saa rank

han bar sig. Men Frøken Anna Sofie skal da vel selv til Hoffet, naar nu Sørgetiden er ude?"

„Det skal jeg," sagde Anna Sofie. „Naar Hans Majestæt kommer hjem fra sin Rejse. Han drager nu til Italien, og min Broder følger ham."

„Ih, men da," sagde Anneken.

En Dag kom Hovmesteren, Simonsen, til Anna Sofie, der gik i Haven med Anneken, og bad paa sin højtidelige Maade, om den naadige Frøken straks vilde komme til Storkanslerindens Brevkammer.

Anna Sofie sukkede. Der var saa skønt i Haven, og hun gruede for den Samtale med Moderen, hun vidste maatte komme. Hovmesteren saa paa hende.

„Jeg har ledt efter Eder i alle Havens Gange," sagde han. „Om den naadige Frøken ønsker det, da kan jeg vel lede en Stund endnu."

Anna Sofie saa overrasket op, men Hovmesterens Ansigt var fuldkommen ubevægeligt.

„Sig til Moder, at nu kommer jeg," sagde hun saa.

Hovmesteren bukkede og gik.

„Hvad var det med Simonsen?" spurgte hun Anneken.

„Den Mand er ikke, som han stiller sig an," sagde Pigen. „Det har jeg da ogsaa set, saa ung jeg er, at de helligste er tit de værste."

Storkanslerinden sad i sit Kammer med Ryggen mod Døren, da Anna Sofie traadte ind.

„Sæt dig her hen, Anna Sofie,“ sagde hun uden at dreje Hovedet.

Anna Sofie drog en Stol hen og satte sig ved Siden af hende. Det kom hende for, som at Moderens Tonefald var et andet end sædvanlig, mildere syntes hun, men det voldte hende ingen Glæde, for saa vidste hun, at Kampen blev des haardere.

En Stund sad Fru Sofie tavs og saa gennem Ruden ud i Haven, hvor Anneken gik op og ned, som ventede hun, at hendes unge Frøken snart skulde komme tilbage.

„Lider du Anneken?“ spurgte Storkanslerinden saa.

„Ja,“ sagde Anna Sofie. „Hun er munter og god, og jeg faar hende mere kær, for hver Dag der gaar.“

„Jeg tror, jeg har taget fejl af hende, sagde Storkanslerinden. „Per fortæller mig, at hun lefler med de unge Tjenere. Om jeg kommer under Vejr med, at det er sandt, da skal hun fluks fra Gaarden.“

„Gør ikke det, Moder,“ sagde Anne Sofie.

Storkanslerinden svarede ikke.

„Har du kaldet mig hid for at tale med mig om Anneken?“ spurgte Anna Sofia saa.

„Nej,“ sagde hendes Moder og saa hende for første Gang i Øjnene.

Anna Sofie tænkte, at de Øjne var haarde som altid, og nu var den milde Klang i Stemmen ogsaa ganske forsvunden. Hun rykkede uvilkaarlig sin

Stol lidt tilbage. Hendes Moder saa det og smilede sørgmodig og bitter.

„Du er bange for mig, Anna Sofie," sagde hun.

„Hvor skal jeg være andet, Moder. Naar fik jeg sidst et venligt Ord og et mildt Blik af dig?"

„Tiderne er ikke til milde Blikke," sagde Storkanslerinden. „Men ellers ligger det ganske og aldeles i din Haand, hvordan du vil have det med mig. Nu er den onde Aand, som skilte os ad, vegen fra Huset. Jeg tænker da, at vi to, som er Moder og Datter, kan snakke os tilrette med hinanden."

„Du maa intet ondt sige om Fader," sagde Anna Sofie. „Gør du det, da gaar jeg fluks herfra."

„Sagde han aldrig noget ondt om mig?" sagde Storkanslerinden.

Anna Sofie tav og slog Øjnene ned.

„Ser du det," sagde hendes Moder. „Der blev du mig Svaret skyldig. Jeg tænker, det kan gaa lige op, og du kan trygt lide paa, at af mig faar du intet andet end Sandheden at høre."

Hun rettede sig i Sædet og kneb Læberne sammen. Anna Sofie tænkte, hun havde aldrig i sine Dage set saa haardt et Ansigt, og hendes Længsel fløj mod den døde Fader, der trods Sygdom og Pine var saa munter og saa mild. Saa sukkede hun, foldede Hænderne i sit Skød og biede paa, hvad der skulde komme.

„Din Fader, hvis Sjæl Gud være naadig, har fortalt dig om sit glade Liv ved Hove,“ sagde Storkanslerinden. „Skønne Fester har han fremtryllet for dit Blik, Damer og Kavalerer har danset for dine Øjne, mens Musikken tonede lokkende og letfærdig. Jeg saa jo selv, hvad for Narrestreger han drev i Haven med dig. Du maatte neje, og du maatte danse og spille op. Han kunde ikke gaa i sin Grav, før han vidste dig værdig til det Forfængeligheds Marked, hvorpaa han vilde udbyde dig.“

Hun saa til Datteren, der sad tavs med nedslagne Øjne. Saare skøn var hun i sin sorte Dragt, og hendes Skønhed pinte og forargede hendes Moder.

„Din Fader tegnede Billedet godt,“ sagde hun saa. „Han kunde ogsaa sagtens gøre det, saa sandt han har tilbragt sit Liv derinde blandt drukne Mænd og liderlige Kvinder. Men han viste dig kun den ene Side af Medallien. Var der nogen, som dansede, saa var der ogsaa nogen, som græd. Han kunde fortælle dig om Jomfru Moth, som blev Grevinde af Samsø, endda hun ikke var andet end end en Skøge, hvem hendes Moder solgte til Kongens Seng. Den gamle Koblerske blev Gehejmeraadinde før sin Død. Jeg har selv set hende, det lede Fruentimmer . . . mangen Gang maatte jeg hilse paa hende og snakke med hende, naar hun mødte til Hoffesterne, udmajet for det Guld, hun havde faaet for

sin Datters Skændsel. Men jeg kan fortælle dig om den arme Dronning Charlotte Amalie, som sad med sine Børn paa det ene Slot og græd sine Øjne røde, mens Hans Majestæt karesserede Jomfru Moth paa et andet.“

„Fader fortalte mig ogsaa om Dronningen,“ sagde Anna Sofie.

„Gjorde han det?“ sagde Storkanslerinden. „Da ved jeg ikke, hvad han kunde fortælle om Hendes Majestæt. Han var med Jomfru Moth og hele den lystige Bande, mens jeg sad hos Dronningen og trøstede hende i hendes Sorg. Hun klagede ikke. Visselig var hun en sjælden ædel Kvinde, værdig til Folkets Kærlighed, som fløj hende i Møde, hvor og naar hun viste sig.“

„Fader sagde intet uden godt om Dronningen,“ sagde Anna Sofie.

„Nej, hvor skulde han kunne det?“ sagde Storkanslerinden haanlig. „Han og hans Kammerater maatte vel hver Dag i deres Tanker bede Hendes Majestæt om Tilgivelse, fordi de styrkede Kongen i hans Utroskab.“

Anna Sofie løftede sit Hoved og saa fast paa Moderen.

„Gjorde Fader det?“ sagde hun saa.

„Ja, det gjorde han,“ sagde Fru Sofie og dunkede med sin Kno i Bordpladen. „Han gjorde mere end

det. Han ødte sin halve Formue paa saadanne Fester og Maskerader, som morede Kong Christian og hans Mætresse. Om Kongen var i Bekneb til en Karussel eller andet af det Gøgl, hvormed hans Dage gik, da var din Fader til Rede og laante ham saa mange Penge, at det ikke er hans Skyld, vi ikke selv kom i Armod. Om du vil vide det, da reddede min Medgift ham fra den visse Undergang. Foruden Seekamp ved Friederichsort bragte jeg ham en rund Tønde Guld."

„Hvorfor ægtede du Fader?" spurgte Anna Sofie.

„Fordi jeg havde ham kær," sagde Storkanslerinden. „Han var en skøn og ridderlig Herre og jeg et ungt Barn, som kun forstod mig lidt paa Verden. Jeg havde en Moder, som raadede mig, som jeg nu raader dig, men jeg brød mig fejl om hendes Raad og gik gladelig i Undergangen."

„Var din Fader ikke en af Kong Christians Mænd?" spurgte Anna Sofie.

„Det var han," sagde Storkanslerinden. „Og det skal du vide her, hvor ingen hører os, at af alle de onde Ord, der blev sagt til hans Eftermæle, er ikke eet for ondt. Det skal du ogsaa vide, at jeg saa, hvordan han bedrog Moder. Endnu efter mit Bryllup med din Fader tog han sig en Mætresse, saa udlevet og ødelagt af Svir og Drik, han var. Mangen Gang sad jeg hos Moder og havde hendes

Hoved i mit Skød, mens hun græd og græd, for hun elskede Fader til det sidste."

„Da var hun bedre end du," sagde Anna Sofie. „Du hadede Fader, endda han var din Husbond, og du havde født ham ti Børn. Mangen Gang saa jeg det i dine Øjne, naar du ikke vidste, jeg tænkte derpaa."

Storkanslerinden sank sammen i Stolen. Hun vred sine Hænder, saa det knagede i Fingrene. Hendes Ansigt fik et Udtryk af Sorg og Græmmelse, som Anna Sofie aldrig havde set.

„Ja, jeg fødte ham ti Børn," sagde hun. „Og jeg saa dem dø den ene efter den anden. De havde arvet Spiren til Fordærvelsen fra ham. Jeg bar dem under mit Hjerte, jeg fødte dem i ulidelig Pine og svøbte dem og frydede mig over det første Ord, der kom af deres Mund. Og saa døde de. Jeg beholdt ingen tilbage uden Anna Margrethe og Ulrikke og dig, og Anna Margrethe har Sygdommen i sig. Jeg alene kan se det, som kender det fra de smaa, som gik bort. Hver Gang hun kommer, ser jeg, det skrider frem, og skønner, at hun ikke har langt tilbage."

„Saadan noget kan Mennesker ikke vide, Moder," sagde Anna Sofie.

„Mennesker ved mere, end du tror," sagde Storkanslerinden. „Der var hende, som havde dit Navn,

og som blev født fem Aar før du og knap blev et halvt Aar gammel. Der var Konrad, som jeg fødte Aaret efter, og som levede en Maaned. Der var ogsaa en, som havde Ulrikkes Navn og døde, ligesom hun var døbt. Der var Cecilie Kathrine og Sofie Hedvig og Frederik . . . du kender ingen af dem . . . de ligger allesammen deroppe i Voldum Kirke i deres smaa Kister . . . Navnene naaede de at faa, men Livet kunde de ikke bære . . . Storkanslerens arme Børn.“

Hun rettede sig igen, og hendes Ansigt blev haardt som før, som skammede hun sig over den Bevægelse, hun havde vist.

„Saa døde stakkels Moder,“ sagde hun. „Og næppe havde vi hende bisat, før jeg greb din Fader i Armene paa min egen Kammerpige. Det var et ungt Barn, jeg havde taget til mig paa hans Anbefaling. Ikke et Aar havde hun været i mit Hus, før hun sveg min Tillid, lokket af den fornemme Herre, der var hendes Husbond. Tjenerne kom og sagde det til mig, og jeg brød mig fejl om deres Snak. Saa kom jeg over dem selv en Dag. Jeg fandt din Fader i hendes Kammer . . . i hendes Seng.“

Anna Sofie vidste ikke, hvad hun skulde sige. Alle de gode Grunde, hendes Fader havde givet hende, blev til ingenting, nu han laa i sin Grav, og hendes Moder sad her med sin Smerte og sit Had.

„Saa lukkede jeg mit Hjerte, Anna Sofie,“ sagde hun. „Jeg brød op fra det Hof, hvor Kongen og alle hans Mænd bolede aabenlyst med letfærdige Kvinder. Jeg slog Pigen, saa længe mine Hænder kunde aarke, og jog hende paa Gaden. Jeg sagde din Fader, at nu drog jeg til Klausholm, og der kunde han komme, om han vilde være sammen med mig.“

„Og Fader kom til Klausholm, saa tit han kunde for sine Embeder,“ sagde Anna Sofie. „Hver Gang han kom, bad han dig med grædende Taarer om Tilgivelse . . . det nytter ikke, hvad du siger, Moder, jeg ved det kun alt for vel. Alle Tider viste du ham et surt Ansigt, og saa drog han tilbage til København.“

„Saadan ser det ud for dine uvidende Øjne,“ sagde Storkanslerinden. „Men saadan var det ikke. Jeg kunde vel tilgive ham, om hans Anger havde været oprigtig. Men alt imens han hyklede for mig, besøgte han stadig Anna Kathrine, med hvem han havde bolet. Han havde hende paa Frydenlund knap en Times Ridt fra København. Jeg fik at vide, at der gik knap en Ugedag, uden han gæstede hende.“

„Det var onde Mennesker, som fortalte dig det, Moder,“ sagde Anna Sofie.

„Det havde ikke nyttet, om de vilde skjult det for mig,“ sagde hendes Moder. „Han lod Ungerne lyse i Kuld og Køn og skaffede dem adeligt Skjold

og Vaaben. Revenfeldt hedder de og kroer sig den Dag i Dag af deres fornemme Oprindelse. Nej ... hans Anger var ikke oprigtig. Om nogen Kvinde havde Ret til at se surt til sin Husbond, da var det mig."

„Og alt det hændte, forinden jeg blev født?" sagde Anna Sofie.

Storkanslerinden saa et Øjeblik usikker paa hende, men tog sig straks sammen.

„Naa ja," sagde hun. „Kvindernes Lod er ikke anderledes. En Hustru maa være sin Mand underdanig. Ulrikke Eleonora blev født og du, og Gud undte Jer Livet, for at jeg ikke helt skulde forkomme i Sorg og Harme. Saa blev det mit Maal at redde Jer to fra Fordærvelsen. Jeg hørte derinde fra København, at det var ikke bedre under Kong Frederik, end det havde været under Kong Christian, og jeg svor paa, at derhen skulde mine Døtre ikke komme, saa længe jeg var i Live. Ulrikke Eleonora fandt sig en Husbond, og der var kun dig tilbage. Nu sidder vi to her paa Klausholm, og i Dag vil vi beraade os med hinanden om vor Fremtid."

„Jeg ved ingenting om Fremtiden, Moder," sagde Anna Sofie. „Lad den komme, som den kan. Jeg gaar jo rolig her hos dig og gør dig ingen Sorg."

„Er du hos mig?" sagde Storkanslerinden. „Ikke et Ord veksler vi med hinanden. Intet ved jeg om

dine Tanker. Om vi gik saaledes længe, da vilde det befindes en Dag, at du var gledet helt bort fra mig, og jeg kunde ikke længere spore dine Veje."

„Hvad vil du da, at jeg skal gøre?" spurgte Anna Sofie.

Storkanslerinden gik hen til Døren, aabnede den og saa ud, om nogen lyttede. Saa rykkede hun sig nærmere til Datteren og dæmpede Stemmen.

„Nu skal du høre det," sagde hun. „Men det, jeg siger dig, er ikke for hver Mands Øre. Om det kom ud, da kunde det bringe stor Ulykke over os. Kanhænde det er mit Liv, jeg nu betror i dine Hænder."

Anna Sofie saa forundret paa hende og begreb ikke et Ord af det hele. Hun tænkte et Øjeblik, om hendes Moder havde mistet sin Forstand. Hvad kunde ske, som truede hendes Liv . . . Storkanslerens Enke som hun var, omgivet af rig og formaaende Slægt . . .

Men de kolde, klare Øjne, hun saa ind i, var forstandige nok.

„Ser du, mit Barn," sagde Fru Sofie. „Du kan ikke undres, at jeg over alt dette blev led ved denne Verden og dens Forfængelighed. Jeg vendte min Hu til Gud og søgte hans Tjenere, men de gav mig ingen Trøst. Alle som een havde de Ord nok til at besmykke Kongens og hans Mænds liderlige Færd.

De vendte Guds Ord for Gunst og Gave, og ingen er værre end Masius, den navnkundige Hofpræst. Ham gik jeg til engang i min Kvide, og han havde næppe Stunder til at høre mig, fordi han skulde til Grevinden af Samsø og berolige hendes Samvittighed. Saadan er de . . . Præsterne som de andre, alle besmittede og fordærvede. Men saa var det dengang, Kong Frederik, som da var Kronprins, kom tilbage fra sin italienske Rejse. Det var det samme Aar, du blev født, og din Fader havde tvunget mig til at møde paa Frederiksborg Slot, hvor Kronprinsens Trolovelse skulde fejres med en Fest. Der traf jeg en Mand, som vidste Bod for mit Savn."

„Hvem var det, Moder?" spurgte Anna Sofie.

„Han hed Pater Constans," sagde hun. „Han var en katholsk Præst og draget herop i den østrigske Gesandts Følge."

„En Papist," sagde Anna Sofie forskrækket.

„Saadan kalder I ham," sagde Storkanslerinden. „I, som er plat fordærvede af Morten Luthers ukyske Lære."

„Moder, Moder," sagde Anna Sofie. „Om nogen hørte dig tale saadan, da var du fortabt."

„Det er just det," sagde Storkanslerinden. „Derfor taler jeg heller ikke saadan undtagen til dig, her hvor vi sidder i Enrum."

„Er du da bleven Papist, Moder?"

„Det just ikke,“ sagde Fru Sofie. „Men om jeg turde, da vendte jeg glad og gerne tilbage til den hellige Kirkes Skød. Der alene er Fred at finde for et Menneske, hvem Livet har handlet med som med mig. Der alene er Skjul for en ung Kvinde som dig, hvem Livet endnu ikke har besmittet.“

„Hvad er det dog, du mener, Moder?“

Storkanslerinden greb begge Anna Sofies Hænder og holdt dem saa fast, at det gjorde ondt. Den gamle Dames Mund skælvede, hendes Øjne løb fulde af Vand, og hendes Røst var helt brudt, da hun nu talte.

„Anna Sofie . . . aa, lille Anna Sofie . . . du mit eneste Lam . . . drag med mig derned til Syden, hvor den rette Tro endnu læres. Du og jeg skal drage derned med hinanden . . . ingen skal vide, hvor vi skjuler os . . . Pater Constans har skikket mig Brev fra Wien . . . han ved et herligt Kloster i Innsbruck . . . dèr skal jeg ende mine Dage i Bøn og Fred . . . og du skal tage Sløret mellem de fromme Søstre . . . Priorinde kan du blive, om vi skænker Klostret dit Guld . . . ti Tusind Dukater har jeg liggende, og lige saa meget beror hos min Bankier i Hamburg . . . Anna Sofie, lille Anna Sofie, vi rejser derned . . . ikke sandt . . . vi siger, vi gæster Kirstine Sofie i Flensborg . . . saa drager vi videre til gamle Faster

i Holsten og slipper over Grænsen og er frelste paa Sjæl og Krop.“

Anna Sofie rev sig løs, sprang op og stirrede forfærdet paa hende.

Hun kunde ikke finde et Ord til Svar. Papismen havde hun altid hørt fordømme som det grueligste Afguderi. Om ogsaa der snart var gaaet to Hundrede Aar, siden den lutherske Lære var indført i Danmark, saa tordnede Præsterne endnu mangen god Gang fra Prækestolen mod Paven og Jesuiterne. Enhver Afvigelse fra den strenge, lutherske Lære blev haardt fordømt. Nylig var de Reformerte bleven forfulgt med strenge Love, skønt Enkedronningen delte deres Tro. Hun havde da god Grund til at blive forfærdet over Moderens Forslag.

Og mens hun stod saadan, vendte Storkanslerindens Ro tilbage.

Hun saa, at det ikke vilde lykkes hende med eet Slag at vinde Datteren for sin Plan og angrede sin Dumhed, at hun havde buset saa stærkt paa. Hun var ingenlunde til Sinds at opgive sit Forehavende, men vilde ikke sige mere for i Dag. I hendes Hoved tumlede Planer om at faa Pater Constans til Klausholm under en eller anden Forklædning.

Men allermest følte hun Ringeagt for den Skræk, der stod at læse i Anna Sofies Ansigt.

„Vi taler videre derom en anden Dag," sagde hun saa. „Nu kan du gaa. Men glem ikke, at et uforsigtigt Ord er nok til at bringe os begge i Ulykke."

Anna Sofie løb.

Hun løb ned i Haven forbi Anneken, som stirrede forundret paa hendes ophidsede Ansigt. Hun løb langs Aaen derhen, hvor Hegnet satte Skel for Marken, krøb ind under de grønne Buske og stirrede paa Vandet, som randt og randt.

Efterhaanden, som hun sad og tænkte, veg hendes Rædsel for det farlige og oprørske i Moderens Plan. Hun tænkte paa sig selv, paa sin Ungdom og alt det, hun ventede sig af Livet. Hun kom til at le højt ved Tanken om, at hun frivillig skulde spærre sig inde i et Kloster og vandre til sine Dages Ende i sorte Klæder og med fromt nedslagne Øjne.

Hun bøjede sig ud over Vandet og stirrede paa sit Billede. Hun lo til sit skønne Ansigt og sprang op og løb munter til Huset.

I Forbifarten tog hun Anneken om Livet og snurrede hende rundt, saa hun ganske tabte sit Vejr. Syngende og dansende løb hun gennem Stuerne til sit Kammer.

Storkanslerinden sad inde hos sig og hørte hende og kneb Munden sammen og nikkede. Det blev

en haard Kamp, men hun var ikke den, der gav den op.

Fra den Dag talte hun tidlig og silde med Anna Sofie om den sande Tro og Klostrets Fred og Lykke. Hun skaffede sig gamle papistiske Skandskrifter, som fremstillede Lutherdommens Mænd som lutter Fyldebøtter og Horkarle. Jo hæsligere en Krønike var, des gladere læste hun den for sit Barn.

Men det gik altsammen Anna Sofies Øre forbi. Hun tænkte paa Faderens muntre Historier fra Hoffet. Hun saa den stakkels Konge flakke i Slottets Gange for at søge Trøst hos en Hofdame for Dronningens Surhed. Hun lukkede sine Øjne og hørte Livets skønne Musik og saa dets rige, brogede Farver, tænkte, om ikke snart den Mand kom, som skulde føre hende bort fra Klausholm, sukkede lidt og græd lidt og lo og fjantede mere med Anneken.

Storkanslerinden vilde jage Anneken væk, men Anna Sofie erklærede bestemt, at saa flygtede hun fra Gaarden. Den strenge Frue befalede Simonsen at passe nøje paa de to. Hovmesteren lovede det, men bragte aldrig andet end gode Meldinger.

„Jøsses, saa Frøknen vokser," sagde Per. „Hun er næstendels saa bred om Barmen som Grevinde Holstein."

„Jeg troede, det var Anneken, du kiggede paa,“ sagde Mogens.

Efterhaanden holdt Storkanslerinden op at tale om sin Overgang til den katholske Tro. Hun saa, at hun ikke kunde vinde Anna Sofie, og uden hende havde hun ikke Mod til at gøre det store Skridt. Saa lukkede hun sig mere og mere inde i sit Kammer og talte med ingen uden med Simonsen.

Tiden gik. Kirstine Sofie kom stundom til Klausholm og havde lange og lønlige Samtaler med sin Søster. Hun opfordrede hende til at komme til Flensborg, saa vilde hun tage hende med til Koldinghus, engang naar Hoffet var der.

„Jeg kommer nok . . . jeg kommer nok,“ sagde Anna Sofie og lo.

Grevinde Holstein undredes, saa skøn hun var. „Om ikke jeg vidste bedre, da vilde jeg tro, hun bar paa en hemmelig og lykkelig Elskov,“ sagde hun til sin Mand.

Da Jytte Vibe kom tilbage til Klausholm, saa hun ogsaa den Forandring, der var sket med Anna Sofie.

„Hvad er der hændt, Barnlille?“ spurgte hun.

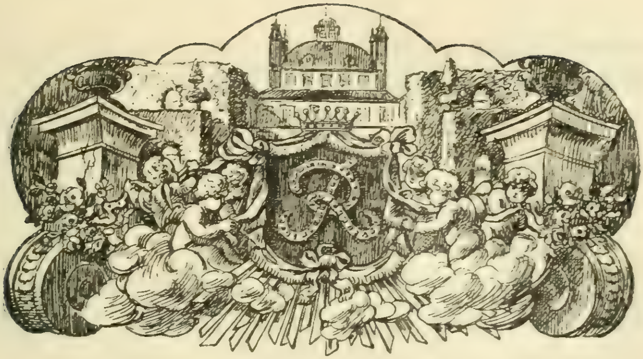
„Ingenting er hændt,“ sagde Anna Sofie og lagde Armene om sin gamle Venindes Hals, som hun havde gjort, da hun var lille Pige. „Men, Jytte, Jytte, jeg siger dig, at snart maa der hænde noget

stort og sælsomt. Det er, som skulde mit Bryst sprænges, og alle mine Tanker synger. Pas paa, der vokser Vinger en Dag paa min Ryg, og saa flyver jeg bort fra Klausholm langt ud i den vide, vide Verden."

ANDEN BOG

SJETTE KAPITEL.

EN LEDIG TRONE.

DA Christian den Femte døde, paalagde han sin Søn og Efterfølger fremfor alt at vogte paa to Ting. Først maatte han aldrig opgive Haabet om at tilbageerobre de skaanske Provinser, som Karl den Tiende Gustav havde røvet fra Danmark. Dernæst skulde han se, om han kunde kue Hertugen af Gottorp, der var Danmarks bitreste Fjende, og som var bleven farligere endnu, siden han havde ægtet Karl den Tolvtes Søster.

Straks efter sin Tronbestigelse tænkte Kong Frederik, at Tiden var inde til at opfylde sin Faders Bud. Rygtet meldte sælsomme Ting om den unge

svenske Konges lystige og daadløse Liv. Czar Peter i Rusland og Polens og Sachsens Konge, August, tænkte som Frederik den Fjerde, at det var Tid at stække Sverigs Vinger. De sluttede Forbund, og Kong Frederik erklærede Karl den Tolvte Krig.

Men han fik snart at skønne, at han havde regnet fejl. Den svenske Flaade lagde sig foran København. Kong Karl gjorde Landgang paa Sjælland, og Kong Frederik maatte skyndsomst slutte den ydmygende Fred i Travendal, hvis ikke han vilde have København erobret og Ulykkerne fra Karl Gustavs Tid om igen. En stor Sum Penge maatte han betale og desuden anerkende Hertugen af Gottorp som suveræn Fyrste, give ham Ret til at anlægge Fæstninger, holde en Hær paa seks tusind Mand og slutte Forbund med fremmede Potentater efter eget Tykke.

Saa gik Aarene. Kong Karl krigede i Rusland og i Polen, og Rygtet om hans Bedrifter fo'r hele Evropa over.

Han slog Czar Peter ved Narva, og han slog Kong August ved Klissov, hvor Hertugen af Gottorp faldt. Videre og videre trængte han frem i det uhyre Rusland, indtil Lykken vendte sig, og han tabte Slaget ved Poltava. Saa flygtede han til Tyrkiet og satte sig fast der i det Haab, at Sultanen vilde give ham en Hær, med hvilken han kunde erobre Rusland.

Kong Frederik tænkte, at nu eller aldrig var Tiden kommen.

Forbundet med Rusland og Polen styrkedes med nye Aftaler. En Hær rustedes i største Hast, og Kongens Ungdomsven, General Kristian Ditlev Reventlow satte over med den til Skaane. Snart efter kom den danske Konge selv til sin Armé, hvad der var saa meget mere nødvendigt, som General Reventlow blev syg og ude af Stand til at føre Kommandoen. Alle troede paa Fremgang for de danske Vaaben, men den svenske General Stenbock væbnede Bønderne og slog Kong Frederik ganske i et stort Slag ved Helsingborg.

Nu opgav Kongen foreløbig enhver Tanke om Landgang i Sverrig. For en Stund stilnede Krigen af, allermest paa Grund af den frygtelige Farsot, som fo'r over Landene og hærgede København haardere end nogen tidligere Pest. Alle de, som kunde, forlod Hovedstaden, og Kongen drog med Dronningen og det hele Hof til Koldinghus.

Dèr var Kong Frederik ogsaa nærmere ved den Hær, han sammendrog i det holstenske for at falde ind i svensk Pommern. Czar Peter havde erobret alle de svenske Østersøprovinser og var paa Vej til Tyskland med en Hær. General Stenbock stod i Pommern, men den danske Flaade havde slaaet en svensk Transportflaade, der skulde bringe ham Und-

sætning, og det saa atter ud til Sejr for de Danske. Den nye Hertug af Gottorp var kun et Barn, og hans Land styredes af Ministeren Gørtz, der hemmelig havde sluttet Forbund med Stenbock. Den danske Regering kendte hans Rænker og biede blot paa en Lejlighed til at besætte de gottorpske Lande.

Kong Frederik havde da Hænderne fulde, som han sad paa Koldinghus.

Mange Timer daglig arbejdede han med sine Ministre. Det gjaldt frem for alt om at bringe Hæren paa Fode og sørge for Forplejningen, der havde været overmaade slet under det skaanske Felttog. Saa kneb det ogsaa med at holde fast paa Czar Peter, der var en saare upaalidelig Forbundsfælle. Flere af Ministrene frygtede Svig fra hans Side og raadede Kong Frederik til at være paa sin Post. Desuden var de russiske Soldater saadanne Barbarer, at ingen kunde vide, hvad der vilde ske, om de fik Fodfæste i Landet, selv om de kom som allierede.

Kristian Ditlev Reventlows Helbred var stadig saa svækket, at han ikke kunde tage Befalingen over Arméen i det holstenske, men maatte overlade den til General Rantzau. Men Kong Frederik havde ogsaa anden Brug for sin Ungdomsven.

„Du skal drage til Czaren, Kristian Ditlev," sagde Hans Majestæt. „Find ham, hvor han er i

sit Rige. Tag Ditlev Vibe med dig og helm ikke, før du faar Rede paa Hans moskovitiske Majestæts Planer."

Saa drog Kristian Ditlev af Sted med Jyttes Broder, og Dagene gik deres ensformige Gang ved Hoffet paa Koldinghus. Grev Ahlefeldt, som styrede København, meldte, at Pesten rasede uforandret, og der var ikke Tale om, at Hans Majestæt kunde vende tilbage. Mestedelen af Dagen sad Kongen i sit Kabinet og arbejdede. Nu og da rejste han for en Stund til Hæren i Holsten, men kom snart tilbage igen. Tiden var ikke til Krigsoperationer, saa længe Pesten lammede al Virksomhed og hindrede enhver Transport fra Hovedstaden. Fra Norge kom Bud, at General Løvendal havde gjort Indfald i Baahus Len. Fra Rusland meldtes, at Karl den Tolvte stadig var i Bender i det tyrkiske. Sultanen opfordrede ham til at drage bort, men Hans svenske Majestæt havde lagt sig til Sengs under Foregivende af, at han var syg, og der laa han i fulde ti Maaneder og vilde ikke rømme.

Generalmajor Valentin v. Eichstedt og Overhofmester Walther sad og spiste sammen i et Gemak paa Slottet.

„Her er ikke muntert nu paa Koldinghus," sagde Eichstedt og gabede.

Han var længst selv færdig med sin Mad og sad og saa paa Overhofmesteren, der spiste uafladelig.

„Hold hellere op, Walther," sagde han saa. „I bliver dog ikke mæt."

„Jeg tænker ikke, jeg forsømmer nogen Ting," sagde Walther. „At spise er den reneste Glæde, Gud har forundt Menneskene. Man fryder sig selv og krænker ingen andre."

„Saa længe Lüders er hos Hans Majestæt i Dag," sagde Eichstedt.

Walther sagde ingenting, men spiste videre.

En Stund efter kom Lüders ud fra Kongens Kabinet, bøjede sig dybt for Herrerne og bad Overhofmesteren fluks komme til Hans Majestæt.

Walther fik endnu Tid til at stikke en Bid eller to til sig og gik tyggende ind til Kongen. Men han fik Tid at synke Maden, for Hans Majestæt stod ved Ruden med Ryggen til, og der blev han staaende længe i dybe Tanker. Omsider vendte han sig om, nikkede flygtigt til Overhofmesteren og satte sig foran sit Arbejdsbord.

„Walther," sagde han. „Det er galt med lille Schindel."

Overhofmesteren saa ærbødig spørgende paa ham. Hans Majestæt betragtede sine Negle og begyndte saa at fortælle.

„Som du ved, skikkede jeg Lüders til Antvorskov

for at faa Rede paa de Rygter, der gik om hende," sagde han. „Der er ingen Tvivl om, at hun har indladt sig i et højst forargeligt Forhold til Generalmajor Bülow. Jeg ved, at hun er frugtsommelig ved Generalen. Jeg lod hende derfor drage til Fyen til de Godser, jeg har skænket hende, med streng Befaling til at holde sig i Ro. Men saa lidt har hun pareret mine Ordrer, at hun har udspredt det Rygte over det ganske Fyens Land, at hun skal føde mig et Barn. Hun har endog været fræk nok til at lade bede i Kirkerne for sin lykkelige Nedkomst."

Overhofmesteren saa ud, som kunde han ikke tro paa en saadan Skænsel.

„Jeg er træt af den Sag, Walther," sagde Kong Frederik. „Skammelig har denne Dame lønnet mig for min Kærlighed. Se til, at hun det snareste ske kan, bliver udbragt af Riget. Hun skal ægte Bülow for at slaa Skandalen ned, saa vidt ske kan. Godserne har hun forbrudt, men jeg skal tillægge hende en aarlig Pension efter min nærmere Bestemmelse."

„Befaler Eders Majestæt, at jeg selv skal overbringe hende Eders Befaling?" sagde Walther med et ynkeligt Ansigt.

Kong Frederik saa paa ham og lo.

„Nej," sagde han saa. „Du skal slippe. Jeg vil ikke have Øjnene kradset ud af dit smukke Ansigt. Sæt det op, saadan som jeg har sagt dig her, og bring

mig Dokumentet til Underskrift, saa kan Eichstedt forkynde hende min Villie. Han er en Krigsmand og bør ikke være bange for Faren."

Walther bukkede og gjorde et Skridt tilbage mod Døren, men han kunde se paa Majestætens Ansigt, at der var mere endnu. Kong Frederik rejste sig, gik frem og tilbage over Gulvet og stod saa stille og saa paa sin Overhofmester.

„Man har handlet ilde med os, Walther," sagde han saa. „Letsindigt var det, at vi bortkastede vor kongelige Gunst til denne Schindel, som havde et skønt Legeme, men en hæslig Sjæl. Ak, om den arme Grevinde Vieregg havde levet. Hun var os tro og huld. Vi tør sige, vi har ikke haft en glad Time siden hendes Død."

Walther bukkede, men sagde ingenting. Han havde været Kongens fortrolige fra Ungdomsaarene og var Medvider i alle Hans Majestæts Elskovseventyr. Men selv kunde han ikke udtale sig om den Materie, efterdi han alene brød sig om Mad. Det var sagtens ogsaa derfor, Kongen talte mere med ham derom end med nogen anden.

„Tungt og trist gaar Dagene paa Koldinghus," sagde Hans Majestæt og vandrede frem og tilbage i Gemakket. „Pesten raser i vor Hovedstad. Fjenden ligger for Rigets Port, og hvor meget vi saa spinker og sparer, finder vi ikke Udvej til at ruste

en anselig Hær mod ham. Vore Forbundsfæller er upaalidelige, vor Dronning sidder i sit Kammer og ser surt over vor lille Liaison med Schindel. Gud skal vide, vi har det ikke morsomt, Walther."

Walther bukkede igen.

„Kan du ikke foreslaa os noget?" sagde Kongen. „Hvad mener du, om vi foranstaltede en lystig Maskerade eller et stort Hofbal som i gamle Dage. Det kunde nok gøres nødigt at slaa Gækken løs en Stund, saa tungt Regeringens Byrder hviler paa vore Skuldre. Er Holstein kommen fra Flensborg . . . har han sin skønne Gemalinde med?"

„Greven og Grevinden kom i Morges, Eders Majestæt," sagde Walther.

„Godt," sagde Kongen. „Sørg for, at de bliver budne til Taflet. Det lyster os at se nye Ansigter, og Grevinde Kirstine Sofie er den skønneste og klogeste Dame ved vort Hof."

Saa gik Overhofmesteren. Han gik tilbage til Taflet, hvor Eichstedt sad og ventede paa at høre, hvad Hans Majestæt vilde ham, og mens han spiste videre, fortalte han om Schindel og Kongens Kedsomhed.

„Ja," sagde Eichstedt. „Der er en Trone ledig her ved Hoffet. Den, som nu finder en, der er værdig til at beklæde den, vil indlægge sig Fortjeneste af Riget og være sikker paa Hans Majestæts Gunst."

Kirstine Sofie traadte ind i det samme. Begge Herrerne for op og gjorde deres Reverens, men hun vinkede, at de skulde blive siddende og tog selv Plads hos dem.

„Ve den, som forstyrrer Overhofmesteren, naar han spiser," sagde hun muntert. „Hvad var det, Herrerne talte om?"

„Vi talte om Tronen, som er ledig ved Hoffet," sagde Eichstedt. „Favoritindens Trone. Ak ja, Grevinde, om ikke I var saa berømt for Eders Dyd som for Eders Skønhed, saa vilde jeg foreslaa Eder, at I indtog Pladsen."

Kirstine Sofie slog ham over Fingrene. Saa fik hun ham til at fortælle om Grevinde Schindel. Hun hørte ogsaa, at Kongen havde spurgt efter hende selv og udtalt Ønsket om, at der skulde foranstaltes Maskerade og anden Selskabelighed for at oplive det triste Hof. Alt mens Eichstedt fortalte, faldt hun i Tanker.

„Saa meget er vist," sagde Generalmajoren, „at vidste jeg et Sted, hvor der fandtes en Dame, som var skøn nok og havde de andre Egenskaber, som udfordres for at tækkes Hans Majestæt, da drog jeg paa Timen derhen og førte hende med Vold til Koldinghus."

De sad en Stund endnu og snakkede muntert og letfærdigt sammen. Saa brød Grevinde Holstein op.

Hun søgte ikke Audiens hos Hans Majestæt, som det havde været hendes Agt, men skyndte sig til sin Husbond, der hvor han var indlogeret i Slottet.

„Kongen har forordnet, at her skal være stor Maskerade," sagde hun. „Vil du sørge for, at Anna Sofie bliver indbudt."

„Det vil kun lidt nytte," sagde Ulrik Adolf. „Storkanslerinden vil putte hende i Kælderen og sætte syv Laase paa Døren."

„En Indbydelse fra Hans Majestæt er en Befaling," sagde Kirstine Sofie. „Sørg du blot for, at den kommer, saa skal jeg sørge for Resten."

„Og hvad er Resten?" spurgte Ulrik Adolf.

Kirstine Sofie saa paa sin Gemal.

Hun overvejede, om hun allerede nu skulde indvie ham i sine Planer. Han var lidt langsom af Begreb, og det kunde nok hænde sig, at han vilde sætte sig derimod. Men til syvende og sidst gjorde han altid hendes Villie, og det vilde lette hendes Forehavende, om hun fra første Færd havde en Forbundsfælle i ham.

„Du skal faa det at vide," sagde hun saa. „Det er min Agt at føre Anna Sofie sammen med Hans Majestæt. Han keder sig og er ilde tilpas efter Schindels Skandale. Anna Sofie er ung og skøn og munter . . . det skulde gaa sælsomt til, om Kongen ikke fandt Behag i hende."

„Kirstine Sofie," sagde han forskrækket.

Hun lænede sig tilbage i sin Stol, strakte Benene fra sig og saa rolig paa ham.

„Jeg ved, hvad du vil sige," sagde hun. „Du maa ogsaa gerne sige det, hvis det er nødvendigt, men Tiden er knap, saa det er bedst, om du kan tie og høre paa mig. Lad mig nu først sige dig, at jeg intet vil høre om Dyd og gode Sæder. Dyden findes ikke i den Verden, hvor du og jeg lever, uden netop hos din Frue. Hver Dag skal du takke Gud, at du fik en skøn og dydig Hustru, og dermed skal du lade det være godt. Jeg vil uden mindste Samvittighedsnag føre lille Søster til hans Majestæt. Kong Frederik er en god Mand og trofast mod den, han har kær. Saa ilde er han behandlet af Schindel, at han vel kan trænge til en god og kærlig Kvinde. Om ikke han faar Anna Sofie, da faar han en anden, som er ham mindre værdig. Lad os sætte Sagen i Gang og se, hvad der kan blive deraf. Om du vil skaffe mig en saadan Indbydelse, at den maa efterkommes, da svarer jeg for Resten."

Ulrik Adolf saa helt forvirret ud og vidste ingenting at svare. Han tænkte paa Anna Sofie, som han havde kendt, fra hun var Barn, og som syntes ham et Barn endnu. Han ynkedes over den Skæbne, der med koldt Blod beredtes hende, og var mere forfærdet, end han turde vise, over sin Hustrus

beregnende Koldsindighed. Han syntes ikke, han som Adelsmand kunde række Haand til det, der her blev foreslaaet ham. Men han kendte sin Hustrus Styrke til at gennemføre, hvad hun vilde, og øjnede ingen Mulighed til at slippe fri.

Kirstine Sofie lod ham sidde lidt og tænke. Hun vidste paa en Prik alt, hvad der foregik i hans Hoved, og vidste ogsaa, at det sluttelig vilde blive, som hun vilde. Saa satte hun sig paa hans Knæ og lagde Armen om hans Hals.

„Tro mig, Ulrik Adolf," sagde hun. „Jeg er glad ved dig og vore Børn. Men jeg kan ikke lave Verden om. Du ved det selv, hvordan Grevinde Schindel gjorde Kongens Hjerte koldt imod dig, saa din og min Drøm om Storkanslerposten blev til intet. Nu skal Anna Sofie oprette, hvad Schindel nedbrød. Du er en Taabe, som tror, at jeg vil gøre lille Søster noget ondt. Lad først Kongen se hende, og det vil altsammen arte sig bedre, end du tror. Hvem ved, hvordan det vil komme. Du og jeg vil kæmpe tilsammen for at gøre hendes Stilling saa god og betryggende som muligt. Er først Hans Majestæt forelsket i hende, da kan vi opnaa, hvad det skal være. Giv dig nu trygt mig i Vold og gør, som jeg siger, saa vil det alt forløbe godt, og vi vil hæve Slægten til større Magt og Anseelse end nogensinde."

„Ja, men Kristian Ditlev," sagde Grev Holstein. „Han giver aldrig sit Minde dertil."

„Kristian Ditlev er paa Vej til Czaren," svarede hun. „Forinden han kommer tilbage, skal alt være klappet og klart og kan ikke mere gøres om. Da nejer han sig nok og tager sin Del af Kagen med os andre."

Ulrik Adolf rystede paa Hovedet, men hun spildte ikke flere Ord paa ham. Hun vidste, at hun havde ham, hvor hun vilde, og gav sig nu til at gruble yderligere over sin Plan.

Ved Taflet nød hun den Naade at sidde ved Hans Majestæts Side.

Dronning Luise havde Hovedve og holdt sig i sine Gemakker, og saa var Grevinde Holstein den fornemste af de tilstedeværende Damer. Kong Frederik led hende ogsaa godt, saa utvungen og munter hun var. Hendes Dyd var saa anerkendt, at ikke engang Dronningen faldt paa at være skinsyg paa hende, og hun lo af en dristig Historie og gav muntert Svar paa munter Tiltale og slog aldrig sine skønne Øjne ned.

„For Gud, Grevinde," sagde Kong Frederik. „Om alle Damer var som I, da var det Moro i Verden at leve."

Han løftede sit Glas og drak med Ulrik Adolf. „Ulrik Adolf," sagde han. „Der er timedes dig

den største Lykke, som kan times en Undersaat: din Konge misunder dig af et oprigtigt Hjerte."

„Eders Majestæt er altfor naadig mod en gammel Kone," sagde Kirstine Sofie. „Den ganske Verden er fuld af skønne, unge Kvinder, og hver og en vil være lykkelig ved et Ord af Eders Majestæts Mund."

„Vi ved det nok," sagde Kong Frederik. „Vi kender disse skønne unge Kvinder. Gud gav dem mestendels en sort Sjæl i deres hvide Legeme. Var der en af dem, som var god, saa tog han hende til sig i sin Himmel."

„Eders Majestæt tænker paa Grevinde Vieregg," sagde Kirstine Sofie.

„Ogsaa paa hende," sagde Kongen.

Det var tydeligt at se, at han var forstemt, og alle Hoffolkene stirrede ned i deres Tallerkener. Der var ikke een, som ikke kendte Skandalen med Grevinde Schindel og havde kendt den længe. De vidste ogsaa, at det i Dag var kommet til Hans Majestæts Kundskab, hvordan Grevinden havde beteet sig paa Fyen, og han havde givet Befaling til at udbringe hende af Riget, saa snart hun havde ægtet sin Boler.

Men Kirstine Sofie var ganske paa det rene med, at Kongens Forelskelse i Schindel længst var slukt, og mindedes han end Vieregg med Vemod, saa

havde han dog bagefter elsket Schindel og havde sikkert Plads i sit Hjerte til en ny Kærlighed.

Hun besluttede at tage Tyren ved Hornene.

„Ikke alle er saa hvide som Grevinde Vieregg," sagde hun. „Og ikke alle saa sorte som Grevinde Schindel."

Kongen studsede og rynkede Panden.

„I bruger Eders Frisprog til Bunds, Grevinde," sagde han.

„Eders Majestæt vil ikke vredes paa mig," sagde hun og saa ham dristig i Øjnene. „Jeg beder som alle Eders Arveundersaatter for Eders Lykke, og jeg kom just før i Dag til at mindes en ung Kvinde, jeg saa engang, der var saa skøn og dydig som Grevinde Vieregg, hvis Død ingen beklagede mere end jeg."

„Det er sandt," sagde Kong Frederik og nikkede. „I var Grevinden en tro Ven. Om ikke I havde været syg, da skulde I sammen med Grevinde Reventlow klædt hende og lagt hende i Kiste. — Hvor lider Eders Stedmoder?"

„Hun sidder Enke paa Klausholm," sagde Kirstine Sofie. „Sort forinden og foruden. Aldrig kommer der et Smil paa hendes Ansigt. Hos sig har hun en stakkels Pukkelryg, som er Gehejmeraad Vibes Søster, og saa sin yngste Datter, Anna Sofie, hvem hun torterer over al Maade. Aldrig kommer

det arme Barn udenfor Klausholms Mure. Endnu forgangen Dag fik jeg Brev fra hende, hvori hun beder mig tage hende bort, at ikke hun skal helt forkomme."

„For en Skam," sagde Kongen. „Vi har just sagt Walther, at vi i næste Uge ønsker foranstaltet en Maskerade her ved Hoffet. Lad da Eders arme Stedsøster komme herhid. Er hun smuk . . . men derom behøver jeg jo ikke at spørge . . . hun er jo Grevinde Holsteins Søster."

„Jeg takker Eders Majestæt," sagde Kirstine Sofie. „Men hun faar aldrig Lov at komme."

„Vi faar at se," sagde Kongen. „Det skulde fornøje os at prøve, hvem der er stærkest, Storkanslerinden eller vi."

De sad en Stund og talte om andre Ting. Saa gav Hans Majestæt Tegn, at Taflet skulde hæves. Han bød Grevinde Holstein sin Haand og førte hende galant til Sæde i Gemakket ved Siden af Spisesalen. Saa sagde han pludselig saa sagte, at ingen kunde høre det:

„Hvem var den unge Kvinde, I talte om før . . . som var Grevinde Vieregg lig?"

Kirstine Sofie mødte rolig Hans Majestæts Blik.

„Hun hedder Anna Sofie Reventlow," sagde hun saa.

„Ej," sagde Kongen og smilede.

Han saa fast paa Grevinden, og hun gav ham Blikket igen.

Nu gjaldt det, vidste hun. Kong Frederik kunde være saare mistroisk, og han saa paa hende, som vilde han se til Bunden af hendes Sjæl. Men hendes Blik var roligt som dens, der ved sig fri for al Bagtanke.

„Lad hende komme til Maskeraden," sagde han.

„Eders Majestæts Ønske er en Lov," sagde hun. „Jeg skal selv drage til Klausholm og overvinde min Stedmoders Modstand. Det var ej heller vel, om Storkanslerens Datter og Ætlingen af en af Eders Riges fornemste Slægter skulde begrave sin Ungdom i en Krog af Landet."

„Og I frygter ikke for, at Eders unge Stedsøster skal fordærves i Hofluften?" sagde Kongen.

Hans Mund var alvorlig, da han sagde det, men hans Øjne lo.

„Nej, Eders Majestæt," sagde Kirstine Sofie alvorlig og rolig. „Anna Sofies Dyd er lige saa stor som hendes Skønhed."

„Det burde jeg vidst," sagde Kong Frederik. „Det er anden Gang i Dag, I sætter mig i Rette. Om Eders lille Søster bliver en saadan Pryd for mit Hof, som jeg tør tro efter Eders Ord, da skal jeg gøre Eder rundelig Afbigt."

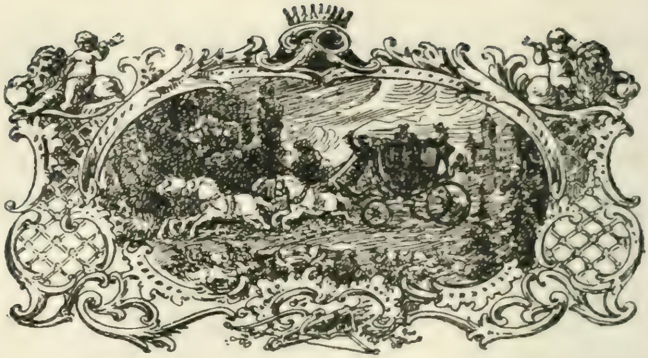
Han hilste Grevinden til Afsked og drog sig tilbage til sit Gemak.

Kristine Sofie skyndte sig afsides med sin Gemal.

„Slaget er godt indledet, altsaa halvt vundet,“ sagde hun. „Nu drager vi til Klausholm heller i Dag end i Morgen.“

„Kirstine Sofie,“ sagde Ulrik Adolf.

„Det er just mig,“ svarede hun muntert. „Tak Gud for det.“

SYVENDE KAPITEL.

OVERMAGT.

Det dundrede i Broen over Klausholm Slotsgrav. Porten var aaben, og Vægteren veg skyndsomst til Side for den store Karosse, som rullede ind i Gaarden. Der var ridende Tjenere for og bag, der var Grev Holstein selv højt til Hest, og inde i Karossen sad Kirstine Sofie.

Storkanslerinden stod ved Ruden i sit Brevkammer og saa ud. Hun gjorde ingen Mine til at gaa til Trappen og byde velkommen. Hun vidste, der kom intet godt af det Besøg, men hun undrede sig, saa stort et Optog Steddatteren denne Gang kom i, og hun grundede paa, hvad hendes Husbond

mon havde paa Hjerte. Han havde ikke været paa Klausholm siden sin Svigerfaders Jordefærd.

Desmere stormede Anna Sofie de ankomne i Møde.

Hun sprang Grevinden om Halsen og kyssede hende og græd og lo. Det havde været saa græsselig ensomt i den sidste Tid, slet ikke til at holde ud, syntes hun. Hun havde for fuldt Alvor tænkt paa at rømme fra Gaarden. Om ikke Kirstine Sofie nu var kommen, da kunde der sket det allerfrygteligste.

„Godt, at jeg kom da,“ sagde Grevinde Holstein.

Hun holdt hende ud fra sig i Armslængde og saa prøvende op og ned af hende.

„Saa skøn du er,“ sagde hun saa. „Og saa du er vokset.“

Jytte stod hos og lo og nikkede.

„Ja, vi har gode Dage,“ sagde hun. „Vi hæger os og plejer os, rider paa Jagt i de grønne Skove og har ingen andre Sorger end dem, vi selv skaffer os.“

„Nu kommer de gode Dage,“ sagde Kirstine Sofie. „Men kom nu, lad os gaa til Jyttes Kammer og snakke sammen, inden Moder viser sig.“

Hun tog dem hver under sin Arm og lod sin Husbond sørge for sig selv. Da de var kommen et Stykke ned i den lange Gang, drejede hun Hovedet og raabte til ham:

„Gaa til Moder imens og snak med hende, Ulrik Adolf."

Men Ulrik Adolf sagde Tak for sig. Han skulde nok lade sin Frue tage det første Stød. Han gav den bukkende Hofmester Simonsen Befaling til hurtigst muligt at skaffe sig en god Anretning. Imens drev han rundt i Stuerne og ud i Haven. Han havde godt set Storkanslerinden, dèr hun stod ved Ruden. Det undrede ham heller ikke nu at se hende fra et andet Vindue følge hans Vandring i Gangene. Men han lod, som saa han ingenting, og hun kom ikke.

„Nu kommer de gode Dage," sagde Kirstine Sofie, da de sad i Jyttes lille Kammer.

Anna Sofie og den gode, gamle Jomfru stirrede lige spændte paa hende, og hun lo af deres Miner.

„Jeg kommer som Gesandt fra Hans Majestæt, Kong Frederik den Fjerde," sagde hun saa. „Mindre kan ikke gøre det. Hans Majestæt har hørt Rygtet fortælle, at jeg har en saa aldeles fortryllende lille Søster. Hans Majestæt ønsker at se denne Søster paa Maskeraden, som han lader foranstalte paa Koldinghus næste Torsdag."

Jytte slog Hænderne sammen, Anna Sofie stirrede.

„Moder giver mig aldrig Lov," sagde hun saa, sagte og bedrøvet.

„Hans Majestæt plejer ikke at spørge om Forlov," sagde Kirstine Sofie. „Eller ved du ikke, han er

Enevoldsherre? Han kan tage sine Arveundersaatters Liv og Gods, sætte dem i Blaataarn for Livstid og befale dem at danse paa Maskeraden paa Torsdag . . . ganske som det lyster ham. Ulrik Adolf har med sig et egenhændigt Brev fra Hans Majestæt til Moder. Moder skal ogsaa med, forstaar sig. Alting skal ske paa den mest hædrende og sømmelige Maade. Jeg har selv læst Brevet, det er meget naadigt og meget bestemt. Om Moder denne Gang kan vige udenom, da er hun stærkere end Kongen."

Anna Sofie begyndte at tro paa det.

„Jeg har ingen sømmelig Dragt," sagde hun. „Hvad er en Maskerade . . . hvordan gaar det til . . . aldrig i Verden kan jeg gerere mig for Hoffets Øjne."

„Det kommer altsammen," sagde Kirstine Sofie. „Tror din Taabe, at jeg ikke har tænkt paa det? Ser du . . . der er givet en Disposition fra Overhofmester Walther, som arrangerer Festen, at enhver skal maskere sig som den Affekt eller Egenskab, han sætter mest Pris paa og tillægger den største Værdi i Verden. Straks jeg hørte det, vidste jeg, hvordan min lille Søster skulde klædes. Skrinet bag paa min Karm er fuldt af skønne Stoffer i Silke og Fløjl. Perler og Ædelstene har du selv nok af, om ellers du har i Behold, hvad Fader skænkede dig og de skønne Sager, du arvede efter Faster Margrethe."

„Hvad skal jeg forestille?“ spurgte Anna Sofie.

„Du skal forestille Dyden,“ sagde Grevinden.

Og da Anna Sofie saa skuffet ud, kom Kirstine Sofie til at le saadan, at hun slet ikke kunde holde op igen.

„Aa, din lille Taabe,“ sagde hun. „Du tænker dig Dyden i Moders Skikkelse, sort og sur og stram, men du vil faa andre Tanker, naar du ser, hvad jeg har i Skrinet. Aldrig var der i Verden skønnere Robe end den hvide Silkekjortel, jeg har med til dig. Hvid skal Dyden være, forstaar du . . . straalende af Ungdom og Skønhed og Silke og Fløjl . . . tusindfold skønnere end Lasten, som pranger i brogede Farver . . . saa skøn, at Kongen og alle Kavalererne vender deres Øjne til den og angrer deres tidligere Liv.“

„Lad os faa Skrinet herind,“ sagde Anna Sofie og klappede i Hænderne.

Jytte løb, og lidt efter kom to af Grevens Lakajer slæbende med en stor Rejsekuffert.

Maalløs stirrede Anna Sofie paa alle de Herligheder, der vældede ud af den. Hun turde knap røre ved de prægtige Stoffer, hun rødmede, da Jytte slyngede Silken om hendes Skuldre og hendes Hofter for at se, hvordan den tog sig ud. Kirstine Sofie rettede og gav Anvisninger. Hun var kyndig nok i

de Dele, og hun var sikker paa, at Søsteren vilde blive den skønneste Dame paa Maskeraden.

„Nu kan du og Jytte fornøje Jer med Stadsen,“ sagde hun. „Jeg gaar til Moder og tager den Tørn, som skal tages.“

Storkanslerinden nikkede flygtig til sin Steddatter og hendes Gemal, da de traadte ind i Brevkammeret. Hun bød dem ikke engang sidde ned, og der var heller ingen Plads, alle Stole flød med Bøger og Dokumenter.

„Man skulde tro, her logerede en lærd og ikke én fornem Dame,“ sagde Kirstine Sofie muntert og ryddede Plads til sig og Ulrik Adolf.

„Jeg styrer selv mine Godser,“ sagde Storkanslerinden. „De giver nok at tænke paa. Saa læser jeg ogsaa saadanne gudelige Bøger, som kan berede mig til den Død og Himmelfart, jeg længes efter hver Dag.“

Kirstine Sofie tog en lille Bog og kiggede paa den. Det var et katholsk Opbyggelsesskrift.

„Se se,“ sagde hun. „Vor kære Moder gaar da ikke hen og bliver Papist?“

Storkanslerinden rev Bogen ud af hendes Haand og forvarede den i en Skuffe.

„Jeg fandt den i Bibliotheket,“ sagde hun vredt. „Den er sagtens kommen her af Vanvare. — Men I er vel ikke kommen for at se efter, hvad jeg læser.“

„Det er vi ikke,“ sagde Kirstine Sofie. „Først er vi komne for at se, hvordan kære Moder befinder sig i sin Enkestand, og hvordan det gaar den arme Anna Sofie, som du trods Faders bestemte Ønske spærrer inde paa Klausholm, som var hun en Nonne og ikke en Adelsfrøken.“

„Jeg takker,“ sagde Storkanslerinden med et spydigt Smil. „Vi har det begge godt og savner intet, vi lever udenfor den falske og letfærdige Verden og ser kun et Glimt af den, naar du kommer.“

„Verden er ikke saa slem, som den var i dine unge Dage, Moder,“ sagde Kirstine Sofie. „Du vil snart selv kunne overbevise dig derom. Ulrik Adolf har et Brev til dig fra Hans Majestæt.“

Greven tog Brevet frem og rakte sin Svigermoder det. Hun saa mistroisk paa det, aabnede det saa og læste det langsomt to Gange igennem, mens de andre fulgte Minespillet i hendes Ansigt.

„Dette er dit Værk, Kirstine Sofie,“ sagde hun saa.

„Værket er Hans Majestæts,“ sagde Kirstine Sofie. „Han mindes Fader, hvem han havde saare kær og ofte taler om. Kristian Ditlev er hans Ungdomsven, som du ved, og Ulrik Adolf og mig ser han gerne ved Hove. Saa kom han forgangen Dag til at tænke paa dig. Han fik at vide, at Storkansleren havde endnu en Datter, som ingen Tid var præsenteret ved Hove, og saa besluttede han at indbyde Jer til Festen

paa Torsdag. Ulrik Adolf og jeg tog os selv over at bringe Brevet."

„Det var smukt gjort af Jer," sagde Storkanslerinden. „Saa er I sagtens ogsaa villige til at bringe Hans Majestæt mit Svar, som lyder saadan, at jeg takker for den mig tiltænkte Naade men ikke kan modtage den. Selv er jeg en gammel og forgræmmet Enke, der intet ønsker uden at dø i Ro paa Klausholm, og Anna Sofie er altfor ung til at komme til Hove."

„Du har ikke læst Kongens Brev rigtigt, kære Moder," sagde Kirstine Sofie. „Hans Majestæt befaler dig at give Møde, og han er vant til at blive adlydt. Om du vil skikke ham et saadant Svar, som du siger, da maa du sandelig finde et andet Bud end mig og min Husbond. Hvad mener du, Ulrik Adolf?"

„Jeg mener som du," sagde Greven. „Hans Majestæts Befaling maa adlydes, men det forstaar kære Moder ogsaa nok. Hun taler kun saaledes, fordi det kommer hende saa overraskende, og hun har levet saa længe i Ensomhed her paa Klausholm, at hun har glemt de Dage, hvor hun straalede ved Hoffet som en af de skønneste og mægtigste Damer."

Storkanslerinden krøllede Kongens Brev sammen i sin Haand. Hun var hvid i Ansigtet af Raseri, for hun forstod, at her var ikke andet at gøre end at adlyde.

„Skam faa du for, hvad du har gjort, Kirstine Sofie,“ sagde hun. „Hvad ondt der kommer ud af dette, kommer over dit Hoved. Du ved bedre end nogen, hvad det er for en Øglerede, du lokker din uskyldige Søster ind i.“

„Jeg ved slet ikke, hvad kære Moder mener,“ sagde Kirstine Sofie. „Har nogen nogen Tid vovet at sætte en Plet paa mit Rygte? Og jeg har da levet min meste Tid i det, du kalder Øglereden. Ikke heller har jeg af min salig Moder hørt og set noget saa frygteligt som det, du nævner. Jeg tænker, det stammer altsammen fra onde Erindringer, du har fra din Ungdom. Ved Kong Christians Hof var ikke andet end Sus og Dus, og din Fader førte jo an i det altsammen, kanhænde dèr gik et og andet i Svang, der ikke var, som det skulde være; men Kong Christian er død og din kære Fader. Nu sidder Kong Frederik paa Tronen, og han er en anderledes Herre. Saa har ogsaa Anna Sofie Kristian Ditlev og Ulrik Adolf og mig til at tage Vare paa sig, og selv følger du hende til Maskeraden, saa det er ikke nemt at se, hvad ondt der skulde ramme hende.“

Storkanslerinden skød sin Stol tilbage og rejste sig brat.

„Lad mig være ene,“ sagde hun.

„Hun giver sig,“ sagde Ulrik Adolf, da de kom udenfor.

„Hun har givet sig," sagde Kirstine Sofie. „Overmagten var for stor. Nu lader vi hende gaa og sure i Dagene indtil Afrejsen. Sig intet mere til hende. Jeg skal imens sørge for, at Anna Sofie bliver skønnere, end Hans Majestæt har tænkt sig i sine Drømme."

Saa gik Dagene med ivrige Forberedelser.

Fra Morgen til Aften sømmede og syede Kvinderne. Der blev taget frem Perler og Guld og gamle Smykker og vraget og valgt. Om igen og om igen maatte de gøre det, forinden det blev Grevinden tilpas.

Da Dagen kom til Afrejsen, steg Storkanslerinden i sin Karm, sortklædt og med sit sædvanlige tillukkede Ansigt. Jytte sad ved hendes Side og skinnede af Glæde . . . Anna Sofie havde i sidste Øjeblik sat igennem, at hun kom med.

Anna Sofie selv sad højt til Hest i en simpel grøn Jagtdragt. Hendes Søster og Svoger red ved hendes Side. Anneken sad i Grevindens Rejsekarm, der var fyldt til Taget med hendes unge Frøkens skønne Dragter.

Mogens og Per med en anselig Hoben andre Lakajer sluttede Toget.

Hofmester Simonsen stod paa Broen, da han havde affeveret sit sidste Buk, og saa efter de bortdragende. Som han stod der, kom Grevinde Holstein galopperende tilbage og parerede sin Hest foran ham.

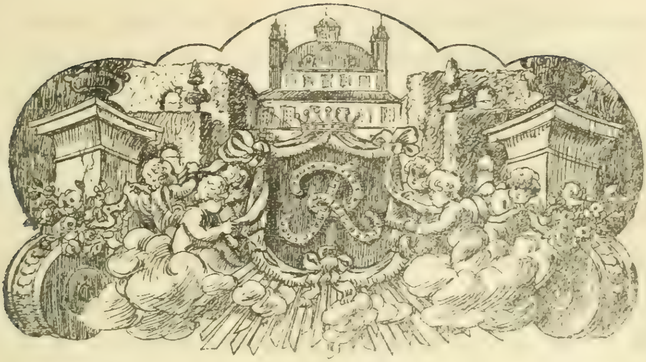
„Kan man stole paa ham, Simonsen?“ sagde hun.

„Jeg er den naadige Grevindes ygmygste Tjener,“ sagde Simonsen.

„Det var det, jeg vilde vide,“ sagde Kirstine Sofie. „Nu holder han ren Mund og er parat, om jeg faar Brug for ham. Viser han sig flink og tro, da skal han faa en større Løn, end han nogen Tid har anet.“

Saa sporede hun sin Hest og red efter de andre. Simonsen stod og lo og gned sine Hænder.

OTTENDE KAPITEL.

MASKERADE.

DEN stolte Kongeborg, Koldinghus, straalede i Lys som et Eventyrslot.

Hundrede Ruder spejlede sig i Søen og de dybe Grave. Langs Bredden trængtes de loyale Borgere i Kolding og stod i timevis og stirrede paa det Sted, hvor deres Konge morede sig. Ogsaa ved Broen, der bar over til den brede Port, var der Trængsel. Karosse efter Karosse rullede ind med fornemme Adelsfolk fra hele Jylland, der var indbudte til Festen, og nu kom fra Byen, hvor de havde taget Logi i deres egne eller i deres Venners Gaarde. Vagten raabte og skuldrede Gevær, Tjenere i brogede Li-

berier løb hid og did, fornemme Herrer med Pudderparykker og Silkestrømper skred varlig over Gaarden.

Oppe i Riddersalen og de tilstødende Gemakker var Festen i fuld Gang.

Musikken tonede fra et lidet Rum bag Salen, hvor Musikanterne sad paa en Forhøjning. Dansen gik over Gulvet i sære og snirklede Ture, men langt flere af det prægtige Selskab stod i Kreds udenom de dansende og snakkede og kurtiserede.

Hver og en af Gæsterne havde sit Ansigt skjult under en Silke- eller Fløjlsmaske. Alle Damernes var Halvmasker, som endte i skønne Kniplinger. Efter Overhofmesterens Intention skulde hver Person forestille en Affekt eller en Egenskab eller en Skødesynd, som det hed i Indbydelsen, men alle Hensyn var vegne, for at enhver kunde tage sig saa godt ud som muligt, og ingen kunde kende Vreden fra Mildheden, Sorgen fra Glæden blandt alle disse pragtfulde Damer og Herrer.

Der var ogsaa nogle, som havde bødet derpaa, ved lydelig at forkynde, hvad de skulde forestille. Mere end een Dame havde med sig en Kavaler, der hvert Øjeblik udraabte, hvad hun forestillede. Mange Herrer bar et Skærf eller et Skjold, hvorpaa den Egenskab, de repræsenterede, var skreven med klare Bogstaver. Ingen havde vovet at gøre Løjer med sig selv undtagen just Overhofmester Walther.

Han forestillede Appetitten og vraltede af Sted saa tyk som en Tønde og blev hilst med stor Latter i denne Kreds, hvor hver og en vidste, at den arme Mand aldrig blev mæt, hvor meget han saa spiste.

I Døren mellem Riddersalen og det blaa Gemak stod Anna Sofie og Grevinde Holstein.

Anna Sofie holdt sin Søsters Haand i sin og turde ikke slippe den for aldrig det. Hun var ganske ør af Lysene og Musiken og Stemmerne, der summede rundt om hende. Hendes Kinder blussede under Masken, hvert Øjeblik trykkede hun nervøst Grevindens Haand, naar en af Maskerne strøg tæt forbi dem, hilste eller hviskede noget til dem.

Hun hørte ikke Ordene og opfattede slet ikke noget klart af det hele brogede Billede. Aldrig i sit Liv havde hun set noget, der lignede dette. Faderens Fortællinger om Hoffesterne, der havde været hendes Barndoms bedste Eventyr, var pludselig bleven til Virkelighed, og Virkeligheden overstraalede langt hendes Drømme. Hun tænkte, Synet maatte slukkes pludselig igen, som det var tændt, lukkede en Gang imellem Øjnene og aabnede dem igen og undredes, at det altsammen var der endnu.

Der kom en ung Ridder i Hjelm og Harnisk, bøjede sig for hende og førte hende bort i Dansen. Han hviskede hende søde Ord i Øret, hun smilede bag Masken og sagde ja og nej og var blot i en

dødelig Angst for, at Søsteren skulde blive borte for hende.

„Hvem var han?“ spurgte hun Kirstine Sofie, da Dansen var til Ende.

„Jeg tror, det var Kammerjunker Henrik Vieregg,“ sagde Grevinden. „Den arme Grevindes Broder. Een Broder til har hun ved Hoffet . . . se dèr danser han . . . han dèr i den blaa, skindbræmmede Kappe. Han er Hans Majestæts Kammerjunker som den anden.“

„Saa sært, at de er her,“ sagde Anna Sofie.

„Hvorfor det?“ sagde Grevinden. „Ser du den skønne Dreng, der staar derinde ved Døren til Trongemakket; det er Kammerpagen v. Schindel, lille Schindels yngste Broder. Kongen lider ham godt og viser ham uforandret sin Gunst, endda Søsteren har forvoldt ham stor Skandale.“

„Hvor er Moder?“ spurgte Anna Sofie.

„Savner du hende?“ sagde Grevinden og lo. „Længes du efter Fangenskabet paa Klausholm?“

„Nej, nej,“ sagde Anna Sofie.

„Hun sidder i Trongemakket blandt de andre ældre Damer,“ sagde Kirstine Sofie. „Det er ingen umaskeret tilladt at opholde sig her i Salen. Sort er hun som en Ravn. Jeg sloges en Time med hende for at faa hende til at anlægge den store Guldkæde, hun bar ved Festen paa Frederiksborg i

Anledning af Hans Majestæts Trolovelse. Slaa du hende af Tankerne, og se dig om."

„Stakkels Moder," sagde Anna Sofie.

„Se . . . se dèr," sagde Grevinde Holstein. „Der kommer Kongens Broder Prins Karl og hans Kammerherre Pless. Det er sjældne Gæster ved Hove. Mon ogsaa Prinsesse Sofie Hedvig er her . . . ja, se . . . der er hun . . . det er Kongens Søster, den sorte Dame der; hun forestiller Fromheden, og det kan hun gøre uden at lægge sine Miner om, saa sandt hun næst Dronningen er det største Hængehoved i Riget."

„Er Dronningen her?" sagde Anna Sofie.

„Nej," sagde Grevinden. „Hun sidder i sine Gemakker og ser surt. Hun tør ikke vise sit Ansigt blandt saa mange skønne Damer, men om Hans Majestæt i Aften gæster hende, da faar han læst og paaskrevet. Hun har sine Spioner alle Vegne, der vogter paa, hver Gang Kongen taler med en ung og skøn Dame. Nej . . . se nu dèr, hvordan Pless skrider frem med Prinsessen foran Prinsen. De siger, han er hendes Elsker, en myndig Herre er han, kan du tro. Hvad han vil, det vil Prinsen, som ikke er andet end et stakkels sygt Skrog. Men Prinsessen trøstede sig med Pless, dengang hendes Trolovede, Kurprinsen af Sachsen slog op med hende og giftede sig med en anden Dame. De gjorde, hvad

de kunde for at skaffe hende en ny Gemal, men det gik ikke. Saa blev hun en Bedesøster og marierede sig med Pless."

„Stakkels Prinsesse," sagde Anna Sofie.

I det samme skiltes Mængden foran dem. Alle Herrerne veg til Side med dybe Buk, og alle Damerne nejede. Lige hen imod dem kom en lille Mand uden Maske. Han forestillede Jupiter, havde et guldbroderet Purpurgevandt slynget over Skuldrene og bar et diamantfunklende takket Lyn i sin højre Haand.

„Kongen," sagde Grevinde Holstein og nejede til Jorden.

Anna Sofie vidste det, inden hun havde sagt det. Hun nejede med Søsteren, men kom ikke nær saa dybt, som Etiketten fordrede, og følte sig kejtet og ulykkelig. Hun slog Øjnene ned og saa først op, da Hans Majestæt stod lige foran hende.

„Giv mig din Haand, skønne Maske," sagde han. „Om ikke jeg tager fejl, da er du fremmed i mit Rige. Kom med mig, og jeg skal vise dig dets Herligheder."

Han nikkede naadig til Grevinde Holstein og førte saa Anna Sofie frem gennem Salen. Alle veg til Side og bøjede sig og nejede. Hun syntes, de maatte kunne se paa hende, hvor hendes Knæ rystede under hende. Hun gøs for alle de nysgerrige

Øjne, der stirrede paa hende, alt som hun skred frem. Hun vilde hjertensgerne have løbet sin Vej, om hun havde kunnet, men den kongelige Haand laa fast om hendes, og nu var de naaet til Salens Ende, hvor der stod to forgyldte Armstole paa en Forhøjning i en Vinduesniche.

„Tag Plads, skønne Maske," sagde Kongen.

Han gik de to Trin op til Forhøjningen og drog hende efter sig. Hun satte sig, og han blev staaende med Armen paa Ryggen af hendes Stol og saa ned paa hende uden at sige noget.

Hun saa op paa ham og tænkte, hvor hans Smil var godt og hans Øjne milde.

„Er du bange?" spurgte Kong Frederik. „Det skal du ikke være. Disse drabelige Riddere er ikke uden skikkelige Hofmænd. Han dernede med den mægtige Fjerbusk er Baron Solenthal, saa fredelig en Kammerjunker, som nogen Tid førte en Kvadrille op. Den drabelige Neptun derovre, som svinger sin Trefork saa blodtørstig, er til daglig vor Gehejmeraad Ivar Rosenkrantz. Dèr ser du i den Fløjlskappe Grev Ahlefeldt, som for Tiden er vor Statholder i København. Han er kommen for at berette os om Pesten derovre. Jeg tænker, han blev hellere her, men han maa tilbage til sin Post i Morgen den Dag. Der springer vor Køgemester v. der Osten . . . den trinde Herre dèr i den gule Silkevams. Den

lange, krogede Mand i den sorte Talar er vor Livmedikus, Justitsraad Wolff . . . men jeg trætter dig, skønne Maske.“

„Ak nej, Eders Majestæt.“ sagde Anna Sofie.

„Ej, kan du tale?“ sagde Kongen og lo. „Jeg begyndte at tro, at Gud havde nægtet din smukke Mund Mælet.“

Anna Sofie følte sig pludselig ganske tryg. Svimmelheden forlod hende, det morede hende at se, hvordan alle stirrede op til hende og Kongen, mens de lod, som om de var optagne af alt muligt andet.

„Se,“ sagde Kongen. „Der kommer Prins Pless med min Broder Karl.“

Anna Sofie lo, saa Hans Majestæt skønnede, hun havde forstaaet hans Vittighed.

„Skønne Maske,“ sagde han. „Du er nok ikke saa ukendt i Verden, som jeg formodede.“

„Ak jo, Eders Majestæt,“ sagde hun. „Jeg undredes blot, at Eders Majestæt kendte dem allesammen.“

„Kongen kender alle,“ sagde han.

Hun saa hastig op.

„Ogsaa dig, skønne Maske, kender Kongen.“

Hun blev rød under Masken og greb med begge Hænder om Stolearmen.

„Rygtet om Anna Sofie Reventlows Skønhed er naaet til Koldinghus,“ sagde han saa. „Det fryder

os at se, at Rygtet ikke har overdrevet. Om Eders Sjæl er saa skøn som Eders Legeme, da er der ikke skønnere Kvinde i vore Riger og Lande."

„Eders Majestæt," sagde hun forvirret.

„Nu hvad," sagde Kongen. „Har ingen sagt dig før, at du var skøn?"

„Nej, Eders Majestæt," sagde hun.

„Saa meget bedre," sagde Kongen. „Da lyver heller ikke den Dydens Skikkelse, du har paataget dig i Aften. Saa har du hørt det for første Gang af Kongens Mund, at du er skøn, og havde jeg kun et Ord endnu at sige i denne Verden, saa vilde jeg sige det samme."

Hun vidste ikke, hvad hun skulde svare, sad og saa ned for sig og flettede sine Fingre sammen i sit Skød.

„Kom," sagde Kong Frederik. „Her er varmt, og Musikken larmer, saa man ikke kan høre sine egne Ord. Saa stirrer ogsaa alle de Øjne dig rød i Kinden."

Han greb paa ny hendes Haand og drog hende med sig ned ad Forhøjningen og ind i et ganske lille Gemak ved Siden af Riddersalen. Alle bøjede sig og nejede som før, hvor de kom frem, men nu skjalv ikke længer hendes Knæ under hende. Hun undredes selv, saa fast hun satte Foden i det bonede Gulv, saa frejdig hun gengældte Blikkene, der

ramte hende, saa rolig hun svarede paa de ligegyldige Bemærkninger, Kongen henvendte til hende.

Det lille Gemak, de kom ind i, var tomt, og ingen vovede at følge efter dem. Hans Majestæt tvang hende til at sætte sig i den eneste Stol, der stod; saa greb han pludselig med begge sine Hænder om hendes Hoved og løste hendes Maske af.

„Hvad gør I Eders Majestæt?“ sagde hun forskrækket.

Kongen saa længe paa hende, og hans Ansigt var alvorligt. Saa rakte han hende Masken igen, og hun satte den hastig paa.

„Der var nogen, som sagde mig, at du lignede en, jeg engang havde saare kær,“ sagde han. „Det er sandt. Men du er skønnere end hun, og hun er død. Anna Sofie, vil du mage det saa, at jeg ofte faar dit skønne Ansigt at se.“

„Da maa Eders Majestæt komme til Klausholm,“ sagde hun. „Dèr bor jeg hos min Moder, og jeg skønner ikke, hvordan jeg nogen Tid skal slippe derfra.“

„Derfor finder vi vel Raad,“ sagde Kongen. „Jeg byder dig en Plads som Hendes Majestæts Æresdame . . . du maa ikke afslaa min Bøn, Anna Sofie, du ved kun lidt, hvad et skønt og mildt Ansigt betyder for Kongen. Sig ja, og jeg skal i denne Aften ordne Sagen med Storkanslerinden.“

Hun saa op og undredes paany over hans milde Øjne. Han saa paa hendes Mund, som vilde han læse Svaret af den, og hans egen Mund skælvede.

Da fik hun den samme Fornemmelse af Frihed og Sikkerhed, som hun havde haft før. Al Angst var vegen fra hende, hun vidste, at denne Mand, der stod og saa paa hende, var forelsket i hende. Hun vidste ogsaa, at han ikke vilde gøre hende noget ondt, var han saa tusind Gange Konge.

Hun tog sin Maske af og smilede . . . et lyst og muntert Smil, som Kongen ikke før havde set paa hendes Ansigt.

„Eders Majestæt . . . jeg tør ikke være Dronningens Hofdame," sagde hun saa.

„Og hvorfor ikke det?" sagde Kongen.

Hun smilede stærkere. Der var en Skalk i hendes Øje, og hun lagde Hovedet tilbage i Stolen og saa dristig paa Kongen.

„Jeg har hørt et Sagn fra Slottet," sagde hun saa. „Om en Konge som gik vild i Gangene, hvor Hofdamernes Kamre laa, og mødte en Præst, som formanede ham til Dyd og gode Sæder."

Kongen saa betuttet paa hende.

„Conradi," udbrød han saa og lo. „Den brave Conradi."

Saa truede han med Fingeren ad Anna Sofie.

„Sandelig har du kastet Masken, skønne Dame,"

sagde han. „Jeg tænkte, du vidste intet og kendte ingen og vilde være din Cicerone, og saa ved du Besked med, hvad der foregik forlængst i Slottets Løngange.“

Han lo, og hun lo med, saa tog han hendes Haand og førte den til sine Læber.

„Og vilde du saa dø, Anna Sofie, om din Konge en Nat forvildede sig og bankede paa din Kammerdør?“

Hun saa paa ham. Hendes Øjne blev mørke, og han tænkte, han havde aldrig set saa skønt et Ansigt.

„Det ved jeg ikke, Eders Majestæt,“ sagde hun. „Men om jeg elskede min Konge, og han gik til en anden Dør end min, da vilde jeg visselig dø.“

Kong Frederik slog Øjnene ned under hendes Blik. Saa løftede han Hovedet, kyssede paa ny hendes Haand og saa fast paa hende.

„Vi ses igen, Anna Sofie,“ sagde. „Stol trygt paa det.“

Hun rejste sig, og han rakte hende sin Haand for paa ny at føre hende ind i Riddersalen.

I det samme stod Storkanslerinden i Døren.

Anna Sofie veg tilbage, saa sort og kold og streng hendes Moder saa ud Men saa kom hun til at se paa Kongens Ansigt og begreb i det samme, at nu var hendes Skæbne i en stærkeres Haand, og hun havde intet mere at frygte.

Hans Majestæt vinkede naadig Fru Sofie nærmere og rakte hende sin Haand, som hun nejende kyssede med sine tørre Læber.

„Vel mødt igen, Grevinde Reventlow," sagde han. „I kommer i en glad Stund, just som vi foreslog Eders skønne Datter at indtræde blandt Dronningens Hoffrøkener."

„Dertil er Anna Sofie aldeles for ung og uerfaren, Eders Majestæt," sagde Storkanslerinden.

„Vist ikke nej," sagde Kongen. „Det sømmer sig kun lidt for vor salig Storkanslers Datter at henleve sin Ungdom i en afsides Krog af Landet. Det er vor Villie, at hun kommer til Hove, hvor den høje Adel og Rigets fortjente Mænd samles. Kun dèr kan hun finde en Gemal, der er hende værdig."

Storkanslerinden nejede igen og kneb Munden saa fast sammen, som vilde hun hindre en uærbødig Bemærkning fra at komme frem. Kong Frederik saa det godt, og det var ikke hans Agt i Øjeblikket at drive Sagen paa Spidsen. Meget snarere vilde han finde noget, som kunde berolige den strenge Moder. Han saa paa Anna Sofie og var glad ved det trygge Blik, han mødte fra hendes skønne Øjne. Saa saa han ud over Salen, hvor just en høj og statelig Herre nærmede sig.

„Ser I den Herre dèr kommer, Grevinde?" sagde han. „Naar han tager Masken af, da vil I

opdage, at det er vor kære Halvbroder Admiral Gyldenløve. Han er nyssens bleven Enkemand . . . hvad vilde I sige, om vi foranstaltede et Ægteskab mellem ham og Eders Datter?“

„Eders Majestæt er altfor naadig,“ sagde Storkanslerinden. „Men om sligt skulde komme i Stand, da vilde Admiralen kunne tale om Sagen med mig og Anna Sofies andre Frænder paa Klausholm, hvorhen vi drager i Morgen den Dag.“

„Deraf bliver nu plat ingenting,“ sagde Kongen. „Før Tirsdag kan Frøknen under ingen Omstændigheder forlade Kolding. Til Mandag har vi sat en Karussel, hvori vi selv vil deltage, og har vi just opnaaet Tilladelse til ved den at bære Eders skønne Datters Farve.“

Han saa paa Anna Sofie, som smilede glad.

„Om Resten kan vi tale en anden Gang,“ sagde han saa og slog ud med Haanden. „Det fornøjer os at se Eder igen engang ved Hove, Grevinde. Eders salig Husbond var os en tro Tjener og en god Ven, han havde vor Gunst til det sidste. Ilde skulde det gaa til, om hans Enke og hans Børn forspildte den. — Paa Gensyn.“

De sidste Ord gjaldt alene Anna Sofie, hvem han saa fast og glad i Øjnene. Hun nejede dybt, smilede og rødmede.

„Paa Gensyn, Eders Majestæt,“ sagde hun saa.

Kongen gik ind i Salen, tog Gyldenløves Arm og forsvandt i Mængden. Storkanslerinden rettede sig i sin fulde Højde, gik tæt hen til Anna Sofie og løftede sin Haand.

„Saa frækt du svarede Hans Majestæt, din Tøjte,“ sagde hun.

Anna Sofie blev dødbleg og veg tilbage.

„Tag dig i Vare, Moder,“ sagde hun.

Et Øjeblik stod de to og saa paa hinanden. Saa tog Storkanslerinden sig til Siden.

„Jeg faar ondt,“ sagde hun. „Jeg vil hjem. Du følger mig.“

Hun vinkede ad en Page og bød ham sørge for, at hendes Karm kørte frem. Kirstine Sofie kom til og vilde overtale hende til at blive. Hun tilbød selv at følge hende hjem med Ulrik Adolf, men alt forgæves. Storkanslerinden blev ved sit, og de maatte føje hende for at undgaa Skandale.

Men Kirstine Sofie saa paa sin Søsters straalende Ansigt, at hendes Værk var godt i Gang.

„Hvad sagde Kongen til dig?“ hviskede hun, da de gik ned ad Trappen.

„Han indbød mig til den Karussel, som skal være paa Mandag,“ hviskede Anna Sofie tilbage. „Han sagde, han vilde selv bære min Farve.“

Grevinde Holstein studsede. Hun vidste, der var ingen Karussel berammet. Det var altsaa noget,

Kongen havde hittet paa for at holde Anna Sofie en Stund længere ved Hove.

„Du er lykkelig," hviskede hun.

Anna Sofie smilede og blev rød.

Saa steg hun og Moderen i Karmen og kørte til den Gaard, Storkansleren ejede ved Sønderport. Fru Sofie mælede ikke et Ord paa hele Vejen, og det var Anna Sofie glad for. Hun sad i sine egne lykkelige Tanker og mærkede slet ikke, at Moderens skarpe Blik hele Tiden laa paa hende.

Da de var kommen til Gaarden, og hun sad i sit Kammer og berettede om Aftnens underfulde Begivenheder til Jytte og Anneken, der hjalp hende med Afklædningen, traadte Storkanslerinden ind.

„Gaa bort," sagde hun til de to. „Anna Sofie kan hjælpe sig selv, og jeg vil være ene med hende."

Hun fulgte Datteren med Øjnene, mens hun klædte sig af. Da saa det var forbi, satte hun sig paa hendes Sengekant, korsede Armene over sit indsunkne Bryst og begyndte pludselig og voldsomt at græde.

„Du er syg, Moder," sagde Anna Sofie. „Gaa i Seng, og lad Jytte eller Anneken vaage hos dig."

„Syg er jeg," sagde Storkanslerinden. „Men det hjælper mig kun lidt, om jeg kommer i Seng. Hvor skulde jeg kunne sove nu, jeg ser den Afgrund,

hvori Kirstine Sofie, den Kobberske, og hendes onde Mand styrter dig med aabne Øjne. Forstaar du det ikke, dit taabelige Barn, at de vil gøre dig til Hans Majestæts Mætresse for selv at profitere deraf."

„Du lyver," sagde Anna Sofie og rejste sig saa brat i Sengen, at hendes Moder forskrækket rykkede sig tilbage. „Du lyver . . . du lyver . . . du lyver."

Hun havde knyttet sine Hænder, og hendes Øjne lynede. Om Kongen havde set hende nu, vilde han fundet en ny og uanet Skønhed hos hende. Men hendes Vrede varede kun et Øjeblik, saa brast hun i Graad, lagde sig tilbage i Sengen og gemte Ansigtet i sine Hænder.

„Hvorfor skal ogsaa alting smuskes til," sagde hun. „Hvad kommer mig alle dine sorte Tanker ved? Jeg er ingen Synderinde, der fortjener dine Prækener . . . jeg har intet ondt gjort, som fortjener Straf . . . om Fader levede endnu . . . han vilde tage mig paa sit Fang og kysse mig og være stolt af mig og sige, jeg var skøn i Aften og skulde fare med ham til Hove paa Mandag og alle andre Dage derefter."

„Kongen har allerede daaret dig med sine søde Ord, saa du ikke kan skelne sort fra hvidt," sagde Storkanslerinden. „Han vil kun fange dig i sit Garn og bringe dig i Ulykke for derpaa at forlade dig, som han forlod de andre."

„Hvem har han forladt?“ sagde Anna Sofie og tog Hænderne fra Ansigtet. „Grevinde Vieregg døde, og han sørgede dybt over hende . . . det har han selv sagt mig i Aften.“

„Naa, har han det,“ sagde Storkanslerinden. „Et sømmeligt Emne at drøfte med en dydig ung Pige.“

„Og Grevinde Schindel har bedraget ham,“ sagde Anna Sofie. „Jeg ved det altsammen Moder; det nytter ikke, du prøver paa at bilde mig noget ind.“

„Men Dronningen da?“ sagde Storkanslerinden.

„Dronningen,“ sagde Anna Sofie.

Hun vendte Hovedet ind mod Væggen og sagde ikke mere.

„Ja, Dronningen,“ sagde Storkanslerinden. „Den arme Dronning, som sad i denne Aften ensom paa sit Kammer med sin Søn, en stakkels Dreng, som elsker hende og ikke kan udholde at se paa, hvordan hans Fader, Kongen, lefler med den ene Dame og den anden. Dronningen . . . Hans Majestæts rette ægteviede Hustru, hvem han i Guds hellige Navn har svoret Kærlighed og Troskab.“

Anna Sofie sagde ingenting.

„Aa, mit stakkels Barn, jeg ved kun altfor vel, hvad han har hvisket dig i Øret,“ sagde hendes Moder. „Jeg har selv været ung, og du maa ikke tro, at Fristeren ikke har nærmet sig mig, men Gud

gav mig Styrke til at afvise enhver Tanke derom. Falsk er Kong Frederik i Elskov som ingen anden Mand i Danmark. Mildt kan han stille sit Smil og sine Øjne, om han derved kan fange et stakkels Barn. Ikke et Ord mener han, af hvad han har sagt dig . . . i denne Time lefler han med een af de andre Damer . . . i Nat er han Dronningen utro med en Hoffrøken eller en Terne eller en Fadeburspige, hvem nu hans liderlige Øje falder paa."

Anna Sofie holdt Hænderne for sine Øren.

Hun vidste, det var ikke sandt, hvad Moderen sagde. Kongens gode Smil løj ikke, saa lidt som hans milde Øjne. Han havde ment det, da han sagde til hende, at hun var skøn, det kunde hun se, og ingen i Verden skulde faa hende til at tro noget andet. Hun forlangte ingenting og vidste ingenting og tænkte paa ingenting, vilde bare være fri for at høre alt det stygge og have Lov til at sove i Ro. Hun havde intet sagt til Kongen, som ikke al Verden maatte høre . . . hun vilde ikke være hans Mætresse . . . hun vilde bare sove og vaagne igen og se ham og overvære Karusellen paa Mandag, hvor han vilde bære hendes Farve.

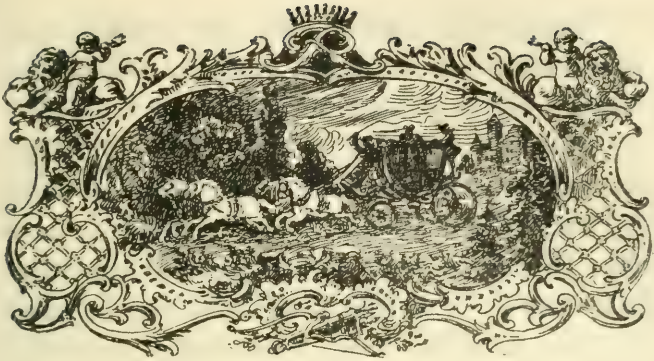
Storkanslerinden blev siddende paa Sengekanten en Time og lo og talte. Anna Sofie lukkede Øjnene og prøvede paa at sove, aabnede dem igen og tænkte, hendes Moder sad der som en sort

Mare i Eventyret. Hun hørte slet ikke, hvad hun sagde.

En Gang for hun pludselig sammen. Hun kom til at tænke paa, hvad Kongen havde sagt om at gifte hende med Admiral Gyldenløve. Men saa smilte hun glad, hun forstod saa godt, at det alene var møntet paa hendes Moder.

Til sidst sov hun ind. Fru Sofie bøjede sig over hende og lyttede til hendes rolige Aandedræt. Hun saa Smilet om hendes Mund og gættede hendes Drømme.

Saa sukkede hun dybt og gik til sit Kammer.

NIENDE KAPITEL.

DRONNING LUISE.

MORGENEN efter Maskeraden sendte Kong Frederik Overhofmester Walther til Storkanslerindens Hus for at spørge til hendes Befindende.

Storkanslerinden modtog ham selv, takkede koldt, men bød ham ikke tage Plads og saa paa ham, som om hun ikke begreb, hvad han biede efter.

„Saa har jeg ogsaa en Besked til Eders Datter," sagde Overhofmesteren.

„Min Datter er ikke vel," sagde Storkanslerinden. „Hun er uvant med Hoflivet og har maattet blive i Sengen for Hovedve. Om I har nogen Besked, da kan I vel sige den til hendes Moder."

Walther kom tøvende frem med et Brev. Storkanslerinden saa, at det var fra Hans Majestæt selv, takkede paa ny og stak det i Lommen.

„Fik du røgtet dit Ærinde, Walther?“ sagde Kongen, da Overhofmesteren kom tilbage til Slottet.

Walther berettede, at Anna Sofies Moder havde faaet Brevet. Kongen lod da gaa Bud efter Grevinde Holstein og fortalte hende, hvad der var hændt.

„Det Brev ser Anna Sofie aldrig, Eders Majestæt,“ sagde Grevinden. „Om jeg kjender min Stedmoder ret, da er det gaaet i Ovnen, saa snart Døren har lukket sig efter Overhofmesteren.“

„Vover hun at behandle et kongeligt Brev saadan?“ spurgte Frederik den Fjerde.

Kirstine Sofie trak paa Skuldrene.

„Hvad synes Eders Majestæt saa om min Søster?“ spurgte hun,

„I har ikke overdrevet, Grevinde,“ sagde Kong Frederik. „Jeg helmer ikke, før jeg faar den skønne Pige knyttet til mit Hof.“

„Dertil giver min Stedmoder aldrig sit Minde,“ sagde hun.

„Vi faar se, vi faar se,“ sagde Hans Majestæt. „Men gaa nu til Eders fagre Søster, og sig hende, at hun var vor første Tanke i Morges, og at vi skrev hende en Billet, endnu forinden vi stod op af Sengen.“

Kirstine Sofie stod i Stuen hos sin Stedmoder.

„Ud med dig, din Koblerske,“ sagde Storkanslerinden og pegede paa Døren. „Jeg vil aldrig se dig mere for mine Øjne. Om du eller Ulrik Adolf sætter Fødderne paa Klausholms Grund, hidser jeg Hundene paa Jer.“

„Saa sagte, kære Moder, saa sagte,“ sagde Kirstine Sofie. „Jeg kommer ikke i mit eget Ærinde, men i Hans Majestæts. Hvor har I gjort af det Brev, Kongen skrev til Anna Sofie?“

„Det er, hvor det skal være,“ sagde Storkanslerinden. „Det er brændt ulæst, som det fortjener. Give Gud, jeg kunde opbrænde hele Koldinghus med det ganske liderlige Hof. Lid paa, jeg skal gøre, hvad jeg formaar, for at dine skønne Planer skal blive til intet.“

„Jeg har ikke de Planer, du tiltror mig,“ sagde Grevinden. „Men om jeg havde dem, da var du vel min bedste Hjælper, saadan som du stiller dig an. Begriber du ikke, at du gør Pigebarnet helt tosset, saa groft du behandler hende. Tror du ikke, hun faar at vide, at Kongen har skrevet til hende.“

Storkanslerinden studsede.

„Hvem skulde sige hende det?“ spurgte hun.

„Det skal jeg . . . nu ret straks,“ sagde Kirstine Sofie. „Og om du hindrer mig deri, da siger Kongen det nok, naar han i Dag ser hende ved Taflet.“

„Hun kommer ikke til Taflet,“ sagde Storkanslerinden.

„Mænd gør hun det," sagde Kirstine Sofie og lo. „Saa vidt strækker din Magt sig ikke, kære Moder. Du maa hellere bøje dig for det uundgaaelige og gøre gode Miner til slet Spil."

Saa gik hun ind til Søsteren. Storkanslerinden søgte ikke at hindre hende deri, men satte sig hen og tænkte efter.

Kan hænde Kirstine Sophie havde Ret. Det var sagtens bedre at tie og bie. Var de først tilbage paa Klausholm, da fandt hun vel paa Raad. At Anna Sofie ikke blev Hoffrøken, skulde hun nok sørge for. Hun havde en Trumf i Baghaanden, som hun tænkte, de ikke kunde stikke.

Og hun gik med sin Datter til det kongelige Taffel paa Koldinghus den Dag og alle de følgende. Hun passede paa at holde sig i Nærheden af Anna Sofie og Kongen, saa de ikke fik vekslet et Ord, som hun ikke hørte. Mer end een Gang var Hans Majestæt ved at fare op, naar han havde draget sig tilbage med sin nye Kærlighed til en Vinduesniche eller et afsides Gemak, og Storkanslerinden saa viste sig i Døren. Men han tvang sig bestandig for ikke at fordærve Spillet. Om det var nødvendigt, kunde han altid bruge sin kongelige Magt. Nu gjaldt det frem for alt at vinde Anna Sofies Kærlighed.

Storkanslerindens Opførsel virkede just saadan, som Grevinde Holstein havde forudsagt.

Der spandt sig mellem Kongen og Anna Sofie en lønlig Forstaaelse, der voksede, for hver Gang de saas, just fordi den ingen Ord fik. Hans Majestæt læste i hendes Blik, at det var haardt mod hendes Villie, at han aldrig fik talt med hende i Enrum. Han kom med Hentydninger til deres Samtale paa Maskeraden, som hun og ingen anden forstod, og som hun besvarede med sit glade Smil. Hun saa, hvor ridderlig han var mod hende og mod hendes Moder, ethvert hans Ord og hver hans Mine gjorde alt det onde til Løgn, som Storkanslerinden havde sagt om ham.

Saa oprandt Mandagen, da Karussellen skulde finde Sted.

Den foregik paa den store Plads i Ladegaarden. Der var oprejst Tribune, hvor Damerne sad, øverst Dronningens Plads, der var tom som altid. Ulrik Adolf og Kirstine Sofie hentede Anna Sofie for at følges med hende, og til deres Glæde og Forbavselse nægtede Storkanslerinden at tage med.

„Hun har ondt i Sinde," sagde Grevinden.

Ulrik Adolf nikkede; men Anna Sofie tænkte ikke derpaa. Hun sad paa den Plads, der var anvist hende blandt Hoffets fornemste Damer. Rødmende bøjede hun sit Hoved, da Hans Majestæt hilste hende, idet han red forbi paa sin prægtige hvide Ganger. En stor hvid Sløjfe havde han fæstet

paa sit Bryst, en anden paa sin Lanse; det var hendes Farve fra Maskeraden. Hun tænkte paa den Hyldest, han saaledes viste hende for hele Hoffets Øjne. Stolt og undseelig saa hun sig om, og det var lutter venlige Ansigter, den opgaaende Stjerne mødte.

Og Karussellen gik sin Gang. Ridderne for rundt paa Banen og stak til Ringen, og Hans Majestæt sejrede overlegent, til mindre Forundring for Hoffet end til Glæde for den Dame, hvis Farve han bar. Derefter begav de sig alle op paa Slottet, hvor en prægtig Anretning var fremsat. Kongen sagde Anna Sofie mange aabenbare og forborgne Elskovsord, hendes Kinder blussede, og hendes Øjne straalede. Hun gav ham muntre Svar, og sad hun nu og da i Stikken og kunde ikke klare sig, kom Kirstine Sofie hende behændig til Hjælp.

„Visselig faar Eders skønne Søster ikke Lov til at forlade vort Hof, Grevinde,“ sagde Hans Majestæt. „Jeg sætter min Krigsmagt til Lands og til Vands ind derpaa, om ikke Storkanslerinden vil give sig for mindre.“

Mens dette gik for sig, havde Storkanslerinden søgt Foretræde hos Dronning Luise.

„Hvad vil I os, Grevinde Reventlow?“ sagde Frederik den Fjerdes Gemalinde, da Fru Sofie dybt nejende stod foran hende. „Kun sjældent søger nogen os, efterdi alle ved, at vor Magt er mindre end ingen.“

„Gud forbyde, at det er, som Eders Majestæt siger,“ sagde Storkanslerinden. „Men er det saa, da bærer Eders Majestæt sagtens selv Skylden derfor, siden I ganske har trukket Eder tilbage fra Hoffet.“

Dronningen sad henne ved Ruden og stirrede ned i Slotsgaarden. Hun havde svøbt et Tæppe om Fødderne, hendes Ansigt var gustent og indfaldent, hendes Haar stærkt graanet, i hendes Øjne lyste en Ild, der gjorde hendes Udseende endnu sygeligere.

Storkanslerinden tænkte, at Aarene havde faret haardt frem imod Hendes Majestæt. Saa blev hun staaende og biede og undredes over, at hun ikke blev budt til Sæde.

Pludselig drejede Dronning Luise sin Stol om imod hende, satte Hænderne paa sine Knæ og saa hvast paa hende.

„Er I kommen for at haane os, Grevinde?“ sagde hun saa. „Eller tror I ikke, Rygtet om Eders Datter har naaet os? Vær I kun tryg. Der gør sig ingen Kammersisken lækker for vor kongelige Gemal, uden vi paa Timen bliver underrettet derom.“

„Eders Majestæt gør mig haardelig Uret,“ sagde Storkanslerinden. „Om I vil give mig Lov til at fortælle, hvordan det altsammen er kommet, da vil I skønne, at jeg er en ikke mindre bestemt Modstander af Hans Majestæts Planer end I.“

Dronningen gjorde en Haandbevægelse henimod en Stol, og Storkanslerinden satte sig.

„Eders Majestæt vil mindes, hvordan jeg i sin Tid trak mig tilbage med mine Børn til Klausholm,“ sagde hun. „Sagtens forstaar Eders Majestæt ogsaa Grunden, omend den er dunkel for alle andre ved Hoffet. Det var min salig Husbonds Utroskab.“

„Skulde alle de Damer, hvis Mænd er dem utro, fly fra Hoffet, da sad der en krænket Hustru paa hver Gaard i Danmark,“ sagde Dronningen.

„Ja,“ sagde Storkanslerinden. „Men saa var det, min Husbond fik Hans Majestæts Tilladelse til at ophøje de Børn, der var født i hans Bolskab, i Adelsstanden.“

„Det er rigtigt,“ sagde Dronningen. „Revenfeldt hedder de. Jeg har set dem. De kommer ved Hove . . . endnu i Fjor saa jeg Fru Konradine Rostgaard, skøn og udmajet ved Taflet. Jeg forstaar, at I trak Jer tilbage. Hvor faldt det Jer da ind at bringe den sidste af Eders Døtre lige i Løvens Gab?“

„Hans Majestæts Befaling tvang mig dertil,“ sagde Storkanslerinden. „Jeg maatte lyde. Men i Morgen den Dag drager jeg tilbage til Klausholm med Anna Sofie, om ellers Eders Majestæt vil hjælpe mig.“

„Hvad skal jeg hjælpe med?“ sagde Dronningen. „Kunde Kongen befale Jer at komme, kan han vel ogsaa byde Jer blive.“

„Hans Majestæt ønsker, at Anna Sofie skal optages blandt Hoffrøknerne," sagde Storkanslerinden.

Dronningen slog Hænderne med et Klask i Stolearmene og for op.

„Deraf bliver aldeles intet," sagde hun.

„Det er just det, jeg haaber," sagde Storkanslerinden. „Jeg afslog Hans Majestæts Begæring, men kan naturligvis ikke i Længden holde Stand, om ikke Eders Majestæt stiller sig ved Siden af mig. Om I plat nægter at optage Anna Sofie i Eders Hofstat, da tænker jeg, Sagen dermed er bortfalden."

„Jeg nægter det," sagde Dronningen.

Hun gik med store Skridt frem og tilbage i Gemakket, stod saa stille foran Storkanslerinden.

„Jeg saa aldrig Eders Datter," sagde hun. „Er hun skøn?"

„Skøn nok til at fristes af Synden," sagde Storkanslerinden. „Ak, Eders Majestæt, hvad er Skønhed for en Kvinde i disse Tider andet end en Snare til Fald og Fortabelse. Langt hellere saa jeg Anna Sofie leve sit Liv i Jomfrustand hos mig paa Klausholm end vide hende blandt de galante Herrer, for hvem Ægteskabets Hellighed er intet og Troskab en Naragtighed."

„Det er sandt," sagde Dronningen og sukkede. „Visselig skal vi hjælpe en bekymret Moder til at bevare sit Barn, lid I kun trygt derpaa. Hvor langt er det gaaet mellem min Gemal og Eders Datter?"

„Med Guds Hjælp er der endnu ingen Skade sket," sagde Storkanslerinden. „Hans Majestæt har skikket Anna Sofie et Brev, som jeg opsnappede og brændte. Saa har hun overværet Karussellen, hvor Hans Majestæt lovede at bære hendes Farve, og sidder sagtens i denne Stund til Taffels i Riddersalen. Men i Morgen tidlig drager vi til Klausholm, og om Eders Majestæt vil afslaa Eders høje Gemal hans Begæring, naar han fremsætter den i Eftermiddag, da skal ingen Magt kalde mig tilbage til Kolding."

„Lid trygt derpaa," sagde Dronningen og gned sine tynde Hænder. „Saa snart Taflet er til Ende, vil jeg opsøge Frederik."

„Var det ikke bedre at bie, til Hans Majestæt kommer?" sagde Storkanslerinden.

„Lad I mig om det," sagde Dronningen stolt.

Storkanslerinden rejste sig og nejede, men saa gik Dronningen tæt hen til hende, lagde sine Hænder paa hendes Skuldre og saa hende ind i Ansigtet med taarefyldte Øjne.

„Ak, Grevinde, I har døjet det samme som jeg," sagde hun. „Besk er den forladte Hustrus Lod, hvad enten hun er Dronning eller en fattig Borgerkone. Sig mig det . . . elskede I Eders Husbond, endda han bedrog Eder?"

„Det gjorde jeg," sagde Storkanslerinden. „Var

han kommen til mig i oprigtig Anger, da var alt sagtens blevet godt. Men da jeg saa saa ham fremture i Lasten, ja, endog holde den aabenlyst frem for hele Verdens Øjne, da lukkede jeg mit Hjerte for ham og blev kold."

„Og det kunde I?" sagde Dronningen.

„Nu ja, Eders Majestæt," sagde Storkanslerinden. „Hvad andet var der for mig at gøre."

Dronning Luise slog Hænderne for sit Ansigt og hulkede.

„Saadan siger I, fordi I er en koldsindig Natur," sagde hun. „Men jeg kan ikke gøre som I. Hver Gang har jeg prøvet derpaa, men jeg kan ikke ... jeg kan ikke. Midt i min rasende Harme over hans Utroskab, længes jeg mod ham med Legeme og Sjæl. Ak, for en Ulykke ... for en Skændsel. Enhver kan se det paa Dronningens Ansigt, hvad hun lider. Mens de danser og fjaser dernede, ved de, at jeg sidder i mit Kammer og græder blodige Taarer. Havde jeg ikke min Søn ... har I en Søn, Grevinde?"

„Nej, Eders Majestæt," sagde Storkanslerinden. „Jeg fødte min Mand ti Børn, kun tre af dem blev i Live, og de er alle Piger. De to er nu gift og hjemfaren, og Anna Sofie er mit eneste Lam."

„I skal faa Lov at beholde hende," sagde Dronningen. „Om ikke han giver sig, da skal jeg gøre

en saadan Skandale, at det skal rygtes over hele Europa.“

Hun bed Tænderne sammen og stampede i Gulvet og slog sine Hænder i hinanden. Saa kom hun pludselig sin Værdighed i Hu, rettede sig og betydede med en Haandbevægelse, at Audiensen var forbi.

Kong Frederik stod i det røde Gemak med Anna Sofie, Ulrik Adolf, Admiral Gyldenløve og flere af Hoffolkene, da Kammerpagen v. Schindel med dybe Buk meldte ham, at hendes Majestæt Dronningen ønskede øjeblikkelig at tale med ham.

„Sig Hendes Majestæt, at jeg kommer til hendes Gemakker om en Stund,“ sagde Kongen og vendte sig til Anna Sofie.

„Hendes Majestæt er i Eders Majestæts Kabinet,“ sagde Pagen. „Hendes Majestæt bød mig sige, at det var en overmaade vigtig Sag, som hastede saare.“

Kongen rynkede Panden. Han vovede ikke at være Dronningens Anmodning overhørig, han kendte hendes Heftighed fra mange tidligere Lejligheder. Om ikke han kom, da kunde det godt falde hende ind at trine ind her i Salen og foranstalte en Scene. For han var ikke et Øjeblik i Tvivl om, at hun var krænket, selv om det ikke stod ham klart, hvad hendes Vrede gjaldt.

Saa vendte han sig til Anna Sofie, bøjede sig ridderlig og kyssede hendes Haand.

„Vor Dame vil tilgive os, at vi maa forlade hende," sagde han. „Vi ses igen."

Han hilste de øvrige af Selskabet med en naadig Haandbevægelse og gik til sit Kabinet, fulgt af Kammerpagen.

„Eders Majestæt ønsker at tale med os," sagde han, da han stod overfor Dronningen.

Pagen havde lukket Døren bag ham og blev nu jaget bort af Kongens tro Kammertjener Lüders, der forstod, at det vilde komme til et højrøstet Optrin, og derfor selv vilde holde alle Lurere borte.

„Lad det fare, Frederik," sagde Dronningen. „Du kan spare dig alt Galanteri og alle Titulaturer. Jeg vil tale med dig, som en Hustru taler med sin Husbond."

„Nu ja, saa sæt dig ned," sagde Kongen og sukkede. „Hvad er det nu, som har gjort dig ond?"

„Som om du ikke vidste det," sagde hun og løb op og ned ad Gulvet og vred sine Hænder. „Hvor tit har jeg ikke sagt dig, at det ikke nytter, du fremturer i dine Løgne. Jeg ved det altsammen . . . hører du . . . altsammen."

„Saa sig mig det," sagde Kong Frederik rolig.

Han trommede med Fingrene paa Bordet og saa med afgjort Mishag paa den uskønne Skikkelse, der løb rundt i Stuen. Han tænkte, der var ikke et

Drag i hendes Ansigt, ikke en Linie i hendes Legeme, der kunde vække en Mands Elskov.

Saa stod hun stille foran ham, satte begge Hænder paa Hofterne, mens hun bøjede sig frem og stirrede ham ind i Ansigtet. Han tænkte, hun lignede en simpel Soldaterkone, der laver sig til at skælde sin Mand ud.

„Det er Anna Sofie Reventlow," sagde hun. „Den sidste, du har dine Garn ude efter, et stakkels uskyldigt Barn, som nu skal tjene dine Lyster, mens din Hustru og kronede Dronning ligger ensom og forsmaaet i sin Seng."

Kong Frederik holdt for sig med Haanden, som ventede han korporlig Overlast.

„Du gør dig unødige Bekymringer," sagde han saa. „Den unge Grevinde Reventlow er en overmaade dydig og anstændig Dame, som jeg ønsker at knytte til mit Hof. Du har jo i de sidste Aar omgivet dig med lutter hæslige gamle Fruentimmer, som gør din Hofstat til en Fabel for de fremmede Ministre, der gæster os. Du maa da være mig taknemmelig, at jeg sørger for at bringe nogen Ungdom og Skønhed til Hove. Desuden er Anna Sofie blid og munter og kan være dig til megen Tidkort og Glæde, om ellers du bekvemmer dig til at opgive din sure Ensomhed."

„Ja vist," sagde Dronningen og lo haanlig. „Nu

har du maattet jage den lille Schindel af Landet for de Skarnsstykker, hun bedrev. Hun har haanet dig som ingen anden. Landets Konge har hun udlagt som Fader til Bülows Barn. Og du maa tie dertil og være glad, om du kan købe hende til Tavshed og faa hende skaffet af Vejen. Og saa skal du have dig en ny Mætresse. Tvi dig, for et Skarn du er. Om nogen af dine Arveundersaatter opførte sig som du, mod sin ægteviede Hustru, da var du tvungen til at sætte ham i Jern paa Bremerholm."

Kongen trak paa Skuldrene.

„Lad os tale derom, naar du atter er kommen til din Forstand," sagde han. „Nu vil jeg meddele Storkanslerinden, at hendes Datter er udnævnt til Hoffrøken. Naar du lærer den unge Dame at kende, vil du snart skønne, at du har gjort hende Uret."

„Hende?" sagde Dronningen. „Hvem taler om hende? Men det skal du vide, at hun bliver aldrig min Hoffrøken."

Kong Frederik saa hvast paa hende.

„Sætter du din Villie mod min?" sagde han.

„Det gør jeg," sagde Dronningen. „Og du skal faa at se, at min Villie er den stærkeste. Jeg har vel Ret til at forlange at være fri for at se de Kvinder, du boler med. Om du handler mig imod i denne Sag, da skal jeg foranstalte en saadan Skandale, at du skal bede til Gud, du aldrig havde set Tøsen fra Klausholm."

„Eders Majestæt forglemmer Eder selv,“ sagde Kongen og rejste sig.

Dronning Luise veg et Par Skridt tilbage. Hun stod og stirrede med udspilede Fingre som et Rovdyr paa Spring.

Saa for hun hen til Væggen, hvor der hang en kostbar Vaabensamling, greb en Pistol, spændte Hanen og rettede Løbet mod Kongen.

„Pistolen er ikke ladt,“ sagde Kong Frederik smilende. „Eders Majestæt kan takke Gud derfor.“

Saa ringede han, og Lüders traadte ind.

„Før Hendes Majestæt Dronningen til hendes Gemakker, Lüders,“ sagde han. „Og skik øjeblikkelig Bud efter Justitsraad Wolff. Hendes Majestæts Helbred indgyder os alvorlig Bekymring.“

Lüders bukkede, aabnede Døren og stod ude i Gangen for at lade Dronningen passere forbi.

Men forinden hun gik, traadte hun tæt hen til Kongen og saa paa ham med gnistrende Øjne.

„Frederik,“ sagde hun saa sagte, at han alene hørte det. „Var ikke den Pistol ladt, saa findes der andre, der er det. Jeg siger dig, at om du tvinger mig til at tage hende til mit Hof, da dræber jeg hende og dig.“

Kong Frederik gik længe op og ned ad Gulvet i sit Kabinet. Han skikkede Bud, at de ikke mere skulde vente ham ved Taflet. Han stod ved Ruden

og saa paa det travle Liv i Slotsgaarden, han satte sig ved sit Bord, begyndte at gennemse de Dokumenter, der laa, men kastede dem atter fra sig.

Mer end een Gang var det kommen til stormende Scener mellem ham og Dronningen, men ingensinde havde det været saa galt som i Dag. Han var ganske klar over, at hvis han i Øjeblikket trodsede Anna Sofies Ansættelse som Hoffrøken igennem, da vilde der ske saadanne Skandaler, som vilde vække stor Forargelse vidt omkring og maaske forskrække det unge Barn, som optog hans Sind saa meget, at han selv var helt forundret derover. Der var ikke andet for ham at gøre i Øjeblikket end at stille Sagen i Bero. Men gemt var ikke glemt, og den skinsyge Furie, der havde truet ham paa hans Liv, skulde visselig ikke for bestandig skille ham fra den Kvinde, der havde bevæget hans Hjerte mere end nogen, siden Grevinde Viereggs Død.

Han bød Lüders kalde Grevinde Holstein til sig.

„Grevinde," sagde han, da Kirstine Sofie med dybe Nejninger tog Plads i den Stol, han anviste hende. „Sig mig, om I tror, at vi har gjort noget Indtryk paa Eders skønne Søsters Hjerte."

„Hvor kan Eders Majestæt tvivle?" sagde hun. „Det arme Barn har ikke tænkt paa andet, siden I var saa naadig mod hende paa Maskeraden. Hun græd, som om hendes Hjerte skulde briste, da hun

hørte, at Moder havde kastet Eders Majestæts Brev til hende i Ovnen, og nu for nylig blev hun helt stum, da Eders Majestæt forlod Selskabet derude, og stirrede bestandig mod Døren, om ikke I kom igen. Da Walther meldte, at Eders Majestæt ikke mere kom, tog hun brat hjem under Paaskud af Hovedve."

Kong Frederik nikkede og saa eftertænksom hen for sig.

„Ak, om det var, som I siger, Grevinde," sagde han saa. „Vi vil betro Eder, at Anna Sofie allerede er bleven os saare kær, og intet vilde glæde os mere, end om vi havde vakt hendes unge og dydige Hjertes Tilbøjelighed."

„Derom kan Eders Majestæt være forvisset," sagde Grevinden.

„Godt," sagde han. „Som I ved, var det vor Agt at give hende Ansættelse som Hoffrøken hos Hendes Majestæt. Forhold, hvorover vi ikke er Herre, gør os det umuligt i Øjeblikket at udføre vor Plan. Det er bedst, at Eders skønne Søster i Morgen drager med Storkanslerinden til Klausholm, saa faar vi siden se, hvad der er at gøre."

Kirstine Sofie saa forskende paa Kongen. Hun vidste, at Dronningen havde været der, og gættede sig til Resten, saa meget mere som hun ogsaa havde skaffet sig Rede paa Storkanslerindens Audiens hos

Hendes Majestæt. Det gjorde ogsaa kun lidt, om Anna Sofie nu kom tilbage til Klausholm, hende var hun sikker nok paa. De stærke Indtryk, hun havde faaet, vilde blot modnes i Ensomheden deroppe paa Gaarden. Det hun tænkte paa var, om Kongen var stærkt nok greben til at kunne holde Adskillelsen ud.

„Grevinde," sagde Hans Majestæt. „Vi vil tit tale sammen om Eders skønne Søster. Tør jeg stole paa, at I vil hjælpe til at holde vort Billede friskt i hendes Minde?"

„Eders Majestæt har at befale over mig," sagde hun.

„Da er det godt," sagde Kongen. „Vi skal i Aften give Eder et Brev, som I flyer i Anna Sofies egne Hænder. Lad hende saa drage af Sted i Guds Navn, saa faar vi se, hvad Tiden bringer."

Samme Aften fik Anna Sofie Kongens Brev.

To Timer maatte Grevinde Holstein vente, forinden hun fandt et Øjeblik, hvor Storkanslerinden vendte dem Ryggen, og først i den dybe Nat, da alle sov, vovede Anna Sofie at bryde Brevet og læse det.

„Min skønne Dame," stod der. „Jeg bar Eders Farve ved Karussellen i Dag, og jeg vil bære den fremdeles ved mit Hjerte til mit sidste Aandedrag. Stol paa, vi ses snart igen, og glem ikke Eders tro Ridder Frederik R."

Hun laa og læste det om og om igen og kunde ikke sove. Saa kom Jytte listende i Natdragt og paa bare Fødder.

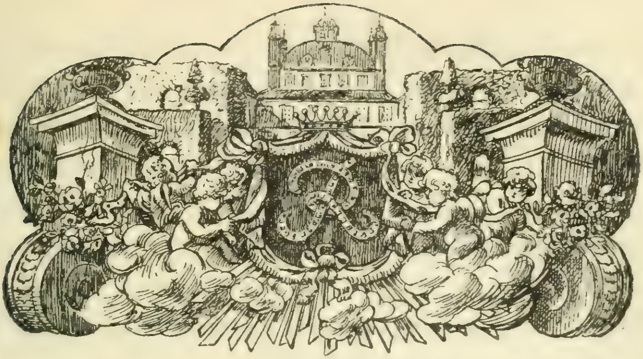
„Som dine Øjne straaler, Barnlille,“ sagde hun.

„Ak, Jytte jeg er saa glad,“ sagde Anne Sofie. „Du skulde bare vide.“

„Sig mig intet,“ sagde Jytte og lo og græd paa samme Gang. „Det er mig nok at vide, at du er glad. Det værker saadan i min Pukkel, naar jeg ser nogen græde.“

Tidlig næste Morgen rullede Storkanslerindens Karm ud af Kolding Nørreport. Fru Sofie og hendes Datter sad tavse hver i sine Tanker. Anneken og Jytte kom bagefter i en lejet Vogn. Mogens sluttede Toget. Han havde i sin Lomme et Brev til Simonsen fra Grevinde Holstein.

TIENDE KAPITEL.

FRIERDAGE.

DER var saa stille paa Klausholm som aldrig før. Straks Storkanslerinden kom hjem, optog hun sit gamle travle Liv med Godsets Bestyrelse. Hun sad Mestedelen af Dagen i sit Brevkammer, og Simonsen gik ud og ind med dybe Buk og fromme Miner. Aften og Morgen rakte hun Anna Sofie sin kolde Kind til Kys, ved Maaltiderne sad hun tavs, spiste kun lidt og gjorde Bordbønnen længere og længere.

„Her er som i en Grav," sagde Per.

„Bi kun," sagde Mogens. „Der kommer nok Liv i Tingene."

Anna Sofie red hver Dag i de grønne Skove.

Hun var langt mere tavs end før. Timevis kunde hun høre paa Annekens lystige Snak uden at sige andet end ja og nej. Naar Jytte frittede hende og prøvede paa at trænge ind i hendes Tanker, smilede hun og kyssede hende, men sagde ingenting.

Storkanslerinden og hun vekslede ikke et Ord om det, der var dem imellem.

Men stundom, naar hun gik i Haven, kom Simonsen og overrakte hende et Brev. Han gjorde det aldrig uden paa et Sted, hvor ingen kunde se dem, gjorde aldrig nogen Bemærkning derom, sagde ikke, hvor han havde faaet det fra, og biede altid, til han traf hende ene. De første Gange blev hun rød i Kinden og bluedes ved at have sin Moders Tjener til Medvider i sin Hemmelighed. Sidenhen kunde det ske, at hun saa spørgende paa Hofmesteren, om han havde noget til hende. Saa trak han beklagende paa Skuldrene, eller han gav hende ved Minespil at forstaa, at hun skulde gaa afsides. Aldrig vekslede de to et Ord om den Forstaaelse, der var imellem dem.

Brevene var fra Kongen og fra Kirstine Sofie.

Kongen skrev aldrig om andet end om sin Længsel og mest i de samme Ord. Men ligefuldt bragte hvert Brev hendes Hjerte til at banke, hun tænkte

jo alene paa, om han saa paa hende som før, og gik der en Tid, hvor der intet Brev kom, kunde der komme over hende en Dødsens Angst for, at han havde glemt hende.

Kirstine Sofie skrev ogsaa om Kongens Længsel og udmalede den i de stærkeste Farver, hun vidste.

„Jeg kender ikke Hans Majestæt igen," skrev hun. „Han er tavs ved Taflet og aflyser alle Fester. Ofte tager han mig til Side og spørger mig, hvordan min skønne lille Søster lider, og om jeg ikke ved Raad til at overvinde vor Moders Modstand, saa hun kan komme til Hove, og han paa ny kan faa hendes fagre Ansigt at se. Ulrik Adolf siger, at han ofte sidder helt fraværende og tankefuld i Raadet. Hans Ministre ved ikke, hvad han tænker paa, men det ved jeg, og det ved du, hjerte Søster. Han skulde længst være draget til Hæren i Holsten, men siger, han kan ikke rive sig løs fra Koldinghus. Her er saa sandt intet at bie efter, og det er alene Haabet om at se dig igen, der holder ham tilbage. Alle ved Hoffet spørger ogsaa efter dig; du har i Sandhed vundet alle Hjerter i de faa Dage, du var iblandt os. En Skam og en Skændsel vilde det være, om du ikke skulde forfølge dit Held. Jeg ser for mig din Karrière mere straalende, end nogen Adelsfrøken nogen Tid har drømt om, og jeg taler med Ulrik Adolf om, at vi maa finde et Paaskud til

snarest muligt at faa dig hertil. Lykkelige lille Søster, det er sælsomt at tænke paa, at du, der maaske inden føje Tid bliver den mægtigste og mest misundte Dame i Landet, sidder i dit Kammer paa Klausholm med Haand under Kind og ser dig ud i Verden og kan ikke faa Dagene til at gaa for Kedsomhed. Om du vil skrive til mig, da giv kun trygt Simonsen Brevet, han er i min Sold. Saa skulde du ogsaa en Dag skikke Hans Majestæt en Skrivelse, han spurgte mig i Gaar, om ikke du nogen Tid mere vilde lade høre fra dig. Ulrik Adolf beder mig hilse. Han er enig med mig i alt og tror som jeg, at det snart vil vende sig til det bedste."

Anna Sofie læste og læste Brevene.

Hun skrev tilbage til Grevinden, at hun ingensinde glemte de skønne Dage paa Koldinghus, men vovede sandelig ikke at skrive til Hans Majestæt. Saa skulde hun ogsaa bede Kongen ikke mere skrive til hende, for om deres Moder engang saa det, da vilde hun sikkert spærre hende inde i Portkælderen. Ikke heller maatte hun tro, at hun kedede sig. Hun red i Skoven og sømmede Lin og sang og snakkede med Jytte og Anneken, og hun stillede det i Guds Haand, om hun nogensinde mere skulde se Hans Majestæt. Men hjertensglad vilde hun være, om hendes Søster kunde komme til Klausholm og tale med hende.

Kirstine Sofie kom ikke, og alt som Tiden led, vendte Anna Sofies Tanker sig paa en Maade, hun ikke kunde gøre sig Rede for, og som højligen un-. drede hende selv.

Hun vidste, at hun havde Kongen kær, hvert Ord, han havde sagt, gemte hun i sit Minde, og alle hans smaa Breve bar hun indsyede i sit Korset og læste dem atter og atter.

Men det var, som blev det hele hende efterhaanden mere fjernt. Hun tænkte, det kunde hænde, at hun aldrig saa Kongen mere og undredes selv, saa liden Uro hun følte ved den Tanke. Men saa blev hun klar over, at den kom af Frygten for, at det skønne Billede, hun havde i sit Minde, skulde udvidskes.

Saa meget havde hun lært af Faderens glade og Moderens bitre Beretninger, at Elskov var som en flygtig Duft, der kom og fløj og blev borte i det samme. De korte Øjeblikke, hun havde været sammen med Kongen, syntes hendes uskyldige Hjerte nok til at fylde hendes ganske Liv. Hun havde været lykkelig, og der var ikke faldet en Skygge over hendes Lykke, intet grimt havde trængt sig mellem hende og ham. Hun havde givet sit Hjerte. Hun havde ikke set Dronningen, om hvis Skinsyge der gik saa sære Sagn. Ingen af Hoffolkene havde faaet Tid til at misunde hende, ingen af de andre

Damer, der kæmpede om Hans Majestæts Gunst, var hun traadt i Vejen, og fremfor alt havde hun aldrig set hans Øjne vrede eller kolde. Hvad der saa hændte i Verden, vidste hun, at hans Erindring om hende var lys og glad som hendes om ham.

Saa faldt det hende ind, at nu kunde hun gerne føje Moderen og drage med hende bort til et stille Sted og ende sine Dage dèr. Saa rent utænkeligt var det, at nogen anden Mand kunde fordunkle Kongens Billede i hendes Hjerte. Hun havde haft den Lykke, der var hende beskaaren og begærede ikke mere.

En Dag brast disse hendes Tanker ud af hende, og hun aabnede sit Hjerte for Jytte. Den gamle Pige stirrede maalløs paa hende.

„Ih, men Gud forbarme sig, Barn," sagde hun. „Du taler jo, som om du havde en Pukkel."

Anna Sofie lo og blev alvorlig igen, mens Jytte sad og snakkede.

„Hvad ved du egentlig derom, Jytte?" sagde hun saa. „Om du havde en Mand kær, og han var bunden i Ægteskab til en anden Kvinde, vilde du da ikke tænke som jeg?"

„Jeg har tænkt saadan," sagde Jytte. „Men det voldte altsaa Puklen."

Anna Sofie saa forundret paa hende.

„Har du haft nogen kær?" spurgte hun

Jytte blev rød og stammede i det. Anna Sofie lagde Armene om hendes Hals og frittede hende, og da den gamle Pige en Stund forgæves havde kæmpet imod, fortalte hun smilende og grædende, alt mens hun spøgte over sig selv og klappede Anna Sofies Kind, at hun i sin Ungdom havde elsket Storkansleren over al Maade.

„Men han vidste jo intet derom,“ sagde hun. „Hvor kunde han tænke, at den stakkels vanføre Pige løftede sine Øjne saa højt. Ikke heller har jeg sagt det til noget Menneske i Verden før nu til dig. Og saa kom jeg jo til at bo i hans Hus og saa ham hver Dag og bar hans Børn paa mine Arme. Ak, jeg har rigtignok været lykkelig.“

„Jytte, Jytte,“ sagde Anna Sofie og kyssede hende.

Og hun spurgte hende ud og fik hende til at fortælle mere og saa paa hende, som var hun bleven et helt nyt Menneske i hendes Øjne.

„Men om du nu ikke havde haft Puklen, Jytte,“ sagde hun saa. „Og om Fader havde faaet dig kær?“

„Ja, hvor skulde jeg saa have kunnet modstaa ham?“ sagde Jytte. „Ak, du ved ikke, hvad for en skøn og munter Herre han var.“

Tankefuld red Anna Sofie i Skoven. Jyttes Bekendelse havde bragt hende derhen, at hun tænkte,

hun kunde blive Kong Frederiks Veninde, som Vieregg og Schindel havde været det. Men hun gøs ved Tanken. Hun mindedes, hvordan de alle talte om Schindel, hun saa sin Moders bitre Nag og syntes ikke, hun kunde være glad en Time, om hun skulde leve betynget med et saadant Had. Saa var det tusind Gange bedre at leve ensom til sin Død med sine lyse Minder.

Men da hun kom hjem, gav Simonsen hende et nyt Brev fra Kongen, og denne Gang var Brevet længere og Tonen stærkere og varmere end ellers.

„Mit Hjertes Dame," skrev han. „Jeg kan ikke længere leve uden at se dit Ansigt. Hver Dag spejder jeg, om ikke du pludselig staar i Riddersalen og ser paa mig med dit skønne Smil. Saa mange Aar som jeg er ældre end du, saa meget stærkere flammer den Elskov, du har tændt i mit Hjerte. Danmarks og Norges Konge staar som en stakkels elskovssyg Page og stirrer bag Ruden, om ikke den Dame, hvis Farve han bærer, kommer ridende gennem Slotsporten. Ak, om hun kom, da skulde Kongen raabe den ganske Vagt i Gevær, Piber og Trommer skulde røres, alle Slottets Kerter tændes, og Dansen gaa i Riddersalen, som aldrig før. Anna Sofie . . . forbarm dig over din stakkels Konge. Tomt og glædeløst er hans Liv, og du alene kan give det Glans. Din stakkels Konge . . . Statsklog-

skab bandt ham i et Ægteskab, som lod hans Hjerte koldt. Engang i sin Ungdom fandt han en Kvinde langt borte i fjerne Egne, som han havde kær, men som aldrig kunde blive hans. Siden vandt han et Hjerte, som brast i Døden . . . Anna Sofie, om nogen sværter mit Billede for dig og fortæller om Kong Frederiks galante Eventyr, vil du da mindes, at han har et Hjerte, som tørster efter Kærlighed og aldrig fandt den? Vil du tro, at om han vandt din Elskov, da vilde han være lykkelig til sin Død? Frederik R.“

Dagen efter kom Kirstine Sofie.

Det traf sig saadan, at Storkanslerinden ikke var til Huse, og Grevinden fløj straks til Anna Sofies Kammer og førte hende med sig langt ud i Skoven.

„Raser du, lille Søster, at du ikke svarer Kongen?“ sagde hun. „Har du ham ikke kær?“

Anna Sofies Øjne fyldtes med Taarer.

„Du græder, og du kunde være gladere end nogen i Riget,“ sagde Grevinden. „Hvad frygter du for? Tro mig, Hans Majestæt er saa forelsket i dig, som jeg aldrig har set ham før. Giv dig ham i Vold, og din Lykke er sikker.“

„Søster,“ sagde Anna Sofie og tav og saa ned for sig.

„Hvad da?“ sagde Grevinden utaalmodig.

„Jeg kan ikke blive Kongens Mætresse,“ sagde

Anna Sofie og saa paa hende med bedrøvede Øjne. „O, nej, du maa intet sige. Jeg tror for vist desværre for min Sjæls Salighed, at om han kom og satte mig op paa sin Hest og red bort med mig i den vide Verden, da vilde jeg følge ham glad; men jeg kan ikke bære Skændslen ved Hove. Tror du ikke den arme Grevinde Viereggs Hjerte brast af Sorg og Skam? Hvor kunde hun se Dronningen i Øjnene . . . hvor kunde hun le og være glad, naar hun vidste, at de alle pegede Fingre ad hende bag hendes Ryg?“

„Vis vas,“ sagde Grevinden. „Grevinde Vieregg døde i Barselseng. Tror du, en Konges Elskov er som en anden Mands?“

„Og den arme Anna Kathrine,“ sagde Anna Sofie. „Hende Moder jog af Gaarden med Slag og Skældsord.“

„Sammenligner du Storkanslerens Datter med en Kammerterne?“ sagde Grevinden. „Tusind Gange saa langt staar du over hende som Hans Majestæt over Fader. Og hvad hændte der hende saa? Fader holdt hende i Agt og Ære paa Frydenlund indtil hendes Dødsdag. Hendes Børn fik adeligt Navn og Skjold . . . var det ikke bedre for hende, end da hun flettede Moders Haar og sømmede hendes Klæder? Om du bønhører Kongens Elskov, da stiger du over alle andre Damer i Riget. Du kan

gøre godt og ondt, eftersom din Hu staar til, du kan glatte Rynkerne i Kongens Pande og gøre ham til en mild og naadig Regent. Du vil blive velsignet af alle hans Undersaatter."

Anna Sofie sad og saa ned for sig. Taare efter Taare faldt fra hendes Øjne. Det stred i hendes Sind, hun vidste ikke mere, hvad der var Ret, og hvad der var Uret. Grevinden skottede til hende og sagde ingenting. Hun var ikke et Øjeblik i Tvivl om, at det altsammen vilde ende, som hun ønskede. Hun havde set og hørt, hvordan Kongens Begær steg, for hver Dag Adskillelsen varede, og hun kendte Menneskene godt nok til at vide, at den Lidenskab der fortærede hendes unge, uskyldige Søster, var ganske anderledes stærk.

„Du kommer til at give Kongen et Svar," sagde hun saa. „Jeg tør ikke komme ham for Øje uden en Hilsen fra dig. Gengælder du ikke hans Elskov, saa sig det. Det kan ikke blive ved at gaa som nu."

Anna Sofie sagde ingenting, men rejste sig og gik tilbage mod Gaarden.

Tæt udenfor Haven stod hun stille og saa forknyt paa Grevinden.

„Søster," sagde hun. „Er det sandt, som de siger, at Grevinde Vieregg var viet til Hans Majestæt til venstre Haand?"

„De siger det," sagde Grevinden.

„Rigtig viet . . . af en Præst?“ sagde Anna Sofie.

„Jeg har hørt det,“ sagde Grevinden. „Og hvorfor skulde det ikke være sandt? Sligt har man hørt før, siden Melanchton viede Landgreven af Hessen til den Kvinde, han havde kær, mens hans rette Hustru levede. Om Kongen byder det, saa sker det. Det ved du vel, at han staar ingen til Regnskab uden Gud.“

Anna Sofie svarede ikke, men gik videre med bøjet Hoved. Da de naaede Huset, var Storkanslerinden kommen hjem og saa mistroisk fra den ene Side til den anden. Saa forstyrret var Anna Sofies Væsen, at det var nemt at se, hvad Søstrene havde talt om.

„Gaa til dit Kammer,“ sagde Storkanslerinden barsk.

Anna Sofie gik hellere end gerne.

„Har du glemt, at jeg har forbudt dig at komme til Klausholm?“ sagde Fru Sofie saa til Grevinden.

„Jeg har ingenting glemt, og I heller ikke, kære Moder,“ sagde Kirstine Sofie rolig. „Ikke heller skulde jeg voldt Jer Besvær med min ubehagelige Nærværelse, om ikke jeg kom i Hans Majestæts Ærinde ligesom sidst.“

„Hvad mener du med det?“

„Hans Majestæt er paa Rejse i Jylland og agter at gæste Klausholm,“ sagde Kirstine Sofie.

„Naar kommer Kongen?“ spurgte Storkanslerinden.

Kirstine Sofie saa paa hende og smilede.

„I Dag om tre Uger vil Hans Majestæt være her,“ sagde hun saa. „Jeg vilde vare dig i Tide, for at du kunde have alt beredt.“

Storkanslerinden saa lettet ud.

„Hans Majestæt skal faa en sømmelig Modtagelse,“ sagde hun. „Og nu fort med dig.“

„Du maa vel lade mine Heste hvile ud og unde mig selv en Bid Mad,“ sagde Grevinden muntert. „Lad sætte en Anretning frem. Jo hurtigere den kommer, des hurtigere bliver du mig kvit.“

„Nu gaar jeg for at aflaase Anna Sofies Kammer,“ sagde Storkanslerinden. „Du skal ikke mere fylde hendes Øren med din giftige Snak.“

Hun ringede. Mogens traadte ind og fik Befaling om en Anretning til Grevinden.

Saa gik Fru Sofie ad sin Datters Kammer til. Hun gik tungt, støttet paa sin Stok. Grevinden regnede ud, at det vilde vare en Stund, inden hun naaede gennem den lange Gang. Hun saa sig om og opdagede Simonsen i Døren bag Mogens. Hastig vinkede hun ham hid.

„Sørg for, at Storkanslerinden bliver kaldt bort . . . straks paa Timen . . . find paa noget, Simonsen.“

Hofmesteren bukkede uden at fortrække en af sine fromme Miner.

Han løb efter sin Frue og vred sine Hænder, alt mens han skreg:

„Ak, naadige Frue . . . naadige Frue, Ilden har fænget i Laden.“

„Hvad for en Snak?“ sagde Storkanslerinden.

„Det brænder i Laden,“ sagde Simonsen stakaandet. „Per meldte det nys.“

Storkanslerinden stavrede, saa hurtig hun kunde, ud af Døren og ned ad Trappen. Hun gik over den store Gaard, fulgt af Simonsen, som raabte og gestikulerede. De mødte en Karl, som stod stille og strøg Huen af.

„Hvor brænder det?“ spurgte Storkanslerinden.

„Det brænder ingen Steds,“ sagde Karlen forundret.

„Laden brænder,“ sagde Simonsen.

„Den brænder vist ikke,“ sagde Karlen. „Jeg kommer lige derfra.“

„Saa har Per løjet igen,“ sagde Hofmesteren. „Den frække Karl . . . nu løber jeg og giver ham en forsvarlig Tugtelse.“

Imens var Grevinden løbet til Anna Sofies Kammer.

„Har du Brevet til Kongen?“ spurgte hun.

Anna Sofie rakte hende det.

„Gud staa mig bi," sagde hun og faldt sin Søster om Halsen og græd bitterlig.

„Det gør han nok," sagde Kirstine Sofie. „Men her er ingen Tid til Snak. Moder kommer nu og stænger dig inde. Paa Fredag kommer Hans Majestæt. Jeg har bildt Moder ind, at han først kommer om tre Uger, for at hun ikke skulde skikke dig bort. Sig intet til hende derom . . . nu løber jeg . . . husk vi har intet talt sammen."

Anna Sofie stod og stirrede.

Da Storkanslerinden forpustet kom op ad Trappen, sad Grevinde Holstein og spiste med god Appetit.

„Tak, kære Moder, for Mad," sagde hun. „Om nu du vil lade spænde for, da skal jeg befri dig for min forhadte Nærværelse."

— Fredag Middag rullede Hans Majestæts seksspændige Karosse over Klausholm Slotsbro.

I et Nu var Gaarden fuld af Forridere og Lakajer, som sprang og raabte, Hestene stampede i Stenbroen, Seletøjet klirrede, Staldmester v. Vieregg red rundt paa sin skummende Hest og gav Ordrer, Overhofmester Walther aabnede Karmens Dør og hjalp bukkende Kong Frederik ud.

Anna Sofie stod paa Trappen og stirrede.

Hun var klædt i en tarvelig Jagtdragt, og Kongen stod en Stund og stirrede paa hendes skønne

Skikkelse. Saa sprang han rask op ad Trappen, greb hendes Haand og kyssede den.

„Mit Hjertes Dame," sagde han. „Visselig er I ikke mindre skøn i Dag, end da I vandt mit Hjerte i Dansen paa Koldinghus. Saa længe siden vi saas . . . hvor lider I?"

„Jeg takker Eders Majestæt," sagde hun og rødmede og nejede.

Saa kom Storkanslerinden til Stede og gjorde sin dybeste Reverens.

„Velkommen paa min Gaard, Eders Majestæt," sagde hun. „Min Steddatter fortalte mig, at jeg først kunde vente Eders Majestæt om tre Uger. I faar da undskylde, at intet er i Stand til Eders Modtagelse."

„Vi forandrede vor Rejseplan," sagde Kongen muntert. „Lad det ikke bekymre Eder, Grevinde. Vi agter kun at dvæle en Time eller to paa Klausholm, hvor vi fordum engang var vor Storkanslers Gæst. Vil I unde os et Bæger til at skylle Støvet af Halsen?"

Storkanslerinden nejede og førte sin fornemme Gæst ind i Riddersalen.

„Gaa til dit Kammer," sagde hun til Anna Sofie. „Du er ikke sømmelig klædt til at modtage Hans Majestæt."

„Vist, ej," sagde Kong Frederik. „Frøken Anna Sofie er om muligt skønnere endnu, end da hun

dansede i Silke og Fløjl paa vort Slot, og da vi bar hendes Farve ved Karussellen."

Storkanslerinden befalede Simonsen at føre Hans Majestæt til et Kammer, hvor han kunde to sine Hænder. Kong Frederik vendte sig endnu en Gang og saa paa Anna Sofie, som fulgte ham med Øjnene.

Næppe var Kongen forsvunden, før Fru Sofie greb sin Datter i Armen. Uden at sige et Ord slæbte hun hende ad den lange Gang til hendes Kammer.

Da Hans Majestæt glad og oprømt traadte ind i Riddersalen, søgte hans Øje forgæves hende, for hvis Skyld han var kommen.

Han drak Storkanslerinden til og sagde hende mange skønne Ord om hendes afdøde Husbond, om Ulrik Adolf og Kirstine Sofie og om hendes skønne Gaard. Hun takkede med underdanige, men afmaalte Ord. Kongens Blik fløj hvert Øjeblik til Døren, om ikke Anna Sofie kom. Hendes Moder læste hans Tanker og sad stram og kampberedt.

„Hvor bliver saa Eders skønne Datter af?" sagde han omsider. „Som vi har sagt Eder, har vi kun en kort Stund tilovers til dette Besøg. Gaa til hendes Kammer, Grevinde, og sig hende, at det faar være det samme med Pynten. Det lyster os at se hende og tale med hende, saa vil vi ogsaa gerne ved hendes Side foretage en Runde i den skønne Have, hvorom Eders Steddatter har fortalt os saa meget."

„Jeg beklager, at jeg ikke selv er i Stand til at vise Eders Majestæt rundt,“ sagde Storkanslerinden. „Mine Ben er svage og kan knap mere bære mig rundt i Huset, og desværre er min Datter syg. Jeg lagde hende selv ret nu til Sengs, og hun kan paa ingen Maade vise sig for Eders Majestæt.“

„Den Sygdom kom hastig paa,“ sagde Kongen. „For en halv Time siden bød hun os god Dag med røde Kinder og blanke Øjne.“

„Ingen ved, naar Sygdommen kommer, Eders Majestæt,“ sagde Fru Sofie. „Min Datter har saadanne Anfald. Umulig er det jo heller ikke, at Sindsbevægelsen over Eders Majestæts uventede Ankomst har fortumlet hende.“

Kong Frederik saa i hendes tillukkede Ansigt.

„I fører Tøjlerne stramt i Eders Hus, Grevinde Reventlow,“ sagde han saa. „Jeg frygter ogsaa for, at I spiller fordækt Spil med Eders Suveræn.“

„Deri gør Eders Majestæt mig haardt Uret,“ sagde Storkanslerinden. „Jeg er rede til, naar som helst Eders Majestæt ønsker det, at lægge Kortene paa Bordet.“

„Og jeg faar ikke Eders Datter at se?“ spurgte Kongen.

„Nej, Eders Majestæt,“ sagde hun.

Hun nejede dybt, men uden at tage sit hvasse Blik fra Kongen. Sine tynde Hænder holdt hun

fast knyttede. Hans Majestæt saa, at hun ikke var til Sinds at vige en Tomme.

Saa rejste han sig og lod sit Glas staa uden at tømme det.

„I Dag vil vi ikke volde Ufred i Eders Hus, Grevinde," sagde han. „Lid trygt paa, at I skal høre fra os. Kongen lader sig ikke sætte Stolen for Døren af en Undersaat."

„Mit Hus og alt, hvad der er i det, er til Eders Majestæts Disposition," sagde Storkanslerinden. „En god og retfærdig Monark som Kong Frederik vil aldrig regne mig til Last, at jeg skærmer min umyndige Datter."

Kongen sagde ingenting, men vinkede med Haanden og gik mod Døren uden Farvel. Lakajerne sprang og bukkede, Overhofmester Walther raabte og kommanderede i Gaarden, den svære Karosse rullede frem, og Kong Frederik kørte fra Klausholm.

ELLEVTE KAPITEL.

KIRSTINE SOFIES SEJR.

Grevinde Holstein stod indenfor Døren til Kongens Kabinet paa Koldinghus.

Hun nejede, men Hans Majestæt saa hende ikke. Han sad med Ryggen halvt til og stirrede hen for sig.

„Eders Majestæt har ladet mig kalde," sagde hun saa.

„Er det Eder, Grevinde," sagde Kongen og vaagnede af sine Tanker. „Sæt Jer her hen . . . nej, her ved min Side, saa ingen kan høre, hvad vi taler om, hvis de lurer udenfor."

Kirstine Sofie satte sig og saa forventningsfuld paa ham.

„I har sagtens hørt, hvordan mit Besøg paa Klausholm forløb," sagde han.

„Nej, Eders Majestæt," sagde hun. „Jeg er kommen i Dag fra Flensborg. Men jeg kan ikke tro andet, end at min Stedmoder modtog Eder med sømmelig Underdanighed."

„Paa Underdanigheden var der ikke at klage," sagde Kongen. „Fru Sofie bød mig af sin bedste Vin i de skønneste Glas. Men sin Datter lukkede hun inde paa hendes Kammer. Hun sagde, hun var saa syg, at hun maatte gaa til Sengs, endda hun stod selv i Døren og bød os velkommen, da vi kørte op for Trappen."

„Jeg tænker, det beror ene og alene paa Eders Majestæt selv, hvor længe I vil finde Eder i hendes Trods," sagde Kirstine Sofie.

Kongen trak Øjenbrynene i Vejret og saa paa hende.

„Ak, var det blot Eder, der var min tilbedte Anna Sofies Moder," sagde han.

Hun lod, som mærkede hun ikke Brodden i hans Ord, og han skyndte sig selv at dække over den.

„Alvorlig talt, Grevinde," sagde han. „Jeg kan ikke undvære Anna Sofie, hun har taget alle mine Tanker, og hendes Billede foresvæver mig Dag og Nat. Hvad raader I mig til at gøre?"

„Gud bevare mig for at give Eders Majestæt et Raad," sagde Grevinden. „Om en Mand elsker en Dame, og Damen gengælder hans Kærlighed, da finder de vel Vej frem. Og er der een Vej for en Mand, da tænker jeg, der er tusind for Kongen."

„Godt nok," sagde Kong Frederik og nikkede. „Men det er just Spørgsmaalet, om Eders Søster elsker mig."

„Har Anna Sofie ikke sagt Eders Majestæt det i sit Brev?"

Kong Frederik aabnede et hemmeligt Rum i sit Chatol, tog Anna Sofies Brev frem, læste det og gav det til Grevinden.

„Se selv, hvad hun skriver," sagde han.

„Ak, Eders Majestæt," læste Kirstine Sofie. „Hun, som I kalder Eders Hjertes Dame, glemmer aldrig de skønne Dage paa Koldinghus. Til sin Død vil hun mindes dem og bevare Erindringen om Eders Majestæt i et kærligt Hjerte."

Kong Frederik saa spørgende paa Kirstine Sofie.

„Det er skønt nok," sagde han. „Men jeg ser ikke i disse Linier en Længsel, der svarer til min."

„Hvad vil Eders Majestæt, at det unge Barn skal skrive?" sagde Grevinden. „Det er ikke nemt for en ung og uerfaren Kvinde at tolke sin Kærlighed i Ord. Og vanskeligere er det sagtens endnu, naar hendes Elsker tillige er Suveræn. Just af hendes

Tilbageholdenhed kan Eders Majestæt spore hendes Dyd."

„Jeg har selv tænkt saadan," sagde Kongen. „Og var jeg ikke overbevist om hendes rene og dydige Hjerte, da kunde jeg sagtens lettere faa Bugt med denne Elskov, som truer med at røve mig Sind og Sans. Sig saa, hvad I mener, jeg skal gøre."

„Hent hende, Eders Majestæt," sagde Kirstine Sofie.

„Om en af mine Undersaatter gjorde det, I dèr raader mig til, da maatte jeg sætte ham i Taarnet, var han end den fornemste af mine Tjenere," sagde Kongen.

„Da er det vel, at ingen kan sætte Eders Majestæt i Taarnet," sagde Kirstine Sofie. „Jeg siger igen: hent hende. Hun flagrer med Vingen som Fuglen i sit Bur og jubler glad, den Dag Eders Majestæt sætter hende i Frihed."

Kongen saa hen for sig.

„Saa er der eet endnu," sagde han. „Saa sandt jeg elsker Anna Sofies Dyd saa vel som hendes Skønhed, saa kvier det mig at drage hende ind i alt det, der venter min Mætresse. Jeg havde en stærk Ulykkefornemmelse, da jeg satte Schindel ind i Grevinde Viereggs Gaard, og mine Anelser slog sørgelig til. Visselig kan jeg ikke tænke mig Eders unge Søster i Schindels Sted."

„Beder Eders Majestæt mig om Raad i den Sag?“ sagde Kirstine Sofie.

Kongen nikkede.

„Eders Majestæt maa da tilgive mig, at jeg taler om disse gamle Sager,“ sagde hun. „Det fortælles, at Eders Majestæt havde ladet Eder vie til Grevinde Vieregg til venstre Haand. Vil I sige mig, om det er sandt?“

Kongen saa paa hende, missede lidt med Øjnene og saa bort igen.

„Det er ikke sandt,“ sagde han. „Rygtet blev udspredt af Grevindens Fader, og jeg sagde intet derimod for hendes Skyld.“

„Om Eders Majestæt vil følge mit Raad, da lade I Eder vie til Anna Sofie,“ sagde hun. „Derved vil Eders Majestæt ganske berolige de Skrupler, hun maaske har, og tage Brodden af Slægtens Vrede. Der er intet anstødeligt i et saadant Ægteskab.“

„Nej,“ sagde Kong Frederik. „Det kunde vel lade sig høre. Selv vilde det være mig kært at vise Anna Sofie, at det ikke alene er Brynde og Begær, der drager mig til hende. Om hendes Ansigt ikke lyver, da har hun en skøn Sjæl, og jeg kaster denne Gang ikke min Gunst til en uværdig. Men sandt at sige, Grevinde, ved jeg ikke, hvilken Guds Mand jeg skulde faa til at forrette Ceremonien. Min kære Conradi har allerede een Gang holdt en Sparlagen-

præken for mig over mit Køds Skrøbelighed. Konfessionarius Jespersen vilde sikkert hellere tage sin Afsked end opfylde min Anmodning. Og om jeg hentede en eller anden ukendt Landsbypræst, da kunde det nemt ske, at Vielsens Gyldighed til sin Tid blev omdisputeret, og det gik ud over stakkels Anna Sofie, naar jeg maaske ikke mere var i Live og kunde beskytte hende.

„Derfor ved jeg Raad," sagde Grevinden hastig. „Om Eders Majestæt vil overlade den Sag til mig, da skal jeg skaffe en Mand, som i alle Maader er kapabel til Hvervet."

„Hvem da?" spurgte Kongen.

„Han hedder Thomas Claussen," sagde Kirstine Sofie. „Han er Konrektor ved Flensborg Latinskole og mig og Ulrik Adolf stærkt forbunden."

„Saa er han jo ikke Præst," sagde Kongen.

„Jeg tænker, det staar i Eders Majestæts Magt at udnævne ham til Eders Hofpræst, den Dag I vil," sagde Kirstine Sofie.

Kongen sad et Øjeblik og tænkte efter, saa rejste han sig brat og skød Stolen tilbage.

„Lad det da være saadan," sagde han. „Skaf Manden hid, at jeg kan se ham og tale med ham og underret Eders Søster om, hvad der forestaar, at hun kan være beredt, naar jeg kommer."

„Eders Majestæts Befaling skal blive opfyldt," sagde Kirstine Sofie.

Hun nejede og gik mod Døren. Det var hendes Agt nu samme Dag at drage til Flensborg og hente Thomas Claussen, men som hun stod ved Døren, kaldte Kongen hende tilbage.

„Grevinde Holstein," sagde han. „Om nu vi tager Eders Søster til Gemalinde til venstre Haand, da maa I vide, at dermed begynder ikke et Regimente for hendes Slægt og Venner. Vi er ikke til Sinds at lade det Spil gentage sig, som blev drevet under vor højsalige Fader."

„Eders Majestæt," sagde Kirstine Sofie i saa fortørnet en Tone, som Etiketten tillod.

„Godt," sagde Kongen og slog ud med Haanden. „Vi vilde blot sige Jer det. Forøvrig kan I være sikker paa vor Gunst, og vi skal finde Lejlighed til at yde Jer og Ulrik Adolf Tak for de Tjenester, I har bevist os."

Kirstine Sofie løb til sin Husbond og fortalte ham glædestraalende, hvordan Sagen stod. Men da mødte hun pludselig en Modstand, hun mindst af alt havde ventet.

„Jeg vil ikke have mere med det at bestille, Kirstine Sofie," sagde han. „Gud give, jeg aldrig havde lyttet til dine Ord. Jeg bliver helt syg om Hjertet ved at tænke paa det arme Barn, som du har forlokket."

„Men Ulrik Adolf," sagde hun.

„Det nytter ikke, hvad du siger," sagde han. „Jeg drager til Flensborg den Dag i Dag og sætter ikke mine Ben paa Koldinghus, saa længe det staar paa. Du faar selv handle, som din Samvittighed tillader dig. Har du fyldt den stakkels Anna Sofies Hoved med Elskovstanker, saa staar hun sagtens ikke til at redde, men jeg vil ikke mere være med. Du maa ogsaa selv tale med Thomas Claussen, ikke i nogen Maade vil jeg indvikles i dit Forehavende."

Hun lagde Armene sammen over Brystet og saa haansk paa ham.

„Er du en Mand og viger, naar det gælder?" sagde hun.

„Jeg tænker, jeg er en Mand, endda jeg ikke har vist mig fast nok mod dig," sagde han. „Men jeg undres, om du er en Kvinde, som lokker din egen Søster i Kongens Garn."

„Slidder Sladder," sagde hun. „Men gaa du kun din Kaas, jeg skal klare Sagen for os begge. Engang naar Slægtens Magt øges som aldrig før gennem Anna Sofie, vil du takke din Hustru paa dine Knæ, fordi hun ikke var en Vante som du."

Dermed vendte hun ham Ryggen for at gaa, men han lagde sin Haand fast paa hendes Skulder og holdt hende tilbage.

„En Ting endnu, Kirstine Sofie,“ sagde han. „Du skal ikke bemøje dig med at skaffe mig nogen Slags Gunst eller Udmærkelse for det første. Om Hans Majestæt byder mig en saadan, da takker jeg og siger nej, saa det kan vides over det ganske Land, at jeg er uskyldig i stakkels Anna Sofies Fald.“

Dermed tog han sin Haand til sig og lod hende gaa.

Og hun gik gladelig.

Hun kendte Verden og Menneskene. Saa lidt hun før mente med sin Fortørnelse, da Hans Majestæt advarede hende mod at søge nogen utilstedelig Profit af hans Elskov til hendes Søster, saa lidt troede hun nu paa Ulrik Adolfs Samvittighedsnag. Selv var hun kold, men hun saa hver Dag, hvordan Elskoven tumlede med Mænd og Kvinder. Hun havde set Grevinde Schindels lidet værdige Brødre komme i gode og ansete Stillinger og blive der, endda Grevinden kom i Unaade og blev udvist af Landet. Hun saa Viereggerne alle Vegne som Hans Majestæts tro og vellønnede Tjenere. Hvordan skulde det da tænkes andet, end at Anna Sofies Ophøjelse maatte give hendes dygtige og højt ansete Slægt et Skub fremad.

Hun var selv ærgerrig som en Mand, og hun vidste, at Ulrik Adolf bar paa en dyb Skuffelse, fordi han ikke var bleven Storkansler efter hendes

Faders Død. Om det høje Embede en Dag vinkede ham, da greb han det med begge Hænder, hvad saa han sagde nu.

Nej, det skulde nok ordne sig altsammen efter hendes kloge Hoved, og hvad der var det bedste af det hele . . . hun kendte Hans Majestæt saa godt, at hun var sikker paa, at hans Elskov til Anna Sofie ikke vilde slukkes, men vare, til Døden skilte dem. Kong Frederik var nu en Mand paa over fyrretyve Aar og ikke synderlig stærk af Helbred. Hos Anna Sofie vilde han føle sig tryg og glad, og hun, den lille uskyldige Pige, der havde levet sit ganske Liv paa Klausholm . . . hun var visselig af de Kvinder, der elsker een Gang og ikke mere.

Glad steg Grevinde Holstein til Hest og red ad Flensborg til for at engagere Hans Majestæt en ny Hofpræst.

TOLVTE KAPITEL.

HOFPRÆSTEN.

I et lille Hus i Skippergaden i Flensborg sad Konrektor Thomas Claussen med sin Hustru og sine fire Børn ved deres tarvelige Maaltid.

Mette hed Konen og var Datter af Skipper Martin Ulrich, en af Stadens velstaaende Mænd. Men hun var ældre end Konrektoren og havde alene taget ham, fordi to andre Fæstemænd havde bedraget hende for hendes Grimheds og haarde Sinds Skyld. Hun vilde frem i Verden og skældte sin Husbond ud fra Morgen til Aften, fordi han sad her i det lille Embede uden Udsigt til Forfremmelse. Det var at se paa Konrektorens trætte Blik, at

heller ikke han var fornøjet, hverken med sin Gerning eller sit huslige Liv. Mismodig saa han paa de fattige Retter og sukkede. Saa for han op og langede et af Børnene en Lussing og blev skældt ud af Madam Mette. Saa slog hun et andet af deres Kærlighedspanter og blev gnavent irettesat af ham.

„Det nytter ikke, du ser saa spansk til Maden, Thomas,“ sagde hun. „Jeg ved nok, du spekulerede i Faders Penge, dengang du tog mig, men der vanker ingenting, før han er død.“

„Hvad andet skulde jeg spekuleret i?“ sagde Konrektoren med et besk Smil og saa op og ned af sin Ægtemage. „Skøn er du ikke, og Hjemmet gør du mig til et Helvede, saa det næsten er min bedste Tid, naar jeg sidder paa Skolen og herser med de ugudelige Børn.“

„Da kan du tro, jeg havde aldrig taget dig, om ikke du havde indbildt mig, at du var en lærd Mand, som vilde faa en stor Karrière,“ sagde Mette. „Er der nogen, som er blevet bedraget i Ægteskabet, saa er det mig. Forgæves har du pralet af dit Bekendtskab med Grev Holstein. Greven er ikke den Mand, der gør noget for en Slusk som dig.“

Konrektoren dukkede sig under Bygen og slubrede sin tynde Grød i sig, Børnene sloges og vrælede, til deres Moder skaffede Stilhed ved at dunke dem med Grødsleven i Hovedet.

Saa gik Døren op, og Grevinde Holstein traadte ind.

„Gid Maden maa bekomme Jer vel, Konrektor,“ sagde hun. „Og Jer med, Madam Mette. Tak . . . spis I kun færdig i Guds Navn. Jeg sætter mig her saa længe. Saa kan I jage Børnene ud, for mit Ærinde er ikke for smaa Øren.“

Madam Mette vidskede med sit Skørt Støvet af en Stol og jog saa Ungerne paa Porten. Konrektoren stod og bukkede med Grød i sit Skæg.

„Skal jeg ogsaa gaa, naadige Grevinde?“ sagde Madam Mette.

„Gaa, Kone,“ sagde Thomas Claussen og strammede sig op til stor Værdighed. „Du begriber vel, at det er mig, den naadige Grevinde vil tale med.“

„Bliv I kun, Madam Mette,“ sagde Kirstine Sofie. „En klog Kone er aldrig tilovers i hendes Mands Raad. Det ved jeg bedst hjemme.“

Madam Mette smilede og kniksede, og saa kom Grevinden frem med sit Ærinde.

„I mindes nok, Mester Thomas, at min Husbond har lovet at skaffe Jer et bedre Embede, engang naar Lejlighed faldt,“ sagde hun.

„Jeg takker Greven, fordi han mindes mig,“ sagde Konrektoren.

„Det var saamænd ogsaa paa Tide,“ sagde Madam Mette. „Thomas tjener knap til Kone og Børn,

og det er Skam og Skade, at saa lærd en Mand, som han er, skal sidde her og banke Latin i de forvorpne Drenge."

„Det samme mener just jeg," sagde Kirstine Sofie. „Greven og jeg er fuldt overtydede om Mester Thomas' Lærdom, og nu er Tiden kommen, da vi kan gøre noget for Jer. Hvad siger I om at blive Hofpræst, Thomas Claussen?"

Konrektoren satte sig af Forskrækkelse paa Stolen, fra hvilken han ærbødig havde rejst sig. Madam Mette knejsede, og hendes Øjne tindrede.

„I driver Spot med mig, naadige Grevinde," sagde han.

„Som du snakker," sagde Mette. „Hvorfor skulde du ikke kunne blive Hofpræst. Er din Lærdom ikke lige saa stor som Conradis, den Slusk, som hver Søndag bringer sig i Fortræd for sin grove Munds Skyld. De siger endog, at han har overfuset selve Hans Majestæt."

„Mester Conradi gjorde ikke, uden hvad der var hans Pligt," sagde Thomas Claussen. „Ære være ham for det, og Skam faa den gejstlige Mand eller hans Hustru, som laster ham, fordi han havde Mod til at tage Bladet fra Munden overfor selve Majestæten."

„Vil I høre, naadige Grevinde," sagde Madam Mette og virrede med Hovedet, som om hun opgav det hele. „Hvad Udkomme er der med den Mand?"

„Jeg tænker nok, vi kommer overens," sagde Grevinden. „Først lader vi nu Conradi være den Mand, han er. Enhver har nok i at svare for sit eget. Men visselig maa jeg sige, at en Mand, der skal præke for Majestæten og hele det fornemme Hof, maa forstaa at belægge sine Ord anderledes end en, der skal udlægge Evangeliet for Bønder og Fiskere."

„Naturlig," sagde Madam Mette triumferende.

„Jeg tænker ikke heller, det skal falde Mester Thomas svært at klare sig ved Hove," sagde Grevinden. „Om ellers det lykkes mig at faa ham ansat i det Embede, jeg har til ham, da vil han hurtig komme til at vise sin Kunst og Duelighed."

„Saa er det altsaa virkelig Eders Naades Mening, at jeg kan blive Hofpræst hos Kong Frederik?" sagde Konrektoren i dyb Bevægelse.

Han saa for sig i Perspektiv, hvad der kunde rinde ud af en saadan Stilling. Han saa sig som Provst, som Bisp, som Gehejmeraad . . . der var ingen Ende paa den Ære og Udmærkelse, der kunde dale ned over den fattige Konrektor fra Flensborg.

„Vist er det min Mening," sagde Grevinden. „Om I bærer Jer snildt ad, da er Embedet Jer sikkert nok."

Konrektoren vilde spørge, men Kirstine Sofie vinkede med Haanden og gav sig saa til at fortælle.

Det var Hans Majestæts Agt at indgaa morganatisk Ægteskab med en fornem dansk Adelsfrøken. Brylluppet skulde holdes om fjorten Dage paa Skanderborg Slot i al Hemmelighed. Af Grunde, som hun ikke her vilde udvikle, ønskede Hans Majestæt ikke at lade Vielsen forrette af Conradi eller af den kongelige Konfessionarius eller af nogen af Bisperne. Ikke heller skulde nogen, undtagen de faa indviede vide Besked om Sagen, før den helt og holdent var i Orden. Det gjaldt altsaa først og fremmest om, at Konrektoren og Mette kunde holde ren Mund, dernæst maatte han endnu i denne Aften gøre sig rejseklar og drage i hendes Følge til Koldinghus, hvor han skulde fremstilles for Hans Majestæt.

„Ak, da er Lykken endelig kommen til Huse,“ sagde Madam Mette og slog Hænderne sammen.

Konrektoren saa ikke til hende. Han skottede til Grevinden og faldt saa hen i dybe Tanker.

Det var en saare omdisputabel Affære med Fyrsternes morganatiske Ægteskaber. Det vidste han saa godt som nogen, at Præst stod mod Præst i den Sag, og de, der fordømte Kongernes Bigami, var langt baade de fleste og de bedste. Ikke heller var han dummere end, at han begreb, der maatte være noget raaddent ved Sagen, siden Hans Majestæt forbigik sine fornemste gejstlige Embedsmænd og henvendte sig til en ukendt Mand som han.

Der dæmrede i ham Følelser, han ikke havde kendt i lange Tider, Ungdomsfornemmelser fra de Dage han drømte om at blive en nidkær Herrens Tjener, der frygtløs sagde Sandheden til høje og lave, drømte om at rejse den lutherske Kirke af dens Forfald, der dengang ikke syntes ham mindre end Pavekirkens. Han mindedes sine Kammerater, med hvem han havde talt dybt og længe om disse Materier. Dyre Eder havde de svoret i Ungdommens Begejstring.

Og nu sad han her som en fattig Konrektor med en arrig Kælling og hungrige Børn. Han havde ikke mindste Udsigt til at opnaa, hvad han havde drømt om i sin Ungdom. Sit Liv igennem kunde han slide ubemærket med Drengene i den latinske Skole. Kom det højt kunde han engang, naar han blev gammel, haabe paa et bitte Præstekald derude i Bondelandet, hvor han skulde tale for Bønder, der ikke forstod ham, og bøje sig for Provst og Bisp, der var ham underlegne i Lærdom.

Kirstine Sofie sad og saa med sit erfarne Blik Kampen, der rasede i hans Sjæl og tydelig afspejlede sig paa hans forgræmmede Ansigt. Hun saa det stige og falde, og da hun syntes, det havde varet længe nok, nikkede hun til Madam Mette og rejste sig.

„Nu kan I overlægge Sagen sammen, som det sømmer sig kærlige Ægtefolk,“ sagde hun. „Om en

Time kræver jeg Besked, og dersom Mester Thomas, som jeg haaber, tager imod det gode Tilbud, jeg har bragt ham, da maa han holde sig rejseklar. Klokken fem slet rider jeg af Byen til Koldinghus. En god Hest skal staa rede til ham paa Slottet."

Dermed gik hun.

„Jøsses, saa travlt jeg faar med at gøre dit Tøj i Stand og pakke, Thomas," sagde Madam Mette.

„Bi, Kone," sagde Konrektoren og løftede sin lange Arm i Vejret. „Jeg har ikke sagt endnu, at jeg gaar med til denne Handel."

Mette saa paa ham. Instinktmæssig greb hun Grødsleven, der endnu laa paa Bordet. Med den plejede hun at opretholde Hustugten, og hun saa saadan ud af sine hvasse Øjne, at hendes Husbond veg tilbage og holdt Armen for sig.

„Jeg tænker, du er rasende," sagde hun saa. „Ingensinde mere kommer der et saadant Tilbud. Hvad i Djævlens Skind og Ben nøler du efter."

„Du taler ikke, som det sømmer sig en kristelig Lærers Hustru," sagde han.

„Jeg skal tale saa kristeligt, du vil," sagde Mette. „Jeg skal klare mig stolt som Hofpræstens Frue, Bispinde skal jeg blive med Tiden. Du kan vel ogsaa vide, at naar jeg nu springer om til Fader og fortæller ham den gode Nyhed, da lukker han op for sit Pengeskrin og giver, hvad der er nødvendigt

til vor Udrustning og Flytning. Mon vi skal bo paa Koldinghus . . . mon du skal drage med Hans Majestæt til Lejren i Holsten? Ak . . . at vi skal til København og se den store Stad. Endt er nu al vor Nød. Gud Herren velsigne den ædle Grevinde.“

Hun for ud og hentede det ene Stykke af Konrektorens Tøj frem efter det andet, valgte og vragede, snakkede ustandselig og gav ham ikke Tid til en eneste Indvending. Forinden han havde tænkt Sagen halvvejs igennem, havde hun skikket Bud til Grevinden, at han med Tak tog imod Tilbudet og skulde være rejseklar til den fastsatte Tid. Og mens Tvivlen endnu stred i hans Sind, tradskede han af Sted til Slottet, fulgt af Madam Mette, hendes Fader Skipper Martin Ulrich og en Bunke Frænder og Naboer, som var ganske betagne ved det, der var hændet Konrektoren.

De stod i Hob udenfor Porten, da Kirstine Sofie red ad Koldinghus til med Thomas Claussen ved sin Side og seks liberiklædte Tjenere bag sig.

„Sig mig, naadige Grevinde,“ sagde han, da han var kommen saa vidt, at han havde faaet Styr paa Hesten og sad nogenlunde sikkert i Sadlen. „Hvem er den Dame, jeg skal vie til Hans Majestæt?“

„Derom vil Hans Majestæt selv fortælle Jer,“ sagde hun. „Vil I følge mit Raad, Thomas Claussen, da skal I aldrig spørge, naar I kommer til Hove.

Læg Mærke til alt, hvad I ser, og tro, hvad I vil, men frit ikke og døm ikke."

„Sandt at sige naadige Grevinde, saa har jeg endnu ikke ret gennemtænkt Sagen," sagde han.

„Jeg kan tænke det," svarede Kirstine Sofie. „Men Madam Mette har tænkt for Jer. Det er med den ene som med den anden. Min Gemal er ogsaa stundom langsom i Vendingen, saa tænker jeg for ham og handler med, og bagefter takker han mig for min Resoluthed."

De red videre, og hun gav sig til at dæmpe Konrektorens Tvivl ved mange kloge Ord.

Han maatte vel vide, at Kongen stod over alle og skyldte ingen Regnskab uden Gud. Sagtens havde han ogsaa hørt, at Dronningen var sygelig og sur af Sind og voldte ikke Hans Majestæt andet end Plage. Det maatte da glæde enhver Dannemands Hjerte, at Hans Majestæt omsider tog sig en Hustru til, saa at der kunde komme Ende paa al den Snak, der gik i Landet om hans galante Eventyr med Hoffets Damer. Det kunde ikke forlanges, at Mand skulde leve uden Kvinde, og siden nu engang Hans Majestæts Hjerte var vundet af denne Adelsfrøken, saa var det vel hundrede Gange mere kristeligt og moralsk, at Kirken beseglede Forholdet, end at hun blev hans Mætresse og saaledes gav lige saa megen Anledning til Forargelse som Grevinde Schindel.

Saa var det ogsaa paa Tide at sætte en Bom for den hykleriske Pietisme, der mere og mere udbredte sig i Landet. Visselig skulde Mennesket tjene Gud og lyde hans Bud, men derfor skulde de unde sig Guds gode og rigelige Gaver. Det havde Doktor Martin Luther selv sagt og godt nok vist ved sit eget Eksempel. Pietisterne var, naar alt kom til alt, ikke andet end Afgudsdyrkere, der brugte deres Fromhed som Skalkeskjul for deres Laster. Om nu Konrektoren efterhaanden steg i Kongens Gunst og kanhænde en Dag blev Slesvigs og Holstens Bisp, da kunde han visselig udrette et stort og fortjenstfuldt Arbejde ved at bekæmpe Pietisterne.

Saaledes talte Grevinden, og hun valgte ikke sine Ord paa maa og faa. Hun vidste, at Konrektoren hadede Pietismen. Han havde haft engang en Strid med Enevold Evald, som var den fornemste og lærdeste af dem alle, og eftersom han var bukket under i Striden, saa var hans Nag ikke blevet mindre, og Lejligheden til at faa Oprejsning maatte sikkert lokke ham.

Da de naaede Koldinghus, var Thomas Claussen vundet. Hvad ikke Grevindens Overtalelser gjorde, det virkede Billedet, han havde frisk i Minde af Madam Mette med Grødsleven i den løftede Haand. Skønne Fremtidssyner steg for hans Sjæl. Han

rettede sig i Sadlen, saa mismodig ned ad sin fattige Dragt og bluedes for sit uplejede Skæg.

Grevinden læste hans Tanker.

„Det kommer altsammen, Thomas Claussen," sagde hun. „Kongens Naade er som Guds Sol. Hvor den skinner, spirer de skønneste Ymper, og selv visne Straa faar Blomst."

TRETTENDE KAPITEL.

BORTFØRELSEN.

STORKANSLERINDEN glemte ikke de Ord, hvormed Kong Frederik tog Afsked fra Klausholm, og fra den Dag af var hun paa sin Post.

Daglig lod hun sine Svende patrouillere milevidt ad Kongevejen Syd paa, for at Hans Majestæt ikke paa ny skulde overrumple hende med et Besøg. Hun udstillede ligefrem Vagter i Gaardens nærmeste Omegn, som om Fjenden var i Landet. Hofmester Simonsen var hendes fortrolige som før. Han udførte omhyggelig alle hendes Befalinger og underrettede samtidig Grevinde Holstein om, hvad der gik for sig paa Gaarden. Mogens var hans højre Haand,

de to havde forstaaet hinanden, uden at der var vekslet et Ord imellem dem. Per stod som sædvanlig udenfor og troede, han bar sig overvættes snedig ad.

Saa kom der en Dag en farende Mand og meldte, at Kongen havde taget Ophold paa Skanderborg. Med ham var alene Gehejmeraad Walther, Staldmester Vieregg og nogle Kammerjunkere. Dronningen og det hele Hof var forblevne paa Koldinghus.

Da Storkanslerinden fik den Underretning, vidste hun, hvad Klokken var slaaet.

Skanderborg Slot var saare forfaldent, og der havde længe været Tale om at nedrive eller ombygge det. Naar Kongen tog Ophold dér med et ringe Følge, da gjaldt hans Planer sikkert Klausholm, som kun laa fem Mil derfra.

Hun kaldte Anna Sofie for sig.

„Min Datter," sagde hun. „Jeg nødes for en Stund til at behandle dig med større Haardhed, end mit Hjerte tilsiger mig. Gaa til dit Kammer, og bliv der i nogle Dage. Der er dem, som vil gøre dig Fortræd, men jeg tænker, at jeg skal vide at vogte dig. For en Sikkerheds Skyld vil jeg stænge din Dør. Simonsen skal bringe dig Maden op tre Gange daglig. Mig faar du ikke at se, før Faren er dreven over. Jeg bliver i mit Kammer og beder for dig. Gør du ligedan, og tak din Gud, at du har en

Moder, der tør trodse de mægtige for din Æres Skyld."

Anna Sofie svarede ikke et Ord, men lod sig stænge inde paa Kammeret.

„Tag Nøglen, Simonsen," sagde Storkanslerinden. „Jeg kan da med Sandhed svare, at jeg ikke har den, om Hans Majestæt uforvarende skulde komme og kræve den af mig. Jeg vil se det, før jeg tror det, at Danmarks Konge bryder en adelig Jomfrus Bur med Vold."

Simonsen bukkede.

„Simonsen," sagde hun saa. „Jeg stoler paa dig. Om du fremdeles bliver mig tro som hidtil, da skal din Løn blive stor. Du ved, jeg er rig og i Stand til at belønne mine Tjenere. De to Gaarde i Voldum, du ved nok, er dine, naar denne Ufred er til Ende. Jeg skal endnu i Dag lade Herredsfogden opsætte Papirerne."

Saa tog hun en Rulle Dukater frem og gav ham.

Han takkede og kyssede hendes Haand. Derefter gik han op paa Anna Sofies Kammer med en Anretning. Paa Bakken laa et Brev fra Hans Majestæt og et fra Kirstine Sofie.

„Hold dig rede, kære Hjerte," skrev Kongen. „Dagen er nær, da jeg for evig skal forenes med dig. Min Længsel lader mig ikke sove. Naar du hører min Karosse rulle gennem Klausholm Port,

da hav alt beredt. Tab ikke Modet, om ogsaa jeg drager bort igen uden at faa dit skønne Ansigt at se. Jeg bier paa dig tæt ved, og mine Hjælpere vil føre dig i mine Arme. Frederik R."

„Nu gælder det, kære Søster," skrev Grevinde Holstein. „Vær rolig og besindig, hvad saa Moder falder paa. Om hun spærrer dig inde, da lad det ske; vi skal vel vide at aabne Døren til dit Bur. Bryd dig ikke om at tage nogen af dine Ejendele med dig. Om blot Hans Majestæt faar din egen dyrebare Person, da skal du snart blive rigere end nogen i Landet. Men vær beredt til at følge Simonsen ved det mindste Vink."

Per kom jagende ind i Gaarden med slappe Tøjler.

„Kongen er i Voldum," raabte han. „Jeg saa selv Karossen holde ud for Kirken."

„Spring til Storkanslerinden med den Melding, Per," sagde Mogens.

En Time efter rullede Kong Frederiks Karosse over Broen.

Denne Gang blev han modtaget, som det sømmede sig Landets Monark. Storkanslerinden stod paa Trappen og nejede og førte sin fornemme Gæsts Haand til sine Læber. Alle Gaardens Lakajer var opstillede og krummede Ryg, Pigerne lagde sidste Haand paa det prægtige Taffel, som de havde dækket i Hast.

„Vel mødt igen, Grevinde Reventlow," sagde Kong Frederik, da Storkanslerinden førte ham ind i Riddersalen. „Ej, saa prægtig et Taffel. Man skulde næsten tro, I havde ventet os."

„Hver Dag har jeg ventet Eders Majestæt, siden I sidst gjorde mig den Ære at gæste Klausholm," sagde Storkanslerinden. „Eders Majestæt sagde det selv, at vi saas igen, og da mit skrøbelige Helbred næppe nogensinde mere tillader mig at drage til Koldinghus end sige da til København, saa maatte jeg vel forstaa, at Eders Majestæt paa ny agtede Jer til Klausholm."

„Ja, I er en klog Dame," sagde Kong Frederik. „Hvor er Eders skønne Datter?"

„Hun er destoværre syg og maa holde Sengen," sagde Storkanslerinden. „Hun har ikke været rask, siden Eders Majestæt sidst forskrækkede hende ved Eders pludselige Ankomst. Doktoren har forordnet hende fuldkommen Ro."

„Ja saa," sagde Kongen. „Det er os overmaade ukært, eftersom vi netop havde noget at tale med den unge Frøken om."

Saa skød han sin Tallerken fra sig, bøjede sig frem og saa fast paa sin Værtinde.

„Om I saa synes, Grevinde, da lad Eders Datter staa op og komme herned. Vi føler os forvisset

om, at det ikke kan skade hendes Helbred, og det er vort bestemte Ønske at se hende."

„Det kan ikke lade sig gøre, Eders Majestæt," sagde Storkanslerinden.

„Er det Eders sidste Ord?" sagde Kong Frederik.

„Ja."

De saa hinanden i Øjnene en Stund. Saa trak Kongen paa Skuldrene.

„Saa ske Guds Villie," sagde han.

„Om Guds Villie sker, da er jeg velfornøjet, Eders Majestæt," sagde Storkanslerinden.

Kongen smilede.

„Det ved I vel, Grevinde, at Kongen er Udøveren af Guds Villie her paa Jorden," sagde han.

„Kongen gør kun det gode," svarede hun.

Saa spiste Kong Frederik med god Appetit og tømte Glasset flittigere, end det ellers var hans Vane. Han berørte ikke mere, hvad der var ham og Fru Sofie imellem, men talte muntert og let. Da han stod op fra Taflet, lod han sig Haven forevise af Simonsen.

Imens opdagede Fru Sofie, at Hans Majestæt under sin Kuvert havde henlagt en stor Hoben Guldstykker. Hun tog dem i Forvaring, og da Kongen kom tilbage fra Haven og sad i et af Gaardens pragtfulde Gemakker og underholdt sig med hende, viste hun ham Guldet.

„Jeg takker Eders Majestæt," sagde hun. „Denne kongelige Gave vil komme Sognets Fattige vel tilpas."

„Gerne for mig," sagde Kongen. „Det var ellers min Mening, at de skulde fordeles mellem Eders Lakajer."

„Mine Tjenere tager ikke imod Guld af andre end af mig," sagde Storkanslerinden.

„I Sandhed en priselig Skik, Grevinde," sagde Kongen oprømt. „Jeg tror, jeg vil indføre den ved Hove."

Derefter blev han siddende en Stund, priste den afdøde Storkanslers Storsind og Smag og tog først Afsked, da det begyndte at mørknes.

Fru Sofie vidste ikke, hvad hun skulde tro. Hans Majestæt nævnede ikke mere med et Ord Anna Sofie, der var ingen Sky paa hans Pande og lutter Huldsalighed i hans Blik. Naadig bøjede han sig frem i Karossen, da han for af Sted, og smilede og vinkede til hende gennem Ruden.

Men da det kongelige Tog med Larm og Brask var faret over Broen, og der atter var stille paa Gaarden, daanede hun paa Trappen, dèr hvor hun stod. De løb til og fik hende bragt til hendes Kammer, og straks efter kom hun til Besindelse.

„Hvor er Anna Sofie?" spurgte hun.

„Hun er paa sit Kammer," sagde Jytte. „Vil I

nu ikke hæve hendes Arrest? Det arme Barn er helt bleg af at sidde indespærret.“

„Det kan vi tale om i Morgen,“ sagde Storkanslerinden.

Ud paa Aftenen lod hun Simonsen kalde og forlangte Nøglen til Datterens Kammer.

„Nej, forvar den til i Morgen, Simonsen,“ sagde hun og rakte ham den igen. „Jeg føler mig ikke tryg endnu.“

Hun gik til Sengs, men stod op igen, stavrede med Besvær gennem den lange Gang og lyttede ved Anna Sofies Dør. Alt var roligt. Da hun gik tilbage mødte hun Hofmesteren.

„Du er en tro Tjener, Simonsen,“ sagde hun. „Men nu tænker jeg, vi alle kan gaa til Hvile. Er Porten lukket og Kuren paa sin Plads?“

Simonsen bukkede.

„Fly mig Nøglen til min Datters Kammer,“ sagde hun saa. „Og bi her en Stund.“

Lidt efter stod hun bøjet over Anna Sofies Seng. Det var mørkt, og hun kunde næppe skimte hendes Ansigt, men pludselig glimtede Datterens Øjne hende i Møde.

„Du sover ikke endnu, mit Barn,“ sagde hun i saa kærlig en Tone, Anna Sofie ingensinde havde hørt fra hende. „Du har ikke kunnet sove for Larmen og Uroen. Nu er der stille paa Klausholm og

bliver det med Guds Hjælp fremdeles. Sov du kun sødt din uskyldige Søvn. Jeg tænker, jeg har vendt Faren fra dig. I Morgen skal din Dør atter blive aabnet, og vi vil aldrig mere tale om det onde, der truede dig.“

Anna Sofie hulkede. Storkanslerinden bøjede sig over hende og kyssede hendes Pande. Saa gik hun, laasede Døren og gav Simonsen Nøglen.

To Timer efter var der tyst paa Klausholm.

Ingen hørte, at Porten gled op paa sine Hængsler. Mogens havde smurt dem godt, saa de ikke skreg som ellers. Ingen saa, at Anna Sofie sneg sig gennem den lange Gang. Hun var indhyllet i en mørk Kappe og havde trukket Hætten over Hovedet. Et Øjeblik stod hun stille udenfor Jyttes Kammerdør. Det holdt hende haardt at liste sig af Gaarde uden at sige Farvel til sin gamle Veninde, men hun vilde ikke udsætte hende for Moderens Hævn, om det kom op, at hun var Medvider i Flugten.

Anneken kom listende og rakte hende en Taske, hun skulde have med sig. Hun kyssede hendes Haand og bad hende hviskende ikke glemme, at hun havde lovet at tage hende til sig, naar hun i Morgen blev jaget bort.

Anna Sofie gik ned ad Trappen og ud af Bagdøren, som Simonsen aabnede for hende med et

Buk. Hun hørte en Lyd nede fra Porten, slap forskrækket Tasken og traadte tilbage i Skyggen. Men det var bare Mogens, der havde flyttet paa sig dernede. Kuren sov døddrukken i sit Vagthul paa Muren.

Hun svøbte sig i Kaaben, gemte den lille Taske og gik rask over Gaarden og ud af Porten. Hun blev helt bange ved at høre sine egne Trin paa Broen, men straks hun var kommen over paa den anden Side, stod der foran hende en høj Mand, der ligesom hun var formummet med Kappe og Hætte.

„Følg mig, naadige Frøken,“ hviskede han.

Hun kendte Staldmester Viereggs Røst og gik rask med ham. Lidt nede paa Vejen stod to Heste. Staldmesteren hjalp hende op og svang sig selv i Sadlen. Saa gik det i fuldt Firspring ad Voldum til.

„Mit kære Hjerte,“ sagde Kongen og drog hende heftig til sit Bryst.

Han løftede hende i Vognen og sprang selv efter.

„Kør til, Ole,“ raabte han. „Du kører med Kongens Lykke.“

Den gamle Livkusk paa Bukken svang Pisken, Hestene stejlede og sprang ad Kongevejen til Skanderborg, Forriderne raabte, naar der kom en enlig vejfarende, der stod og stirrede efter det sælsomme Tog.

Paa Slotstrappen i Skanderborg stod Kirstine

Sofie, nejede for Hans Majestæt og drog sin kære lille Søster til sig.

Anna Sofie græd og lo, men da drog Kong Frederik et stort Dokument frem og rakte hende det.

„Herved udnævner vi vor kære Anna Sofie Reventlow, med hvem vi, inden denne Time er forløben, er indtraadt i Ægtestanden, til Hertuginde af Slesvig," sagde han.

Anna Sofie knælede og kyssede Kongens Haand, men han rejste hende, tog hendes Haand og førte hende, som hun gik og stod, til det lille Slotskapel, der var festligt oplyst. Dèr stod den nye Hofpræst, Hr. Thomas Claussen for Altret og viede Kong Frederik den Fjerde af Danmark til Anna Sofie Reventlow.

Næste Morgen vandrede Hofmester Simonsen, Lakaj Mogens og Kammerpige Anneken ud af Klausholm Port. Per stod og grinede af dem.

Storkanslerinden havde jaget dem alle tre bort, saa snart hun opdagede Anna Sofies Flugt, hvad der gik let nok for hende, da ingen prøvede paa at skjule den. Haarde var de Ord, hvormed hun trakterede Hofmesteren, som hørte paa dem med sin uforanderlige fromme Mine og et dybt Buk. Per havde angivet dem og havde høstet sin Løn i Form af mange blanke Dalere og Mogens' Plads.

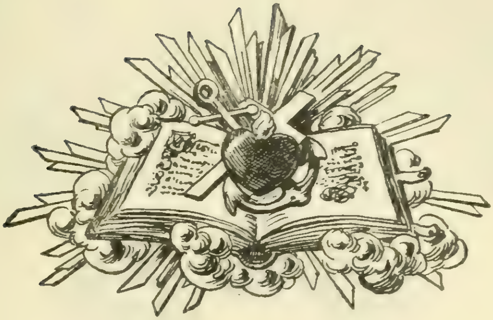
„Lykke paa Rejsen,“ raabte han efter de tre bortdragende.

„Idiot“, sagde Mogens foragtelig.

Og over Simonsens Ansigt gled et Smil, det første nogen af hans Medtjenere havde set.

Per saa da ogsaa snart, at han havde regnet fejl, for Hans Majestæt gjorde Simonsen til Amtmand, Mogens til Herredsfoged og giftede Anneken med en af sine Renteskrivere.

TREDIE BOG.

FJORTENDE KAPITEL.

HERTUGINDEN AF SLESVIGS HOF.

Kongen lod indrette til Anna Sofie den Gaard bag Børsen, som laa op til Kancelliet. Fra Slottet gik en lang Gang gennem Kancellibygningen til Hertuginden af Slesvigs Palæ, saa han uset kunde begive sig derhen.

De, der havde ventet, at Hans Majestæts nye Forbindelse skulde give Anledning til Fester og Lystighed ved Hoffet, blev højlig skuffede.

I Grevinde Viereggs Dage havde der været livligt nok, og endnu langt lystigere gik det til, i den Tid Grevinde Schindel var i Kongens Gunst. Da blev der holdt et Utal af Baller og Maskerader, og

mindst to Gange om Ugen blev der foranstaltet Karusseller paa Ridebanen, mest om Aftenen ved Lys.

Men Anna Sofie brød sig kun lidet om nogen Slags larmende Lystighed.

En sjælden Gang var der Hofbal, og Kongen traadte endnu med Iver og Glæde Dansen, endskønt han nærmede sig de halvhundrede Aar. Saa straalede Riddersalen i Lys, og Hoffets Damer og Herrer og den høje Adel bevægede sig sirlig i Menuet og Rigaudon, Engelsk Dans, Passepied og Folie d'Espagne, der paa den Tid var anset for den fornemste af alle Danse. Men Hans Majestæt forlod tidlig Ballet, og Anna Sofie havde, sin Ungdom til Trods, intet Begær efter at forlænge Festen.

Ved hendes eget Hof var der sjældent Fest. Hun holdt mest af at samle gode Venner og Veninder i en lille Kreds, hvor Talen flød muntert og let, og Kongen for en Stund aflagde sin Værdighed. Der gik Ry over hele Staden af disse smaa Selskaber, og Lærde og Skønaander kappedes om at faa en Indbydelse.

Var der en Lejlighed, kunde Hertuginden ogsaa udfolde en stor Pragt, saaledes paa Kongens Fødselsdag, da hele hendes Gaard straalede i en pragtfuld Illumination, som Københavns Borgere strømmede til for at se.

Udenfor Porten var opstillet Kong Frederiks

Billede i Legemsstørrelse. Han var iført fuld Krigsrustning, og under hans Fødder saa man alle Slags Vaaben og en Fremstilling af Fæstningen Marstrand, som blev vældig bombarderet. Derunder stod skrevet paa Latin: Marstrands Fæstning blev af Skud og Bomber saaledes sat i Brand, at den tillige brændte af Længsel efter at komme under Kongens Herredømme.

Øverst paa Taget saa man Kongens Navnetræk og Danmarks Vaaben i Transparent, og inde i Gaarden, hvortil Porten stod paa vid Gab, var der opstillet en mægtig Tavle, stærkt belyst med kunstigt Lys. Paa Tavlen var Kongen fremstillet siddende paa sin Trone under et Telt. Frem mod ham skred en Merkur med Vinger paa Hoved og Hæle. Han havde i sin højre Haand en Lavrbærgren tilligemed et Brev til Kongen og i den venstre sit Fredsscepter, paa hvilket der stod skrevet: „Jeg er bekendt i hele Verden formedelst mine Vinger, men i Eders Majestæts Lejr formedelst den Lavrbærgren, jeg nu frembærer.“

Men til daglig Brug gik det saare stille til ved Hertugindens Hof, og saadan led Kongen det bedst. Han var træt af Fester, maatte desuden rejse rundt i Landet paa Mønstring og gjorde tillige engang med Kronprinsen en langvarig Rejse op i Norge. Ofte var han ved Hæren i Holsten, ofte maatte han

give store Tafler til Ære for fremmede Gesandter. Den Tid, der levnedes ham for saadanne anstrengende Regeringsforretninger, ønskede han helst at tilbringe i Ro hos Anna Sofie, hvem han Dag for Dag fik mere kær.

Hans mest betroede Mand var Kammertjeneren Lüders, der nu blev ophøjet til Kabinetssekretær. Ofte naar han sad om Aftenen og arbejdede med ham, brød de op fra hans Kabinet og gik gennem Løngangen over til Hertuginden med alle Dokumenterne. Dèr sad de saa timevis og arbejdede i hendes Nærværelse. Hans Majestæt forelagde hende hvert Øjeblik en eller anden Sag og bad om hendes Raad, og hun viste en saadan naturlig Forstand og Indsigt, at Lüders undredes saare og engang sagde det til Hans Majestæt.

„Du har Ret, Lüders,“ sagde Kongen og gned fornøjet sine Hænder. „Hertuginden af Slesvig er den skønneste Perle i vor Krone. Havde vi saa sandt ikke allerede en Dronning, da vilde vi ikke betænke os paa at sætte Anna Sofie paa Tronen ved vor Side.“

„Tænker Eders Majestæt derpaa?“ sagde Kabinetssekretæren forskrækket.

„Hvad er der at tænke paa, Lüders?“ sagde Kongen. „Hendes Majestæt kan jo Gud være lovet blive i Live mange Aar endnu, om ogsaa hun

skranter en Del paa det sidste. Jeg sagde det blot saadan alene til dig."

Men Lüders forstod, at der var mere i Kongens Ord, end han vilde være ved, og en Dag sagde han det til Anna Sofie.

„Hvad er det for Snak, Lüders?" sagde hun. „Gud bevare mig for at ønske Dronningens Død. Den Skade, jeg volder hende, skærer mig ofte nok i Hjertet."

„Jeg vilde blot sige det," sagde Lüders. „Om Storkanslerinden paa Klausholm fik det at vide, da blev hun sagtens mildere stemt."

Fru Sofies Vrede var det, der voldte Hertuginden mest Sorg.

Alt som Tiden led, og hun følte sig bestandig mere sikker i sin Lykke, fløj hendes Tanker til hendes ensomme Moder paa Klausholm, der ikke havde været at formaa til at se hende eller modtage noget Brev siden den Nat, hun flygtede. Ikke bedre var det med Kristian Ditlev, der, da han kom hjem fra sin Rejse til Czaren, i et djærvt Brev sagde hende sin Mening om hendes Færd og siden da ikke vilde se hende. Da Kongen saa, at det gik hans Elskede nær, prøvede han at tale sin Ungdomsven til Rette, men kunde ikke formilde hans Vrede. Ikke heller fik Hans Majestæt noget ud af de Hen-

vendelser, han rettede til Storkanslerinden baade ved egenhændige Breve og gennem andre.

„Hvad bryder du dig derom?“ sagde Kirstine Sofie, som ofte gæstede sin lille Søster.

Ulrik Adolf kom ogsaa med, da der var forløbet nogen Tid. Ulrikke Eleonora, som havde holdt Bryllup, gæstede hende ofte med sin Gemal. Anna Margrethe var død, men hendes Husbond, Grev Schack, forsømte ikke at gøre Hertuginden sin Opvartning. Og kom Kristian Ditlev ikke, da saa Anna Sofie ikke sjældent hans Frue, som var ikke mindre gerrig og havesyg end forhen. Bestandig løb hun sin Svigerinde paa Dørene med Anmodning om hendes Hjælp til at opnaa en Concession, en Skattelettelse eller anden Begunstigelse. Bestandig gik hun krænket bort, naar Anna Sofie sagde hende, at hun intet vilde have dermed at gøre, og bestandig kom hun igen.

„Hvem skulde tro, at du stilede saa højt, Anna Sofie?“ sagde Ulrikke Eleonora. „Derhjemme paa Klausholm var det altid mig, der gjorde Oprør mod Moder og førte det store Ord, og saa fik jeg mig bare en Husbond paa lovformelig Vis, og du blev bortført af Hans Majestæt ved Nattetid, som Prinsessen i Eventyret, og sidder nu her og styrer Land og Rige.“

„Tro mig, kære Søster,“ sagde Anna Sofie. „Jeg

ængstes ofte for den Herlighed, du taler om, og ønsker, at min kære Herre var mindre højt paa Straa, saadan at jeg kunde leve med ham paa hans Gaard og staa i alles Agt og Ære."

„Da har du Kongen kær?" sagde Ulrikke Eleonora.

Anna Sofies Øjne lyste.

„Om jeg har ham kær," sagde hun. „Der er sagtens mange, som tænker, at jeg blev hans Elskede for hans høje Magts Skyld. De kender kun lidt baade ham og mig. Om han blev styrtet fra Tronen og maatte flygte af sine Riger og gemme sig i en usselig Hytte, jeg vilde hellere være hos ham end noget andet Sted i Verden."

„Da har du baade i Pose og Sæk," sagde Ulrikke Eleonora. „Og vi andre har Grund til at misunde dig dobbelt. Se nu til Kirstine Sofie; hun ser aabenlyst Ulrik Adolf over Hovedet og drejer ham mangen Knap, om ogsaa hun ingen Elsker har sig. Og hvad min Gemal anbelanger . . ."

„Nu, hvad er der med ham?" sagde Anna Sofie.

„Ja, han kan vel være lige saa god som en anden," sagde Ulrikke Eleonora og slog med Nakken. „Men han er visselig heller ikke bedre."

„Du er ham da vel tro?" sagde Anna Sofie.

„Det er jeg," sagde hendes Søster. „Og jeg har let derved, fordi jeg ingen anden har kær. Men

om der kom en Konge eller Fyrste og begærede min Elskov, da gik jeg med ham ved Dag eller Nat som du."

„Da havde jeg visselig ikke gjort det, om jeg havde haft en Husbond," sagde Anna Sofie. „Hvad de saa siger, er Kong Frederik min rette Husbond, og ingen anden Mand har været i min Tanke."

„Ja, det er jo det, jeg siger," sagde Ulrikke Eleonora. „Du har det godt."

Saa førte Anna Sofie ogsaa det igennem, hun allerede havde tænkt sig som lille Pige paa Klausholm, da Jørgen Kusk fortalte hende om hendes Faders Børn med Anna Kathrine Haagensen.

Konradine Rostgaard søgte Foretræde hos hende, saa snart hun var flyttet ind i sit Palæ, og fik en saare venlig Modtagelse. Hun studsede, saa skøn Konradine var, og tog hende straks i Favn og gav hende Søsternavn. Siden kom hendes Husbond og begge hendes Brødre og var fra da af selvskrevne til Anna Sofies smaa Selskaber. Men alt som hun lærte Konradine og Rostgaard at kende, led hun dem mindre godt. Rostgaard pralede med sin Lærdom, saa han ofte var til Latter, og Konradines Ærgerrighed drev hende til mange Ting, Anna Sofie maatte fordømme.

Mens Dronning Luise residerede paa Københavns Slot eller paa Frederiksberg, som Kongen havde

ladet opbygge, og om Sommeren mest var paa Frederiksborg, fulgte Hertuginden af Slesvig, saa tit det kunde lade sig gøre, Hans Majestæt paa hans Rejser rundt i Riget.

Bedst led hun at være paa Skanderborg Slot, saa faldefærdigt det var. Dèr havde hendes sælsomme Bryllup staaet, og der havde hun levet de første fjorten lykkelige Dage af sin Ægtestand. Stundom gæstede de ogsaa Ulrik Adolf paa Holsteinborg, som han med Kongens Samtykke havde oprettet til et Lensgrevskab. Stundom var de hos Kirstine Sofie paa Flensborg Slot og stundom paa Gottorp.

Hos Søsteren i Flensborg var Anna Sofie en lang Tid, mens Kongen drog rundt i det holstenske. Hun var højt frugtsommelig, og han frygtede for, at Rejsen skulde overanstrenge hende. Men han skikkede hende kærligt Brev hveranden Dag og kom en Gang pludselig og overraskede hende.

Jublende fløj hun om hans Hals.

„Min kære Herre," sagde hun. „Jeg sad just og tænkte derpaa, hvornaar I vilde blive gladest, om det Barn . . . om det Barn, jeg skal føde Jer, blev en Søn eller en Datter."

„Giv mig en Datter," sagde Kong Frederik. „Saa faar hun dine skønne Øjne og dit lyse Sind."

„Jeg tror nu, det bliver en Søn," sagde Anna Sofie. „Jeg ved for vist, at det bliver en Søn."

Saa slog de til Væds, og den, der tabte, skulde give den anden et stort Guldbæger. Da Tiden kom, og hun fødte en Søn, bragte Kongen hende et herligt Bæger, hvorpaa der var indgravet et lille Barn i Emaille.

Lykkelig lagde hun den lille Dreng til sit Bryst og var ikke til at formaa til at give ham nogen Amme, skønt Lægen bestemt forlangte det. Lykkelig tog hun Afsked med Kongen, da han paany drog til Holsten. Men da de Maanedsdagen derefter saas igen, var hendes Øjne røde af Graad og hendes Hjerte tungt.

Den lille Dreng var død. Hun græd ustandselig, mens hun fortalte sin kongelige Elsker, hvordan hun havde set hans smaa Øjne briste, og det hjalp ikke, alt hvad han sagde hende til Trøst.

„Ak, tror I ikke, min kære Herre, at det er Straf for min Synd?“ sagde hun.

„Hvilken Synd har du begaaet, mit kære Hjerte?“ sagde han.

„Jeg tænker saa ofte, at jeg syndede, da jeg fik Jer kær,“ sagde hun. „Jeg var min Moder ulydig, og jeg røvede Eders Hjerte fra Dronningen.“

„Visselig havde Dronningen ikke mit Hjerte, da jeg saa dig,“ sagde Kong Frederik. „Det var frit som Fuglen i Lunden, om end vingeskudt af Skændsel og Smerte, det havde lidt. Saa blev det karsk

og fløj dit i Møde og har siden bygget og boet hos dig."

Men da hun blev ved at tale om sin Synd og Guds Straf, skikkede Hans Majestæt Hofpræsten Thomas Claussen til hende. Han blev ved samme Lejlighed udnævnt til Hertugindens Skriftefader, og det lykkedes ham ved mangehaande Citater af den hellige Skrift og veltalende Ord af sin egen Opfindelse at berolige hendes syge Sind.

FEMTENDE KAPITEL.

FORSONING.

STORKANSLERINDEN sad ene paa Klausholm. Hun kom næsten aldrig mere ud af sit Kammer og talte med ingen uden med Jytte, som blev hos hende trods alle Anna Sofies Opfordringer til hende om at komme til København.

„Jeg bliver hos din Moder," skrev Jytte tilbage. „Det begriber du nok, Barnlille, at her har jeg min Plads. Kun slet vilde jeg skikke mig i dine skønne Sale, og du er lykkelig nok foruden mig. Jeg elskede din salig Fader og fæstede Rod i hans Hus, og der vil jeg blive, til Døden kalder mig."

Jytte fik ofte Brev fra Anna Sofie, og Storkansler-

inden saa det hver Gang, eftersom Posten bestandig blev indbragt til hendes Kammer, forinden den blev uddelt.

Hun sagde aldrig noget derom og spurgte aldrig, men Jytte fortalte altid.

„Anna Sofies Dreng er død,“ sagde den gamle Pige grædende. „Ak, hvem mon der nu er hos det arme Barn og kan være hende til Trøst i hendes Vaande?“

„Gud alene kan være hendes Trøst,“ sagde Storkanslerinden. „Om ellers hun tør vende sig til ham, saa svær en Synderinde hun er.“

Jytte læste op af Brevet. Fru Sofie løftede Haanden for at afbryde hende, men gjorde det ikke. Hun længtes efter at høre Besked, men vilde blot ikke være ved det.

„Hils min kære Moder, staar der,“ sagde Jytte. „Det stod i hvert et Brev, jeg fik. Ak, ja, det kære Barn . . . visselig er det et haardt Skaar i hendes Lykke, at I er saa uforsonlig.“

„Lad hende klare sig med sin Lykke, som du kalder det, som hun kan bedst,“ sagde Storkanslerinden. „Gaa nu bort og lad mig ene.“

Saa knælede hun paa sin Bedeskammel og bad, som hun gjorde Morgen, Middag og Aften, endda det værkede grueligt i hendes Ben, naar hun bøjede dem. Sine katholske Anfægtelser havde hun ganske

glemt, siden hun ikke dermed naaede sin Hensigt at faa Anna Sofie bort fra Landet. Hun havde længst brændt Bøgerne og agede som en god luthersk Kristen til Voldum Kirke hver Søndag for at overvære Gudstjenesten. To Gange om Ugen lod hun desuden Præsten kalde til sig og gav ham rigelige Penge til de fattige.

Det var saadan, at hendes Hjerte smeltede efterhaanden, og om hun havde kunnet overvinde sig til at give Køb, da havde hun hjertensgerne tilgivet Anna Sofie og bedt hende besøge sig paa Klausholm, inden hun døde. Men hun vilde ikke være ved det. Naar Jytte havde faaet Brev og intet fortalte, gav hun sig stundom til at udskælde Datteren i de heftigste Ord, alene for at faa Jytte til at forsvare hende. Saa endte det med, at Jytte oplæste Brevet for at vise hende, hvor god og from Anna Sofie var, hvor højt hun elskede Kongen, og hvor trofast Hans Majestæt var i sin Kærlighed. Paa den Maade fik hun at vide, hvad hun vilde, og jog saa Jytte bort for at være ene med sin Længsel og sin Kvide.

Saa kom der Bud, at Hertuginden af Slesvig atter havde født et Barn, og kort efter meldte et nyt Brev, at Barnet var død. Jytte græd, og Storkanslerinden havde Møje med at bevare sin strenge Mine.

„Det er Syndens Sold," sagde hun. „Guds Straffedom er over hende for hendes Hors Skyld. Jeg

ved forvist, at han har slagen Barnet med Bylder og Pest.“

„Nej, nej,“ sagde Jytte.

Og saa læste hun op af Brevet, saa rørende Anna Sofie skrev om den skønne lille Guds Engel, der havde været hos hende saa kort en Tid og atter var gaaet til Gud. Ingen begreb, hvad Barnet havde fejlet. Stille og uden Klage var det sovet hen.

„Hvor kan I længer vredes paa Eders arme Datter?“ sagde Jytte. „Hjerteløs er I og haard. Det skal I vide, at som det var Eders haarde Hjerte, der jog den salige Storkansler fra Klausholm, saadan er I mere end nogen anden Skyld i, at Anna Sofie flyede herfra. Hvor kunde det stakkels unge Barn udholde det Fængsel, I spærrede hende inde i. Ingen Engel fra Himlen havde i hendes Sted modstaaet Fristelsen.“

Storkanslerinden stirrede paa hende.

„Hvad taler du om Storkansleren og mig?“ sagde hun.

„Jeg talte ellers mest om Anna Sofie,“ sagde Jytte trodsig. „Men om I vil vide det, da har jeg vel saa god Ret til at tale om Storkansleren som I, al den Stund jeg elskede ham, fra første Gang jeg saa ham, indtil Døden lukkede hans Øjne, og hans Minde endnu i denne Stund er mig kærere end noget andet i Verden.“

Storkanslerinden var maalløs.

„Ja, stir I kun, Fru Sofie," sagde Jytte. „Det havde I ikke ventet at høre af en stakkels Pukkelryg, som har gaaet her i Eders Hus Aar ud og Aar ind og set det altsammen, som det kom."

„Har du elsket min Husbond?" sagde Fru Sofie.

„Jeg elskede ham," sagde Jytte. „I tror sagtens, at en Vanskabning, som jeg, har intet Hjerte i Livet. Hvor skulde jeg kunne andet end elske ham, den skønne, stolte Herre? Men I behøver ikke at rynke Panden og løfte Eders Stok, som da I slog den arme Anna Kathrine, da I opdagede, at Storkansleren havde daaret hendes Hjerte. Han vidste intet af min fattige Elskov. Hvor skulde han tænkt sig, at jeg vovede at løfte mine Øjne til en Herre som han. Ingen i Verden ved det uden Anna Sofie og saa I, hvem jeg i Dag har sagt mit Livs Hemmelighed for Eders Haardheds Skyld."

„Ved Anna Sofie det?" sagde Storkanslerinden.

„Jeg sagde hende det engang," sagde Jytte. „Jeg mindes ikke, naar det var, men det har sagtens været en Dag, jeg syntes, hun trængte til noget menneskeligt og mildt i al den Kulde, hvormed I fyldte hendes unge Liv. Og nu kan I jage mig af Gaarden, om I vil; det er mig alt det samme. Men det skal I vide, at min ydmyge Elskov sagtens er lige saa meget værd som Eders kolde Kærlighed, der jog

ham fra hans Gaard for en Fejls Skyld og aldrig gav ham den Tilgivelse, jeg mangen god Gang har set ham trygle om. I var en slet Hustru og en ond Moder. Om I kan bilde Eder ind, at I er en god Kristen, da far fort i Eders Vildfarelser, indtil Gud Herren paa Dommens Dag siger Eder bedre Besked.“

Saa rejste hun sig og vilde gaa, men Storkanslerinden strakte Haanden ud efter hende.

„Du maa ikke gaa fra mig, Jytte,“ sagde hun, med brudt Røst. „Hvad skal der blive af mig, om du forlader mig?“

Og Jytte var straks god igen, skammede sig over den Opbrusning, hun havde ladet sig forlede til, og gik ydmyg og stille om i Huset som før.

Og Dagene gik deres rolige Gang den ene som den anden, til der igen kom Brev fra Anna Sofie, at hun havde født Kongen et Barn.

„Ak, nu er hun glad,“ sagde Jytte. „Gud lade hende beholde Barnet, sig selv og Hans Majestæt til Trøst.“

„Du tænker dog, hun trænger til Trøst,“ sagde Storkanslerinden.

Jytte læste op af Brevet, hvor stor en Angst hun gik i, at ogsaa dette Barn skulde dø, og hvor ofte hun tænkte paa, om Gud tog hendes Børn til Straf, fordi hun havde været sin Moder ulydig og taget Kongens Hjerte fra hans rette Dronning. Hun talte

hver Dag derom med sin høje Gemal og fik af ham den bedste Trøst, han kunde give. Ogsaa Pastor Claussen forsikrede hende, at hun gjorde sig unødige Bekymringer, og at hendes Ægteskab var retmæssigt og gyldigt efter Guds og Fyrsternes Lov. Saa vidste hun ogsaa, at Hans Majestæt tidligere havde levet et letfærdigt Liv med mange Kvinder; men fra den Stund hun havde givet ham sin Kærlighed, havde han ganske aflagt sine ukyske Vaner. Saaledes tænkte hun, at hun var bleven et Redskab i Guds Haand til at føre sin kære Herre bort fra Forargelsens Vej. Og som hun vidste med sig selv, at der ingen Tid havde været nogen Mand for hende i Verden uden hendes Husbond, saadan tænkte hun ogsaa, at Gud vilde tilgive hende hendes Synd, om hun havde syndet, og lade hende beholde det lille Barn, der nu sov i hendes Fang. Men saadan en Rædsel følte hun, at hun vaagnede hver Time paa Natten og sprang op og saa efter i Vuggen, om Barnet levede og var karsk. Og skulde der hænde det noget, da frygtede hun for, at hendes Forstand vilde gaa bort med det samme.

„Det arme, arme Barn,“ sagde Jytte.

Storkanslerinden sagde ingenting. Da hun blev ene, knælede hun paa sin Bedeskammel og bad, og denne Gang bad hun alene, at Anna Sofies Barn maatte leve.

Saa kom der Brev, at Barnet var død.

Jytte græd og græd og saa ikke for sin egen Sorg, at tunge Taarer randt over Storkanslerindens rynkede Kinder. Hun tog Brevet af Jyttes Haand og holdt det langt ud fra sig og stavede sig igennem det med Besvær. En Stund sad hun tavs, mens Jytte hulkede.

„Jytte“, sagde hun saa. „Jeg mener, du skulde drage til København og gæste din Broder engang. Saa mange Aar er det, siden du saa ham sidst. Vi bliver gamle, og Døden kan komme, før vi ved det. Det vilde gøre mig bitterligt ondt, om du for min Skyld ikke saa din Broder endnu en Gang.“

„Hvad bryder jeg mig om Ditlev,“ sagde Jytte. „Jeg tænker alene paa den arme Anna Sofie.“

„Hende kunde du jo gæste med det samme,“ sagde Storkanslerinden og saa bort.

„Ja, ja,“ sagde Jytte og sprang op. „Og saa kan jeg sige hende, at Eders Sind er mildere end før.“

„Sig det kun,“ sagde Storkanslerinden.

„Jeg vil sige hende, at hun kan komme herover og se Eder endnu en Gang og faa Eders Tilgivelse.“

„Sig hende det,“ sagde Storkanslerinden.

Jytte fløj hen til hende med et Glædesraab og knælede ned og kyssede hendes Hænder.

„Lad det fare,“ sagde Storkanslerinden og saa bort. „Gaa nu og pak sammen til Rejsen, og lad

mig være ene. Se til, du faar de bedste Heste for Karmen og kom af Sted straks over Middag."

Anna Sofie kom til Klausholm, saa hurtigt Kongens Heste kunde drage hende, og hun kom ikke alene.

Atter var Borggaarden fyldt med stampende Heste og Raab og Larm, atter lød Staldmesterens befalende Røst, Lakajerne sprang, og Kong Frederik den Fjerde steg ud af Karossen og hjalp Hertuginden af Slesvig opad den brede Stentrappe.

Det var fremmede Ansigter, der kom ud for at tage imod dem, men Anna Sofie fløj den nye Kammerfrue om Halsen og kyssede hende paa hendes Mund, endda hun aldrig havde set hende før.

„Hvor er Moder?" sagde hun.

„Storkanslerinden er i sit Gemak," sagde Kammerfruen. „Hendes Naades Ben er saa svage, at hun aldrig mere forlader det."

Saa løb Anna Sofie til Kammeret og laa paa Knæ og græd i sin Moders Skød, da Kongen naaede hende.

„Vel mødt igen, Grevinde Reventlow," sagde han.

Fru Sofie bøjede sit hvide Hoved.

„Mine Ben nægter mig sin Tjeneste," sagde hun. „Jeg kan ikke gøre Eders Majestæt den skyldige Reverens."

„Lad det fare," sagde Kongen. „Vi kommer ikke som Eders Suveræn. Vi kommer som et slet og

ret Menneske for at sige Eder Tak for den store Kærlighed, Eders Datter har baaret til os i alle disse Aar. Om ogsaa vi vandt hende mod Eders Villie, saa siger vi Eder herved, at den Dyd og Fromhed, hvori I har opfostret hende, langt mere end hendes Skønhed, har bevaret hende vort Hjerte gennem de tunge Prøvelser, Gud har sendt os."

„Saa har Gud vendt det til det bedste," sagde Storkanslerinden.

Hun klappede ustandselig med sin gamle rystende Haand Anna Sofies Hoved, der laa i hendes Skød, og hørte knap mere, hvad Kongen sagde.

Men en Stund efter blev der opdækket et skønt Taffel i Riddersalen. Storkanslerinden blev baaret derind i sin Stol og præsiderede for Bordenden som den fornemme Dame, hun var.

I fjorten Dage blev Kongen og Anna Sofie paa Klausholm.

Storkanslerinden talte kun lidt med sin Datter, men spurgte efter hende, saa snart hun var ude af Stuen, og var kun glad, naar hun sad med hendes Haand i sin. Hun bad hende fortælle om det lille Barn, der nys var død, trøstede hende og gav hende gode Raad, om Gud atter skulde velsigne hende med Livsens Frugt.

„Nu vil jeg gerne dø," sagde hun, da det led mod Enden af Besøget. „Gud være lovet, at du

kom. „Det skyldes Jytte, den trofaste Sjæl, som med sin store Kærlighed smeltede mit Hjerte."

„Ak, Moder, du skal leve mange Aar endnu," sagde Anna Sofie. „Hver Sommer vil jeg gæste dig paa Klausholm, og om Gud forunder mig et Barn igen, da rejser jeg herhen med det og giver det i dine kloge Hænder."

Storkanslerinden rystede paa Hovedet.

„Paa Klausholm vil jeg ikke være," sagde hun. „Der har jeg døjet for meget ondt. I gamle Dage, da jeg gik og forhærdede mit Hjerte mod din Fader, siden da jeg vred mine Hænder i Angst for dig, og nu i disse Aar da jeg kæmpede med min Harme og længtes bestandig efter dig, og min Længsel kunde aldrig faa Mæle. Saa snart du er rejst, drager jeg til Bramstrup ved Odense, og der vil jeg ende mine Dage."

Saa blev det saadan, at Kongen købte Klausholm med alt Tilliggende af Storkanslerinden.

„Her skal du bo, mit kære Hjerte, naar jeg engang lukker mine Øjne," sagde han. „Min Helse har, Gud bedre det, aldrig været god, og jeg vil efter Naturens Orden dø længe før du. Jeg vil gøre saadanne Tilbygninger ved Gaarden, at den ikke skal blive ringere end et kongeligt Slot. Da kan vi drage herover stundom om Sommeren, naar det lyster os, og leve en Stund i Ro. Og naar jeg ligger

i Mulde, kan du sidde her og mindes mig, til du følger mig i Graven."

Anna Sofie kyssede hans Haand og takkede ham glædestraalende. Visselig kunde hun ikke tænke sig noget herligere, end om hun skulde komme til at eje den skønne Gaard, som hendes kære Fader havde bygget, og hvor hun havde tilbragt hele sin Ungdom.

„Jytte, Jytte", sagde hun, da hun sad med sin gamle Veninde ved Aabredden. „Naar nu Moder drager til Bramstrup . . . vil du da blive her og styre Gaarden og holde alting rede til mig, naar jeg kommer?"

„Jeg drager med Storkanslerinden," sagde Jytte. „Har jeg været hos hende i de onde Dage, vil jeg ogsaa være hos hende i de gode. Visselig kan hun trænge til en tro Ven. Hendes Stolthed er som et stort Fjeld. Begynder det først at skride, ved ingen, hvordan det ender."

SEKSTENDE KAPITEL.

OPHØJELSE.

ANNA SOFIE sad i sin Gaard bag Børsen. Hos hende var Kirstine Sofie, der kom fra Slottet, hvor Dronning Luise laa syg.

„Kristian Ditlev sagde mig det bestemt, at Hendes Majestæt ikke lever Dagen til Ende," sagde Grevinde Holstein. „Det er den tyske Doktor Stisser, som var her i Fjor, der har slaaet hende ihjel med sine Himmeldraaber. Alt, hvad de siden har gjort for at reparere Skaden, har været ganske forgæves. Nu ligger hun og drages med Døden. Hans Majestæt er hos hende og Kronprinsen, som er helt opløst i Graad."

„Den arme Dronning,“ sagde Anna Sofie.

„Jeg ynker hende ikke,“ sagde Kirstine Sofie. „I al den Tid hun har været i Danmark, har hun skuet mod Himmelen som sit rette Sted. Det er da godt, der omsider kan løses op for hende, og hun kan komme derhen. Aldrig fik nogen et mildt Ord af hende, og jeg tror bedst dem, som siger, at hun i sin Skinsyge har løftet Haand mod Kongen.“

„Var hun skinsyg, saa havde hun jo Grund dertil,“ sagde Anna Sofie sagtmodig. „En krank Lykke havde hun, og de siger alle, at hun er en saare from Kvinde.“

„Da har du saavist ingen Aarsag til at beklage hendes Død, lille Søster,“ sagde Kirstine Sofie. „Om nu du spiller dine Kort godt, da er du Danmarks Dronning, inden Aaret er omme.“

Anna Sofie rystede paa Hovedet.

„Lid paa det,“ sagde Kirstine Sofie. „Det afhænger af dig selv, om det skal ske, og først, naar det er sket, er Maalet naaet, hvorefter vi alle stilede.“

„Mit Maal er naaet for længst,“ sagde Anna Sofie. „Jeg vandt min kære Herres Elskov og bevarede den til denne Dag. Hvem ved, hvordan det vil gaa, om jeg kommer i Højheden? Kanhænde hans Hjerte da bliver koldt imod mig, som det var mod Dronningen.“

„For en kurrende Due!“ sagde Kirstine Sofie

spodsk. „Jeg tænkte ellers, du var til Ende med Elskovsdagene, og saa frem i Tiden og byggede paa din og Slægtens Magt."

„Det lader jeg dig om," sagde Anna Sofie. „Du er ogsaa flink nok i det Stykke. Stundom er jeg bange for, at du overhænger Hans Majestæt med dine Begæringer."

„Er du?" sagde Kirstine Sofie. „Da kan du lide paa, at Piben skal faa en anden Lyd, naar først du er regerende Dronning. Da skal Ulrik Adolf blive Storkansler, eller jeg vil ikke være den, jeg er. Hans Broder Kristian skal være Overhofmarskal, Kristian Ditlev Overkammerherre og Generalfeltmarskal . . . oho, du kan tro, jeg har Listen færdig."

Anna Sofie sagde ingenting, og hendes Søster blev ved at snakke.

„Rostgaard maa vi ogsaa tænke paa . . . men tys . . ."

Hun bøjede Hovedet og lyttede. Der var en Klokke, der begyndte at ringe . . . nu kom der en til og nok en . . . det var, som ringede det fra alle Byens Kirketaarne.

„Nu er Dronning Luise død," sagde Kirstine Sofie.

Hun rejste sig, tog i sit Skørt med begge Hænder og nejede dybt for sin lille Søster.

„Jeg hilser Eders Majestæt, Dronning Anna Sofie

af Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmarsken."

Kabinetssekretæren Lüders kom i stor Hast.

„Hendes Majestæt, Dronningen, er død," sagde han. „Hans Majestæt kommer om en Stund og ønsker at træffe Hertuginden af Slesvig alene."

„Jeg gaar," sagde Kirstine Sofie. „Tænk nu over, hvad jeg har sagt, lille Søster, og var dig, at du ikke forspilder Sejren ved nogen Taabelighed. Spillet er i din Haand."

„Her er intet Spil at spille," sagde Anna Sofie.

Kongen kom og var stærkt bevæget.

„Hun fik en skøn Død," sagde han. „Hun gik bort i Troen paa Jesum, som hun havde levet. Højlovet være hendes Minde."

„Amen," sagde Anna Sofie.

Hans Majestæt fortalte nærmere om Dødsfaldet og gik saa bort igen gennem Løngangen for at raadslaa med sine Ministre. Langt ud paa Aftenen varede Mødet, og det gik haardt til.

„Jeg tænker, mit Raad sprænges," sagde han om Aftenen, da han sad i Anna Sofies Gemak. „Ingensinde har der været saa stor Uenighed som denne Gang. Visselig kommer Vibe til at gaa, om ikke han vil neje sig. Men en fuldtro Tjener har han alle Dage været, om end han nu trænger mig haardt. Jeg vil gøre ham til Statholder i Norge som Plaster for Saaret."

„Hvad staar Striden om?“ sagde Anna Sofie.

„Det staar om dig, mit kære Hjerte,“ sagde Kong Frederik.

Han tog hendes Hænder og saa hende ind i Øjnene.

„Nu er den Stund kommen, da jeg kan gøre min Uret mod dig god igen,“ sagde han. „Om ogsaa jeg intet har sagt derom, saa har det mange Gange tynget haardt paa mit Sind. Saa snart ske kan efter min arme Dronnings Ligbegængelse lader jeg mig vie til dig til højre Haand, saa ingen mere skal have noget at sige paa vort Ægteskab.“

„Jeg takker dig nu, kære Herre og Konge,“ sagde Anna Sofie. „Men om I vil opfylde min Bøn, da lad det bero en Stund endnu. Folket kunde lettelig vredes paa mig, naar vort Bryllup fulgte saa hurtigt efter Dronningens Død.“

„Jeg bier ikke,“ sagde Kong Frederik fast. „Saa længe har du været min Hustru for Gud, at jeg ikke tør tøve med at kundgøre for al Verden, at min Kærlighed til dig er uforandret, og at det ene skyldtes det Baand, jeg af Statsklogskab knyttede i min Ungdom, at du ikke delte Tronen med mig. Ikke heller er det vort Bryllup, som gør Vibe saa vred.“

Hun saa spørgende paa ham. Han slap hendes Hænder og gik op og ned i Stuen.

„Det er vor Agt umiddelbart efter Formælingen at paasætte dig Kronen," sagde han. „Vi ser ingen Grund dertil, at det skal skilles, som rettelig hører sammen. Fra den Dag vi formælede os med dig paa Skanderborg, har du saa sandt været vor Dronning, som du har delt Fryd og Sorg med os, fulgt os i Felten og paa vore Rejser, saa tit ske kunde, og siddet trofast hos os, naar vi plejede Raad med vor Sekretær om Rigets Anliggender. Visselig skal du nu, da vor højsalige Gemalinde er hos Gud, have den Plads og den Ære, der rettelig tilkommer dig. Det har jeg sagt til Vibe."

„Og hvad svarede han?" sagde Anna Sofie.

„Han svarede, at det ingenlunde gik an at ophøje en Undersaat paa Tronen," sagde Kong Frederik. „Det vilde give Anledning til stor Splid mellem de adelige Slægter i vore Riger, om ogsaa vi legitimerede vort morganatiske Ægteskab. Saa kunde vi ikke heller skænke Dronningekronen til den, med hvem vi havde samlevet, mens den rette og kronede Dronning endnu levede."

Anna Sofie gik hen til ham og lagde sig op til hans Bryst og kom frem med al den Tvivl, hendes Hjerte gemte om Fremtiden.

Om han ikke vilde blive kold imod hende, naar hun sad paa Tronen ved hans Side, om han vilde komme til hende som før, naar hun flyttede ind i

Gemakkerne paa Slottet, og han havde hende hos sig hver Dag. Saa var det Slut med deres lønlige Lykke, og ingen kunde vide, hvad der vilde ske. Kanhænde han fik en anden kær . . .

Kong Frederik kyssede hendes Mund og Haand.

„Du lille Taabe,“ sagde han. „Mit kære Hjerte, du gør dig unødige Bekymringer. Du maa da vide det, at min Elskov er større i Dag end den Nat, jeg bortførte dig fra Klausholm.“

Fjorten Dage efter blev Dronning Louise med stor Højtidelighed bisat i Roskilde Domkirke.

Den anden April blev det høje Lig ført ud af Vesterport, den tredie skete Bisættelsen, den fjerde holdt Universitetet en stor Sørgefest, og samme Dags Eftermiddag viede Thomas Claussen Anna Sofie til Hans Majestæts højre Haand. Alle Ministrene og det hele Hof var til Stede. De var efter Ordre fra Overhofmarskallatet i Galla Dragter med Sørgekapper over.

Samme Dag udgik der et Manifest fra Kancelliet, hvori Kong Frederik meddelte sit Folk, at det paa ny havde faaet en Dronning. Stor Strid havde der staaet om Manifestets Ordlyd.

Hans Majestæt beordrede, at det skulde begynde med følgende Ord: Saa som vi for at stille vor Samvittighed tilfreds have indgaaet Ægteskab med Anna Sofie Reventlow, Hertuginde af Slesvig . . ., men Vibe

og flere andre Ministre bevægede ham til at udelade disse Ord og alene nøjes med en simpel Kundgørelse.

Kronprinsen var til Stede ved Formælingen. Han var ogsaa nærværende, da Kong Frederik fjorten Dage senere paa Frederiksberg Slot paasatte Anna Sofie Kronen i Overværelse af Prins Karl og Prinsesse Hedvig og alt hvad der var i Staden af høje Embedsmænd, Officerer og fremmede Gesandter.

Anna Sofie knælede foran Hans Majestæt, og idet han satte Kronen paa hendes Hoved, sagde han med høj Røst:

„Denne Krone giver vi Eders Majestæt af godt Hjerte og ønske al Lykke og Velsignelse med den.“

Dagen efter drog Prins Carl og Prinsesse Hedvig til Vemmetofte og kom ikke mere til Hoffet. De lagde ingen Skjul paa deres Vrede over Anna Sofies Ophøjelse, og det gjorde ikke heller Kronprinsens unge Gemalinde, Sofie Magdalene, som nu drog med sin Gemal til Hørsholm.

Men hvad saa Kronprins Kristian tænkte, forstod han at beherske sig og gøre gode Miner til slet Spil. Han kyssede den nye Dronnings Haand, og ingen kunde se paa hans tillukkede Ansigt, at han ikke havde glemt den bitre Krænkelse, hun havde tilføjet hans kære Moder, som endnu næppe var kold i sin Grav.

Den femtende Juli holdt Dronning Anna Sofie sit Indtog i København med Pomp og Pragt. Der var mange, som jublede den nye Dronning i Møde, men der var flere, som holdt sig tilbage og forargedes over den usømmelige Ilfærdighed, hvormed Kong Frederik i denne Sag var faret frem.

SYTTENDE KAPITEL.

DRONNING ANNA SOFIE.

DRONNING ANNA SOFIE fik ikke Ret i sin Angst for, at Kongens Kærlighed skulde mindskes nu, da hun delte Tronens Purpur med ham.

Han var saa fuld af Omhu mod hende som før, gættede hendes mindste Ønsker, før hun havde udtalt dem, og søgte hendes Selskab, saa ofte det var ham muligt. Han tog hende med paa Raad i alle Rigets Anliggender og sad som i gamle Dage i hendes Kabinet og arbejdede med Lüders.

Hans Majestæt var ellers en sparsommelig Herre, hvem det var magtpaaliggende at ophjælpe Rigets

Finanser, som den langvarige Krig havde gjort et slemt Skaar i; men overfor Anna Sofie sparede han ikke. Hans Kasse stod hende aaben, og hun brugte ikke lidt, til at bygge to Fløje til Klausholm og udvide den skønne Park, samt til Vallø, som Kongen havde skænket hende, og hvor hun holdt meget af at dvæle. Ofte overraskede han hende med kostbare Smykker og med store Gaver i rede Penge. Paa Klausholm indrettede han Ladegaarden til Stald og byggede en Rytterkaserne, saa Storkanslerens Gaard nu i alle Maader var at regne for et kongeligt Slot.

Der var Folk nok, som søgte at sætte ondt for Dronningen hos Kong Frederik, frem for alt var der ingen Ende paa de Anklager, hans Broder, Prins Karl, og hans Søster, Prinsesse Hedvig, og deres Ven og Minister, Karl Pless, rettede mod Anna Sofie. De skyldte hende for overdreven Ødselhed og klagede over, at Kongens dygtigste og mest trofaste Tjenere maatte vige Marken for hendes Slægt og Venner. Kronprinsessen støttede dem paa enhver Maade i deres Mistænkeliggørelse. Hun var en overmaade pragtsyg og fordringsfuld Dame og veg kun saare nødig Pladsen for Dronningen. Mange var de Kvaler, hun beredte Hans Majestæt, naar hun forsøgte at tilsidesætte hans nye Gemalinde. Men Anna Sofie tog det altsammen med sin milde Ro, talte

Kongen til Rette, naar hans Sind blussede op i Harme, og brød sig intet om Bagtalelserne.

„Hvad gør det mig, saa længe jeg har din Kærlighed?“ sagde hun til Kongen.

Hun opmuntrede selv Kong Frederik til at aflægge Besøg paa Vemmetofte hos hans Søskende og paa Hørsholm hos Kronprinseparret. Hun drog med ham og viste sine Fjender et uforstyrret venligt Ansigt. Hans Majestæt takkede hende ofte i kærlige Ord, fordi hun var saa god.

Storkanslerinden døde og blev bisat i Slesvig Domkirke ved Siden af sin hedengangne Gemal. Jytte tog Ophold i et lille Hus, hun købte sig dernede. Hun vilde leve sine sidste Dage nær den, hun havde haft kær. Ulrik Adolf blev Storkansler, hans Broder Kristian Frederik, som ejede Kathrineborg udenfor København, blev Overhofmarskal, Kristian Ditlev blev Overkammerherre og Feltmarskal, saadan som Kirstine Sofie havde bestemt det. Jyttes Broder, Gehejmeraad Vibe, gik til Norge som Statholder til Gengæld for den Ministerpost, han mistede.

Prinsesse Hedvig rasede paa Vemmetofte, da hun hørte disse Udnævnelser.

„Den kronede Last og hendes Slæng regerer,“ sagde hun.

Og paa Vemmetofte og Hørsholm hed Dronningen fra den Dag aldrig andet end *den kronede Last.*

Kongen og Anna Sofie boede om Sommeren helst paa Fredensborg, som Hans Majestæt havde bygget til Minde om Fredslutningen med Sverrig. En af Kong Frederik den Tredies Dronning, Sofie Amalies, Tjenere havde haft en Lystgaard dèr og anlagt en herlig Park med lange Alleer. Dèr holdt Kong Frederik af at vandre ved Anna Sofies Arm. Ofte sad han med hende ved Søbredden og talte om gamle Dage. Saa kunde de pludselig begge komme til at længes efter Skanderborg og efter Klausholm og brød saa op og drog derover, men vendte bestandig tilbage til Fredensborg igen. Om Vinteren boede de paa Frederiksberg eller paa Københavns Slot, der var udvidet og restaureret.

To Aar efter Kroningen fødte Anna Sofie en Datter, som fik Navnet Kristiane Amalie, men som døde, da hun var et Fjerdingaar gammel. Tre Aar efter fødte hun Prins Frederik Kristian, som fulgte sine Søskende, inden han var fyldt et Aar. Saa stor var begge Forældrenes Sorg, at de i mange Dage ikke taalte at tale med nogen, men sad sammen Haand i Haand. Anna Sofie græd, til hun ikke havde flere Taarer, og Kongen vidste ikke Ord at trøste hende med.

Saa gav hun sig paa ny til at tale om, at det var Guds Straf for deres syndige Elskov, og Kong Frederik kunde ikke modsige hende med samme

Styrke som forhen. Angsten steg i ham selv for, at det kunde være, som hun tænkte. Han talte derom med sin Skriftefader, men fandt ingen Trøst i hans Ord. Han skikkede Bud efter Thomas Claussen, der nu var Biskop i Slesvig, men heller ikke han kunde hjælpe paa Sorgen.

Saa kom der et Brev fra Jytte, dèr hvor hun sad i Gottorp ved sine Grave.

„Lad ikke Ulykken overmande dig, Barnlille,“ skrev hun. „Jeg ved jo ikke derom, en stakkels Krøbling som jeg er, der aldrig kendte Elskovs Lyst og Kvide. Men jeg ved for vist, at om din Kærlighed til Hans Majestæt var en Synd, da er det af de Synder, Gud i Himlen snarest forlader. Visselig havde ingen i dit Sted modstaaet sin Elskovsdrift, og jeg ved ikke rettere, end at Gud selv har nedlagt Driften i dit Hjerte. Tro som jeg, at Herren igen vil velsigne dit Liv, og du vil føde Kongen et Barn, som skal leve og vokse til din og hans Glæde.“

Anna Sofie skrev igen og tolkede sin Sorg og Angst, og Jytte skrev Brev paa Brev og bestandig det samme. Dronningen viste sin Gemal Brevene, og han læste dem og studsede.

„Sælsomt, at denne gamle ensomme Jomfru skal have større Fortrøstning end vi,“ sagde han. „Visselig henter hun alene sin Tro fra Gud i Himlen.“

Saa foldede han sine Hænder og knælede og

bad, og Anna Sofie laa med brændende Taarer ved hans Side. Der gik ingen Dag, hvor de ikke lod Præsten hente og udlægge Guds Ord for dem. Det ganske Hof undredes, saa Majestæternes Fromhed tog til.

„Hans Majestæt bliver affældig,“ sagde Walther. „Det er ogsaa en Ynk at se, saa lidt han spiser.“

„Den kronede Last bliver from,“ sagde Prinsesse Hedvig.

„Junge Bettschwester, alte Betschwester,“ sagde Karl Pless.

En stor Trøst havde Anna Sofie i Prinsesse Charlotte, Kongens Datter med Dronning Luise.

Hun havde fra første Færd stilet sig venlig mod den nye Dronning i Modsætning til hele den øvrige kongelige Familie. Oprigtig tog hun Del i sin Stedmoders Sorg over de døde Børn og forsømte ingen Lejlighed til at vise hende sin Kærlighed.

„Hvorfor tænker du altid paa din Synd?“ sagde hun, en Dag hun og Dronningen sad sammen i Parken ved Fredensborg. „Det er da ikke dig alene, hvis Børn dør. Vi var fem Søskende, og kun Kristian og jeg blev i Live, og hans Helse var aldrig stærk. Stakkels Moder syndede da ikke saadan som du mener.“

„Det gjorde hun ikke,“ sagde Anna Sofie.

„Og den arme Grevinde Viereggs Søn døde

ogsaa," sagde Prinsessen. „Men Grevinde Schindels Barn lever, og hun var tilvisse en større Synderinde end nogen af os."

„Hvor kommer det dig, du taler saa roligt om Grevinde Vieregg?" sagde Anna Sofie.

„Ak," sagde Prinsesse Charlotte. „Hun var saa skøn. Jeg saa hende kun een Gang, da jeg var en liden Pige, men jeg kan aldrig glemme hendes fagre Ansigt."

„Ja, du er god," sagde Dronningen. „Du var ogsaa alle Dage god mod mig. Saa tit jeg saa dig i gamle Dage forinden min Ophøjelse, havde du aldrig et ondt Blik til mig som din Broder og Karl og Sofie Hedvig. Og straks da vi mødtes efter din Moders Død, kom du og lagde din Kind mod min og bad, at jeg vilde være dig en anden Moder og en Veninde."

„Jeg holdt af dig, fra jeg saa dig første Gang," sagde Prinsesse Charlotte. „Men jeg tænker, det kom sig altsammen af Fader. Han var altid god imod mig, og jeg saa mangen en Gang, hvor ondt han havde det med Moder. Hun var aldrig glad, og han trængte saadan til Glæde. Saa syntes jeg ikke, det tilkom mig at dømme ham."

„Det var ligedan i min Barndom," sagde Anna Sofie. „Naar Fader kom, da kom Lyset og Glæden, naar han drog bort, da blev der mørkt paa

Klausholm. Jeg kunde ikke vredes paa ham, hvad saa Moder sagde."

„Men din Moder blev ikke ond til det sidste," sagde Prinsessen. „Det gjorde min. Jeg kunde ikke vredes paa hende, saa højt hun elskede Fader og saa ondt hun led. Men grueligt var det mangen Gang at høre paa, naar hun rasede og glemte, at Christian og jeg var til Stede."

„Glemte hun det?" sagde Anna Sofie sørgmodig. „Jeg tænker snarere, hun vilde opdrage Jer til Had og Hævn. Men det faar nu være som det vil. Uret led hun, og jeg voldte den, og nu er hun død, mens jeg sidder paa hendes Trone."

Saa gik Tiden, og Dronningen følte sig paa ny frugtsommelig.

Hun blev bleg som et Lig og var en Afmagt nær, da hun første Gang fornam det og vovede længe ikke at sige det til Hans Majestæt. Da saa omsider hun fortalte ham det, drog han hende heftig bevæget til sig og kyssede hende.

„Lad os knæle og anraabe Gud," sagde han.

Prinsesse Charlotte omfavnede hende straalende.

„Denne Gang skal du se, det gaar godt," sagde hun. „Ak, det bliver herligt at faa en lille Broder."

„Ser du, hvad jeg sagde," skrev Jytte. „Gud hjælper dig, fordi du sætter din Fortrøstning til ham. Men denne Gang vil jeg pleje dit Barn. Naar Tiden

er nær, da skik Bud efter mig, og jeg skal komme, saa gammel og værkbruden jeg er."

Men Jytte Vibe kom heller ikke til Hove den Gang. To Maaneder efter lukkede hun sine trofaste gamle Øjne og fandt sig et beskedent Hvilested udenfor den Kirke, hvor hendes Drømmes Helt laa med sine to Fruer i stolte Marmorsarkofager.

ATTENDE KAPITEL.

DEN STORE ILDEBRAND.

DRONNINGEN sad i sit Sovegemak paa Kristiansborg Slot.

Hun sad ved Ruden, der vendte ud mod Kanalen, og hvorfra hun kunde se mod den vestre Del af Byen. Ved Siden af hende stod Vuggen, hvori Prins Karl laa, hendes yngste Søn, som netop var otte Maaneder gammel.

Kongen kom ind, gik over Gulvet med lydløse Fjed, nikkede til hende og stod og saa paa det lille blege Barneansigt.

Anna Sofie saa paa ham og sukkede. Han saa træt ud. Det gjorde han altid nu om Dage, men

hun syntes, det i Dag var værre end vanligt. Dybe Furer laa i hans Pande, hans Blik var mat, og hvert Øjeblik flyttede han sig og ømmede sig, som pintes han af Smerter.

„Hvad nager dig, min kære Herre?“ sagde hun saa.

Kong Frederik lod sig glide ned paa Gulvet og støttede Armene paa hendes Knæ. Det holdt haardt for ham at bøje Benet, han strakte det og gav sig og kunde ikke komme i bekvem Stilling. Hun tog Puderne af sin Stol og stoppede dem ind under ham, lod sig saa selv glide ned paa Gulvet ved hans Side. Den lille Prins i Vuggen klynkede lidt, og de for begge op og saa forskrækkede paa ham. Men han sov fast.

„Nok er der, som kan nage mig,“ sagde Kongen saa. „Det gaar næsten værre til rundt om i Riget end i Krigens Tid. Da kunde jeg mestendels holde Fjenden udenfor Landet. I Morges kom der Bud fra Faaborg, at Ilden har lagt den halve Stad øde. Se her, hvad jeg har skrevet op i min Kalender.“

Han tog en lille Bog frem og læste:

For tre Aar siden brændte Tønder, og næste Aar blev det halve Viborg lagt i Aske. I Fjor rasede Ilden i Slangerup og i Vordingborg, i Aar har Vaaden ramt Skive, Sakskøbing og nu Faaborg.

Dronningen sukkede. De saa paa hinanden og

tog Øjnene til sig igen. Den samme ulykkelige Tanke nagede dem begge. En af dem kunde glemme den en Tid og læste den saa en Dag paa ny i den andens Øje. De havde prøvet paa at tale ud om det og at tie det bort, men det blev bestandig det samme.

Børnenes Død, Kongens vaklende Helbred, Ilden, der flammede over det hele Land . . . om det ikke var Guds Finger, hvor skulde man da se den.

Hans Majestæt vilde rejse sig, men Anna Sofie maatte hjælpe ham op. Tungt gik han hen til Vinduet og aabnede Ruden. Der blæste en stærk Storm, og Ruden slog i paa hans Haand.

Men just som han atter vilde lukke den, hørte han et Raab fra Nikolajtaarn.

„Hvad var det?“ sagde han.

„Det var Kuren paa Taarnet, som raabte til sin Kammerat,“ sagde Dronningen. „De skal sagtens ringe med Klokkerne nu, at Portene skal lukkes.“

„Det er ikke Tid endnu,“ sagde Kongen.

Han stak atter Hovedet ud af Vinduet og saa mod Taarnet. Det blæste saa stærkt, at han maatte holde paa sin Paryk.

Nu begyndte Klokkerne at ringe . . . ikke roligt, som naar de ringede Solen ned eller til Lukketid . . . Slagene kom dumpt med lange Mellemrum.

Han drejede Hovedet og lyttede.

„Nu ringer de ogsaa fra Frue," sagde han. „Og nu fra Hellig Gejst . . ."

Inde i Stuen hørte Dronningen Trommerne gaa i Gaden.

„Det er Brand," sagde Kongen. „Gud staa os alle naadig bi, om Ulykken nu kommer over Hovedstaden."

„Hvorfor straks tro det værste?" sagde Anna Sofie. „Der kan vel brænde en gammel Rønne, uden at Staden derfor staar i Flammer."

„Se," sagde Kongen og pegede Vester ud. „Se, Skæret dèr paa Himlen. Branden er nær Vesterport."

Han ringede og bød, at der straks skulde gaa Bud for at forhøre om Ildebranden. Han blev staaende ved Vinduet. Dronningen kom hen og lagde sit Hoved paa hans Skulder. Aftnen led, og det mørknedes, det røde Skær paa Himlen flammede stærkt op.

Lakajen kom tilbage og meldte, at Branden var opstaaet hos Signe salig Bøye Hansens paa Hjørnet af Lille St. Klemensstræde og Volden. Det var en lang og lav gammel Bindingsværksgaard.

„Nu," sagde Kongen. „Jeg tænker, Brandmajor Preissler er paa sin Post."

Lakajen tøvede ved Døren.

Om han allerunderdanigt maatte sige det, saa var det en ubelejlig Tid, Ilden var opstaaet paa. Der

havde just været Sprøjteprøve i Formiddag, og Folkene gjorde sig, som Skik og Brug var, bagefter til gode i Værtshusene, saa de fleste af dem var sagtens drukne. Saa havde han ogsaa hørt dem sige paa Gaden, mens han løb i Hans Majestæts Ærinde, at der var ingen Vand, efterdi Magistraten just i Gaar havde vedtaget at anlægge nogle nye store Rør, og Halvparten af de gamle derfor var lukkede. Men Brandmajoren havde han da set. Han løb i fuld Uniform til Brandstedet.

„Saa klarer han det vel," sagde Kongen. „Ilde vilde det ogsaa være, om der opstod nogen stor Brand i denne Stad, hvor Garnisonen er mindst tolv Tusind Mand, Matroserne medregnede, og Borgerskabet desuden tre Tusind Mand. Saa du Stadshauptmanden?"

„Hr. Hans Stuve ligger syg," sagde Tjeneren.

Kongen vinkede, at han skulde gaa. Saa blev der meldt, at Aftenstaflet var anrettet, og Majestæterne begav sig til Spisesalen.

Dèr hørte de nyt om Branden. Stadens Kommandant General Sponneck kunde berette, at Ilden var gaaet om i Vognbadstuestræde og Helligkorsstræde. Saa bar Indbyggerne sig ogsaa taabeligt ad, idet de gik fra Hus til Hus og rev Tagstenene ned, hvorved Luerne fik Luft og lettere kunde angribe Lægterne og Tømmeret.

„Mon ikke Eders Plads var derude ved Branden, General?" sagde Kong Frederik. „Om det gøres nødigt, kan I vel lade Garnisonen rykke ud."

„Jeg gaar for at adlyde Eders Majestæts Befaling," sagde Sponneck. „Saa er det sagtens og nødvendigt, at jeg ser til, at Portene er vel lukkede. Om der opstod nogen større Forvirring, kunde det nemt ske, at de hvervede Soldater rømte."

„Jeg stoler paa Eders Konduite," sagde Kongen og vinkede med Haanden.

Generalen gjorde sin Reverens og gik. De andre sad tilbage, og en vidste et at melde, en et andet. Walther havde hørt, at Branden var opstaaet i et Lysestøberi. Staldmesteren havde erfaret, at den var fremkommen ved nogle Børns Leg med Ild. En Kammerjunker vidste bestemt, at den var paasat af omstrejfende Mordbrændere. En anden kunde melde, at en Karl havde væltet et Lys og i Forskrækkelse var løbet derfra.

„Det er en Ulykke, at Ilden tog fat just dèr," sagde Kristian Ditlev. „Intet Steds i Staden er der ophobet saa meget brandfarligt Materiale, som just i det Kvarter. Det er ikke andet end smaa lave Huse, som er opfyldt med Fedevarer, Tjære, Beg Tørv og andet af den Slags. Om de gamle Rønner brænder ned, er der ingen stor Skade sket, og jeg

vil da tilraade Eders Majestæt at opføre et nyt Kvarter paa Pladsen med skønne brede Gader."

„Vi ønsker helst, at vor Hovedstad bliver staaende, som den er, indtil vi lukker vore Øjne," sagde Kongen. „Det kommer os for, at vi har haft nok af Ildsvaader i Riget i vor Regeringstid."

De sad et Øjeblik tavse, og Stormklokkerne klemtede uhyggeligt. De kunde høre Trommerne larme og nu og da høje Raab. Bestandig peb Stormen, saa Ruderne klirrede, og det tudede i Kaminen.

Kongen hævede Taflet og gik ind i et Gemak, hvorfra han kunde se over den brændende Del af Staden. Men som han traadte derhen, for han tilbage med et forfærdet Udraab.

Himlen var luerød. Lyse Flammer slikkede i Vejret, nu og da skjulte en tyk Røgsky for et Øjeblik Branden, men blev saa splittet af Stormen, og Flammerne lyste dobbelt stærkt.

„Anna Sofie," sagde Kongen og greb hendes Haand.

De stod et Øjeblik betagne og stirrede. Bag dem i Kreds stod Hoffets Damer og Herrer. Skæret var saa stærkt, at det oplyste hele Rækken af Gemakker, hvori der endnu ikke var tændt Lys.

„Jeg vil derud," sagde Kongen sagte, saa kun Anna Sofie hørte det.

„O, nej, Eders Majestæt," bad hun. „Luften er kold, og I har ikke været karsk i mange Dage."

„Vieregg,“ kaldte Kongen. „Lad Hestene sadle. Vi rider til Brandstedet.“

„Vi følger med,“ sagde Anna Sofie. „Det sømmer sig for os at være, hvor Hans Majestæt er i Dag.“

Kongen nikkede mildt til hende.

Saa gik de for at klæde sig til Færden. Lidt efter red Majestæterne i Spidsen for de fleste af Hoffets Herrer og Damer over Slotsbroen ad Amagertorv og Vimmelskaftet. Vieregg havde Møje nok med at skaffe Plads for den kongelige Kortège, saadan trængtes Folk.

Der var dem, som løb for at se Branden, og der var dem, der rædselsslagne styrtede tilbage for at være i deres egne Huse, om Ilden skulde naa derhen.

„Det brænder paa Nørregade,“ raabte en.

„Pilestræde staar i lys Lue,“ skreg en anden.

Og de, der boede der, vendte om og styrtede af Sted og løb paa andre. Det regnede med Skældsord og Hug. Folk, der kom med Lygter og Brandstiger, blev trampede ned. Tumulten var saa stor, at Anna Sofie blegnede og greb i Kongens Arm for ikke at falde af Hesten.

„Om Eders Majestæt saa synes, da vender vi Hestene og rider ad Købmagergade til Volden,“ sagde Staldmesteren.

Kongen vendte sin Hest og Dronningens. I skarpt Trav red de op paa Volden og stirrede derfra ned i Flammehavet.

„Ak Gud,“ sagde Kongen.

Hans Blik søgte Anna Sofies, og han læste i hendes Øjne den samme Gru, han selv følte.

Det var rigtigt, som Manden havde raabt, det brændte paa Nørregade. Om Ilden var opstaaet dèr af sig selv eller antændt ved en af de store Gnister, Stormen slyngede ud over Gaderne, kunde ingen sige. Det brændte i en stor Gaard, og de fortalte, at det var et Bryggeri.

„Hvor er Politimesteren?“ spurgte Kongen.

Politimesteren, Hr. Hans Himmerich, blev skaffet til Veje. Han var mørkerød i Hovedet, hans Øjne traadte ud af deres Huler, og han var saa hæs af at skrige Kommandoord, som ingen hørte, at han intet kunde sige, men bare bukke og bukke.

„Hvor er Preissler?“ sagde Kongen.

Preissler kom og aflagde sin sørgelige Beretning om Mandskabet, der laa drukkent rundt omkring paa Værtshusene.

„Hvorfor antager han ikke nye Folk?“ sagde Kongen barsk.

„Ak, Eders Majestæt,“ sagde Preissler. „Jeg har forsøgt at faa, men hvem vil vove Liv og Lemmer i denne gruelige Ulykke. Nogle fik jeg da omsider,

men saa kom General Sponneck ridende og slog løs paa dem med sin Stok. Jeg ved ikke bedre, end at Generalen er rasende.“

„Jeg tænker, I alle er rasende,“ sagde Kongen.

Nu kom Kronprinsen ridende fra sit Palæ ved Stranden.

Han berettede om nye Ulykker. Ilden havde fænget paa Gammeltorv, og hele den ene Side af Vestergade stod i lys Lue. Fra Nørregade var Flammerne slaaede over i Studiestræde, som brændte rask væk. Om ikke Stormen lagde sig til Natten, da kunde ingen sige, hvorledes dette skulde ende.

„Kald General Sponneck hid,“ bød Kongen.

Ingen kunde finde Generalen. Det oplystes, at han havde ladet Soldaterne opmarchere paa „Grønland“, som Pladsen hed udenfor Kastellet. Dèr stod de og biede og havde streng Befaling til ikke at forlade Pladsen. Saa var Portene ogsaa lukkede, og det hjalp kun lidt, at Kristian Frederik Holstein, som havde set Branden fra Kathrinebjerg, var kommen til Hjælp med tresindstyve Mand og fyrretyve Vogne. Vagten vilde ikke indlade ham.

„Har alle mine Mænd da tabt Hovedet?“ sagde Kongen. „Hvor er Holmens Chef?“

Det vidste Kristian Ditlev. Han berettede, at Viceadmiralen havde været til Gilde hos Grev Knuth og dèr gjort sig ganske drukken. Med Møje havde

de faaet purret ham ud, og nu red han rundt i Gaderne og saa paa det hele med sine drukne Øjne, som var det et Skuespil. Der var nogle Matroser, som af egen Drift havde deltaget i Slukningsarbejdet, men til dem raabte han, at de Hundsvotte gjorde bedre i at forføje sig til Holmen og passe paa Kongens Flaade. Her havde de intet at skaffe.

Kong Frederik red fra Volden tilbage ad Købmagergade og op i Nygade. Dèr holdt han en Stund og saa paa Branden. Hans Mund skælvede, men han sagde ikke et Ord. Anna Sofie saa paa ham med bange Blikke.

Rundt om dem trængtes fortvivlede Mennesker i hundredvis, der vilde ud af Porten for at redde deres Liv. De raabte paa Mordbrand, de udskældte Øvrigheden og frem for alt Brandmajoren i de voldsomste Ord. Da han kom løbende og saa sig om i sin Forvirring, gik de løs paa ham med dragne Knive og vilde støde ham ned.

Da red Kronprinsen frem og bød, at Porten skulde aabnes, saa de arme Mennesker fik Lov at fly fra den brændende Stad. Holstein og hans Folk rykkede ind i det samme og der opstod en uhyre Forvirring, hvor en Mængde Mennesker blev kvæstede.

Hans Majestæt greb Preissler i Skulderen, just som han stod ved Siden af hans Hest, og ruskede ham.

„Hvorfor sprøjter du ikke i Ilden, Mand?“ raabte han ham i Øret.

„Der er ingen Vand, Eders Majestæt,“ sagde Preissler.

„Da ved jeg dog, der er Vand i Kanalerne,“ sagde Kronprinsen.

„Ak, Eders kongelige Højhed,“ svarede Brandmajoren. „Det salte Vand øger alene Ilden.“

Luerne knitrede og bragede, og Røgen drev ned ad Gaden, saa der stundom ikke var til at se en Haand for sig. Store Gnister faldt paa Majestæternes Klæder, Hestene stejlede og sprang.

Klokken var eet, da Kongen og Dronningen red tilbage til Slottet. Hans Majestæt gik til Ruden, hvorfra han kunde se Flammehavet, men holdt saa Hænderne for Øjnene og vendte sig bort.

„Jeg kan ikke udholde det,“ sagde han.

Saa lagde han sig paa sin Seng, og Anna Sofie sad hos ham og kom ikke af Klæderne den hele Nat. Han sov lidt, men vaagnede hvert Øjeblik.

„Brænder det endnu?“ spurgte han.

Hun behøvede ikke at svare, for Ilden oplyste Gemakket, saa der var lyst som ved den klare Dag.

„Sover vor lille Karl?“ spurgte han saa.

„Gud være lovet, han sover,“ sagde Anna Sofie. „Og nu skal du ogsaa sove og vinde Kraft til i Morgen at bringe Orden i de fortvivlede Sager.“

Næste Dag, som var en Torsdag, rasede Branden endnu og Natten med og hele Fredagen og helt hen til Lørdag Aften.

Kong Frederik holdt til Hest og saa, da Frue Kirketaarn styrtede langs Nørregade. Han beordrede Kanoner opkørt paa Torvet for at skyde de brændende Huse ned og paa den Maade søge Ilden begrænset. Skuddene drønede og øgede de forvirrede Indbyggeres Rædsel. Kuglerne slog i de stærke Mure, som modstod dem og blev staaende, til Ilden naaede dem.

Nu var Garnisonen rykket ud, og Soldaterne hjalp til med Slukningsarbejdet, men de var ikke under ordentlig Kommando, og hist og her plyndrede de i Stedet for at hjælpe. Alle Gader genlød af Skrig og Jammer, Tyve og Røvere kom til Stede, som var de skudt op af Jorden, mangfoldige Kvinder og Børn blev kørt over og trampede ned . . . det var en saadan Jammer og Elendighed, som aldrig forhen var overgaaet København.

Kronprinsen stillede sig selv i Spidsen for Slukningsarbejdet i Raadhusstræde, hvor Ilden truede med at naa Palæet, hvor han boede. Men da det Torsdag Aften saa værre ud end nogensinde, flyttede Hans kongelige Højhed ud paa Kristianshavn og tog Logi i Gehejmeraad Adlers Hus, mens Kongen og Dronningen og Hoffet flyttede til Frederiksberg Slot.

Derfra saa Anna Sofie paa Branden. Tre Gange red Kongen om Fredagen ind til Staden og var der ogsaa det meste af Lørdagen. Hun fulgte ham ikke mere, saa rystet hun var af det, hun havde set. Hun vilde heller ikke forlade den lille Prins.

Lørdag Aften, da Faren kunde betragtes som overstaaet, sad Majestæterne sammen ved Prinsens Vugge.

„Er Ilden nu slukket overalt?“ spurgte hun.

„Det brænder endnu rundt om i Kælderne,“ sagde Kongen. „Og det vil det blive ved med endnu i mange Uger, har man sagt mig. Ellers tænker jeg, det er forbi, men nu er ogsaa en Trediedel af Staden lagt øde. Ak, hvad er der ikke tabt i disse gruelige Dage.“

„Det kan vel vindes igen,“ sagde Anna Sofie. „Se paa vor lille Karl. Han sover sødt, og hans Kinder er saa røde, som jeg aldrig saa dem tilforn.“

NITTENDE KAPITEL.

ONDE DAGE.

SAA stor en Ulykke havde aldrig hjemsøgt København, og Nøden og Fortvivlelsen var uhyre.

Tusinder af Mennesker blev ved Regeringens Foranstaltning bragt ud i de omliggende Landsbyer, husvilde, som de var, og berøvede alle deres Ejendele. Det kneb haardt med at skaffe Fødemidler til Staden, og der herskede Forvirring og Usikkerhed i alle Forhold. Hver Dag bragte Efterretninger om nye Tab, Branden havde forvoldt.

Fem Kirker havde Ilden ødelagt, desuden Raadhuset og Universitetet, Regensen, Walkendorffs, Borchs og Ehlers Kollegier, Bispegaarden, Vor Frues

latinske Skole, flere af Hospitalerne, Posthuset og mange andre offentlige Bygninger. Den reventlowske Gaard paa Købmagergade var brændt, og ligeledes Politimesterens og Brandmajorens store Ejendomme. Universitetsbiblioteket, som laa paa Loftet i den brændte Trinitatiskirke, gik totalt op i Luer. Ialt var henimod atten Hundrede Huse lagt i Aske.

Rundt om i de tiloversblevne Kirker prækede Præsterne om den Straffedom, der var gaaet over Byen. Hver og en forkyndte, at det var Guds Vrede, der havde ramt København, og hele Staden over talte de om Pastor Dyrkopp ved St. Petri Kirke, der laa i en svær Sygdom og fantaserede Dag og Nat. Han havde for ti Aar siden i en Præken forkyndt, at inden ti Aar skulde København være en Stenhob. Og da hans Spaadom gik saa gruelig i Opfyldelse, blev han selv saa forfærdet, at han mistede sin Forstand og kort efter døde.

Den Mand i Staden, der var roligst, var Kong Frederik.

Han raadslog med sine Ministre og Statens vise Mænd, om hvordan Byen bedst paa ny skulde opbygges. Han satte Kristian Ditlev Reventlow i Spidsen for en Kommission, der skulde lægge en ny Byggeplan, som skulde hindre, at en saadan Ulykke kunde gentage sig i Fremtiden. Han arbejdede mere end nogensinde i sit Kabinet med at under-

søge alle de mange Klager og Besværinger, Branden gav Anledning til. Han udstedte Reskripter, hvorved han udsatte Betalingsterminer for Gæld, andre, hvorved han begunstigede dem, der vilde opføre nye Stenhuse. Endvidere paalagde han en treaarig Brandskat, som skulde udredes af enhver Indvaaner i Danmark og Norge, undtagen af de brandlidte. Ingen arbejdede som han for sin Hovedstads Genrejsning, og der gik ingen Dag, hvor Borgerne ikke saa ham ride gennem Gaderne og undersøge, om hans Befalinger blev efterkommet.

Dronningen var alvorlig bekymret for hans Helbred, men hendes Forestillinger nyttede intet.

„Mit kære Hjerte," sagde han. „Jeg har vel Kræfter til at røgte min Dont en Stund endnu, og jeg er ikke saa syg, som du tror. Jeg føler det, som om Ulykken har givet mig ny Styrke."

Saa sad han i sit Kabinet med Ministrene til langt ud paa Aftnen, men gik ingensinde til Ro, før han havde siddet en Stund ved Prins Karls Vugge og forvisset sig om, at han var rask.

„Tror du, Gud sparer ham for os?" spurgte han Anna Sofie.

„Jeg tror det," sagde hun.

Hun sagde det blot for at trøste ham. Hun saa godt, at den lille Dreng blev blegere Dag for Dag, og havde intet Haab om, at han skulde blive i Live.

Hun saa ogsaa, hvordan det gik ned ad Bakke med Kongens Helbred. Om ikke hun havde kunnet forstaa det af hans Træthed og det voksende Besvær, hvormed han bevægede sig, saa kunde hun mærke det paa Hoffolkene, der alle som een regnede med Hans Majestæts snarlige Død og vendte deres Øjne mod Hørsholm, hvor Kronprinsen residerede. En ny Tid var ved at bryde frem, og det gjaldt om at sikre sig den tilkommende Herskers Velvillie.

Ulrik Adolf sagde det ogsaa til hende, men hun brød sig ikke derom.

„Det sømmer sig ikke for mig at tænke paa min Fremtid, saa længe min kære Herre er i Live,“ sagde hun.

„Som du snakker,“ sagde Kirstine Sofie. „Jeg ved da, at du er intet Barn længere. Allenfals bør du da tænke paa den lille Prins i Vuggen.“

„Ham sørger Gud for,“ sagde Anna Sofie.

Grevinde Holstein rystede paa Hovedet og sagde til sin Husbond, at hun tænkte ikke, Dronningen var vel forvaret.

„Du kommer til at handle for os alle, Ulrik Adolf,“ sagde hun. „Om jeg var dig, saa tog jeg hver Ugedag til Hørsholm og gjorde Kronprinsen min Opvartning.“

„Det vilde kun lidt hjælpe mig,“ sagde han.

„Hans Had til Anna Sofie er dybere, end du tror, den afdøde Dronning nærede det i alle de Aar, hun sad ensom og forladt. Om ogsaa han viser Anna Sofie skyldig Ærbødighed, saa betyder det intet. Den Dag, Hans Majestæt lukker sine Øjne, er hendes Tid forbi og vor.“

Saa var det en Dag, Kong Frederik red mellem Husenes Ruiner i Staden. Det var hans Agt at se paa et nyt, skønt Hus, som en af de driftigste Borgere var i Færd med at opføre.

Som nu han red, kom han for nær til en Kalkgrube, som kun uforsvarlig var dækket med Brædder. Hesten traadte fejl og styrtede i Gruben. Kongen faldt til Jorden og forslog sig saa alvorligt, at de maatte bære ham til Slottet.

En Maaned igennem maatte han holde Sengen, og Anna Sofie plejede ham trofast.

„Forgæves stamper jeg mod Braadden, mit kære Hjerte,“ sagde han. „Gud Herren rammer mig. Naar Lægerne kæmper mod min Sygdom, da styrter han mig i sin Vrede af Hesten.“

„Tro ikke det, min kære Herre,“ sagde hun. „Din Angst og Anger gør, at du ser Syner. Visselig ser Gud os, naar vi folder vore Hænder og beder om Tilgivelse for vor Ungdoms Synd. Han har ikke Hjerte til at tage dig fra vor lille Karl. Du skulde se, hvor glad han var i Dag. Han rakte

de smaa Hænder i Vejret, da jeg kom, og saa sig om i Kammeret med klare Øjne. Jeg tror for vist, han ledte efter sin Fader og Konge."

Saa talte de om det, som de havde gjort før. Kongen kom op igen og forvandt Følgerne af Faldet. Han arbejdede ufortrødent videre i Regeringen, sad hos Anna Sofie og den lille Prins og bekendte daglig sin Anger og Bodfærdighed for sin Skriftefader.

Knapt et halvt Aar efter, at Kong Frederik var styrtet med Hesten, kørte han en Dag, fulgt af sin Livtjener ned i Gjethuset paa Kongens Nytorv for at overvære fire nye seks og tredivepundige Kanoners Støbning.

Til Stede var henimod tre Hundrede Mennesker, som stod ved Smeltegruben, som var otte Alen over Jorden. Hans Majestæt stod paa Trappen og saa til, og midt under Støbningen sprang to af Formene.

Det gav et forfærdeligt Knald, og Flammerne slog højt op, saa de troede alle, at Gjethuset var sprunget i Luften og brændte op. Det smeltede Metal flød over mod det Sted, hvor Tilskuerne stod, og alle løb i største Hast med Raab og Skrig mod Trappen.

Livtjeneren tog Hans Majestæt under Armen for at hjælpe ham ned. Men da de var kommen midt paa Trappen, brast Lægten, de holdt sig ved, og Liv-

tjeneren styrtede baglæns til Jorden med Kongen over sig.

En Snes Mennesker faldt over dem og trampede paa Kongens Ryg og Ben, da de prøvede paa at rejse sig. Kristian Ditlev, som var til Stede, løb til og fik med Besvær Hans Majestæt draget frem. Sammen med et Par andre af Hoffets Herrer hjalp han ham op i Vognen. Blødende og forslaaet var han og havde tabt sin Paryk og kunde næppe støtte paa Benene. Saa kørte de ham til Ridestalden, satte ham i en Lænestol og bar ham gennem Løngangen til Slottet.

Midt i Løngangen kom Anna Sofie løbende. Hun havde faaet Bud om Ulykken og græd og vred sine Hænder. Hun var kun halvt paaklædt og hendes Haar ikke opsat. Hulkende kastede hun sig over Kongen, der knap kunde tale.

Atter laa Kong Frederik syg en Maaned, og fra den Dag af blev han aldrig mere rask. Hans Ben begyndte at svulme op, og Lægerne skønnede, at han led af Vattersot.

„Gud Herren straffer mig,“ sagde han til Anna Sofie.

„Hvor kan du sige saadan?“ sagde hun. „Alle andre Øjne kan da se, at Herren Gang paa Gang redder dig fra svære Ulykker.“

Men endnu inden Jul døde den lille Prins Karl.

Han laa i Vuggen og var død, da Anna Sofie en Morgenstund drog Tæppet til Side og bøjede sig over ham. Hun følte paa hans Kind. Den var kold. Hun gav et Skrig og styrtede til Jorden. Kongen kom til og stod raadløs og fortvivlet ved hendes Side. Fra den Dag af vidste de begge, at Guds Dom var over dem og søgte ikke længer at nægte det for hinanden.

Snart talte Kongen derom, snart Dronningen. Al den Tid de var sammen, tilbragte de i Bøn og Bekendelse. De kaldte saa den ene Præst, saa den anden, men lod dem gaa igen uden at have fundet Trøst i deres Ord. De fromme Guds Mænd vovede ikke at tale til Majestæterne som til gemene Syndere. De anede kun lidt, at Kong Frederik og hans Dronning hudflettede sig selv som ingen angergiven Forbryder i deres Riger.

Straks efter Nytaar flyttede Hoffet til Fredensborg, men da det faldt ind med streng Vinter, og alle Kakkelovnene røg, flyttede de til København igen. Hen paa Foraaret var de atter i Fredensborg, og der blev Kongen saa syg, at fem Læger blev tilkaldt.

De vidste ingen Bod for hans Sygdom, og han besluttede da at drage til Holsten for at raadspørge nogle tyske Læger. Dronningen, Storkansleren og nogle faa af Hoffolkene ledsagede ham.

„Hans Majestæt kommer aldrig tilbage til København," sagde Staldmester Vieregg til Overhofmester Walther. „Hvor kommer det sig, at I ikke skal ledsage Hans Majestæt?"

„Jeg bad mig fritaget," sagde Walther. „Man taber Appetitten ved al den Jammer og Elendighed, og Maden i Holsten er gruelig."

Toget med den syge Konge drog langsomt gennem Sjælland og Fyn.

Hver Aften pintes Kongen af svære Smerter.

„Ak, om jeg var bleven paa Fredensborg," sagde han.

I Odense holdt han Mønstring over de dèr forsamlede Tropper. Han sad i en Lænestol og saa helt frisk ud. Saa drog han over Kolding og Flensborg til Gottorp.

Dèr kom en navnkundig tysk Læge, Doktor Stahl. Han forordnede en ny Kur, som i Begyndelsen lod til at hjælpe. Hans Majestæt gik hver Dag en lille Tur i Slottets Have ved Anna Sofies Arm og talte muntert med hende som i gamle Dage. Men hun saa, hvorledes hans Legeme svulmede op, og havde ingen Tro til Kuren. En Dag kaldte hun den tyske Doktor for sig i Enrum og bad ham sige hende Sandheden, om saa den var aldrig saa tung.

„Eders Majestæt har Ret til at høre den frem for nogen," sagde Doktor Stahl. „Om I vil følge

mit Raad, da skal I bryde op hellere i Dag end i Morgen og drage hjem efter, mens Aarstiden er god."

Saa bad hun Kongen, at de maatte vende hjem til Fredensborg, det Slot der var dem begge kærest. Han indvilligede straks og antog Doktor Stahls Søn som sin Livlæge.

Men Dagen før Afrejsen døde den unge Doktor.

„Guds Dom er over mig," sagde Kong Frederik.

TYVENDE KAPITEL.

KONGENS DØD.

I ganske smaa Dagsrejser drog Kongen og Dronningen tilbage mod København.

Hver Aften, naar Maalet var naaet for den Dag, sukkede Hans Majestæt og saa paa Anna Sofie og spurgte hende, om hun tænkte, han skulde naa videre. Hun opmuntrede ham det bedste, hun vidste, men han læste af hendes sorgfulde Øjne, hvad hendes sande Mening var.

Da de kom til Odense, var Hans Majestæts Legeme saaledes opsvulmet, at de ikke vovede at rejse videre med ham. De redte saa hans Leje paa Slottet,

og Livlægen Justitsraad Schäffer skikkede Bud efter al Verdens Læger fra nær og fjern.

„Nu nytter mig ingen Doktor mere, Schäffer," sagde Kongen. „Nu vil jeg holde mig til Præsterne."

Saa kom Konfessionarius, som hed Lintrup, og Hofpræsten Herslef. De fandt ham siddende oppe i en Lænestol og paaklædt, men saa svag, at han kun talte med Besvær.

„Jeg mærker nok, at ingen af Lægerne mere vil have med mig at gøre," sagde han. „Derfor vil jeg vende mig til den bedste Læge, min Frelser Jesum, og til den Ende har jeg ladet Eder kalde herover, I gode Mænd, at I kan præke for mig."

Begge Præsterne talte da, saa skønt og kristeligt de kunde, den ene efter den anden. Kongen lyttede opmærksomt og nikkede. Men da saa de to gejstlige Herrer vilde begynde igen efter Tur, følte han sig træt. Han saa hen paa Anna Sofie, der sad ved Ruden og vendte sit taarevædede Ansigt bort.

„Saa kan I gaa med Tak," sagde Kongen. „I Morgen lader jeg Eder atter kalde."

Men som de fjernede sig med dybe Buk, kaldte han dem atter til sig og sagde:

„Det skal I vide, at jeg har ingen Aarsag til at ønske mig længere Liv i denne Verden, eftersom jeg Gud ske Lov har mine Børn saa vidt, at jeg ikke maa sørge for dem. Min Søn er saa oplyst af

Gud, at jeg med Glæde kan aftræde Regeringen til ham. Visselig er der for mig intet andet tilbage i Verden end Lidelser at vente. Vilde kun Gud deri være mig naadig, at min Død ikke bliver for haard. Jeg frygter saa meget for en haard Død."

„Eders Majestæt," sagde Herslef. „Guds Trøst i Sjælen gør endogsaa en haard Død let, ja, langt mindre græsselig end den allerletteste Død for den, der ikke er forsikret om Guds Naade."

„Gud give mig den Tro," sagde Kongen.

Da saa Præsterne var gaaet, kaldte han Anna Sofie hen til sig.

„Hvorfor tvinger du dine Taarer, mit kære Hjerte?" sagde han. „Græd kun, om det lindrer din Smerte. Jeg skal dø, og du ved det, og der er intet mere at skjule. Om en føje Stund staar jeg for Guds Trone og skal svare for mine Gerninger, de onde som de gode. Give kun Gud, at jeg vidste dig i Behold."

„Ak, du skal ikke sørge for mig," sagde hun og knælede ned for ham og hulkede.

„Jeg mener, jeg har sørget for dig," sagde Kongen. „Kristian har skrevet mig det til under sin Haand og Segl, at han vil gøre saadan, som jeg har bestemt for dig i mit Testamente. Men han er dig ikke god, mit kære Hjerte, og mange er de, som tuder ham Ørerne fulde."

„Kunde jeg dø med dig," sagde Anna Sofie.

„Ja, det vilde være skønt, om du gik bort med mig," sagde Kongen og sukkede. „Da skulde vi mødes med vore stakkels smaa Børn, som alle gik forud og beredte os Vejen; da skulde vi sammen knæle for Guds Trone og bede om Afbigt for Synden, vi øvede, fordi vi elskede hinanden saa højt."

Anna Sofie græd lydelig. Kongen klappede hende med sine opsvulmede og indbundne Hænder. Saa faldt han i Afmagt. Hun løb efter Justitsraad Schäffer, og de tumlede med ham, til han igen kom til sig selv.

Næste Dag forlangte han atter, at Slotspræsten skulde komme. Hans første Spørgsmaal til ham var paa ny, om han troede, at han fik en haard Død.

„Jeg tror det ikke, Eders Majestæt," sagde Herslef. „Men om jeg maa sige min Mening, da tror jeg, at Døden kan komme, førend Eders Majestæt venter det, og derfor gør I vel i ikke at opsætte noget, som I vil have beskikket."

„Jeg har beskikket mit Hus," sagde Kong Frederik. „Om blot de, som kommer efter mig, vil gøre, som jeg har sagt, da er alt vel."

„Da bør Eders Majestæt afdrage Hjerte og Sind fra Verden," sagde Hofpræsten.

„Det vil jeg ogsaa," sagde Kongen. „Gud hjælpe mig dertil."

Saa bød han Præsten gaa og vilde ikke den Dag høre nogen Præken. Ud paa Aftenen blev han saa svag, at de tænkte, det skulde være forbi med det samme; men han kom over det.

„Døden vil ikke have mig endnu," sagde han og smilede til Anna Sofie.

Hun havde ladet lægge nogle Dyner paa Gulvet foran Kongens Seng, og der laa hun paa Gulvet den hele Nat.

„Mit kære Hjerte skal gaa og sove," sagde han.

„Jeg sover med dig og vaager med dig," sagde hun. „Ikke en Time vil jeg miste af dem, jeg endnu har dig paa Jorden."

Saa smilede han glad til hende og sov ind og sov det meste af Natten.

Næste Dag, som var Dagen før hans en og tresindstyvende Fødselsdag, kom Kronprinsen og Kronprinsessen, Prinsesse Sofie Hedvig og Prinsesse Charlotte. De flokkedes om den syge Konges Leje og græd, saa ilde medtagen de fandt ham. Kronprinsen bøjede sig artig for Anna Sofie og tog hendes Haand og kyssede den. Sofie Hedvig hilste hende knap, men Charlotte fløj om hendes Hals og kyssede hende og græd med hende.

„Er der intet Haab?" hviskede hun.

Anna Sofie rystede paa Hovedet.

Saa talte Kongen lidt med hver enkelt af dem og bad dem saa gaa, da han var træt.

„Gaar Eders Majestæt med?“ sagde Sofie Hedvig til Dronningen.

„Nej,“ sagde Anna Sofie. „Jeg bliver hos min syge Gemal til det sidste.“

„Da tror jeg, min Broder vilde have bedst af Ro,“ sagde Sofie Hedvig spidst.

„Hvad taler I om?“ sagde Kongen henne fra sin Seng og saa mistroisk til dem.

„Det er intet,“ sagde Anna Sofie.

Hun gik hen og satte sig ved hans Leje, tog hans Haand mellem sine og lagde den til sin vaade Kind.

„Lad dem nu gaa, lad dem nu gaa,“ sagde Kong Frederik.

De gik ind i Værelset ved Siden af og blev der sammen det meste af Dagen. Der var ogsaa Karl Pless, som havde fulgt Prinsesse Hedvig paa Rejsen fra Vemmetofte.

„Døden er nær,“ sagde Prinsessen til sin Yndling. „Jeg undte min Broder, at han kunde leve og angre sine Forvildelser, men Gud vil det anderledes. Naar nu han er død, da haaber jeg, at Kristian er Mand for at rydde op blandt dette Kryb.“

Saa gik hun med Pless. Om Aftenen samledes de alle i hendes Gemakker og raadslog om, hvad der skulde ske, naar Kongen var død.

„Hun skal jages af Landet,“ sagde Sofie Hedvig. „Dronningenavnet skal hun miste . . . den Slegfred, hun er, skulde hun skoldes paa Retterstedet, som de gjorde i gamle Dage ved den Riddersmand, der var falden i Vanære.“

Kronprinsessen saa bifaldende til hende, og Kronprinsen sagde ingenting.

„Aldeles usømmeligt, at hun ligger derinde hos ham paa Gulvet,“ sagde Sofie Hedvig.

„Visselig har Hendes Majestæt Aarsag til at sørge,“ sagde Karl Pless. „Naar Hans Majestæt lukker sine Øjne, da er hendes Saga ude for bestandig, og hun maa være glad til, om hun finder et Skjul, hvor hun kan gemme sig og sin Skændsel.“

„O, at I kan tale saadan,“ sagde Prinsesse Charlotte og græd. „Hvad har hun gjort Jer, at Eders Hjerter er saa haarde imod hende? Fader har alle Dage haft hende inderlig kær, og hun ham igen, det saa enhver i Landet.“

„Ja, du skulde snakke,“ sagde Sofie Hedvig haardt. „Ganske har du glemt din stakkels Moder, som græd sine Øjne blinde af Sorg og Harme. Mens Kristian var hos hende, søgte du Selskab med Skøgen og gik hende under Øjnene.“

„Det er ikke sandt,“ sagde Charlotte. „Jeg blev hos min kære Moder, til hun døde. Saa først gik jeg til Fader og blev hos ham og viste hans lovlige

Gemalinde den Agt og Ære, jeg skyldte hende. Jeg skammer mig heller ikke ved at sige, at jeg har faaet hende inderlig kær, saa mild og god hun er."

„Hvad siger du, Kristian?" sagde Sofie Hedvig. „Om en Dag eller to er du Konge og raader for alles Skæbne. Er det sandt, som de siger, at du har lovet Hans Majestæt at behandle Mætressen, som var hun rettelig den Fyrstinde, hun giver sig ud for."

„Det er ikke Stedet her at tale om Statssager," sagde Kronprinsen og saa forbi hende med sit tillukkede Ansigt.

„Jeg ser ikke, her er nogen anden end vi selv og saa Pless," sagde Sofie Hedvig. „Vi er da ganske for os selv og kan vel tale frit."

Karl Pless saa forlegen ud, Prinsesse Charlotte havde Møje med at tie med en Ondskabsfuldhed, men Kronprinsen gik rask ud af Gemakket.

Saa oprandt Kong Frederiks sidste Fødselsdag, som var den ellevte Oktober.

Han vaagnede tidlig om Morgenen, rejste sig lidt over Ende og saa ned paa Anna Sofie, der var falden i Søvn paa Dynen.

Saa graa og indfalden hendes Kinder var, store, blaa Skygger laa der under hendes Øjne, hendes Haar var ikke opsat, og hendes Hænder var bleven magre under disse Dages Angst og Spænding.

Kongen kaldte, og hun sprang op.

„Mit kære Hjerte,“ sagde han. „Gud være lovet, at du var den første, mit Øje faldt paa i Dag.“

Hun rettede paa hans Leje. Tjenerne i Stuen ved Siden af, som havde hørt hans Stemme, kom til, og Justitsraad Schäffer, som havde siddet paa en Stol og sovet, sprang op og gned sine Øjne.

Kongen vinkede, at de alle skulde gaa.

„Er Pless med Sofie Hedvig?“ spurgte han saa.

Dronningen nikkede.

„Da maa jeg tale med ham,“ sagde Kongen urolig. „Han er din værste Fjende, mit kære Hjerte, og jeg ved for vist, han har stor Magt over Kristian. Ak, om jeg vidste Raad at stemme ham mildt, saa han styrkede Kristian i det rette.“

„Tænk ikke derpaa,“ sagde Anna Sofie.

Saa vred hun sine Hænder og græd og græd ustandselig.

„Hvem siger saa vist, at du skal dø?“ sagde hun. „Ak, om Lægerne kan holde dig oppe en Stund endnu, da finder vi maaske paa Raad. Jeg har skikket ridende Bud over det ganske Land for at spørge, om nogen er bleven helbredet for Vattersot. En stor Belønning har jeg lovet den, der bringer en saadan Mand eller Kvinde til mig. Hver Time kan et af mine ridende Bud komme tilbage med Frelsen.“

„Du gør dig unødige Bekymringer, mit kære Hjerte,“ sagde Kongen. „Nu er kun eet fornødent. Jeg føler det bedst selv, at min Sjæl er paa Vej til Paradis; ingen Læges Kunst kan holde den tilbage.“

Hun græd, og han trøstede hende. Saa blev han urolig igen og begyndte at tale om Pless.

„Anna Sofie,“ sagde han. „Tag mig det blaa Ridderbaand.“

Hun bragte ham Elefantordnens brede Baand og hjalp ham at binde det over Skuldren.

„Kald saa Pless hid,“ sagde han.

Overkammerherren kom. Han bøjede sig dybt for den syge Konge og biede paa hans Befaling.

„Pless“, sagde Kongen. „Kanhænde vi ikke altid har paaskønnet dig efter Fortjeneste.“

„Jeg har intet at beklage mig over, Eders Majestæt,“ sagde Pless.

„Nej,“ sagde Kong Frederik. „Du klagede ikke. Du holdt dig fjernt fra vort Hof hos vor Broder, hvem du var en tro Tjener og en god Ven. Siden Gud tog hans Sjæl, tjener du vor højtelskede Søster med samme Nidkærhed og Troskab. Det bæres os for, at vor højt elskede Søn, naar vi har lukket vore Øjne, vil kalde dig til større Gerning. Vi har da kaldt dig hid, Pless, for at vise dig, at vi i fuldeste Maal billiger vor Søns Valg. Du skal vide, at din Konge paa sit Dødsleje erkendte dine Fortjenester.

Se, Pless . . . dette, som vi selv har baaret, skænker vi dig."

Han løste Elefantordenens Baand af sin Skulder og rakte det til Overkammerherren, som modtog det knælende og kyssede Kongens Haand.

„Jeg takker Eders Majestæt for den store Naade," sagde han.

Kongen spejdede i hans Ansigt.

„Lov mig det, Pless, at du vil være min Søn en god Raadgiver," sagde han. „Lær ham Mildhed og Forsonlighed. Mind ham om, at det er en Konges Pligt at beskytte de svage og tage Enker og faderløse i sin Beskærmelse. Lad intet ondt Raad drive ham til at hævne gamle Krænkelser, som gør dem Fortræd, som ingen mere har til at værge sig."

Overkammerherren bøjede sig dybt, men undveg Kongens Blik.

„Gaa saa med Gud," sagde Kong Frederik og sukkede.

De kom alle og bragte ham deres Lykønskning til Fødselsdagen. Han talte frit og muntert med dem, men blev hurtig træt og lod dem gaa.

Sidst kom Storkansleren.

„Det er ude med os, Ulrik Adolf," sagde Kongen. „Gud skærme vor arme Dronning, naar vi ikke mere er hos hende."

„Jeg ved jo, at Eders Majestæt har sørget for hende i alle Maader," sagde Holstein.

„Det har vi," sagde Kongen. „Du ved det . . . du har vel Afskriften af vort Testamente. Men ogsaa din Tid er sagtens forbi. Du har staaet mig og Anna Sofie saa nær, at min Søn sikkert ingen Brug har for din Tjeneste."

„Jeg faar tage, hvad Gud tilskikker mig," sagde Storkansleren. „Jeg er mig ingen Brøde bevidst."

„Det er du ikke," sagde Kongen. „Med Sandhed kan jeg takke dig for din tro Tjeneste."

Han laa sløvt hen. Ulrik Adolf stod ved Ruden og talte med Anna Sofie.

„Naar det er forbi, hvad gør du da?" spurgte han.

„O, hvad skal jeg gøre?" sagde hun og vred sine Hænder. „Intet er der mer i Verden for mig, naar min kære Herre er borte."

„Det er godt nok," sagde Storkansleren. „Men du maa tage en Bestemmelse. Du ved saa vel som jeg, hvor mægtige dine Fjender er, og efter hvad jeg ved, har du ingen Naade at vente. Om du vil følge mit Raad, da drag straks til Klausholm, naar det er forbi, og sid der rolig, til Stormen er dreven over."

„Gerne det," sagde hun ligegyldig.

Saa gik Dagen, og da Aftenen kom, blev Hans Majestæts Befindende saa slet, at der gik Bud efter

Præsterne. De kom straks begge to. Kongen var slumret ind, men vaagnede straks og nikkede til Herslef.

„Tillader Eders Majestæt mig at forrette en Bøn?" sagde Præsten.

„O, ja," sagde Kongen.

Saa bad Herslef en kort Bøn, og straks efter traadte Konfessionarius hen til Sengen og vilde gøre ligedan, men Kongen vinkede med Haanden, at han skulde lade det fare.

„Nu vil jeg sove," sagde han.

Saa vendte han sig til Dronningen.

„Mit kære Hjerte, gaa til dit Kammer og und dig en Times Ro," sagde han. „Og lad nu disse Herrer gaa bort, for nu vil jeg sove."

„Vi gaar," sagde Herslef. „Men Eders Majestæt skal vide, at vi er i Gemakket her udenfor, og vi beder underdanigst, at Eders Majestæt vil lade os kalde, naar I vaagner."

„Ja, ja," sagde Kongen utaalmodig.

Saa gik begge Præsterne, og Anna Sofie lagde sig paa Dynerne paa Gulvet. Kongen faldt hen i Halvslummer.

„Hvad er det?" sagde han saa urolig og løftede Hovedet fra Puden og lyttede mod det andet Gemak.

„Det er Kronprinsen og de andre, der knæler og beder derude," sagde hun.

„Gaa ud og sig dem Tak," sagde Kong Frederik. „Og sig, at de skal gaa, og at jeg ønsker dem en rolig Nat, for nu vil jeg sove."

Dronningen kaldte paa Kammertjeneren, som gik med Kongens Bud. Saa kom Kronprinsen og alle Prinsesserne ind og kyssede hans Haand og bød ham en god og rolig Nat og gik saa bort.

Men ude i Forgemakket sad Præsterne og talte sagte sammen. Kongens Kammertjener var der ogsaa og Doktoren.

Saa straks efter Midnat kom Dronningen løbende ud til dem og sagde i stor Angst:

„Nu dør han . . . nu dør han."

De løb alle derind og saa straks, at det var paa det sidste. Han havde mistet Bevidstheden, og Doktoren prøvede forgæves paa at kalde den tilbage.

„Om et Øjeblik er det forbi," sagde han.

Slotspræsten lyste Velsignelsen over ham, og just i det samme drog Kong Frederik den Fjerde sit sidste Suk.

„Hans Majestæt Kongen er død," sagde Justitsraad Schäffer.

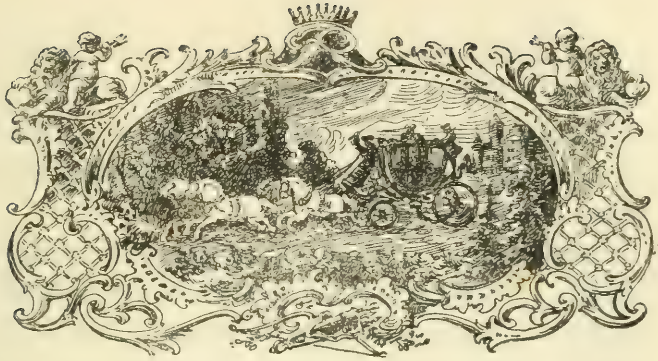
Anna Sofie bøjede sig ned og saa længe paa det blege Ansigt. Ingen rørte sig, saa længe hun stod saadan.

Saa kyssede hun Kongens kolde Mund og vendte sig og gik bort. Hun gik ned ad Trappen og over

Gaarden og op i den anden Fløj af Slottet, hvor Frøkenpigerne havde deres Kamre.

Der blev hun, indtil den nye Konge og hele den kongelige Familie om Eftermiddagen Klokken tre kørte til Nyborg. Prinsesse Charlotte havde forgæves søgt at blive indladt hos hende.

Straks da de kongelige Vogne var kørt ud af Slottet, steg hun i sin Karet og kørte til Brangstrupgaard, som ligger en Mils Vej fra Odense og tilhørte hende. Dèr blev hun saa længe, til Kongens Lig blev ført til København. Morgenen efter rejste hun til Klausholm.

EN OG TYVENDE KAPITEL.

ENKESTAND.

Kirstine Sofie kom kørende i flyvende Fart til Klausholm.

Enkedronningens Kammerfrue, Grønwald og hendes Kabinetssekretær, Justitsraad Hofmann, tog imod hende paa Trappen.

„Hvor er min Søster?“ spurgte hun.

„Hendes Majestæt er i Haven,“ sagde Kammerfruen.

„Hendes Majestæt sidder det meste af Dagen nede ved Aaen,“ sagde Kabinetssekretæren.

„Gud fri og bevare os,“ sagde Kirstine Sofie. „Hun sætter jo Livet til i denne Kulde. Kan I ikke faa hende fra saadanne Galskaber?“

„Hendes Majestæt vil ikke tage mod Raison,“ sagde Fru Grønwald og sukkede.

Saa skyndte Grevinde Holstein sig ned til Aaen og fandt Anna Sofie siddende der med Haand under Kind.

Kappen, hun havde om sig, var gleden af hendes Skuldre. Hun hørte ikke engang, at nogen kom, men stirrede ufravendt i det rindende Vand.

„Er du dèr, Søster,“ sagde hun saa og saa op og nikkede sørgmodig.

„Vil du dø, Anna Sofie, siden du sidder her i denne Kulde?“ spurgte Grevinden.

„Gerne vilde jeg dø,“ sagde Anna Sofie. „Men Døden har ikke Bud efter mig.“

„Da bringer jeg Bud fra Livet,“ sagde Kirstine Sofie. „Gaa op med paa Gaarden, saa skal du høre.“

De gik sammen fra Aaen, og Kirstine Sofie fortalte.

Der var et saadant Raseri mod Enkedronningen ved det nye Hof, at man kunde vente sig det værste. De talte om at sætte hende i Kastellet for Livstid og berøve hende hendes Titel og alle hendes Godser. Prinsesse Sofie Hedvig og Pless kom med det ene Forslag værre end det andet. Kongen lyttede til, men havde endnu ikke resolveret noget.

„Ulrik Adolf er i Embedet endnu,“ sagde hun.

„Men hans Dage er talte. Det faar være, hvad det vil, og derpaa var vi forberedte, men om du nu ikke kommer os til Hjælp, da gaar det ud over den hele Slægt; ingen kan se Ende paa Konfiskationerne.“

„Hvad Hjælp skulde jeg kunne yde Jer?“ sagde Anna Sofie. „Jeg er jo Skyld i det altsammen, og min Forbøn vil jo alene være en Anklage. Se til, I kan fri Jer som bedst, og lad mig være udenfor. De maa gøre med mig, hvad de vil, blot jeg faar Lov at sidde i Ro paa Klausholm, til jeg dør. Jeg føler mig allerede syg og har Gud være lovet ikke langt tilbage. Ikke heller behøver jeg mange Dage til at angre min Ungdoms Synd. Saa ofte bad jeg Gud Herren om Tilgivelse, sammen med min elskede bortgangne Herre, at Bønnen falder af sig selv paa min Mund ved Morgen og ved Aften.“

„Det er overmaade glædeligt, at du er bleven saa from,“ sagde Grevinden. „For det, jeg forlanger af dig, er alene, at du skal skrive et underdanigt Brev til Hans Majestæt, hvori du bekender din Synd og Anger og ydmygst underkaster dig alle de Bestemmelser, han maatte tage for din Fremtid.“

„Skriv hvad du vil,“ sagde Anna Sofie. „Det er mig alt det samme. Syndet har jeg, og ingen Bøde er streng nok for mig.“

„Slidder, Sladder,“ sagde Kirstine Sofie utaalmodig. „Du er syg, som du taler. Men der er ingen

Tid, at give bort med Snak. Ved du, at de beskylder dig for at have udsuget Landet? De siger, du har bortført store Skatte fra Rosenborg og de andre kongelige Slotte. Det hedder sig ogsaa, at du har anbragt store Kapitaler hos udenlandske Bankierer."

„Jeg har intet, uden hvad min kære salige Herre gav mig," sagde Anna Sofie. „Og de har endda taget det meste. Om det saa var den Kasette, han skænkede mig i vort Testamente, saa tog de den. Visselig er der i den Guld og Diamanter af stor Værdi, men der er og det, som er mig langt dyrebarere; der er de Breve, som min Herre skrev til sit kære Hjerte. Om de vil give mig dem igen, da lad dem tage hele Resten."

„Jeg skal tale med Ulrik Adolf derom," sagde Kirstine Sofie. „Nu sætter jeg Brevet op, og du skriver under."

Hun skrev et Brev, og Anna Sofie satte sit Navn under uden at læse det. Saa steg Grevinden i sin Vogn og kørte derfra med friske Heste i susende Fart, som hun var kommen.

Fjorten Dage derefter udstedte Kong Kristian den Sjette fra Frederiksberg Slot et Reskript, som var stilet til Storkansler Holstein, Grev Rantzau og Gehejmeraad Blome og begyndte saaledes:

„Efter at den forrige Dronning Anna Sofie, være sig nu af hendes Samvittigheds Drift eller formedelst

Følelsen af de hendes forrige Magt indskrænkende Omstændigheder, har i en til Os udstedt Skrivelse henvendt sig til Os, og deri underkastet sig vor Villie og Velbehag i alt, hvad Vi saavel angaaende hendes Person som hendes Godser, Midler og Effekter vilde statuere, samt derhos bede Os om Tilgivelse for hendes forhen som Hertuginde førte højst forargelige, syndige og strafværdige Liv og Vandel; men da det nu er vitterligt for Alle, og ingen bedre end Eder selv bekendt, hvilken stor Forargelse hun har givet, først ved mangeaarigt, offentligt Ægteskabsbrud, og siden ved den Vores i Gud hvilende, højtsalige Hr. Fader afnødte, præcipiterede og vel aldrig hørte Formæling og den derpaa fulgte synderlige Kroning; saa vil ikke nogen, ja ikke engang hun selv have kunnet forestille sig, at Vi nogensinde uden højstfølelig, Marv og Ben gennemtrængende Gemytsbevægelse skulde have anset slige Begivenheder, som ej kunde andet end geraade Os og vort hele Kongelige Arvehus til allerstørste Skam og Bedrøvelse; især da vi saa Vor i Gud salig hvilende Moder derved i levende Live saa særdeles pinet og efter hendes Død forhaanet. Men vi have billigen ihukommet, at i Hans Majestæt Vor højsalig Hr. Faders levende Live intet var efterladt Os, som en Søn og Undersaat, uden stille Suk imod bemeldte Dronning Anna Sofies herskende Magt, ved hvilken hun selv

har overvældet og mangen Gang til hans egen Sorg underkastet sig vor Konge og Herre (hvorpaa klare Bevisninger fra hans egen Haand endnu haves, som kunde fremlægges, om det var fornødent). Men efterdi det nu har behaget den Allerhøjeste Gud at opløfte Os paa den faderlige Trone, og i Naade at beskikke Os til Konge, Fader og Dommer over vort Folk; saa erkende vi det ogsaa billigen at høre til Vort Embede, og frem for alt at paaligge Os, ikke at lade denne lige saa krænkende som strafværdige Conduite af den hidtil værende Dronning Anna Sofie gaa ustraffet hen. Dog da vi af os selv ikke ere tilbøjelige til den yderste Strenghed, og ønske ved Guds Bistand meget hellere at begynde og fortsætte Vor Regering med Naade, saa have vi ogsaa i dette Tilfælde ikke villet gaa frem med den tilbørlige, af mange retskafne saavel gejstlige som verdslige Mænd, paa Vor alvorlige Forespørgsel, billigede Strenghed; men have besluttet at bevise ogsaa den hidtil værende Dronning ufortjent Naade. Vi befale Eder derfor allernaadigst, og ville, at I begive Eder hen til oftmeldte Dronning Anna Sofie og forestille hende alt det Ovenstaaende tydeligen og udførligen; at I ogsaa, saavidt det staar til Eder, bringe hende til Erkendelse og Bekendelse, at hun efter en saadan Opførsel intet andet havde at vente end den haardeste Unaade og Straf, naar vi vilde forfare imod hende

overensstemmende med hendes imod Os saa højst skammelige som skadelige Opførsel (da hun ikke har undset sig for, ved forfængelige Laster at hæve sig over Os selv og hele det Kongelige Hus, offentligen at anmasse sig den Kongelige Magt under Vor Højsalige Hr. Faders mangeaarige svage Tilstand, og at berige sig af fortrykte Undersaatters Sved, ja, end ikke har afholdt sig fra at bringe store Skatte og prætiosa til sig, selv fra Rosenborg Slot), men declarerer, at Vi af lutter Kongelig Naade, Godhed og Mildhed, uden dertil at være forbunden, have reguleret og fortsat paa følgende Maade hendes Gehalt og Etablissement saaledes:“

Derefter kom saa Tilladelsen til Anna Sofie at beholde sin Dronningetitel, dog maatte hun ikke kalde sig Dronning til Danmark og Norge eller antage nogen af de øvrige kongelige Titler. Hun maatte beholde Klausholm, men aldrig forlade det uden Hans Majestæts specielle Tilladelse. Der skulde af den kongelige Kasse udbetales hende fem og tyve Tusind Rigsdaler aarlig i fire Kvartaler. Desuden skulde hun have hundrede Tusind Rigsdaler een Gang for alle til at indrette sin Hofholdning.

Det tillodes hende at beholde sit Sølvservice, Møblerne i hendes Gaard i København, hendes Kareter, Heste og Seletøj. Hun fik Lov at benytte de Juveler, som Kong Frederik havde skænket hende,

saa længe hun levede. Men der skulde optages en nøjagtig Fortegnelse over dem, Stykke for Stykke under hendes Haand og Segl. Fortegnelsen skulde tillige underskrives under Eds Forsikring af begge hendes Søstre, Grevinde Holstein og Grevinde Danneskjold, saa vel som af deres Mænd. Alt, hvad hun forresten ejede af Godser og Penge i Ind- og Udlandet, skulde hun afstaa til Kongen.

Kirstine Sofie fulgte sin Husbond, da han med de to andre Herrer bragte Kongens Reskript til Klausholm.

„Gud være lovet, at det gik saa vel,“ sagde Grevinden. „Du ved ikke, kære Søster, hvad for en Angst jeg har udstaaet for os alle.“

Anna Sofie underskrev, hvad de forelagde hende.

„Hvor er min kære Herres Breve?“ sagde hun blot.

Ulrik Adolf lovede at tale derom paa rette Sted, og et halvt Aar efter fik hun Brevene mod at underskrive en Erklæring, der lød saadan:

„Efterdi det uden at se Brevene er mig umuligt at kunne erindre, om deri noget er blevet omtalt om højsalige Dronning Luise, saa tilbyder jeg mig under Ed, naar det maatte forlanges, ved Gennemlæsning af disse Breve at opbrænde alle dem, hvori den højsalige Dronning Luises Navn omtales. Saa vidt jeg ved, findes ingen saakaldet Betænkning fra det theo-

logiske Fakultet, vort Ægteskab betræffende i Kasetten. Om det forlanges, kan jeg aflægge min Ed derpaa. Ligeledes kan jeg, om det forlanges, med Ed besværge, at de sig i Kasetten befindende Breve fra min højsalige Gemal ikke af mig skulle blive adspredte — dertil er de mig altfor kære — ej heller blive nogen forevist. Men det er min alvorlige Intention, at om jeg skulde dø, da skal de uden at læses af mine Arvinger, eller nogen anden, blive remitterede til Deres kongelige Majestæter."

Hun gemte Brevene i sit Chatol, og hvor de siden blev af, ved ingen. De fandtes ikke efter hendes Død.

Saa levede hun Aar efter Aar paa Klausholm, hvor hun havde en standsmæssig Hofstand. Hun havde en Overhofmester og en Overhofmesterinde, en Hoffrøken, en Kabinetssekretær og en stor Skare Jomfruer og Lakajer. Hun kom aldrig udenfor Godsets Grænser, og ingen paa Egnen saa hende, undtagen naar hun hver Søndag kørte til Voldum Kirke og hørte Præsten, som hed Niels Schive og to Gange om Ugen besøgte hende paa Klausholm.

Da kørte hun altid med Forridere og Hejdukker og Lakajer, som det sømmede sig for hendes høje Stand. Hun gjorde det kun til Minde om sin elskede Herre, og ellers mærkede ingen noget Hovmod hos hende.

Mest gik hun for sig selv i den store, skønne Have eller sad i sit Kabinet og læste saadanne gudelige Bøger, som Præsten bragte hende. Stundom besøgte Kirstine Sofie og Ulrikke Eleonora hende, men hun talte kun lidt med dem.

Saa stærkt hadede Kong Kristian den Sjette hende, at han saa med største Mistro paa disse Besøg. Han sendte endog sin Hofmarchal til Chefen for Postvæsenet, Etatsraad Schulin, med Anmodning om at tilbageholde og skikke til Slottet alle Breve, der indløb til og fra Klausholm. Etatsraaden nægtede at adlyde saa skammelig en Befaling, før han saa Kongens egen Ordre dertil. Den fik han da, og den lød saaledes:

„Ifølge denne vor allernaadigste Specialordre har vor Etatsraad Schulin at borttage fra Posten alle Breve, som er adresserede til Klausholm, og om hvilke det er at formode, at i samme findes Memoralia, samt allerunderdanigst at indhændige os saadanne, hvorfor vi allernaadigst vil tildele ham dette til sin Decharge; men derhos ogsaa tillige anbefalende ham paa det skarpeste at fortie og hemmeligholde denne ham allernaadigst tildelte Ordre.

Kristian R.“

Hans Majestæts Hofpræst og Skriftefader, Bluhme tillod sig at sige sin kongelige Herre, at hans kriste-

lige Sind burde stemme ham mildere mod hans højsalige Faders Gemalinde.

„Eders Majestæt bør tilgive Enkedronningen, hvad hun har forbrudt,“ sagde Bluhme. „Visselig vilde det ogsaa være skønt, om I nu og da lod forespørge til hendes Befindende og viste hende et og andet Tegn paa Eders Naade.“

Men Kristian den Sjette rystede barsk paa Hovedet.

„Jeg finder, at jeg endnu har gjort for lidt mod hende,“ sagde han.

Først efter fem Aars Forløb lykkedes det Bluhme at stemme ham mildere, saa at han skrev til Enkedronningen paa hendes Fødselsdag og nu og da skikkede hende en Hilsen.

Anna Sofie takkede i underdanige Breve, men Kongens Naade gjorde hende ikke gladere. Bestandig mere indesluttet førte hun sit Liv. Der var Dage, hvor hun ikke engang viste sig ved Taflet, og ingen saa hende uden hendes Kammerjomfru, Øllegaard Rostrup, der var hende kærere end nogen anden af hendes Tjenere.

„Ledes du ikke ved Klausholm?“ spurgte Ulrikke Eleonora, en Dag hun besøgte hende.

„Ak nej,“ sagde Anna Sofie. „Paa Klausholm levede jeg mine skyldfri Barndomsaar, og her vil

jeg dø i Anger. Vil du høre det, Ulrikke, hvorledes Hr. Niels Schive siger det i den Ligtale, han med Guds Hjælp snart skal holde over mig?"

„Har Præsten alt skrevet din Ligtale?" spurgte Ulrikke Eleonora forfærdet.

„Det har han," sagde Anna Sofie glad. „Han har givet mig en Afskrift af den. Jeg har paalagt ham intet at stikke under Stolen, men aabent erkende, hvad for en arm Synderinde jeg var, indtil jeg fandt Jesum."

Ulrikke Eleonora rystede paa Hovedet. Enkedronningen tog frem af sin Barm et Papir:

„Hør nu," sagde hun. „Saadan skriver den fromme Mand om Klausholm og mig:

„I disse Vande begyndte Satan at angle med sine Fristelsers Kroge og søgte at betage hende Ærens uforvisnelige Krans. Her fandt hun, hvorledes Satans gloende Pile kan tørre, tære og forvandle Sjælens Vædske til Sommerens Tørke og Tørhed. Og man kan ikke undre sig over, naar Fristelserne satte an, som Hvirvelvinden i Disciplenes Sejlads, der fyldte Skibet med Bølger, at hendes Sjæl da bruste over hende, og hun kunde blive som Naaleøjet paa Kompasset, der vakler i en Flyvestorm; men hun vendte sig til sin Nordstjerne igen, til sin Frelser Jesum, og satte sig under hans Skygge og skjulte sig i hans Vunder som Duen i Klippens

Rifter. O, hvor forsøgt var hun i denne aandelige Kamp og Strid! Hvor kendte hun Satans listige Anløb! Hvilken en Indsigt havde hun ikke i hans Dybheder, og hvor vel vidste hun at bruge de aandelige Vaaben, saa at hun som en ret Troens Heltinde stod harnisket og skjoldet med Troen til at værge sig, baade i højre og venstre Side. Fristelsens Ovn blev aldrig saa hed, at Kristus jo var hendes Skjul og Skygge imod Heden. Som hun da lærte i denne Skole, hvad hun havde i Christo, og fik de Ting at vide, som vare hende skænkte i ham af Gud, saa blev Jesus ret stor i hendes Sjæl, og Verden blev til intet. Hun ansaa Verden med al sin Glimmer og Glans for et raaddent Træ, der skinner og kan bedrage Folk ved sit Skin, men hverken kan lyse eller varme."

Hun forvarede igen Papiret.

„Er det ikke skønt?" sagde hun.

„Jo," sagde Ulrikke Eleonora. „Det er mig kun gruligt at tænke paa, at du, som var den skønneste og gladeste af os alle, nu gaar her og læser over paa din egen Ligpræken. Hvad tror du, Fader vilde sige, om han saa det?"

„Jeg beder hver Dag for vor stakkels Faders Sjæl," sagde hun. „Saa beder jeg ogsaa vor kære Moder om Tilgivelse for den Uret, jeg voldte hende. Naar jeg sidder ved Taflet, da glemmer jeg vel ingen-

sinde, at jeg har været Danmarks og Norges Dronning, paa det at jeg indtil Døden kan gøre min kære Herre Ære. Men jeg taler med mine Tjenere om saadanne fromme og gudfrygtige Materier, som kan vende deres Hu fra denne Verdens Forfængelighed. Det er min Tro, at jeg saadan hver Dag bøder lidt af det, jeg gjorde ondt, da jeg levede i Forfængeligheden."

Omsider kom Døden, Anna Sofie havde ventet saa længe og forberedt sig saa vel til.

Hun blev heftig angrebet af Smaakopper, og ingen af de tilkaldte Læger kunde yde hende nogen Hjælp.

Pastor Schive kom og fandt hendes skønne Ansigt saa fuldt af Blegner og Bylder og Saar, at han tænkte, hun lignede Job. Han sagde det til hende, og hun svarede ham med Jobs Ord:

„Hvad er et Menneske, at du vil agte ham stort, og at du vil lægge dig ham paa Hjerte."

Lidt efter sagde hun:

„Jeg har det dog bedre end Job, thi Job havde ingen Seng at ligge paa."

Efter nogen Tids Forløb faldt hun hen i Sløvhed, og mens hun laa saadan, sagde hun som i Søvne:

„O, Gud, hvor stor er din Godhed imod mig."

Saa vaagnede hun igen af Sløvheden og talte med stor Frimodighed med sin Sjælesørger. Han spurgte hende da om Grunden til hendes Glæde.

„Jeg ved, at min Frelser lever," sagde hun. „Han skal opvække mig af Støvet til Herlighed."

Saa gav hun sig til at græde, og da han spurgte hende hvorfor, sagde hun, at hun græd over dem, der ikke havde omvendt sig til Kristus og derfor ingen Trøst havde i Nød eller Død.

Kirstine Sofie kom og saa forskrækket paa hendes vansirede Ansigt.

„Tænk ikke derpaa, Søster," sagde Anna Sofie smilende. „Al Skønhed er ikke andet end idel Forfængelighed, og mit glatte Ansigt ledte mig til Fristelse og Fald."

„Sandelig, kære Søster," sagde Grevinde Holstein. „Du er ikke mindre from end Hans Majestæt Kong Kristian."

„Min salig Herre kom ogsaa til Gud paa det sidste," sagde Anna Sofie. „Ak, saa ofte vi sad sammen med hinanden i Haanden og bekendte vor Skrøbelighed og Synd og bad Gud forbarme sig over os."

Saa døde hun, idet hun nynnede en Salme, hun havde kær.

I sit Testamente skænkede hun Hovedparten af sine Efterladenskaber til en Stiftelse for Enker og bad, at Ulrikke Eleonora vilde indrette den og bestyre den. Alle sine Tjenere fra den højeste til den laveste betænkte hun med rundelige Legater.

Hendes Lig blev hensat i Slotskapellet paa Klausholm, indtil det kunde føres til Roskilde Domkirke. Kristian den Sjette anordnede, at Dronningens Kavalerer skulde paradere som Vagt ved Liget. Tolv Ritmestre og Kaptajner satte Kisten paa Ligvognen, og en Kommando Kavalleri fulgte Ligtoget paa dets Vej gennem Landet. Alle Vegne, hvor Toget kom frem, skulde Kirkeklokkerne ringe en halv Time. I Roskilde skulde de ringe, indtil Bisættelsen var foregaaet.

